

**SZENT LÁSZLÓ KATOLIKUS GIMNÁZIUM, TECHNIKUM,
KÉT TANÍTÁSI NYELVŰ ÁLTALÁNOS ISKOLA,
KOLLÉGIUM, ÓVODA ÉS BÖLCSŐDE**

PEDAGÓGIAI PROGRAM

INTÉZMÉNY MEGNEVEZÉSE: SZENT LÁSZLÓ KATOLIKUS GIMNÁZIUM, TECHNIKUM,
KÉT TANÍTÁSI NYELVŰ ÁLTALÁNOS ISKOLA,
KOLLÉGIUM, ÓVODA ÉS BÖLCSŐDE

SZÉKHELY: 4600 KISVÁRDA, FLÓRIÁN TÉR 3.

ADÓSZÁM: 19210575-2-15

**AZ INTÉZMÉNY
KÉPVISELETÉRE JOGOSULT
SZEMÉLY:** KASZÁSNE TÓTH JUDIT

TOVÁBBIAKBAN: Intézmény

Fenntartói jóváhagyás

A Szent László Katolikus Gimnázium, Technikum, Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola, Kollégium, Óvoda és Bölcsőde pedagógiai programját jóváhagyom.

Debrecen, 2024. augusztus 30.

**Palánki Ferenc
megyéspüspök**

Szent László Katolikus Gimnázium, Technikum,
Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola, Kollégium, Óvoda és Bölcsőde
4600 Kisvárdától, Flórián tér 3.

Tel./Fax: 45/405-210

E-mail: kisvardaszlki@gmail.com

Honlap: www.szentlaszlokisvarda.hu

OM azonosító: 033661

Ikt.szám: 2.08.../2024 III/10

Jegyzőkönyv

A Szent László Katolikus Gimnázium, Technikum, Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola, Kollégium, Óvoda és Bölcsőde 2024/2025 évi Pedagógiai Programjának elfogadásáról

Kaszásné Tóth Judit főigazgató ismertette a 2024/25. évi Pedagógiai Programot.

A véleménynyilvánítás időpontja: 2024. augusztus 29.

A véleménynyilvánítás eredménye:

- nevelőtestület létszáma: 84 fő
- véleményezésben résztvevő pedagógusok száma: 71 fő
- távollét miatt nem véleményezte (táppénz): 3 fő
- a pedagógiai programot véleményezte: 71 fő

Megállapítottuk, hogy a nevelőtestületi véleménynyilvánítás fóruma határozatképes.

A véleménynyilvánítás végeredménye: a nevelőtestület a 2024. augusztus 29-én véleményezett 2024/2025 évi Pedagógiai Programot elfogadta.

Kisvárdától, 2024. augusztus 29.

Kaszásné Tóth Judit

Kaszásné Tóth Judit
főigazgató

Tanúk:

Baloghné Votyku Klára

Baloghné Votyku Klára
pedagógus

Laczainé Tóth Edina

Laczainé Tóth Edina
pedagógus

Jelenléti ív és adatkezelési tájékoztató

Időpont: 2024. augusztus 29.

Helyiség: Szent László Katolikus Gimnázium, Technikum, Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola, Kollégium, Óvoda és Bölcsőde hivatalos helyisége

Tárgy: a 2024/2025-ös tanév tanérvnyitó értekezlete

Sorszám	Pedagógus neve	Hozzájárulás fénykép készítéséhez és felhasználásához az alábbi tájékoztatóban foglaltak szerint	Az alábbi adatkezelési tájékoztató elfogadása	Aláírás
1	AGÁRDI SÁNDOR	Igen / Nem	Igen / Nem	A. S.
2	BÁKONYI JÁNOS	Igen / Nem	Igen / Nem	Bákonyi János
3	BALÁZSNÉ SZABÓ LÍVIA	Igen / Nem	Igen / Nem	Balazsné Szabó Lívia
4	BALOGH EMESE	Igen / Nem	Igen / Nem	Balogh Emese
5	BALOGHNÉ VOTYKU KLÁRA	Igen / Nem	Igen / Nem	Baloghné Votyku Klára
6	BARKÓCZI ZSOLT	Igen / Nem	Igen / Nem	
7	BARTHÁNÉ KOVÁCS EDIT	Igen / Nem	Igen / Nem	Bartháné Kovács Edit
8	BÉRES TAMÁS SZILVESZTER	Igen / Nem	Igen / Nem	Béres Tamás
9	BÉRESNÉ HOMOKI EDIT	Igen / Nem	Igen / Nem	Béresné Homoki Edit
10	BERTÁNÉ BIRÓ MELINDA	Igen / Nem	Igen / Nem	Bertáné Bíró Melinda
11	BÓDI ZSUZSANNA	Igen / Nem	Igen / Nem	Bódi Zsuzsanna
12	BODNÁR EMŐKE	Igen / Nem	Igen / Nem	Bodnár Emőke
13	BODZÁS ANITA	Igen / Nem	Igen / Nem	Bodzás Anita

Sorszám	Pedagógus neve	Hozzájárulás fénykép készítéséhez és felhasználásához az alábbi tájékoztatóban foglaltak szerint	Az alábbi adatkezelési tájékoztató elfogadása	Aláírás
14	CSÁKI TAMÁS	Igen / Nem	Igen / Nem	Csáki Tamás
15	CSONKA ANDREA	Igen / Nem	Igen / Nem	Csonka Andrea
16	CSORBA JULIANNA	Igen / Nem	Igen / Nem	Csorbai Julianna
17	DANCS SÁNDOR	Igen / Nem	Igen / Nem	
18	DAJKA MIKLÓS	Igen / Nem	Igen / Nem	Dajka Miklós
19	DEME SÁNDORNÉ	Igen / Nem	Igen / Nem	
20	DIENES SZABOLCS	Igen / Nem	Igen / Nem	
21	DUDÁS NÉ POPOVICS ANGÉLA	Igen / Nem	Igen / Nem	
22	FARAGÓ SÁNDOR	Igen / Nem	Igen / Nem	Faragó Sándor
23	FAZEKAS KATALIN	Igen / Nem	Igen / Nem	Fazekas Katalin
24	FEIGEL ATTILA	Igen / Nem	Igen / Nem	Fejlesztő
25	FICSÓRINÉ KOLESZÁR SZILVIA	Igen / Nem	Igen / Nem	Ficsóri Koleszár Szilvia
26	FOLTIN TIBOR	Igen / Nem	Igen / Nem	Foltin Tibor
27	FÜLÖP KRISZTINA	Igen / Nem	Igen / Nem	
28	HAMZÁNÉ DEÁK-FOGARASI ESZTER	Igen / Nem	Igen / Nem	Hamzáné Deák-Fogarasi Eszter
29	HAJDUNÉ VERES ERZSÉBET	Igen / Nem	Igen / Nem	Hajduné Veres Erzsébet
30	HERCEGNÉ KOVÁCS MÓNIKA	Igen / Nem	Igen / Nem	Herc
31	HERMANNÉ SZENDREI BEÁTA	Igen / Nem	Igen / Nem	Hermáné Szentrei Beáta
32	JAKAB PÉTERNÉ	Igen / Nem	Igen / Nem	Jakab Péterné
33	JÁMBORNÉ JUHÁSZ ILDIKÓ	Igen / Nem	Igen / Nem	Juhász Ildikó
34	JENEINÉ BIERVARTH ANDREA	Igen / Nem	Igen / Nem	Jenei Bianka

Sorszám	Pedagógus neve	Hozzájárulás fénykép készítéséhez és felhasználásához az alábbi tájékoztatóban foglaltak szerint	Az alábbi adatkezelési tájékoztató elfogadása	Aláírás
35	JURÁS LÁSZLÓ	Igen / Nem	Igen / Nem	
36	JURÁSNÉ PAPP MÓNICA	Igen / Nem	Igen / Nem	Jurásné Papp Mónika
37	KASZÁSNÉ TÓTH JUDIT	Igen / Nem	Igen / Nem	Kaszásné Tóth Judit
38	KATKÓNÉ KÖRMENDI DÓRA	Igen / Nem	Igen / Nem	Katkóné Körmendi Dóra
39	KENYERES GERGŐ	Igen / Nem	Igen / Nem	
40	KOVÁCS ADRIENN	Igen / Nem	Igen / Nem	Kovács Adrienn
41	KOVÁCS GYÖRGYNÉ	Igen / Nem	Igen / Nem	
42	KOVÁCSNÉ OROSZ BERNADETT	Igen / Nem	Igen / Nem	
43	KOVÁCSNÉ SZOPKÓ ANNA	Igen / Nem	Igen / Nem	Kovácsné Szopkó Anna
44	DR. KOVÁCSNÉ TVERGYÁK HAJNALKA	Igen / Nem	Igen / Nem	Dr. Kovácsné Tvergyák Hajnal
45	KOZMA-PANKÓTAY ERIKA	Igen / Nem	Igen / Nem	Kozma-Pankótay Erika
46	KRAKKNÉ VARGA CSILLA ILONA	Igen / Nem	Igen / Nem	K
47	KRISZTIÁN-MOLNÁR ANIKÓ	Igen / Nem	Igen / Nem	Krisztián-Molnár Anikó
48	LACZAINÉ TÓTH EDINA	Igen / Nem	Igen / Nem	Laczainé Tóth Edina
49	MÁTÉ CSABÁNÉ OROSZ BEÁTA	Igen / Nem	Igen / Nem	Máté Csabáné Orsz Beáta
50	MATÓ ZSUZSANNA	Igen / Nem	Igen / Nem	Mató Zsuzsanna
51	NEMES KRISZTIÁN	Igen / Nem	Igen / Nem	Nemes Krisztián
52	NYISZTOR ATTILA ZSOLTNÉ	Igen / Nem	Igen / Nem	Nyisztor Attila Zsoltné
53	OLÁH ORSOLYA	Igen / Nem	Igen / Nem	Oláh Orsolya

Sorszám	Pedagógus neve	Hozzájárulás fénykép készítéséhez és felhasználásához az alábbi tájékoztatóban foglaltak szerint	Az alábbi adatkezelési tájékoztató elfogadása	Aláírás
54	OROSZ LÁSZLÓNÉ	Igen / Nem	Igen / Nem	<i>Ormos Farkaslóné</i>
55	OROSZNÉ TÓTH ILONA	Igen / Nem	Igen / Nem	
56	PACUTA TIBOR	Igen / Nem	Igen / Nem	<i>Pacuta Tibor</i>
57	PALÁDI ÉVA	Igen / Nem	Igen / Nem	<i>Paládi Éva</i>
58	PAPPNÉ MERŐ ILDIKÓ	Igen / Nem	Igen / Nem	<i>Pappné Merő Ildikó</i>
59	PERÉNYI PÉTER TAMÁS	Igen / Nem	Igen / Nem	
60	PINTE BEÁTA	Igen / Nem	Igen / Nem	<i>Pinte Beata</i>
61	POLYÁKNÉ KISS MELINDA	Igen / Nem	Igen / Nem	<i>Polyákné Kiss Melinda</i>
62	RÉVÉSZ ZSOLT	Igen / Nem	Igen / Nem	<i>Révesz Zsolt</i>
63	RIEGEL JÁNOS LÁSZLÓ	Igen / Nem	Igen / Nem	<i>Riegel János</i>
64	ROZINKA ÁKOS	Igen / Nem	Igen / Nem	<i>Rozinka Ákos</i>
65	SAJTOSNÉ JÁMBRIK ERIKA	Igen / Nem	Igen / Nem	<i>Sajtósné Jambrik Erika</i>
66	SIMONNÉ JÓNÁS KRISZTINA	Igen / Nem	Igen / Nem	<i>Simonné Jónás Krisztina</i>
67	SMAJDÁNÉ TUTKOVICS ERZSÉBET	Igen / Nem	Igen / Nem	
68	SUBA ISTVÁN	Igen / Nem	Igen / Nem	<i>Suba István</i>
69	SZABÓ SÁNDOR	Igen / Nem	Igen / Nem	<i>Szabó Sándor</i>
70	SZABÓNÉ TAKÁCS KAROLINA	Igen / Nem	Igen / Nem	<i>Szabóné Takács Karolina</i>
71	SZANKUNÉ ÉSIK GABRIELLA	Igen / Nem	Igen / Nem	

A fenti „hozzájárulás fénykép készítéséhez és felhasználásához az alábbi tájékoztatóban foglaltak szerint” oszlopban lévő „Igen” megjelölésével hozzájárulok, hogy a Szent László Katolikus Gimnázium, Technikum, Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola, Kollégium, Óvoda és Bölcsőde (székhely: 4600 Kisvárd, Flórián tér 3.; adószám: 19210575-2-15) az általa szervezett iskolai rendezvényen, munkaértekezleten fényképet és/vagy videófelvételt készítsen rólam, a fényképeket és videófelvételeket időbeli korlátozás nélkül felhasználja, a fényképeket és videófelvételeket a www.szentlaskisvarda.hu honlapra és/vagy az intézmény Facebook oldalára feltöltse. Tudomásul veszem, hogy a fenti hozzájárulásom a kisvardaszki@gmail.com e-mail címre küldött e-mailben vagy az intézmény részére küldött postai levélben vagy az intézmény részére átadott, aláírt nyilatkozatban visszavonhatom.

A Szent László Katolikus Gimnázium, Technikum, Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola, Kollégium, Óvoda és Bölcsőde jelen adatkezelési tájékoztatóban foglaltak szerint kezeli az általa szervezett iskolai rendezvényen, munkaértekezleten készült fényképeket és videófelvételeket. A fenti személyes adatokat a Szent László Katolikus Gimnázium, Technikum, Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola, Kollégium, Óvoda és Bölcsőde a rendezvény dokumentálása és a Szent László Katolikus Gimnázium, Technikum, Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola, Kollégium, Óvoda és Bölcsőde rendezvényeinek népszerűsítése céljából kezeli. Az adatkezelés jogalapja az Ön hozzájárulása, amelyet a fenti táblázat 3. oszlopában az „Igen” megjelölésével ad meg. Az „Igen” megjelölésével a jelen adatkezelési tájékoztatóban foglaltakat tudomásul veszi és hozzájárul, hogy a Szent László Katolikus Gimnázium, Technikum, Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola, Kollégium, Óvoda és Bölcsőde a személyes adatait a fenti adatkezelési tájékoztatóban foglaltak szerint kezelje

A fenti személyes adatait a Szent László Katolikus Gimnázium, Technikum, Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola, Kollégium, Óvoda és Bölcsőde saját döntése szerint a honlapján nyilvánosságra hozza.

A Szent László Katolikus Gimnázium, Technikum, Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola, Kollégium, Óvoda és Bölcsőde az Ön személyes adatait a hozzájárulása visszavonásáig, de legfeljebb a Törvényben előírt ideig kezeli. Amennyiben a személyes adatai kezeléséhez adott hozzájárulását visszavonja, akkor a Szent László Katolikus Gimnázium, Technikum, Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola, Kollégium, Óvoda és Bölcsőde a fenti személyes adatait törli a honlapjáról.

Amennyiben a személyes adatai kezelésére vonatkozó tájékoztatót módosítja a Szent László Katolikus Gimnázium, Technikum, Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola, Kollégium, Óvoda és Bölcsőde, akkor mindent megtesz annak érdekében, hogy Önt tájékoztassa az adatkezelési tájékoztató módosításáról. Amennyiben a Szent László Katolikus Gimnázium, Technikum, Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola, Kollégium, Óvoda és Bölcsőde rendelkezik az e-mail címével, akkor a módosított adatkezelési tájékoztatót megküldi az Ön részére.

A személyes adataihoz jogosult hozzáférni, továbbá jogosult a személyes adatai helyesbítését vagy törlését kérni, illetve élhet az adatkezelés korlátozásához és adathordozhatósághoz való jogával. A személyes adataival kapcsolatos jogát gyakorolhatja a Szent László Katolikus Gimnázium, Technikum, Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola, Kollégium, Óvoda és Bölcsőde részére a kisvardaszki@gmail.com e-mail címre küldött e-mail útján vagy postai levélben a Szent László Katolikus Gimnázium, Technikum, Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola, Kollégium, Óvoda és Bölcsőde székhelyére küldött levél útján.

A személyes adatai megsértésével kapcsolatban kapcsolathoz léphet a Szent László Katolikus Gimnázium, Technikum, Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola, Kollégium, Óvoda és Bölcsőde (i) a következő e-mail címen: kisvardaszki@gmail.com; (ii) a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatósághoz panaszt nyújthat be vagy (iii) bírósághoz fordulhat.

TARTALOMJEGYZÉK

AZ INTÉZMÉNY KÜLDETÉSNYILATKOZATA	9
AZ INTÉZMÉNY ADATAI	11
A PEDAGÓGIAI PROGRAM TÖRVÉNYI HÁTTERE	12
1. NEVELÉSI PROGRAM	14
1.1. AZ ISKOLÁNKBAN FOLYÓ NEVELŐ-OKTATÓ MUNKA PEDAGÓGIAI ALAPELVEI, ÉRTÉKEI, CÉLJAI, FELADATAI, ESZKÖZEI ÉS ELJÁRÁSAI.....	14
1.1.1. <i>Pedagógiai alapelvek</i>	<i>14</i>
1.1.2. <i>Pedagógiai munkánk értékei</i>	<i>15</i>
1.1.3. <i>Célok és feladatok</i>	<i>16</i>
1.1.4. <i>A nevelő-oktató munka eszközei, eljárásai</i>	<i>18</i>
1.2. A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATOK	22
1.2.1. <i>Általános nevelési feladataink</i>	<i>22</i>
1.2.2. <i>Erkölcsei elvárások tanulóinkkal és a pedagógusokkal szemben</i>	<i>28</i>
1.3. A TELJES KÖRŰ EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSSEL ÖSSZEFÜGGŐ FELADATOK	37
1.4. A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSSEL, AZ ISKOLA SZEREPLŐINEK EGYÜTTMŰKÖDÉSÉVEL KAPCSOLATOS FELADATOK.....	43
1.5. A PEDAGÓGUSOK HELYI INTÉZMÉNYI FELADATAI, AZ OSZTÁLYFŐNÖKI MUNKA TARTALMA, AZ OSZTÁLYFŐNÖK FELADATAI	47
1.6. A KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ TANULÓKKAL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉG HELYI RENDJE	50
1.6.1. <i>A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek</i>	<i>50</i>
1.6.2. <i>A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkózását segítő program</i>	<i>52</i>
1.6.3. <i>A beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdők segítése</i>	<i>53</i>
1.6.4. <i>Az ifjúságvédelemi feladatok ellátása</i>	<i>54</i>
1.6.5. <i>A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység.....</i>	<i>56</i>
1.7. A TANULÓKNAK AZ INTÉZMÉNYI DÖNTÉSI FOLYAMATBAN VALÓ RÉSZVÉTELI JOGAI GYAKORLÁSÁNAK RENDJE	58
1.8. A SZÜLŐ, A TANULÓ, A PEDAGÓGUS ÉS AZ INTÉZMÉNY PARTNEREI KAPCSOLATTARTÁSÁNAK FORMÁI	60
1.8.1. <i>Az iskola és a szülő kapcsolattartása</i>	<i>60</i>
1.8.2. <i>Az iskola és a kollégium kapcsolattartása</i>	<i>62</i>
1.8.3. <i>Az iskola külső kapcsolatai.....</i>	<i>62</i>
1.9. A TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGÁK ÉS AZ ALKALMASSÁGI VIZSGA SZABÁLYAI, A SZÓBELI FELVÉTELI VIZSGA KÖVETELMÉNYEI	62
INTÉZMÉNYÜNKBN A TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGÁK TANTÁRGYANKÉNTI, ÉVFOLYAMONKÉNTI KÖVETELMÉNYEIT A PEDAGÓGIAI PROGRAM RÉSZÉT KÉPEZŐ HELYI TANTERV HATÁROZZA MEG.	62
1.9.1. <i>.A tanulmányok alatti vizsgákkal kapcsolatos szabályok.....</i>	<i>63</i>
1.9.2. <i>Az értékelés rendje.....</i>	<i>67</i>

1.10.	A TANULÓK FELVÉTELÉVEL ÉS ÁTVÉTELÉVEL KAPCSOLATOS RENDELKEZÉSEINK	69
1.10.1.	<i>A középiskolába történő felvételi eljárás</i>	69
1.10.2.	<i>A folyamatos továbbhaladás feltételei</i>	71
1.10.3.	<i>Felvételi eljárás az általános iskolai osztályokba</i>	71
1.10.4.	<i>Az átvétel szabályai.....</i>	72
1.11.	AZ ELSŐSEGÉLY-NYÚJTÁSI ALAPISMERETEK ELSAJÁTÍTÁSÁVAL KAPCSOLATOS ISKOLAI TERV.....	72
2.	HELYI TANTERV	77
2.1.	A VÁLASZTOTT KERETTANTERV MEGNEVEZÉSE.....	77
2.1.1.	<i>Képzési céljaink</i>	78
2.1.2.	<i>Képzéseink óratervei</i>	82
A gimnáziumi képzések óratervei	82	
Technikumi képzések óratervei	93	
ÓRATERV A GAZDÁLKODÁS ÉS MENEDZSMENT ÁGAZATHOZ (TECHNIKUM)	94	
ÓRATERV A INFORMATIKA ÉS TÁVKÖZLÉS ÁGAZATHOZ (TECHNIKUM)	95	
Általános iskolai képzésünk	96	
2.2.	A VÁLASZTOTT KERETTANTERV ÁLTAL MEGHATÁROZOTT ÓRASZÁM FELETTI KÖTELEZŐ ÉS NEM KÖTELEZŐ TANÓRAI FOGLALKOZÁSOK ELSAJÁTÍTANDÓ TANANYAGAI	101
2.3.	AZ OKTATÁSBAN ALKALMAZHATÓ TANKÖNYVEK, TANULMÁNYI SEGÉDLETEK ÉS TANESZKÖZÖK KIVÁLASZTÁSÁNAK ELVEI, FIGYELEMBE VÉVE A TANKÖNYV TÉRÍTÉSMENTES IGÉNYBEVÉTELE BIZTOSÍTÁSÁNAK KÖTELEZETTSÉGÉT	102
2.4.	A NEMZETI ALAPTANTERVBEN MEGHATÁROZOTT PEDAGÓGIAI FELADATOK HELYI MEGVALÓSÍTÁSÁNAK RÉSZLETES SZABÁLYAI	103
2.5.	A MINDENNAPOS TESTNEVELÉS, TESTMOZGÁS MEGVALÓSÍTÁSÁNAK MÓDJA	106
2.6.	A VÁLASZTHATÓ TANTÁRGYAK, FOGLALKOZÁSOK ÉS A PEDAGÓGUSVÁLASZTÁS SZABÁLYAI	107
2.7.	A VÁLASZTHATÓ ÉRETTSÉGI VIZSGATÁRGYAK MEGNEVEZÉSE, AZ ÉRETTSÉGI VIZSGATANTÁRGYRA TÖRTÉNŐ FELKÉSZÜLÉSI SZINT MEGVÁLASZTÁSÁNAK MÓDJAI ÉS FELTÉTELEI ISKOLÁNKBAN	108
2.8.	A KÖZÉPSZINTŰ ÉRETTSÉGI VIZSGATÁRGYAKBÓL A KÖZÉPSZINTŰ ÉRETTSÉGI VIZSGA TÉMAKÖREI	109
2.8.1.	<i>A középszintű érettségi vizsga témakörei vizsgatárgyanként – közismereti tantárgyak.....</i>	110
2.9.	A TANULÓ TANULMÁNYI MUNKÁJÁNAK ÍRÁSBAN, SZÓBAN VAGY GYAKORLATBAN TÖRTÉNŐ ELLENŐRZÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI MÓDJAI, DIAGNOSZTIKUS, SZUMMATÍV, FEJLESZTŐ FORMÁI, A MAGATARTÁS ÉS SZORGALOM MINŐSÍTÉSÉNEK ELVEI	125
2.9.1.	<i>Az ismeretek számonkérésének követelményei</i>	125
2.9.2.	<i>A tanuló magatartása, szorgalma értékelésének és minősítésének követelményei.....</i>	126
2.9.3.	<i>A tanulók tanulmányi munkájának értékelése a nevelés-oktatás egyes évfolyamain.....</i>	127
2.10.	AZ OTTHONI, NAPKÖZIS, TANULÓSZOBAI FELKÉSZÜLÉSHEZ ELŐÍRT ÍRÁSBELI ÉS SZÓBELI FELADATOK MEGHATÁROZÁSÁNAK ELVEI ÉS KORLÁTAI.....	130
2.10.1.	<i>Az otthoni felkészülés szerepe.....</i>	130
2.10.2.	<i>Az otthoni felkészülés formái</i>	130
2.10.3.	<i>Az otthoni felkészülés iskolai előkészítése, eredményességének segítése</i>	131
2.10.4.	<i>Az otthoni felkészülés ellenőrzése.....</i>	132

2.10.5.	<i>Az otthoni felkészülés koordinációja</i>	132
2.10.6.	<i>Az otthoni felkészüléshez előírt házi feladatok meghatározása az általános iskolában</i>	133
2.11.	AZ ISKOLAI ÍRÁSBELI, SZÓBELI, GYAKORLATI BESZÁMOLTATÁSOK, AZ ISMERETEK SZÁMONKÉRÉSÉNEK RENDJE, AZ ÉRDEMJEGYEK TANULMÁNYI RENDSZERBEN VALÓ RÖGZÍTÉSÉVEL KAPCSOLATOS ÉRTESÍTÉSI KÖTELEZETTSÉG	136
2.12.	A TANULÓ MAGASABB ÉVFOLYAMRA LÉPÉSÉNEK FELTÉTELEI	137
2.13.	A CSOPORTBONTÁSOK ÉS AZ EGYÉB FOGLALKOZÁSOK SZERVEZÉSÉNEK ELVEI.....	138
2.14.	AZ EGÉSZSÉGNEVELÉS ÉS KÖRNYEZETI NEVELÉS ELVEI.....	139
2.14.1.	<i>Az iskola egészségnevelési elvei</i>	139
2.14.2.	<i>Az iskola környezeti nevelési elvei</i>	140
2.15.	A GYERMEKEK, TANULÓK ESÉLYEGYENLŐSÉGÉT SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK	142
2.16.	A TANULÓ JUTALMAZÁSÁVAL ÖSSZEFÜGGŐ, A TANULÓ MAGATARTÁSÁNAK, SZORGALMÁNAK ÉRTÉKELÉSÉHEZ, MINŐSÍTÉSÉHEZ KAPCSOLÓDÓ ELVEK	144
2.16.1.	<i>Iskolánkban a magatartás értékelésének és minősítésének követelményei</i>	144
2.16.2.	<i>Az iskolában a szorgalom értékelésének és minősítésének követelményei</i>	146
2.17.	AZ ÁLTALÁNOS ISKOLA EGÉSZ NAPOS ISKOLAI NEVELÉS-OKTATÁSI PROGRAMJA, SZABÁLYAI.....	148
2.18.	A 11-12. ÉVFOLYAMON AZ EMELT SZINTŰ ÉRETTSÉGIRE TÖRTÉNŐ FELKÉSZÍTÉSHEZ AZ EMELT SZINTŰ OKTATÁSBAN ALKALMAZOTT FEJLESZTÉSI FELADATOK	151
2.19.	A NEMZETISÉGHEZ NEM TARTOZÓ TANULÓK RÉSZÉRE A TELEPÜLÉSEN ÉLŐ NEMZETISÉG KULTÚRÁJÁNAK MEGISMERTETÉSÉT SZOLGÁLÓ TANANYAG	152
2.20.	AZ INTÉZMÉNYBEN ALKALMAZOTT SAJÁTOS PEDAGÓGIAI MÓDSZEREK, PROJEKTOKTATÁS.....	152
3.	SZAKMAI PROGRAM	155
4.	KOLLÉGIUMI NEVELÉS	159
4.1.	KÜLDETÉSNYILATKOZAT	159
4.2.	A KOLLÉGIUMI NEVELÉS.....	162
4.2.1.	<i>A kollégiumi nevelés alapelvei, értékei és céljai</i>	162
4.2.2.	<i>A keresztény nevelés célja</i>	163
4.3.	A KOLLÉGIUMI NEVELÉS FELADATAI.....	164
4.3.1.	<i>A tanulás tanítása</i>	164
4.3.2.	<i>Az erkölcsi nevelés</i>	165
4.3.3.	<i>Nemzeti öntudat és hazafias nevelés</i>	165
4.3.4.	<i>A családi életre való nevelés</i>	166
4.3.5.	<i>Állampolgárságra, demokráciára nevelés</i>	166
4.3.6.	<i>Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése</i>	166
4.3.7.	<i>Testi és lelki egészségre nevelés</i>	166
4.3.8.	<i>Felelősségvállalás másokért, önkéntesség</i>	167
4.3.9.	<i>Fenntarthatóság, környezettudatosság</i>	167
4.3.10.	<i>Pályaorientáció</i>	168

4.3.11.	<i>Gazdasági és pénzügyi nevelés</i>	168
4.3.12.	<i>Médiatudatosságra nevelés</i>	168
4.4.	A KOLLÉGIUM MŰKÖDÉSE	169
4.4.1.	<i>Személyi feltételek, elvárások</i>	169
4.4.2.	<i>Tárgyi, környezeti feltételek, elvárások a kollégiumban</i>	170
4.4.3.	<i>A kollégiumi élet megszervezése</i>	171
4.4.4.	<i>A teljeskörű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok</i>	172
4.4.5.	<i>A kollégium környezeti nevelés alapelvei, programok, tevékenységek</i>	173
4.4.6.	<i>A kollégium hagyományai és továbbfejlesztésének terve</i>	175
4.4.7.	<i>A kollégium kapcsolatrendszere</i>	176
4.5.	A KOLLÉGIUMI TEVÉKENYSÉG SZERKEZETE	178
4.5.1.	<i>A kollégium által kötelezően biztosítandó foglalkozások</i>	179
4.5.2.	<i>A Gyermekek- és ifjúságvédelemmel összefüggő tevékenységek</i>	180
4.5.3.	<i>Felkészítő foglalkozások a kollégiumban, a tanulók fejlődését, tehetséggondozását, felzárkóztatását, pályaválasztását, az önálló életkezdést elősegítő tevékenység elvei</i>	181
4.5.4.	<i>Egyéni és közösségi fejlesztést megvalósító foglalkozások, művelődési és sportolási tevékenységek szervezésének elvei:</i>	183
4.5.5.	<i>Pedagógiai felügyelet</i>	188
4.6.	A KOLLÉGIUMI FOGLALKOZÁSOK KERETPROGRAMTERVE	190
4.7.	A KOLLÉGIUMI NEVELÉS EREDMÉNYESSÉGE	209
4.8.	JÖVŐKÉPÜNK	210
5.	ÓVODAI PEDAGÓGIAI PROGRAM	211
5.1.	AZ ÓVODA ADATAI	213
5.2.	BEVEZETÉS	213
5.3.	HITRE NEVELÉS	215
5.3.1.	<i>Óvodai nevelésünk alapelvei, értékei, célkitűzései:</i>	215
5.3.1.1.	<i>Vallásos és erkölcsi nevelés, a gyermekek hit felé növekvő nevelése</i>	216
5.4.	GYERMEKKÉP, ÓVODAKÉP	219
5.5.	A NEVELÉSI PROGRAM CÉLJA ÉS FELADATAI	222
5.6.	SZOKÁSOK, HAGYOMÁNYOK, ÉRTÉKREND, A MAGATARTÁS- ÉS VISELKEDÉSKULTÚRA MEGALAPOZÁSA 223	
5.7.	AZ EGÉSZSÉGES ÉLETMÓD ALAKÍTÁSA	228
5.8.	AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSÉNEK ELVEI	231
5.8.1.	<i>Tárgyi feltételek:</i>	231
5.8.2.	<i>Személyi feltételek:</i>	231
5.9.	AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSE	233
5.9.1.	<i>Csoportszervezés</i>	233

5.9.2.	<i>Napirend, heti rend</i>	233
5.9.3.	<i>A tevékenységi formák megszervezése</i>	235
5.10.	MUNKAREND	239
5.10.1.	<i>Dokumentáció</i>	239
5.11.	A SZÜLŐ, A GYERMEK, A PEDAGÓGUS EGYÜTTMŰKÖDÉSÉNEK FORMÁI, AZ ÓVODA KAPCSOLATAI 240	
5.11.1.	<i>A család és óvoda</i>	240
5.11.2.	<i>Az óvodapedagógus és a gyermek kapcsolata:</i>	241
5.11.3.	<i>Óvodánk kapcsolatai az óvodai élet során:</i>	242
5.11.4.	<i>Kapcsolatunk intézményegységeinkkel: bölcsőde, általános iskola</i>	242
5.12.	A PEDAGÓGIAI PROGRAM TEVÉKENYSÉGFORMÁI, AZ ÓVODAPEDAGÓGUS FELADATAI	243
5.12.1.	<i>JÁTÉK</i>	243
5.13.	MUNKA	249
5.14.	A KÜLSŐ VILÁG TEVÉKENY MEGISMERÉSE, KÖRNYEZETI NEVELÉSI ELVEK, PROGRAMOK, TEVÉKENYSÉGEK	253
5.15.	A KÜLSŐ VILÁG MENNYISÉGI ÉS FORMAI MEGISMERÉSE, MATEMATIKAI FEJLESZTÉS	259
5.16.	ÉNEK- ZENE, ÉNEKES JÁTÉKOK, GYERMEKTÁNC	262
5.17.	VERSELÉS, MESÉLÉS	270
5.18.	ANYANYELVI NEVELÉS	277
5.19.	RAJZOLÁS, FESTÉS, MINTÁZÁS, KÉZIMUNKA	280
5.20.	MOZGÁS	284
5.21.	A TEVÉKENYSÉGBEN MEGVALÓSULÓ TANULÁS	288
5.22.	SAJÁTOS FELADATOK, A KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ GYERMEKEK FEJLESZTÉSE	290
5.23.	GYERMEKVÉDELEM, A SZOCIÁLIS HÁTRÁNYOK ENYHÍTÉSÉT SEGÍTŐ TEVÉKENYSÉG	295
5.24.	AZ ÓVODA ESÉLYNÖVELŐ SZEREPE, A GYERMEKEK ESÉLYGYNELŐSÉGÉT SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK 299	
5.25.	A FEJLŐDÉS JELLEMZŐI AZ ÓVODÁSKOR VÉGÉRE	301
6.	A PEDAGÓGIAI PROGRAM MELLÉKLETEI (CD ADATHORDOZÓN)	303
6.1.	A SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ GYERMEKEK FEJLESZTŐ PROGRAMJA	303
6.2.	AZ EGÉSZ NAPOS ISKOLA (1-2. ÉVFOLYAM) NEVELÉSI-OKTATÁSI PROGRAMJA	303
6.3.	A 2020-AS NAT-RA ÉPÜLŐ HELYI TANTERV A TANTÁRGYAKHOZ KAPCSOLÓDÓ TARTALOMMAL	303
6.4.	A SZAKKÉPZÉS TECHNIKUMI KÉPZÉSEINEK SZAKMAI PROGRAMJA ÉS HELYI TANTERVEI	303
6.5.	FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS KÖVETELMÉNYEK AZ EMELT SZINTŰ ÉRETTSÉGIRE TÖRTÉNŐ FELKÉSZÍTÉSHEZ	303
7.	ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK	304
7.1.	A PEDAGÓGIAI PROGRAM ÉRVÉNYESSEGI IDEJE	304
7.2.	A PEDAGÓGIAI PROGRAM ÉRTÉKELÉSE, FELÜLVIZSGÁLATA	304
7.3.	A PEDAGÓGIAI PROGRAM MÓDOSÍTÁSA	304

7.4.	A PEDAGÓGIAI PROGRAM NYILVÁNOSSÁGRA HOZATALA.....	305
8.	LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK.....	306
8.1.	A SZAKMAI MUNKAKÖZÖSSÉGEK VÉLEMÉNYE.....	306
8.2.	A NEVELŐTESTŰLET ELFOGADÓ NYILATKOZATA.....	306
8.3.	A FENNTARTÓ JÓVÁHAGYÓ NYILATKOZATA.....	307

AZ INTÉZMÉNY KÜLDETÉSNYILATKOZATA

„A tanításnak célja a tiszta szívből, jó lelkiismeretből és tiszta hitből fakadó szeretet.”

(Tim.1,5)

A Szent László Katolikus Gimnázium, Technikum, Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola, Kollégium, Óvoda és Bölcsőde a római katolikus egyház által fenntartott, ökumenikus jelleggel működő, többcélú nevelési - oktatási intézmény.

Intézményünkben a nevelő- oktató munka alapja a személyre szóló szeretetteljes bánásmód, a következetesség, a türelem és a hitelesség.

Biztosítjuk tanulóink részére az általános műveltség megszerzését az óvodai neveléstől az általános iskolai nevelésen-oktatáson keresztül a szakgimnáziumi/technikumi vagy gimnáziumi érettségi bizonyítvány, valamint a szakképesítés megszerzéséig.

A keresztény iskola hagyományainak, szellemiségének megőrzésére törekszünk, hogy tanulóink reális önismerettel, egészséges önbizalommal és felelősségtudattal, pozitív életszemlélettel, szilárd erkölcsi tartással rendelkező személyiségekké váljanak.

Az általános iskolai nevelés-oktatásban kiemelt szerepet szánunk az **idegen nyelv** és a **matematika** oktatásának.

Technikumi képzéseinket a **gazdálkodás és menedzsment** valamint az **informatika és távközlés** ágazathoz tartozó szakmák alapozásával kezdjük.

Gimnáziumi képzéseinket emelt óraszámú digitális kultúra, emelt óraszámú matematika és digitális kultúra, emelt óraszámú kémia és biológia, emelt óraszámú humán (magyar és történelem), vagy emelt óraszámú angol nyelv tantárgyak oktatásával valósítjuk meg.

Középiskolai képzéseinkkel megteremtjük az alapjait annak is, hogy diákjaink felkészültek legyenek felsőfokú tanulmányok folytatására.

Arra törekszünk, hogy diákjaink a tudományos, kulturális és gazdasági életben tudásuk, önbecsülésük, szociális érzékenységük, vallási műveltségük és meggyőződésük alapján méltó helytállásról tegyenek tanúbizonyságot.

Célunk, hogy tanulóink megértsék a körülöttünk levő világ jelenségeit, képesek legyenek a megfelelő ítéletek megalkotására, és úgy tegyenek fel kérdéseket a körülöttük levő világgal kapcsolatban, hogy közben tiszteletben tartják az értékeket.

Nagy hangsúlyt fektetünk diákjaink egészséges életmódra nevelésére, nyelvoktatására, valamint a közgazdasági szemlélet kialakítására és az informatikai ismeretek átadására.

A ránk bízott gyermekeket az óvodás kortól az általános iskolán keresztül a keresztény életszemlélet megismertetésére, az erre épített szellemiség szeretetére és megvalósítására neveljük.

*„Azért vagyok pedagógus,
hogy a természetnek nyers gyémántját
szép vigyázattal csiszoljam kristályba.”*

(Németh László)

AZ INTÉZMÉNY ADATAI

Az intézmény hivatalos elnevezése	Szent László Katolikus Gimnázium, Technikum, Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola, Kollégium, Óvoda és Bölcsőde
Székhelye	4600 Kisvárd, Flórián tér 3.
Fenntartó	Debrecen - Nyíregyházi Egyházmegye
A fenntartó típusa	Egyházi jogi személy
Az intézmény típusa	Többcélú intézmény: összetett köznevelési intézmény
Alapfeladataink	Bölcsődei nevelés Óvodai nevelés Általános iskolai nevelés-oktatás Kollégiumi ellátás Gimnáziumi nevelés-oktatás Technikumi nevelés-oktatás A többi gyermekkel, tanulóval együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók óvodai nevelése és iskolai nevelése-oktatása

A PEDAGÓGIAI PROGRAM TÖRVÉNYI HÁTTERE

A pedagógiai program elkészítésénél a következő jogszabályokat vettük figyelembe:

- 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről (Nkt.)
- 229/2012. (VIII.28.) Kormányrendelet a nemzeti köznevelési törvény végrehajtásáról
- 20/2012.(VIII.31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- 110/2012. (VI.4.) Kormányrendelet a Nemzeti Alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról
- A 2020-as NAT-hoz illeszkedő tartalmi szabályozók, kerettantervek
www.oktatas.hu/kozneveles/kerettantervek/2020_nat (letöltés dátuma: 2020. május 15.)
- 15/2013. (II.26.) EMMI rendelet a pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről
- Az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról szóló 363/2012. (XII. 17.) Korm. rendelet
- A kollégiumi nevelés országos alapprogramja
- Irányelv és kerettantervek a két tanítási nyelvű iskolai oktatáshoz
- Irányelvek a sajátos nevelési igényű tanulók oktatásához
- A sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelvei
- Szakmai ajánlás a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel (BTMN) küzdő gyermekek, tanulók neveléséhez-oktatásához
www.oktatas.hu/kozneveles/kerettantervek/2020_nat/iranyelvek_alpprogramok
(letöltés dátuma: 2020. május 15.)
- a 150/2012. (VII.6.) Kormányrendelet az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési jegyzék módosításának eljárásrendjéről
- A szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény
- A szakképzési törvény végrehajtásáról szóló 12/2020 (II.7.) Korm. rendelet
- a 368/2011.(XII.31.) Kormányrendelet az államháztartás működési rendjéről
- 100/1997. (VI. 13.) Kormányrendelet az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról
- 2011. évi CCVI. törvény a lelkiismereti és vallásszabadság jogáról, valamint az egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállásáról
- 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról és módosításai

- A gyermekvédelmi és gyámügyi feladat-és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről 331/2006. (XII.23.) Kormányrendelet
- Egyházi Törvénykönyv
- II. Vatikáni Zsinat dokumentumai
- a 2003. évi CXXV. törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról
- a szakképzési kerettantervekről szóló 5/2018. (VII.9.) ITM rendelet
- 2019. évi LXXX. törvény a szakképzésről
- 12/2020. (II.7.) Kormányrendelet a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról
- 2023. évi LII. törvény A pedagógusok új életpályájáról
- 661/2023. (XI. 29.) Kormányrendelet az egyes fenntartók által kifizetendő esélyteremtési illetményrészhez kapcsolódó támogatásról, valamint a 2024. évi kiegészítő költségvetési támogatásról, továbbá a pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény végrehajtásáról szóló 401/2023. (VIII. 30.) Korm. rendelet módosításáról
- a pedagógusok teljesítményértékeléséről szóló 18/2024. (IV. 4.) BM rendelet

1. NEVELÉSI PROGRAM

1.1. Az iskolánkban folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei és eljárásai

1.1.1. Pedagógiai alapelvek

A tanulás folyamatában, az ismeretanyag feldolgozása során a tanár és a tanuló egyenrangú partnerként vesz részt, amelyben mindketten sajátos feladatokat végeznek el. Kiemelten fontos a napi munkában a diákközpontú szemlélet előtérbe helyezésével megvalósított ismeretszerzés.

Lényegesnek tekintjük a társadalom elvárásai alapján az erkölcsi alapelvek és a kulturált viselkedésformák, közöttük az anyanyelvi műveltség elsajátíttatását tanítványainkkal. Szorgalmazzuk a valós önértékelés kifejlesztését, hogy tanulóink képesek legyenek kialakítani önmaguk reális pályaképét, ezzel megoldani a sikeres pályaválasztást.

Az alábbiakban felsoroljuk azokat az alapelveket, amelyek különösen nagy hangsúlyt kapnak katolikus intézményünk egész pedagógiai működésében:

- Különös felelősség hárul mind szakmailag, mind morálisan a pedagógusokra. A diák személyisége a pedagógus személyiségének megnyilvánulásai által fejlődik.
- Lehetőleg a dicséretet helyezzük előtérbe. Arra kell törekednünk, hogy az valóban mindig indokolt legyen.
- Döntő, hogy a követelmények belső igénnyé váljanak, fontos a pontosság, a fegyelem, az önfegyelem gyakorlása. Ez a pedagógiai folyamatban részt vevő diákokra és pedagógusokra egyaránt vonatkozik.
- A katolikus kollégium kiemelt társadalompolitikai szerepe és feladata, hogy a tanulók számára – lakóhelyüktől és szociális helyzetüktől függetlenül – biztosítsa a minőségi tudáshoz és a keresztény szellemben történő neveléshez való hozzáférést, így meghatározó jelentősége van az esélyteremtés és a társadalmi mobilitás elősegítésében.

1.1.2. Pedagógiai munkánk értékei

Értékrendszerünk emberközpontúságon alapul, a humánus pedagógiáját valljuk, mely emberből kiinduló és emberléptékű. Tartalmi megvalósítása a jellemnevelés.

Nevelési tevékenységünkben az emberi kultúra általános alapértékei (igazság, jóság, szépség, szentség) döntő jelentőségűek. Munkánkban az vezérel, hogy a fontosnak tartott általános emberi értéket keresztény tartalommal töltsük meg, és neveltjeink életében meghatározóvá tegyük.

Ezek az értékek a következők:

- Az élet védelme. A természet és a közvetlen környezet óvó - gondoskodó szeretete.
- Az emberi szabadságjogok tisztelete
- A szeretet és az összetartozás értéke
- A közösségi életet szabályozó erkölcsi értékek: egyéni és közösségi érdek összhangja, harmónia, biztonságérzet, becsületesség, őszinteség, igazság és igazságosság.
- Az egyéni értékek, a belső törvényszerűségek érvényesítése (Az önismeret, az önfegyelem az önértékelés összhangja az önnevelés képességének kialakítása érdekében, a helyes ítélőképesség és dönteni tudás, kitartás, állhatatosság, a kötelesség- és felelősségtudat).
- A tolerancia erénye (Türelem, megértés, az emberi méltóság és a másság tisztelete).
- A helyes magyarságtudat etikai értékének elfogadtatása.

Hitvallásunk és értékrendszerünk érvényesítése érdekében létfontosságú, hogy a gyermekek hiteles személyiségekkel találkozzanak az iskolában. Ezért tudatosan vállaljuk nevelőmunkánkban a példaadás alapvető és meghatározó szerepét.

Munkánkat úgy szeretnénk végezni, hogy eredményeképpen egyaránt növekedjünk emberségünkben és hitünkben.

A keresztény nevelés lényege abban áll, hogy szívélyes, baráti kapcsolatot kialakítva tanítványainkkal, elvezetjük őket a hithez, miközben a gyermekekkel való kapcsolatunkban bennünket is a Jézus Krisztussal való egységtörekvésünk kell hogy vezessen.

Kibontakoztatni emberi értékeket csak mások által lehet, a keresztény értékeket megélni pedig csak annak fényében tudjuk, hogy a reánk bízottakat segítjük növekedni „istengyermekségük” tudatában.

Gondoskodó-segítő nevelésünket három sarkalatos pont határozza meg: a gyöngédséggel, érzellemmel teli szeretet, a megfontolt, okos intelligencia, a szilárdan megalapozott hit.

A szeretet, az intelligencia és a hit hármassága az, amely az ember egész életére kihat. Arra törekszünk, hogy felfedezzük, hol találkozik az evangéliumi üzenet emberi kérdésekkel, törekvésekkel. Ezért a keresztény pedagógia sohasem lehet pusztán az ismeretek átadása, hanem együttműködés a kegyelemmel.

Hitvallásunkban nagy jelentőséget tulajdonítunk az egyszerű és természetes életmódnak, a családi, vidám légkörnek, mely összetartja az iskolát, időst és fiatal, nevelőt és gyermeket egyaránt.

Ezért olyan befogadó közösséggé szeretnénk válni, ahol nem elsősorban mi, pedagógusok, hanem maga Jézus áll a középpontban, aki meghívott minket erre a keresztény életre.

Iskolánknak, mint keresztény iskolának természetesen feladata az Egyház megismertetése, az egyházi év tanítványainkkal való átélése, az Egyházhoz való tartozás erősítése, a keresztény élettel járó megnyilvánulási formák elsajátíttatása, az igény felébresztése a szentségekhez járuláshoz.

Azon szülők és gyermekek iskolája kívánunk tehát lenni, akik a keresztény értékrendszert tartják elsődlegesnek életükben, s akik a fenti nézetekkel azonosulni tudnak.

1.1.3.Célok és feladatok

Elsősorban a 2020-as Nat-ra épülő helyi tantervi követelményekben megfogalmazott elvárások teljesítése a cél.

Tanítványaink magas szintű tudással történő felvértezése, amely biztosítja az iskola elvégzését követően a munkába állás, a továbbtanulás lehetőségét.

Nevelési vonatkozásban a tanulóink ismerjék meg a kulturált viselkedés szabályait, a társadalmi normákat és mozgásformákat, az alá- és fölérendeltségi viszonyokat. Szerezzenek jártasságot ügyeik önálló elintézésében.

Sajátítsák el tanulóink a megszerzett ismeretek rendszeres frissítésének, bővítésének technikáit, ezzel készüljenek fel az élethosszig tartó tanulásra, művelődésre.

a) Pedagógiai munkánk célja

- Megismertesse a diákokkal a keresztény életforma alapvető elveit és elemeit, a keresztény hitet és hitéletet (szentmise, liturgia, istentisztelet, ünnepek, szentségek), a személyiségük fejlődését biztosító alapvető lelki lehetőségeket.
- A diákokat segítse abban, hogy a keresztény értékekre építve művelt emberré, gazdag személyiséggé, embertársaikat szerető, tisztességes emberré váljanak.
- Segítse a diákokat a keresztény felnőtt életében fontos tájékozódási pontok megtalálásában, hogy a keresztény alapértékek mentén legyenek képesek személyes életük irányítására, a hivatás elfogadására vagy családalapításra, a szűkebb és tágabb társadalmi környezetük értékes alakítására, a példamutató életvitelre.
- A diákok morális és esztétikai szemléletét alakítsa, az értékes tudás iránti igényüket fejlessze.
- Magas színvonalú és sokrétű ismeretközléssel és hatékony szakmai munkával fejlessze a tanulók önálló problémamegoldó, gondolkodó képességét, készségét és kreativitását.
- Hagyományainkat, ünnepeinket megismertesse, átörökítse, élővé tegye.
- A kulturált szórakozás igényét kialakítsa.
- A kollégiumi nevelés a tanulók szocializációját, kiegyensúlyozott és egészséges fejlődését, tanulását, a sikeres életpályára való felkészítését segítse, keresztény személyiségét fejlessze.

b) Pedagógiai munkánk feladatai

Egy egyházi köznevelési intézmény kötelessége vállalni a tanulók személyiségének keresztény szellemű formálását. Ezért intézményünk feladata:

- Segítse elő az egyéni életélmények szerzését, az egyéni képességek kibontakozását, a hitélet erősítését szolgáló (lelkigyakorlat, zárándoklat) programokban, az órai

munkában és a tanórán kívüli tevékenységekben: szakkörök, kirándulás, iskolaújság, honlap tartalmainak bővítésével.

- Fejlessze a tanulók problémamegoldó gondolkodását, az összefüggések felismerését, a morális kérdések megítélését.
- Tehetséggondozó és felzárkóztató programokkal támogassa az egyéni képességek kibontakozását.
- Segítse elő a személyes meggyőződés, keresztény világszemlélet és világkép kialakítását és érzelmi-szellemi megerősítését, személyre és konkrét közösségekre szabott feladatok alapján.
- Hozzon létre alkotó közösségeket, ahol a tanuló a közösségben való élet során fejlesztheti önismeretét, együttműködési készségét, akaratát, segítőkészségét, szolidaritásérzését, empátiáját, reflektív gondolkodását, önreflexióját.
- Törekedjen azoknak a hátrányoknak a csökkentésére, amelyek a gyermekek szociokulturális környezetéből vagy eltérő ütemű éréséből fakadnak.

1.1.4.A nevelő-oktató munka eszközei, eljárásai

Pedagógiai gyakorlatunkban alkalmazott módszerek a következők:

- Meggyőzés módszerei: példaképállítás, önbírálat, beszélgetés, tudatosítás.
- A tevékenység megszervezésének módszerei: követelés, ellenőrzés, értékelés, gyakorlás.
- A magatartásra ható ösztönző módszerek: biztatás, elismerés, dicséret.
- A jutalmazás formái: szóbeli vagy írásbeli dicséret, oklevél, jutalomkönyv.
- A büntetés formái: osztályfőnöki vagy főigazgatói szóbeli figyelmeztetés, intés, megrovás, párhuzamos osztályba való áthelyezés.

A tanuló idegennyelv-választásánál - a lehetőségek függvényében - iskolánk figyelembe veszi a nyelvi előképzettséget, illetve a tanuló igényét. Az osztályok nyelvi elosztásáról az idegen nyelvi munkaközösség javaslata alapján a főigazgató dönt.

Az **emelt szintű képzésre** (érettségi vizsgára) való jelentkezés a jogszabályi előírásoknak, a köznevelési törvény, az érettségi vizsgaszabályzat és a kerettantervi rendelkezésekben foglalt előírásoknak megfelelően történik.

Ezt a feladatot a szakmai munkaközösségek szervezik, koordinálják. Szervezik és irányítják a szakköröket, korrepetálásokat, az egyéni felzárkóztatás és a tehetséggondozás foglalkozásait.

Tantárgyi felmentés megfelelő szakigazolás alapján adható a készségtantárgyak (testnevelés, ének-zene, rajz és vizuális kultúra) egyes részei, illetve egésze alól. Ezek engedélyezése a szaktanári előterjesztés alapján a főigazgató jogkörébe tartozik.

A nevelő-oktató munkát szakmai szempontból a következő munkaközösségek kísérik figyelemmel:

- humán munkaközösség,
- reál munkaközösség,
- idegen nyelvi munkaközösség,
- szakmai munkaközösség,
- osztályfőnöki (gimnáziumi-technikumi) munkaközösség
- osztályfőnöki (felső tagozatos) munkaközösség
- kollégiumi munkaközösség
- alsó tagozatos munkaközösség
- óvodai munkaközösség
- Arculat munkaközösség

A munkaközösségek feladatai:

- A munkaközösségek figyelemmel kísérik a területükhöz kapcsolódó tantárgyak, nevelési területek feltételrendszerének változásait.
- A helyi tantervi követelmények alapján és a tanulók anyagi lehetőségeinek figyelembevételével döntenek a területükhöz tartozó tantárgyaknál a szükséges tankönyvekről és felszerelésekről.
- Részt vesznek az évfolyamok tankönyvjegyzékeinek összeállításában.

- Rendszeresen értékeli és elemzi a tantárgyi érdekkörükbe tartozó tanulmányi eredményeket, javaslatot tesznek a tanulmányi eredmények javítása érdekében szakmai-pedagógiai módszerekre.
- Szükség szerint közreműködnek a záróvizsgatételek elkészítésében.
- Biztosítják a tanulói munka mérésének egységes feltételrendszerét és anyagát.
- Szakmai információk gyűjtésével elősegítik a közösségükhöz tartozó pedagógusok tájékoztatását.
- Figyelemmel kísérik a továbbképzési lehetőségeket, javaslatot tesznek a továbbképzéseken részt vevő pedagógusokra.
- Tagjai kapcsolatot tartanak fenn szakmai szervezetekkel, egyesületekkel.
- Szakmai területükön továbbképzéseket szerveznek.
- Szervezik az iskolai házi versenyeket, esetenként előkészítik a tanulói pályázatok anyagait.
- Vezetik a tanulmányi versenyekre készülő tanulók felkészítését.

Az osztályfőnöki munkaközösségek feladatai:

- szervezik és irányítják az osztály szintű és az évfolyami szintű nevelőmunkát,
- kiemelten foglalkoznak a tanulók nevelési feladataival és a káros szenvedélyek megelőzését elősegítő programok szervezésével,
- biztosítják a speciális nevelési helyzetek megoldására a külső szakértőket (megkeresik, felkérlik stb.),
- szorosan együttműködnek a szülői munkaközösséggel,
- szervezik és irányítják a szülőkkel történő kapcsolattartást,
- évfolyami, osztály nevelési értekezletet hívnak össze problémás helyzetek megoldására,
- segítik a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős munkáját.

Az általános iskolában folyó nevelés eszközei és eljárásai

Célok, feladatok	A megvalósítás lehetőségei
A keresztény szellemiség erősítése	Részvétel a katolikus hitélet gyakorlásában (hitoktatás, iskolai- és évfolyammisék, a hitre irányult élethelyzetek hiteles megbeszélése, az egyházi év közös átélése, egyházi ünnepeinkről méltó megemlékezés, advent, nagyböjt, lelki napok, keresztút, zarándoklat)
A pedagógiai kultúra fejlesztése	Katolikus iskolák közötti kapcsolattartás. Tervbe vett pedagógiai témák megbeszélése. Külső- és belső továbbképzéseken való részvétel. Módszertani tapasztalatcserék rendszeressé tétele.
A nevelési-oktatási eljárások egységesítése	A nevelési program egységes megvalósítása, A folyamatos megvalósítás érdekében rendszeres megbeszélések szervezése.
A pedagógiai munka színvonalának emelése	Magas szintű szakmai felkészültség. Korszerű eszközök beszerzése és azok rendszeres használata. Szaktárgyi vetélkedők, versenyek rendezése. A differenciált jellegű oktatás általánossá tétele. A felzárkóztatás és a tehetséggondozás biztosítása. Célszerű az időszakos belső teljesítményvizsgálatok végzése és elemzése.
Az iskola és a szülői ház közötti kapcsolat megteremtése	A hagyományos kapcsolattartási lehetőségek megtartása és megszervezése: szülői értekezlet, fogadóórás szülői értekezlet, családlátogatás, ha szükséges.

1.2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

1.2.1. Általános nevelési feladataink

A nevelés olyan hatás, mely változást hoz az ember személyiségében. Olyan szociális készségek elsajátításában kell segítenünk tanítványainkat, melyek lehetővé teszik, hogy testileg - lelkileg egészséges, harmonikus, érett személyiséggé válhassanak.

A tanulók személyiség nevelését és annak hatását nem lehet elválasztani a pedagógus személyiségétől, aki a tanulók között végzett minden tevékenységével, megnyilvánulásával alakít, hat, nevel. Ezért:

- Belső és külső továbbképzéssel, egyéb lehetséges ösztönzéssel növelni kell a pedagógus szakértelmét, megújulási képességét, felelősségét és munkaszeretetét, műveltségének alaposságát.
- Fejleszteni kell a nevelőtestületi közösség erkölcsének határozottságát, humanista tartalmú viselkedését, együttműködési képességét és elkötelezettségét.

A személyiség fejlődése-fejlesztése csak a közösségben képzelhető el. Ebből következően a **személyiség fejlesztéssel kapcsolatos** feladataink:

A tanulók erkölcsi nevelése

Feladat: Az alapvető egyetemes és keresztény erkölcsi értékek megismertetése, tudatosítása életvitelben és magatartásban, meggyőződéssé alakítása.

A tanulóban alakuljon ki a kötelességtudat, értse egyéni és közösségi felelősségének jelentőségét. Ismerje fel, hogy az egyes törvények és társadalmi egyezségek általában azért érvényesek, mert saját magunk által választott etikai elvek követésén alapszanak. Értse a normakövetés társadalmi jelentőségét és a normaszegés következményeit.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

Feladat: A szülőhely és a haza múltjának és jelenének megismerése, értékeinek tisztelete. A nemzeti hagyományok, a nemzeti kultúra megismertetése, emlékeinek megbecsülése, ápolása. A hazaszeretet érzésének, mint értéknek a fenntartása.

A tanuló képes megnevezni és felismerni magyar történelmi személyiségeket, feltalálókat, tudósokat, művészeket, sportolókat, tudatosan benne munkásságuk (egyetemes) jelentősége. Ismeri a szakmája fejlődésével kapcsolatos fontosabb magyar találmányokat, a szakmájában ismert kiemelkedő magyar személyiségeket. Tisztában van nemzeti ünnepeink jelentőségével, kontextusával, hagyományaival. Részt vesz a nemzettel, a hazával való érzelmi azonosulást erősítő tevékenységekben. Ismeri a népi hagyományokon és vallási gyökereken alapuló éves ünnepkört, van tapasztalata ezekhez kötődő szokásokról. Ismeri lakóhelye és iskolája környékének természeti és kulturális örökségét, tisztában van a helytörténeti események főbb állomásaival.

Állampolgárságra, demokráciára nevelés

Feladat: Az emberek által végzett munka társadalmi és egyéni szinten való fontosságának a tudatosítása. A tanulók önellátására és környezetük rendben tartására irányuló tevékenységek gyakoroltatása, a környezettudatos magatartás elveinek a megismertetése, a környezet- és egészségvédelem szempontjait is figyelembe véve.

A tanuló érti az egyén felelősségét a közösség fenntartásában és a normakövetésben. Ismeri alapvető állampolgári jogait és kötelességeit. Ismeri a normaszegések társadalmi jelentőségét, képes az antidemokratikus eljárások, a korrupció és a hatalmi visszaélések veszélyével kapcsolatban érvelni. Ismer a demokratikus jogok fenntartásáért küzdő szervezeteket.

Önismeret és a társas kapcsolati kultúra fejlesztése

A tanulóban tudatosan, hogy számos olyan mindennapi élethelyzet van, ahol az ember személyisége alapvető befolyással bír céljai elérésére, a társas kapcsolatai alakítására, feladatai elvégzésére. Tisztában van a társas kapcsolatok építésének lényegével, és az emberi együttműködés lehetőségeivel. Rendelkezik a harmonikus (társas) kapcsolatok kialakításához megfelelő ismeretekkel, készségekkel, empátiával; ez jellemzi a tőle különböző embertársaival való kapcsolatát is. Tud különbséget tenni az ideális és a reális énkép között és tisztában van azzal, hogyan befolyásolhatja a társas környezet az önmagáról alkotott képet. Felismeri a normakövetés szerepét, fontosságát.

A családi életre nevelés

A tanuló tudatosan készül az örömteli, felelősségteljes párkapcsolatra, a családi életre. Ismeri a családtervezési módszerek alkalmazásának módját, ezek előnyeit és kockázatait, tud ezzel kapcsolatban információkat keresni és azokat döntéseiben felhasználni. Felelősséget érez a megfogant élet iránt, értékékként tekint a keresztény családtervezésre és életvezetésre.

Jártas a munkaeszközök célszerű, gazdaságos használatában, kialakítja egyéni, eredményes munkamódszereit. Megismeri a háztartásban, közvetlen környezetében alkalmazott, felhasznált anyagokat (különös tekintettel az egészségkárosító anyagokra). Képes önálló életvitelét, önmaga ellátását megszervezni. Képes szükségletei tudatos rendszerezésére, rangsorolására, megismeri a takarékoság-takarékoskodás alapvető technikáit.

A testi és lelki egészségre nevelés

A tanuló tudja, hogy környezetünk is hatással van testi és lelki egészségünkre, ezért igényévé válik környezetének tisztán tartása, szépítése és a személyes higiéné. Képes egészséges étrend összeállítására, ismeri a mennyiségi és minőségi éhezés, valamint az elhízás kockázatait. Tájékozott az e témakörben meglévő elemi lakossági szolgáltatásokról, azok használatáról. Ismeri a kultúra szerepét a lelki egészség megőrzésében. Képes stresszoldó módszereket alkalmazni, választani. Tudatában van annak, hogy életvitelét számos minta alapján, saját döntéseinek sorozataként alakítja ki, és hogy ez a folyamat hatással van testi és lelki egészségére. Ismeri az egészségre káros, szenvedélybetegségek kialakulásához vezető élvezeti szerek használatának kockázatait, tudatosan tartózkodik ezektől. Ismeri a rizikófaktor fogalmát, képes értelmezni erre vonatkozó információkat. Tudja, milyen szakemberek segítenek testi és lelki egészségünk megőrzésében és helyreállításában.

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A tanuló felismeri, ha szűkebb vagy tágabb környezetében egyes emberek vagy csoportok segítségre szorulnak. Az adott helyzethez és lehetőségeihez mért kötelességének érzi a segítségnyújtást és próbálja ebbe társait is bevonni. Egyes helyzetekben képes felelősséget vállalni másokért (társaiért, a környezetében élő rászorultakért), és vállalásaiért helyt is áll. Felismeri, hogy a beteg, sérült, fogyatékkal élő embereken egyes helyzetekben kötelessége segíteni. Tisztában van az önkéntesség értékével, jelentőségével, formáival.

Fenntarthatóság, környezettudatosság

A tanuló érti a fenntarthatóság, illetve a fenntartható fejlődés különbözőségeit. Konkrét példákon keresztül érti, hogyan függ össze a fenntarthatóság három vetülete (a gazdaságossági, a környezeti és a szociális fenntarthatóság) globális problémákkal. Belátja, hogyan vezetett az emberiség tevékenysége környezeti problémák kialakulásához, érti ezek kockázatát és látja ezzel kapcsolatos felelősségét. Képes fokozatosan megérteni és értelmezni egyes globális problémák és a lokális cselekvések, valamint az egyéni életvitel közötti összefüggéseket. A tanulóban felelősség ébred arra, hogy saját életvitelével legyen tekintettel a fenntarthatóság kritériumaira. Képes a fenntarthatósággal kapcsolatban információkat keresni és értelmezni. Érti a nemzetközi összefogás jelentőségét a fenntarthatósággal kapcsolatban.

Pályaorientáció

Tudatosul a tanulóban, hogy élete során többször pályamódosításra kerülhet sor, ezért is van jelentősége a folyamatos tanulásnak, önképzésnek. Megfelelő ismeretekkel rendelkezik tervezett szakmájával, hivatásával kapcsolatban, munkaerő-piaci lehetőségeiről, munkavállalói szerepéről. Felkészült az álláskeresésre, tisztában van azzal, milyen személyes tulajdonságokkal, ismeretekkel, gyakorlatokkal és képességekkel rendelkezik. Érti, hogy ezek közül melyek piacképesek, és melyek állnak kapcsolatban az általa kitűzött céllal, illetve, hogy a munkáltató érdeklődését melyek keltik fel igazán. Képes önéletrajzot készíteni, vagyis képes írásban összegezni céljait, képességeit, végzettségét, felkészültségét és mindazt, amit az alkalmazónak egy konkrét állással kapcsolatban nyújtani tud.

Gazdasági és pénzügyi nevelés

A tanuló rendelkezik ismeretekkel az Euro-övezetről, a valutaforgalomról, a tőzsdeindexről, a GDP-ről és ezek hatásairól az ő személyes életében. Törekszik arra, hogy a fejlődési, megélhetési, biztonsági, önérvényesítési, társas szükségleteit minél magasabb szinten, tartalmasabb életvitelben elégítse ki. Érzékeli az anyagi és a kapcsolati tőke értékét és szerepét a társadalomban. Képes eligazodni pénzügyi és közgazdasági fogalmak között. Képes információkat keresni és értelmezni különböző egyéni pénzügyi döntésekkel (pl. befektetések, hitelek) kapcsolatban. Kellő ismerettel rendelkezik ahhoz, hogy számlát nyisson és azt használja.

Médiatudatosságra nevelés

A tanuló tudatosan választ a tanulását, művelődését és szórakozását segítő médiumok között. Képes a média által alkalmazott figyelemfelkeltő eszközöket, képi és hangzó kifejezőeszközöket értelmezni, médiatartalmakat használni, megfelelő kommunikációs stratégiával rendelkezik a nem kívánatos tartalmak elhárítására.

A tanulás tanítása

A tanuló megtanul jegyzetelni, képes kiemelni a lényeget a hallott vagy az olvasott szövegből. Képes saját tanulási stílusának, erősségeinek és gyengeségeinek megfelelő tanulási stratégiák kialakításával önálló tanulásra. A tanuló ismeri az időmenedzsment jelentőségét, alkalmaz ezt segítő technikákat. Képes a különböző információkat különböző formában feldolgozni és rendszerezni, használ tudásmegosztó és tudásépítő platformokat. A tanulás folyamatában gyakorolja a szóbeli, az írásbeli és a képi kifejezés különböző formáit. Tud különböző természeti és társadalmi jelenségeket megkülönböztetni, összehasonlítani; alkalmazza a különböző tantárgyakban szerzett ismereteit ezek értelmezésében.

A tanulók vallási nevelése

A hitre nevelés szője át az intézmény mindennapi életét, legyen személyre szabott, alkalmazkodjon a gyermek hitéleti múltjához.

A szülők és pedagógusok együttes nevelő munkája, az egyházközségekkel való együttműködés eredményeképp a tanulók megértik, hogy talentumaikat az Úrtól kapták, ezért hálájuk és köszönetük kifejezésekképpen az Úr napját, a vásár- és ünnepnapokat méltóan megszentelik.

A katolikus iskolákban kitüntetett helyet foglal el a hitoktatás. Ennek elsődleges célja a hit ébresztése, a diákok személyes istenkapcsolatra vezetése. Ezért hit- és erkölcsstan helyett minden évfolyamon heti 2 órában a felekezeti hovatartozásnak megfelelően (római katolikus, görögkatolikus, református) hittan oktatásban vesznek részt tanulóink.

Mindennapjainkat tanítás előtti imával kezdjük, az utolsó tanórát tanítás utáni hálaadó imával zárjuk, melyet az órát tartó pedagógus vezet. Bekapcsolódunk az egyházközség májusi és októberi ájtatosságaiba. Az óvodától a végzős diákokig együtt imádkozzuk az „Egymillió gyermek imádkozza a rózsafüzért” nemzetközi imaláncot.

Iskolai keretben megünnepeljük a nagy egyházi ünnepeket. A tanévet ünnepélyes Veni Sancte indítja, a tanév Te Deum szentmisével zárul. Évfolyammisén, osztálymisén, illetve istentiszteleten, az életkoroknak megfelelően alsó illetve felső tagozatos szentmisén, gimnáziumi-szakgimnáziumi szertartáson/istentiszteleten vesznek részt tanulóink.

Karácsony és húsvét ünnepére kibocsátó napon készülünk, melynek keretében elmélkedésre, szentmisére, istentiszteletre, lelki programokra kerül sor. Adventi időszakban bekapcsolódunk az egyházközség és a város adventi gyertyagyújtásaiba. Szorgalmazzuk az adventi rórate szentmiséken való részvételt. A katolikus pedagógusok személyes példájukkal is buzdítják a tanulókat a hajnali szentmisékre menetre. Vízkereszt ünnepén (január 6.) projektnapon mélyítjük el hitbeli ismereteinket. Az osztályok képviselői és tanulók a kollégium képviselőjében részt veszünk az ökumenikus imahét alkalmain. Nagyböjti időben keresztút imádkozásával is részt veszünk az egyházközség életében.

A diákélet fordulóit (golyaavató, szalagavató, ballagás) a Jóistennek hálaadó szentmisével, igeliturgiával tesszük ünnepélyessé.

Szellemi-lelki jogelőd intézményünk alapítóiról, az orsolyitákról Szent Orsolya és Szent Angéla napján emlékezünk meg (szentmise, alsó tagozatosok és kollégisták gyertyagyújtása az orsolyita síroknál).

A 9-12. évfolyam osztálykeretben évente egy alkalommal háromnapos lelki gyakorlaton vesz részt valamelyik egyházmegyei lelkigyakorlatos központban. A lelkigyakorlat megszervezését (szállásköltség, étkezés költsége) a fenntartó biztosítja. Az intézmény költségvetésében többletköltségként szerepel a lelkigyakorlatok utazási költsége. Az általános iskolai osztályok félévente egy alkalommal vesznek részt egynapos lelki gyakorlaton intézményünkben. A vallási nevelés az iskolai élet minden területén jelen van.

Az osztályfőnöki órákat a katolikus kerettanterv szerint tervezzük.

Az intézmény lelki vezetője és a hitoktatók a pedagógusokkal együtt munkálkodnak azon, hogy intézményi nevelésük lezárásának idejére fiataljaink hitükben felnőttekké váljanak.

A diákokban kialakítandó személyiségjegyek:

- A helyes önértékelés.
- Az értékek felismerése, megbecsülése.

- Józan megfontolt ítélőképesség.
- A mások felé való nyitottság, befogadóképesség.
- A szelídség, az alázat, a türelem.
- Az alaposág, a mértékletesség.
- Felelősség magunk, mások és a teremtett világ iránt.

1.2.2. Erkölcsei elvárások tanulóinkkal és a pedagógusokkal szemben

a) Erkölcsei elvárások a tanároktól

A diákok nevelése felelős, örök életre szóló feladat. Üdvösségre nevelünk. Minden más ezután következik. Ahhoz, hogy a diákok harmonikus, kellő önismerettel, önfegyelmel rendelkező, szépre, jóra és az igazra fogékony, Istent és embertársat szerető emberekké váljanak, a pedagógusoknak is ilyennek kell lenniük.

A nevelő pedagógusnak:

- Nyitottnak kell lennie minden értékre, amelyet beépíthet saját életébe és nevelő-oktató munkájába. Elengedhetetlen az önképzés, az olvasás, a kultúra szépségeinek megtapasztalása, amelyek lelki-szellemi töltést adnak a napi munkához.
- Ez a munka nagy önfegyelmet és önismeretet igényel, de ugyanakkor a pedagógusnak vállalnia kell a diákok előtt teljes személyiségét, korlátait is.
- A hívő pedagógus számára nélkülözhetetlen a folyamatos elmélyült imaélet, amely segítségével erőt meríthet munkájához, hálát adhat sikereiért, és hordozhatja a reá bízottakat.
- A gyerekek nevelése elképzelhetetlen a szeretet, az „adás vágya” és az empátia nélkül. Meg kell érezni, melyik diáknak van éppen szüksége szerető személyes beszélgetésre, és melyiknek határozott szigorra. A megalázást viszont minden esetben kerülni kell.
- A személyre szabott nevelőmunkát csak a gyermek és családja minél jobb megismerésével lehet lelkiismeretesen elvégezni.

- A pedagógus minden pillanatban értéket közvetít. Ezért kerülnie kell mindent, amely értéktelen, amely az aktuális fogyasztói divatot képviseli, ami csak szórakoztat, de nem nevel, ami üres tudást ad, de személyiséget nem fejleszt, ami Isten helyett valami pótszert akar nyújtani az embernek. Mindezt úgy kell tennie, hogy igazodjon a gyerekek jogos igényeihez, életkori sajátosságaikhoz, hogy ne elriasszon, hanem magával hívjon.
- A tanár élete összhangban álljon az általa és az iskola által képviselt értékekkel. Ezért fontos, hogy minden pedagógus pontos, fegyelmezett, alapos munkát végezzen. Ígéreteit megtartsa a diákok és a kollegák felé is. Konfliktusait emberi módon kezelje. Tudjon megbocsátani. Családi háttere rendezett legyen. Ezt a munkát csak magasan kvalifikált, hitükben képzett, a gyerekeket szerető és értő pedagógusok tudják ellátni. A pedagógus szavai és tettei mindig legyenek összhangban, hiszen mindennél nagyobb veszélyt jelent a gyerek számára a hamis tanúságtétel.
- Az iskolában minden olyan pedagógus taníthat, aki elfogadja annak katolikus voltát, nem dolgozik a hitvallásos nevelés ellen. Alaposan tanulmányozza a keresztény tanítást és munkája közben nem tesz elmarasztaló, sértő megjegyzést az egyházra és tanítására, hiszen ez a diákokban meghasonlást idézhet elő. Az iskola katolikus volta, jó hírneve csak ebben az esetben biztosítható.
- A keresztény szellem, a tanúságtétel, az iskola lelki élete szervezése szempontjából elengedhetetlen, hogy minél több hitvalló pedagógus legyen a tanári karban. A fejlődés előfeltétele, hogy számarányuk növekedjen. Ez sohasem jelentheti azonban azt, hogy az egyszínűségekre kell törekedni, mert a diákok akkor tanulnak igazán sokat nevelőiktől, ha azok a világ sokszínűségét tudják képviselni. Iskolánk ökumenikus jellege a nevelőtestületben is képviseli a sokszínűséget, a más felekezethez tartozók jelenlétét.

Az iskola vezetőségére nagy felelősséget ró a megfelelő pedagógusok kiválasztása. Az iskola a tanárokat fejlődésük érdekében szakmai továbbképzésekre küldi előre meghatározott rend szerint. Nevelési értekezleteket és lelki programokat szervez, és lehetőségeihez képest mindent megtesz, hogy jó hangulatban, örömmel és megfelelő felkészültséggel, magas szakmai színvonalon dolgozhassanak.

b) Erkölcsi elvárások a diákoktól

A mai magyar társadalom nagyon sokféle. Így a gyermekek is sokféle hatásnak vannak kitéve. Egy-egy iskola tanulóiifjúsága különböző társadalmi rétegekből, családi háttérből, egyházból gyűlik egybe. Éppen ezért egységes erkölcsi elvárások nehezen adhatók meg feléjük. Alapvető, hogy elfogadják és befogadják az iskola üdvösségre és felelős tudásra irányuló tevékenységét, és ezt tudatosan ne akadályozzák. Tartsák be az emberi kapcsolatok szabályait.

Csak az a fiatal lesz képes ellenállni a fogyasztói társadalom csábításainak, csak az veszi észre a média által reklámozott tárgyak, célok silányságát, aki találkozott az élő Istennel. Ez a találkozás megjelöli az embert. Ehhez segíthetjük hozzá a fiatalt, ha megszerettetjük vele a csöndes szemlélődést a természetben, értékes irodalmat, műalkotást, zeneművet adunk a kezébe.

Fiataljaink számára igazi útravaló a küldetéstudat kialakulása: *„Ti vagytok a világ világossága.”* (Mt. 5,14) Összefoglalva az elvárások a következők:

- belső igény a szentre, a szépre, a jóra és az igazra,
- részvétel a vallásának megfelelő (római katolikus, református, görögkatolikus) egyházi programokban,
- tiszteletteljes, szép beszéd tanárral, társakkal egyaránt,
- mindenki testi, lelki egészségének megőrzése, biztosítása,
- alapos, rendszeres és pontos munka,
- a rábízott feladatok lelkiismeretes elvégzése,
- a házirend felelős betartása.

Az iskola a diákok nevelését a tanórákon túlmenően különböző, a lelki fejlődést szolgáló vallási programokkal, szakkörökkel, tanulmányi kirándulásokkal, sport- és kulturális események szervezésével biztosítja. Ezen a diákoknak erejükhöz mértén részt kell venniük. Az iskola diákszervezetei ehhez ajánlást készíthetnek.

c) Erkölcsi ajánlások a szülőknek

Minden iskola létét, szükségességét a mögötte álló szülők társadalma igazolja. A szülők joga és kötelessége, hogy hitüknek megfelelő iskolába járassák gyermeküket. Az iskola igazán egyházi szelleme csak akkor születhet meg, ha a szülők is közösséget alkotnak, hiszen „*a keresztény hit is egy közösség ölében születik és növekszik*” (Kat. Isk.53.). Így a gyermekek egy egyházi közösségből kerülnek be az iskola közösségébe, és az iskola elvégzése után oda kerülnek vissza. Ez garancia arra, hogy a gyerekeket az iskola után nem sodorja el az élet sokszínű áramlata.

Az iskola a szülőktől is elvárja, hogy elfogadják az iskola egyházi jellegét, ne neveljenek, tegyenek az iskola ellen, hanem erkölcsileg, szükség esetén anyagilag is támogassák. Iskolával kapcsolatos problémáikat az érintettekkel beszéljék meg. Az iskola feladata, hogy jogos problémák esetén a szülőkkel együtt megkeresse azok mindenki számára megnyugtató megoldását.

Az iskola a szülőkkel igyekszik mind jobban megismertetni szellemiségét, nevelési alapelveit. Ezt a szülőkkel való folyamatos kapcsolattartással igyekszik elérni. Ennek formái az osztály- és fogadóórás szülői értekezletek, szülői fórumok, szülői levelek, és természetesen a személyes beszélgetés.

Nevelőmunkánkban az alábbi **kulcskompetenciák** szerepelnek kiemelt helyen a tanítás tanulás folyamatában, nevelőmunkánkban:

Anyanyelvi kommunikáció

Mely magában foglalja a szövegek szóban és írásban (hallott és olvasott értése, szövegalkotás) való alkotását. Tanulóink anyanyelvüket használják helyesen, ezzel a nyelvi eszközzel igazodjanak el társadalmi és kulturális környezetükben.

Az anyanyelvi kommunikáció az anyanyelv elsajátításának eredménye, amely természeténél fogva kapcsolódik a tanulók kognitív képességének fejlődéséhez. Az anyanyelvi kommunikáció feltétele a megfelelő szókinccs, valamint a nyelvtan és az egyes nyelvi funkciók ismerete. Ez a tudásanyag felöleli a szóbeli kapcsolattartás fő típusainak, az irodalmi és nem irodalmi szövegek egész sorának, a különféle nyelvi stílusok fő sajátosságainak, valamint a nyelv és a kommunikáció változásainak ismeretét különféle helyzetekben.

Az anyanyelvi kommunikáció fejlesztése minden óra és minden tanár feladata. A fejlesztés érdekében hasznosítjuk a kompetenciamérés eredményeit.

Idegen nyelvi kommunikáció

Minden készség és képesség ide tartozik, ami az anyanyelvi kommunikáció része, és kiegészül az idegen nyelv sajátosságaival. Az idegen nyelvi kommunikáció olyan képességeket is igényel, ami a gondolatok más jelrendszerrel történő (a tanult idegen nyelv) közvetítése, más kultúrák megértése. A tanuló nyelvtudásának szintje változó lehet az alábbi területeken: hallott szöveg értése, beszédképesség, olvasott szöveg értése és írásképesség. Változhatnak az egyes nyelvek és az egyén társadalmi-kulturális háttere, környezete és igényei/érdeklődése szerint.

Az idegen nyelvi kommunikáció feltételezi a szókincsnek és a funkcionális nyelvtannak, valamint a szóbeli interakciók főbb típusainak és a nyelvi stílusoknak az ismeretét. Fontos a társadalmi hagyományoknak, valamint a nyelvek kulturális vonatkozásainak és változatosságának az ismerete is.

Matematikai kompetencia

Ez a fejlesztési terület felöleli a matematikai gondolkodásmódhoz kapcsolódó képességek alakulását, használatát, a matematikai modellek alkalmazását: képletek, modellek, struktúrák, grafikonok, táblázatok, valamint ezek alkalmazását.

A matematikai kompetencia a matematikai gondolkodás fejlesztésének és alkalmazásának képessége, felkészítve ezzel az egyént a mindennapok problémáinak megoldására is.

Az általános iskolákból hozzánk kerülő tanulók gyenge matematikai felkészültsége miatt kiemelten fontos a korrepetálások megszervezése, tartása.

Természettudományos és technikai kompetencia

Tanulóink értsék a természetben, az ember és a rajta kívüli természeti világ közt zajló kölcsönhatás folyamatait. E kompetencia magában foglalja az emberi tevékenység okozta változások megértését, és az ezzel kapcsolatos a fenntartható fejlődés formálásáért viselt egyéni és közösségi felelősséget.

Iskolánkban természettudományhoz kapcsolódó tantárgyak: környezetismeret, természetismeret, biológia, egészségtan, földrajz, fizika, kémia, az oktatott szakmáknak megfelelő szakmai tárgyak, munkavédelem.

Digitális kompetencia

Ez a terület felöleli az információs társadalom technológiáinak magabiztos és kritikus használatát a munka, a kommunikáció, és a szabadidő terén.

Az ide tartozó készségek, alaptevékenységek a következők: az információ felismerése, visszakeresése, értékelése, tárolása, előállítás, bemutatása és cseréje, továbbá kommunikáció és hálózati együttműködés az interneten keresztül.

Iskolánkban a digitális kompetenciához kapcsolódó tantárgy az informatika és digitális kultúra, az oktatott szakmáknak megfelelő szakmai tárgyak.

Szociális és állampolgári kompetencia

A személyiségfejlesztésnek ez a területe felöleli a harmonikus életvitelt, a társadalomba való beilleszkedést, a közösségi értékeket, és azt, hogy az egyén hatékonyan tudjon részt venni az egyre sokszínűbb társadalmi életben.

Iskolánkban ehhez kapcsolódó órák, tantárgyak: osztályfőnöki óra, társadalomismeret, történelem és állampolgári ismeretek, vállalkozási ismeretek, gazdasági és jogi ismeretek.

Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia

A tudást, a kreativitást, az újításra való beállítódást és a kockázatvállalást jelenti, valamint azt, hogy célkitűzései érdekében az egyén terveket készít és hajt végre. Alapját képezi azoknak a speciális ismereteknek és képességeknek, amelyekre a gazdasági tevékenységek során van szükség.

Segíti tanítványainkat a mindennapi életben, leendő munkahelyén, hogy tudják kezelni tágabb környezetüket, legyenek képesek a kínáló lehetőségek megragadására.

Iskolánkban ehhez kapcsolódó órák, tantárgyak: társadalomismeret, állampolgári ismeretek, vállalkozási ismeretek, gazdasági és jogi ismeretek.

Esztétika- művészeti tudatosság és kifejezőképesség

Az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség magában foglalja az esztétikai megismerés, illetve elképzelések, élmények és érzések kreatív kifejezése fontosságának elismerését a tradicionális művészetek nyelvein és a média segítségével.

Iskolánk valamennyi tevékenységének fontos alkotóeleme az esztétikai művészeti nevelés. Ehhez a témához kapcsolódó tantárgyak: magyar nyelv és irodalom, ének-zene, vizuális kultúra, dráma és színház, mozgóképkultúra és médiaismeret, technika és tervezés.

Hatékony, önálló tanulás

Tanulóink legyenek képesek kitartóan, szorgalmasan tanulni, saját otthoni tanulásukat megszervezni, gazdálkodni a tanulásra fordított idővel.

Az önálló életre nevelés fontos eszköze, hogy tanulóink tudjanak önállóan ismereteket elsajátítani, alkalmazni, mivel az élethosszig tartó tanulás erre a korosztályra fokozottan igaz.

Osztályfőnöki órákon kapjon kiemelt figyelmet a hatékony és önálló tanulási módszerek elsajátítása. Minden tantárgy és minden pedagógus feladata az önálló ismeretszerzésre való felkészítés.

A tanulásirányítás konkrét tevékenységi körének évfolyamonkénti bontása az általános iskolában a következő:

Az első évfolyamon:

A kommunikációs képességek fejlesztése.

Az olvasás, írás, helyesírás alapjainak szilárd elsajátítása. Az ismeretnyújtásnál a közvetlen tapasztalatszerzés (megfigyelés, cselekvés) előtérbe helyezése.

A matematikai gondolkodásmód alapismereteinek megszerzése.

A médiaai, az informatikai és a nyelvi képességek elemi megalapozása.

A számítógép-kezelés alapjainak elsajátítása. Az angol nyelv hangjainak ejtése és az intonáció fejlesztése szerepjátékok, mondókák segítségével.

A második évfolyamon

A szóbeli és írásbeli kifejező készség fejlesztése.

Anyanyelvi, matematikai képességek magasabb szintre emelése. Az értő olvasás továbbfejlesztése. A nyelvtani ismeretek alapjainak elsajátítása.

Tanulási szokások kialakításának megkezdése.

Idegen nyelvnél a mondókák segítségével a gondolkodási és emlékezőképesség fejlesztése.

Az ellenőrzési, önellenőrzési képességek megalapozása.

A harmadik évfolyamon

A tankönyvön kívüli, egyéb ismerethordozók beépítése a tanulásba. (Média, újságok, kézikönyvek használata).

A szövegértő képesség továbbfejlesztésével a szöveges tanulás előkészítése. Szóbeli feleltetés megkezdése. A konkrétól az absztrakt gondolkodásmód felé haladás.

A tankönyvön kívüli olvasás szorgalmazása. Könyvtárlátogatás, könyvtári órák tartása.

Idegen nyelvnél a beszédértési és beszélgetési képességek fejlesztése, írástempó növelése.

Az informatikában az információ felismerésének kialakítása.

A negyedik évfolyamon

A szöveges tanulás előkészítése.

Önálló szóbeli felelések szorgalmazása az átmenet előkészítése érdekében.

Természettudományos ismeretek bővítése.

Az eredményes tanulási módszerek, technikák elsajátításának gyakoroltatása. (Lényegkiemelés, célszerű rögzítési módszerek kialakítása).

Logikai gondolkodási képesség fejlesztése. Környezetvédelmi szemlélet formálása.

Rendszeres könyvtári munkával a hatékony tanulási módszerek és az önművelés igényének felkeltése, szokásának kialakítása.

Idegen nyelvnél a helyes, érthető beszéd fejlesztése, a gondolatok önálló nyelvi megfogalmazására való törekvés.

Informatikában az informatikai eszközök és információhordozók használatának fejlesztése.

Az ellenőrzési, önellenőrzési képességek továbbfejlesztése.

Az 5. évfolyamon

Speciális tanulási módszerek a szaktárgyak eredményes tanulása érdekében (vizsgálat, kísérlet)

Az önálló ismeretszerzés erősítése és azok rendszerezési készségének fejlesztése.

A memorizáló készség fejlesztése.

Az elvont gondolkodás elemeinek megalapozása, a lényeglátásra nevelés erősítése.

Megfigyelő, összehasonlító képesség fejlesztése.

Ok-okozati összefüggések megláttatásának fokozása.

Adott probléma megoldásához a tanuló által ismert módszerek és eszközök közül a megfelelő kiválasztásának gyakoroltatása.

A könyvtárhasználat fokozásával az önművelés iránti igény növelése.

Idegen nyelvnél a gyakorlati nyelvi készségek elsajátíttatása.

A 6. évfolyamon

Az elvont gondolkodásmód továbbfejlesztése.

Az önálló ismeretszerzés alkalmaztatása.

A szervezeti ismeretek összefüggéseinek felismertetése.

Felfedeztetés felismerési szinten történő kimunkálása.

Informatikában az információ kerestetése dokumentumokból és tartalmi ismertetés készíttetése.

Idegen nyelvnél a feldolgozott szöveg alapján a tanultakhoz kötődve egyszerű, szabad beszélgetés folytatása.

A 7. évfolyamon

Pályaorientáció segítése. Az önismeret fejlesztése.

Az ellenőrzés, önellenőrzés képességének magasabb szintre emelése.

A szerzett ismeretek összefüggéseinek önálló megláttatása.

Lényegkiemelő, analizáló, rendszerező képesség fejlesztése.

Speciális vizsgálati módszerek emelt szintű alkalmazása (környezetvédelmi).

Informatikánál egyszerűbb folyamatok modellezésének elsajátíttatása változó paraméterekkel.

Könyvtárismeretnél a katalógusokban, bibliográfiákban való tájékozódás kialakítása.

Idegen nyelvnél rövid szöveg, újságcikk tömörítése. Rövid párbeszéd folytatása.

A média intézményei. Iskolai tömegkommunikációs modellek.

A 8. évfolyamon

Az elemi szintű általános műveltség hiányainak pótlása.

Nagy kulturális értékeink felismertetése.

Tudatosság kialakítása és fejlesztése a pályára készülő tanulók tevékenységében.

Komplex természettudományos szemlélet kialakítása.

A tanult és gyakorolt tanulási képességek alkalmazási szintre emelése.

A tanult ismeretek gyakorlati alkalmazása.

Informatikából tantárgyi, könyvtári adatbázis használatának gyakoroltatása.

Idegen nyelvből a tanult témakörökön belül az önálló beszéd- és írásképesség kialakítása.

1.3. A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok

Az egészségnevelés alapvető célja, hogy segítse a tanulókat a testi és a lelki egészség harmóniájának megteremtésében, az egészséges életmód kialakításában és megtartásában. Fejlessze az életvezetési képességeket, a tanulók felelősségérzetét egészségük megőrzésében. Készítse fel a tanulókat a stressz-hatások feldolgozására, valósítsa meg a mindennapi testedzést a tanulók számára.

Célunk olyan típusú iskola létrehozása, amely folyamatosan fejleszti környezetét, élhető, egészséges környezetet biztosítva a benne folyó munka és tanulás számára. Az iskola vezetése segíteni és ösztönözni kíván minden olyan jellegű kezdeményezést, amely a tanulók és a

nevelőtestület egészségének védelmét szolgálják. Olyan nevelési-oktatási gyakorlatot folytat, amely tekintetbe veszi a pedagógusok és tanulók méltóságát, az élhetőbb, komfortosabb, egészségesebb és esztétikusabb környezethez való természetes igényét. Lehetőséget teremt a siker eléréséhez, elismeri az erőfeszítést, a szándékot, támogatja az egyéni előrelépést.

Az egészségmegőrzés feladatai:

a) a helyes életmód kialakítása:

- mozgás, rendszeres testedzés,
- táplálkozási szokások kialakítása egészségünk érdekében,
- öltözködés,
- higiénia, tisztálkodás,
- egészségkárosító szenvedélyek (drog, alkohol, cigaretta) megelőzése a tanórai és a tanórán kívüli nevelésben,
- észszerű napirend kialakítása.

b) szűrővizsgálatok, pl.: gerinc, szemészet, fogászat stb.

Az egészségnevelés színterei:

a) Kötelező tanórai keretben végzett egészségnevelés:

- Tantárgyakba beépített egészségnevelés: osztályfőnöki óra, testnevelésóra, biológiaóra, egészségtan modul stb.

b) A tanulókat különböző mértékben érintő, tanórán kívüli elemek

- Szakkörök, egészségnevelési akciók, nyári táborok, előadások, kiállítások, rendszeres, egészséges környezetben végzett túrák, kirándulások

c) Mindennapi testedzés

- testnevelési órák
- diáksportkör működtetése
- egy-egy sportágban az iskola által biztosított szervezett sportolási lehetőségek
- sportversenyek lebonyolítása

A diáksport révén diákjaink bekapcsolódnak a különféle versenyekbe: a Diák Sportszövetség által kiírt városi, megyei, országos versenyekbe, a diákolimpiába, a KIDS-versenyekbe, a különféle iskolai kupa-küzdelmekbe.

Helyzetelemzés, állapotfelmérés

Iskolánk profiljából adódóan tanulóink leterheltek. Napi átlag 8-10 órát ülnek a közismereti és szakmai tanórákon, tanirodában. Tapasztalhatóak a helytelen táplálkozásból fakadó emésztőrendszeri problémák is, melyek a fizikai teljesítőképesség valamilyen irányú hanyatlásához, többek között túlsúlyossághoz vezetnek. A tanulók egy része nem veszi igénybe az iskolai étkezést, az iskolai büfében vásárol, esetleg otthonról hozott hidegélelemmel táplálkozik. Több tanuló így dolgozza végig a napot reggel háromnegyed nyolctól késő délutánig. A diákok gyorsan, kapkodva étkeznek, s nem az egészséges táplálkozásnak megfelelő ételeket eszik. Felgyorsult, kapkodó világunkban nem fordítanak elegendő időt sem az ételek minőségére, sem az elfogyasztás módjára.

1. Szenvedélybetegség, cigaretta, alkohol- és droghelyzet

A 9. évfolyamos tanulóknál felméréseket végzünk, melyek célja az állapotfelmérés, valamint a felvilágosító munka, a figyelem ráirányítása az egészséget károsító tényezőkre.

Fő feladatunk a prevenció, valamint az aktuális problémák kezelése, együttműködve a gyermekjóléti szolgálat szakembereivel.

Az iskolaorvos és a védőnő nagyon sok segítséget nyújt az egészségnevelésben az évenkénti szűréssel, pl.: a magas vérnyomású tanulók kiszűrése.

Középiskolások körében növekvő problémát jelent a drog és alkohol megjelenése és terjedése. Iskolánkban – talán a megelőző felvilágosításnak köszönhetően is – nem merül fel jelentős mértékű drogozás vagy italozás.

Célunk és feladatunk a nevelés és oktatás minden színterén ennek az állapotnak a fenntartása.

2. Életmód

A tanulók személyi higiéniája, egyéni ápoltsága megfelelő, iskolánk mellékhelyiségei kulturáltak.

A versenysport kizorul a tevékenységi körből az iskola specifikus jellege, a délutáni szakórai munkák miatt. Nagyobb a jelentősége az általános mozgósításon alapuló tömegsport rendezvényeknek és akcióknak, melyeken minél nagyobb létszámban próbálunk részt venni.

3. Az iskolai egészségnevelési tevékenység kitűzött céljai és feladatai

1. Rövidtávú azonnali beavatkozást igénylő, megoldandó feladatok az ifjúsági és gyermekvédelemben.
2. A szociális hátrányok enyhítése.
3. Tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatása.
4. Iskolai étkeztetés minőségének javítása.
5. Indulási hátrányok csökkenése a 9. osztályokban.
6. Egészségvédő, mentálhigiénés programok szervezése.
7. Családi életre nevelés.
8. Egészségügyi szűrővizsgálatok.
9. Középtávú egészségvédelmi és egészség megőrzési terv készítése.
10. Környezeti tényezők optimálissá tétele pl.: osztálytermek, kollégium, udvarok kulturáltabbá /tisztábbá és esztétikusabbá/ tétele.
11. Az egészséges táplálkozás megismertetése és széles körű terjesztése, a büfé kínálatának egészséges életmódhoz igazítása.
12. Testmozgás: a mindennapos testnevelés keretében heti 5 testnevelésóra. Tartásjavító torna beépítése a testnevelési óra tanórai anyagába. A kiszűrt tanulók gyógytestnevelési foglalkozásokra való küldése.
13. Egészségnap megszervezése az iskolában:
 - Bioétel bemutató és kóstoló.
 - Versenyfeladatok /a pedagógus kollégák segítségével a környezet védelme és az egészség megőrzése témakörben /osztályonként az osztályfőnökkel együtt/
 - Futás és kocogás, kerékpározás – korosztályonként más-más távon.

14. Hosszú távon az egészségfejlesztő iskola korszerű környezeti és egészségnevelési programjának kidolgozása.

Az iskolai egészségnevelésnek ahhoz kell hozzájárulnia, hogy a tanulók kellő ösztönzést kapjanak és tudást szerezzenek egy személyes és környezeti értelemben egyaránt észszerű, a lehetőségeket felismerő és felhasználni tudó, egészséges életvitelhez. Ehhez arra van szükség, hogy az egészséggel összefüggő kérdések fontosságát értsék, az ezzel kapcsolatos beállítódások szilárdak legyenek, s konkrét tevékenységekben nyilvánuljanak meg.

Az egészséges életmódnak, mint életszemléletnek és magatartásnak az iskola pedagógiai szemléletébe, összes tevékenységébe kell beépülnie. Ezek közé tartoznak az alábbiak:

- önmagunk és egészségi állapotunk ismerete,
- az egészséges testtartás, a mozgás fontossága,
- az értékek ismerete,
- az étkezés, a táplálkozás egészséget befolyásoló szerepe,
- a betegségek kialakulása és gyógyulási folyamat,
- a barátság, a párkapcsolatok, a szexualitás szerepe az egészségmegőrzésben,
- a személyes krízishelyzetek felismerése és kezelési stratégiák ismerete,
- a tanulás és a tanulás technikái,
- az idővel való gazdálkodás szerepe,
- a rizikófaktorok és határai személyre szólóan,
- a szenvedélybetegségek elkerülése,
- a tanulási környezet kialakítása,
- a természethez való viszony, az egészséges környezet jelentősége.

Az egészségnevelési feladatok alakításakor érdemes áttekinteni, hogy a tervben megjelennek-e olyan, az előző felsorolásból nyerhető és az életkori sajátosságokhoz is illesztendő lényeges témák, mint például:

- az egészséges táplálkozás témái, a szenvedélybetegségekkel való foglalkozás,
- a szexuális felvilágosítás-nevelés, a családtervezés alapjai, az AIDS prevenció,

- a betegség és a gyógyulást segítő magatartás (elsősegélynyújtás, gyógyszer-használat),
- a testi higiénia,
- a környezeti ártalmak, (zaj, légszennyezés, hulladékkezelés),
- a személyes biztonság, (közlekedés, rizikóvállalás),
- a testedzés, a mozgás, a helyes testtartás,
- a tanórán kívüli tevékenységek megvalósítása az iskola szervezésében.

Fontos, hogy ösztönözzük a diákokat az önálló sportolásra. Tömegsport akciókon szerepeljünk minél nagyobb számban és eredményesen.

Továbbra is vegyünk részt vöröskeresztes versenyeken az iskolai védőnő vezetésével.

Fő célkitűzéseink megvalósítása szempontjából nélkülözhetetlen és kiemelt fontossággal bírnak a pályázatok. Fontos minden olyan jellegű pályázat, amely anyagi erőforrást jelent, vagy hozzájárul bármely, az előzőekben felsorolt egészségnevelési, mentálhigiénés vagy sportprogram megvalósításához.

Fontos minél több pedagógus, de elsősorban az osztályfőnökök részvétele a szakirányú egészségnevelő továbbképzésekben.

4. Az egészségnevelési munka ellenőrzése, értékelése

Célszerű ezen a területen is az elvégzett tevékenységet évente legalább egy alkalommal értékelni az ellenőrzés és értékelés klasszikus szempontjainak és módszereinek alkalmazásával.

Belső értékelés: a minőségfejlesztési eljárásoknál alkalmazható eljárásokat helyezzük előtérbe, amellyel biztosítható az elvégzett munka értékelése és az egyes hiányosságok korrigálása, a jól működő programok fenntartása, az életképtelen elképzelések korrigálása vagy elhagyása.

Az egészségnevelési feladatok megvalósításához szükséges feltételek:

Projektnapok keretében biztosítunk lehetőséget az egészségnevelési feladatok megvalósítására.

Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos munka hatékonyságát segíti, ha az iskola határozott, minden, egészséggel kapcsolatos tevékenységre kiterjedő tervvel rendelkezik, amely az alábbi területekre terjed ki:

- Az egészséges személyiségfejlődés elősegítése, az egészséges táplálkozás feltételeinek megteremtése, (iskola büfé választéka, egészséges menzai ételek),
- A mindennapos és rendszeres testmozgás megvalósítása,

- a tömegsport népszerűsítése, a részvétel kiszélesítése,
- a hétféle gyalogtúrák és kerékpártúrák feltételeinek biztosítása, egyéb, tanórán kívüli mozgásos tevékenység ösztönzése
- A szenvedélybetegségek megelőzése, a cigaretta, az alkohol és kábítószer elleni hatékonykampány megszervezése,
- Szexuális és a családi életre nevelés mind tanórai, mind tanórán kívüli foglalkozások keretében.
- Az egészséges életre nevelés a tanóra és a tanórán kívüli foglalkozások keretében, az iskolai oktatás-nevelés folyamatának egészében.

1.4. A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

A közösségfejlesztés az a folyamat, amely az egyén és a társadalom közötti kapcsolatot kialakítja, megteremti. Iskolánkban a közösségfejlesztés fő területei:

- tanórák:
 - szaktárgyi órák
 - osztályfőnöki órák
- tanórán kívüli foglalkozások:
 - önképzőkörök
 - kirándulások
 - szakkörök
- diákönkormányzati munka
- szabadidős tevékenységek
- kollégiumi nevelés.

Mind az öt terület sajátos foglalkoztatási formát követel, mások az egyes területek feladatai, céljai, abban azonban megegyeznek, hogy valamennyien tevékenyen hozzájárulnak:

- az egyén (tanuló) közösségi magatartásának kialakításához,

- véleményalkotó, véleménynyilvánító képességének fejlődéséhez,
- a közösségi szokások, normák elfogadásához (etikai értékrend),
- a máság elfogadásához,
- az együttérző magatartás kialakulásához,
- harmonikus embertársi kapcsolatok fejlesztéséhez.

Az iskola nem differenciáltan, egymástól függetlenül, egymás mellett fejleszti a tanulók személyiségét, hanem közösen, egymást erősítve, a tanulók egyéni képességeit, beállítódását figyelembe véve. Kiemelten fontos, hogy megjelöljük azokat a leglényegesebb, a közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatokat, amelyeket az iskola valamennyi dolgozójának figyelembe kell vennie mindennapi munkája során.

Külön ki kell emelni, hogy a közösségfejlesztés során nem csak a pedagógusoknak van feladatuk, hanem az iskolában foglalkoztatott valamennyi dolgozónak, sőt az iskolát segítő szervezetek vezetőinek is, hiszen megjelenésével, viselkedésével, beszédstílusával, társas kapcsolatával az intézmény valamennyi dolgozója példaként áll a diákok előtt.

Ezért iskolánkban a közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatokat a nevelőtestület a szülői munkaközösséggel és a diákönkormányzattal egyeztetve határozta meg, és egyes pontjait kötelező feladatként jelölte meg az alkalmazotti közösség számára.

Főbb feladataink a következők:

Törekedjünk arra, hogy minden tanuló:

- Ismerje meg a társas együttélés azon alapvető szabályait, amelyek a közösségben való harmonikus kapcsolatok kialakításához elengedhetetlenek.
- Legyen nyitott, megértő a különböző szokások, életmódok, kultúrák, vallások; a máság iránt, becsülje meg ezeket.
- Szerezzen személyes tapasztalatokat az együttműködés, a környezeti konfliktusok közös kezelése és megoldása terén.
- Legyen képes az új audiovizuális környezetet megérteni és azt szelektíven használni.
- Tudjon társaival és a felnőttekkel is adott témáról, anyanyelvén szabatosan kommunikálni.

- Kapjon hatékony támogatást a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzéséhez.
- Tanuljon meg tanulni.
- Tudja, hogy életpályája során többször pályamódosításra kényszerülhet.
- Legyen képes önellenőrzésre, egymás segítésére és segítő szándékú ellenőrzésére.
- Tevékenysége erősítse a közösséghez való kötődést.

A fenti feladatok megvalósítását az egyes tanárok az alábbi módon segíthetik:

A tananyag elsajátítása során

- segítsék a tanulók kezdeményezéseit,
- biztosítsanak elegendő lehetőséget a közösségi cselekvések kialakításának/fejlesztésének segítésére,
- ösztönözzenek a szűkebb és tágabb környezet hagyományainak feltárására, ápolására, késztesse az ezekért végzett egyéni és közösségi tevékenységre,
- alakítsanak ki a tanulóknál bátorító, vonzó jövőképet, amely elősegíti a környezeti harmónia létrejöttéhez szükséges életvitelt, szokások kialakulását és a környezet iránti pozitív érzelmi viszonyulások erősödését,
- fejlesszék a beteg, sérült és fogyatékos embertársak iránti elfogadó és segítőkész magatartást,
- kapjanak átfogó képet a munka világáról,
- az alkalmazott változatos munkaformák erősítsék az együvé tartozás és az egymásért való felelősség érzését.

5. A tanulói közösségek fejlesztésének feladatai

6. 1. Az iskolai közösségek megszervezése, a tanári – nevelői irányítás kialakítása (személyes példamutatás) közvetlen vagy tanácsadói szerepkör formájában, a tanórai és a tanórán kívüli tevékenységhez kapcsolódóan.

2. A tanulók életkori sajátosságaihoz, fejlettségéhez igazodó közösségek kialakítása, a sajátosságok figyelembevétele a közösségi program összeállításánál.

3. A közös érdeklődés figyelembevétele, különösen az egyes szakmai és alkotócsoportok, a szellemi és testi kikapcsolódást segítő csoportok szervezése esetében.
4. Az önálló irányítás, célkitűzés és megvalósítás lehetőségeinek és módozatainak megismertetése és segítése.
5. A közösségi tevékenység tudatos tervezése és szervezése a tanulói közösségen keresztül tanári, nevelői irányítással és segédlettel.
6. A közösség egyéni arculatának megformálása és tartalmi munkájának minőségi fejlesztése (formai keretek, viselkedési normák, rendszeresség, együvé tartozás érzésének kialakítása, közös célok és irányok meghatározása és elfogadása, a tevékenység, közösségi munka hatékonyságának fejlesztése, értelmének tudatosítása stb.).

7. Az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

1. Az iskola hagyományainak megfelelően a nevelőtestület minden tagja továbbra is törekedjen a tanulókkal napi kapcsolattartásra, segítsük tanítványainkat problémáik megoldásában.

A tanulóval történő kapcsolattartás, ügyintézés leginkább az osztályfőnök feladata.

2. Osztályfőnök és szaktanár fordítson kiemelt figyelmet a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, magatartási, tanulási zavarral küzdő és a hátrányos helyzetű tanulókkal való együttműködésre.
3. A tanuló nevelése szülő és pedagógus közös feladata, s ez csak kölcsönös együttműködéssel valósítható meg.

A pedagógusok törekedjenek arra, hogy tájékoztatásuk minden szülőhöz eljusson, a szülők pedig az eddiginél nagyobb számban vegyék igénybe a tájékozódás fórumait (fogadóórák kihasználása, nagyobb létszámú megjelenés szülői értekezleteken).

4. A rendszeresen hiányzó tanulók szüleivel törekedjenek az osztályfőnökök szorosabb együttműködésre, a kapcsolattartásra.

Az általános iskolánkban a következő eredményvizsgálatot vettük tervbe:

- 1. osztály Diagnosztikus fejlődésvizsgáló rendszer

- 2. osztály második félévében kerül sor a DIFER által a haladó szintet el nem ért tanulók fejlődésének vizsgálatára.

1.5. A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

A pedagógusok feladatainak részletes listáját személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza.

A pedagógusok legfontosabb helyi feladatait az alábbiakban határozzuk meg:

- Felkészül a tanítási órákra.
- Tanítási óráit a modern oktatási eszközök alkalmazásával tartja meg.
- Összeállítja, megírhatja és két héten belül kijavítja a szükséges iskolai dolgozatokat, a témazáró dolgozat időpontjáról az osztályt (csoportot) legalább egy héttel a kijelölt időpont előtt tájékoztatja.
- A tanulók munkáját rendszeresen értékeli.
- A megtartott tanítási órákat dokumentálja, az elmaradó és a helyettesített órákat vezeti.
- Részt vesz az érettségi, különbözeti, felvételi, osztályozóvizsgák lebonyolításában.
- Összeállítja a kísérleteket, szükség esetén a tanulmányi versenyek anyagát és értékeli azokat.
- Részt vesz a tanulmányi versenyek lebonyolításában.
- Végzi tanítványai tehetséggondozásával, versenyeztetésével, a tanulók fejlesztésével, felzárkóztatásával, korrepetálásával kapcsolatos feladatokat.
- Felügyel a vizsgákon, tanulmányi versenyeken, iskolai méréseken.
- Iskolai kulturális és sportprogramokat szervez.
- Osztályfőnöki, munkaközösség-vezetői, diákönkormányzatot segítő feladatokat lát el.
- Az ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatokat ellátja.

- A hatékony nevelés-oktatás érdekében kapcsolatot tart a tanított osztályok osztályfőnökeivel.
- Fogadóórákat tart.
- Részt vesz a nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken
- Javaslatot tesz az iskolai munkaterv szakterületét érintő pedagógiai, szervezési feladataira.
- A helyi tanterv alapján tanmenetet készít, szaktanári tevékenységét ennek alapján szervezi meg.
- A munkáltató által javasolt vagy elrendelt továbbképzéseken részt vesz.
- Ellátja a tanulók felügyeletét óráközi szünetekben és ebédeléskor.
- Megszervezi a tanulmányi kirándulásokat, iskolai ünnepeket és rendezvényeket.
- Beosztása esetén részt vesz a tanulmányi kiránduláson, szükség esetén ellátja a tanulók versenyekre való kíséretét.
- Részt vesz az egyházi és világi iskolai ünnepeken és rendezvényeken.
- A pedagógusok lelki gyakorlatán részt vesz.
- Részt vesz a munkaközösségi értekezleteken.
- Elvégzi a tanítás nélküli munkanapon a főigazgató által elrendelt szakmai jellegű munkát.
- Közreműködik az iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában.
- Részt vesz a szertárrendezésben, a szakleltárakat és szaktantermeket rendben tartja.
- A tanítási órára való érkezéskor figyelmet fordít a tanterem állapotára, mielőtt az osztály elhagyja a tantermet, ellenőrzi az állapotokat, gondoskodik arról, hogy a tanulók tisztán hagyják a termet.

Az osztályfőnököt – az osztályfőnöki munkaközösség vezetőjével konzultálva – a főigazgató bízza meg minden tanév júniusában, elsősorban a felmenő rendszer elvét figyelembe véve.

Az osztályfőnök feladatai és hatásköre

- Az iskola pedagógiai programjának szellemében neveli osztályának tanulóit, munkája során maximális tekintettel van a személyiségfejlődés folyamatára.
- A helyi tanterv alapján tanmenetet készít, az osztályfőnöki tevékenységet ennek alapján szervezi meg.
- Javaslatot tesz az iskolai munkaterv osztályát, évfolyamát érintő pedagógiai, szervezési stb. feladataira.
- Folyamatos figyelmet fordít osztályának dekorációjára, a faliújság karbantartására.
- Együttműködik az osztály diákbizottságával, segíti a tanulóközösség kialakulását.
- Részt vesz osztálya lelki programjain, segíti a tanulók tájékozódását a hitéleti kérdésekben. Osztályát elkíséri az éves lelkigyakorlatokra.
- Segíti és koordinálja az osztályban tanító pedagógusok munkáját. Kapcsolatot tart az osztály szülői munkaközösségével.
- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét.
- Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti.
- Szülői értekezletet tart.
- Ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli teendőket: digitális napló vezetése, ellenőrzése, félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatása, bizonyítványok megírása, továbbtanulással kapcsolatos adminisztráció elvégzése, hiányzások igazolása.
- Segíti és nyomon követi osztálya kötelező orvosi vizsgálatát.
- Kiemelt figyelmet fordít az osztályban végzendő ifjúságvédelmi feladatokra, kapcsolatot tart az iskola ifjúságvédelmi felelősével.
- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére, segélyezésére.

- Részt vesz az osztályfőnöki munkaközösség munkájában, segíti a közös feladatok megoldását.
- Rendkívüli esetekben órát látogat az osztályban.

1.6. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje

Az intézményi alapító okirat tartalmazza a többi gyermekkel, tanulóval együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók óvodai nevelését és iskolai nevelését-oktatását, mint alapfeladatot. A nemzeti köznevelésről szóló törvény 4.§ 25. pontja alapján sajátos nevelési igényű tanulók azok a különleges bánásmódot igénylő gyermekek, tanulók, akik a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi (látási, hallási), értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzdenek)

A szakértői bizottság véleményének figyelembevétele alapján döntünk a sajátos nevelési igényű tanulókkal való foglalkozások, felmentések módjáról.

*Az elkészített fejlesztő program a **pedagógiai program mellékletét** képezi.*

1.6.1.A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek

A tehetségek felismerése és fejlesztése kiemelt fontosságú intézményünkben. Minden pedagógus feladata, hogy felhívja a figyelmet tehetséges tanítványainkra, hogy megfelelően gondoskodhassunk fejlesztésükről. E tevékenység kiterjed az óvodai, iskolai és kollégiumi nevelésre, a tanórai és tanórán kívüli területekre egyaránt. Ez a legszorosabb együttműködést tételezi fel a családdal és a tehetség-fejlesztéssel foglalkozó intézményekkel és szakemberekkel.

A tantárgyfelosztásban tervezett tevékenységek:

- tehetséggondozás, verseny-előkészítőfoglalkozások (egyéni vagy kis csoportos),

- korrepetálás, felzárkóztatás (a tanulmányi eredmény függvényében kötelezővé tehető),
- érettségire, felvételigre való felkészítés,
- szakkörök (tantárgyi jellegén túl is, pl. önképzőkör),
- a mindennapos testedzés formái,
- énekkar.

Egyéb ösztönző lehetőségek kihasználása:

- pályázatok kiírása,
- versenyek szervezése,
- az eredményt elért tanulók jutalmazása.

Szabad, kötetlen felhasználási lehetőségek a tanulási időn túl:

- konzultáció tanulási problémákról,
- kötetlen tárgyú konzultáció tanárral,
- egyéni, öntevékeny könyvtárhasználat (könyvtárosi segítséggel),
- egyéni öntevékeny számítógép-használat (gyakorlásra),
- egyéni, öntevékeny edzőterem használat.

Tanulmányi kirándulások (az éves munkatervben tervezetten) a fentiek az alábbi célok figyelembe vételével szolgálják:

- honismeret (értékeink megismerése és megbecsülése),
- az általános műveltség növelése (múzeumok, műemlékek stb. látogatása),
- technikumban elsősorban a szakmai ismeretbővítés, szakmai érdeklődés fejlesztése,
- egészséges életmódra nevelés (gyalogtúrák),
- zarándoklat (templomokban istentisztelettel, miséssel egybekötve).

Diákönkormányzat tevékenysége:

- Sokféle képesség kibontakoztatásának és gyakorlásának a színtere.

- Céljainak megvalósításához az iskola vezetése anyagi segítséget is nyújt.
- Az iskola főigazgatója személyesen is kapcsolatot tart a diákönkormányzat képviselőivel (heti megbeszélések).

Kötelezően minden tantárgyban, minden nevelő feladata:

- a gyermeket tanulni tanítani,
- az eredményes tanulás módszereinek, technikáinak az elsajátíttatása, gyakoroltatása.

1.6.2.A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkózását segítő program

A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatása terén az iskolának a következőket kell teljesítenie:

Tanulóink előképzettségében nemcsak a megszerzett ismeretek, készségek terén mutatkoznak jelentős különbségek, hanem a szocializáció fokában, viselkedésmódban, az udvariassági szabályok ismeretében, személyi higiénia terén, a vallásgyakorlás külső formáinak ismeretében.

A pedagógiai folyamatba iktatott elemző tevékenységével az elvárások és a motivációs rendszer folyamatos felülvizsgálataival kudarc megelőző (prevenciós) tevékenységeket kell folytatnia.

- Olyan légkört kell teremteni, hogy a tanulók őszintén fordulhassanak hozzánk a személyes dolgokban is.
- Fokozott és folyamatos figyelmet kell fordítani a tanulók tanulni tanítására.

A pedagógus, szükség esetén pszichológus, a nevelési tanácsadó szakembere megsegítő tevékenységével kudarc megoldó funkciót teljesít.

A tanulási kudarcnak kitett tanuló:

a) Prognosztizálhatóan kudarcnak kitett tanulók (pszichés funkciók fejletlensége, képességstruktúra hiányosságai, zavarai)

- előéletének, a korábban igénybevett segítségeknek a megismerése,

- osztályfőnöki megfigyelése (szempontsorról),
- szülőikkel történő megbeszélések,
- külső szolgáltatás igénybevétele (nevelési tanácsadó, logopédia, szakértői bizottság),
- az állapot felülvizsgálatának rendszere kialakítása,
- tanórai differenciált foglalkozás egyéni fejlesztési program alapján.

b) A jelenleg is alulteljesítő tanulókkal kapcsolatosan

- az okok feltárása, a kiváltó (átmeneti) élethelyzet felderítése (osztályfőnök, gyermek- és ifjúságvédelmi felelős),
- mentálhigiénés segítségnyújtás,
- a pedagógiai motiváció egyénhez igazított változtatása.

1.6.3.A beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdők segítése

Nagyon fontosnak tartjuk a beilleszkedési, magatartási problémákkal küszködő tanulók fejlesztését, mert a problematikus tanuló saját fejlődésének és közössége fejlesztésének is gátjává válhat.

a) Az intézmény pedagógiai rendszerébe beépített megelőző eljárásokkal törekszünk megelőzni az ilyen helyzetek, magatartásformák kialakulását.

A megelőzés eszközei:

- az intézményi „szociális háló” megerősítése,
- az osztályközösségek megtartó erejének biztosítását szolgáló tevékenységek,
- a humán pszichológiai, pedagógiai értékek jelenlétének biztosítása (türelmesség, empátia, beleélés, azonosulás képessége, hitelesség),
- pedagógus továbbképzésbe beépíthető lehetőségek,
- pedagógusoknak, tanulóknak mentálhigiénés, életvezetési, drog prevenció programok.

b) Megsegítő eljárások, tevékenységek:

- egyéni bánásmód kidolgozása a tanulóval foglalkozó pedagógus által,
- ha lehetséges, másik tanulócsoportba helyezés,
- azonos ütemben haladni tudó tanulócsoportok kialakítása,
- a kiváltó élethelyzet kezelésében való segítségnyújtás,
- a külső segítség koordinálása.

Ezért fejleszteni szükséges a gyermek önismeretét, önbizalmát, együttműködési képességét, szerepelni tudását, konfliktuskezelő képességét.

1.6.4. Az ifjúságvédelemi feladatok ellátása

A társadalmi veszélyeztetettség elhárítása a családok helyzete és a tanulók életkori sajátosságaiból fakadóan fontos feladata az iskolának.

A tanulók fejlődését veszélyeztető okok megszüntetésének érdekében intézményünk az osztályfőnök, az ifjúságvédelmi felelős és az óvodai és iskolai szociális segítő együttműködik az érintett családdal, a Pedagógiai Szakszolgálatokkal, a jelzőrendszer működtetése által a Család- és Gyermekejóléti Szolgálattal és Központtal, a gyermekorvossal, a védőnővel.

A középiskola – helyzetéből adódóan – nevelési és szervezési tapasztalataival, kapcsolatrendszerével főleg a megelőző, esetenként a kezelő tevékenységre vállalkozhat:

- felderítő munka (hátrányos helyzet, veszélyeztetettség),
- tanulók nyilvántartása (osztályfőnök, gyermek- és ifjúságvédelmi felelős, iskolatitkár),
- környezettanulmány (családlátogatások),
- megelőző és kezelő tevékenység (személyiségközpontú, a bizalom alapján működő),
- életút nyomon követése,
- előadások tartása, felvilágosítás, propaganda,
- kapcsolattartás: szülőkkel, segítő szervekkel (ÁNTSZ, orvos, rendőrség, szociális irodák), kollégiumokkal, tanulói kortárs csoportokkal, oktatókkal.

Az iskolába járás fegyelmének megtartásában nagy figyelmet fordítunk a tanulói mulasztásokra, különösen az indokolatlan hiányzások ellenőrzésére. A szülő tájékoztatása nem maradhat el.

A rászoruló tanulók támogatása részben a Szent László Alapítvány alapítványi forrásaiból valósulhat meg, illetve az iskolán kívüli segélyezési, támogatási lehetőségekről tájékoztatjuk a szülőket, tanulókat. A Máltai Szeretetszolgálat, a Karitás kisvárdai római katolikus szervezete szintén nyújt segítséget a hátrányos helyzetű tanulóinknak. Pályázat alapján középiskolás diákjaink számára támogatást ítélt meg a Katolikus Központi Alapítvány által kezelt Szent Imre Ösztöndíj kuratóriuma.

A rossz szociális helyzetű családokból származó diákok számára a következő támogatási lehetőségek állhatnak rendelkezésre:

- napközis, tanulószobai ellátás biztosítása
- vidéki tanulók esetében intézményi javaslat alapján a kollégiumi ellátás és nevelés lehetősége
- tehetséggondozó programok szervezése
- életvezetési tanácsok a szülők, családok, tanulók számára
- drog- és bűnmegelőzési program alkalmazása
- személyiségfejlesztő foglalkozások, lelki beszélgetések, tréningek
- felvilágosító munka, a szociális hátrányok enyhítését segítő pályázatokban való részvétel

A törvény vagy rendelet által előírt szociális jellegű támogatásokat biztosítjuk tanulóinknak.

Általános iskolai tanulóink körében a gyermek és ifjúságvédelmi munkánkon belül az alábbi tevékenységek szolgálják a gyermekvédelem megelőző céljait:

- Egyetlen tanuló sem kerülhet hátrányos helyzetbe származása, bőrszíne, neme, vallása, nemzeti- vagy etnikai hovatartozása vagy bármely ok miatt.
- Minden tanuló számára biztosítanunk kell a fejlődéséhez szükséges feltételeket.
- Segíteni kell a család vagyoni helyzetéből fakadó hátrányok leküzdésében, valamint a tanuló képességeinek, tehetségének kibontakoztatásában.
- A gyermek- és ifjúságvédelmi felelősnek rendszeres kapcsolatot kell tartania a szülőkkel és a családdal.

- Biztosítanunk kell, hogy a tanulók megismerjék jogaikat, és véleményt nyilváníthassanak az őket érintő kérdésekben.
- A tanulóink számára biztosítanunk kell, hogy nevelésük és oktatásuk biztonságos és egészséges környezetben folyjon. Iskolai tanulmányi rendjét pihenőidő, szabadidő, testmozgás-lehetőségek beiktatásával harmonikusabbá kell tenni. Étkezésüket úgy kell megszervezni, hogy életkoruknak megfelelő mennyiségű és minőségű táplálékhoz jussanak.
- A gyermek- és ifjúságvédelmi felelősnek együtt kell működni a gyermekvédelemmel foglalkozó más hatóságokkal, szervezetekkel annak érdekében, hogy elősegítse a gyermek családban történő nevelkedését, a veszélyeztetettség megelőzését és megszüntetését.
- A feladatok közé tartozik a szenvedélybetegségek megelőzésére irányuló tevékenység.

Általános iskolai tanulóink körében a pedagógiai munkánkon belül elsősorban az alábbi tevékenységek alkalmasak a gyermekvédelem céljainak megvalósítására:

- Felzárkóztató foglalkozások szervezése.
- A beiskolázás körülmények megismerése.
- Személyes, egyéni tanácsadás szülőknek, gyerekeknek.
- Egészségvédő és mentálhigiénés programok szervezése.
- Családi életre történő nevelés, egészségügyi szűrővizsgálatok. A tanulók szabadidejének szervezése (tanórán kívüli elfoglaltságok, szabadidős tevékenységek, szünidei programok), a szülőkkel való együttműködés.
- Tájékoztató, gyermekjóléti szolgálatokról, szolgáltatásokról.

1.6.5.A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység

Iskolánkban fokozatosan nő a munkanélküli, illetve az egyre nehezebb körülmények között élő családokból származó tanulók száma.

A szociális körülményeket tekintve a hátrányos helyzet adódik:

- a családi mikrokörnyezet gondjaiból,
- az „utcai” környezet kifogásolható hatásaiból,

- az iskolai körülményekből.

Feladataink:

- a gyermek és körülményeinek megismerése (helyzetjellemezés a tanév elején),
- megállapítani, hogy a képességek kibontakozását milyen tényezők gátolják leginkább,
- meghatározni, mihez viszonyítva, milyen mértékben vannak lemaradva,
- a fentiek alapján az érdeklődésnek, képességnek megfelelő pozitív hatásrendszert kialakítani, melyben a segítség, a buzdítás, az érvelés, a sikerélmény legyen az uralkodó.

Szociális körülményeiket tekintve hátrányos helyzetűek:

- családi mikrokörnyezetéből adódóan hátrányos helyzetűek,
- családi házon kívüli környezet miatt hátrányos helyzetűek,
- iskolai körülményeiket tekintve hátrányos helyzetűek,
- csonka családban felnövő gyermekek (elvált szülők, árva, félárva gyerekek),
- munkanélküli szülők gyermekei.

A szociális hátrányok enyhítését iskolánkban az alábbi tevékenységi formák szolgálják:

- családlátogatásokkal ismereteket szerezni a család életéről, anyagi, kulturális állapotáról, benne a tanuló helyzetéről,
- szülőknek tartott iskolai előadásokkal (pl. szülői értekezletekhez kapcsoltan) segítségnyújtás a nevelésben,
- ha szükséges, elősegíteni a tanuló diákotthoni-, intézeti elhelyezését,
- rendszeres egészségügyi felügyelet és ellátás (iskolaorvos, fogorvos, védőnő),
- egészségnevelési programok, felvilágosító tevékenység,
- felzárkóztató, illetve tehetséggondozó programok szervezése,
- a tanuló beilleszkedését segítő tevékenység az iskolai környezetbe (az iskolai hagyományok felhasználásával és a Diákönkormányzat közreműködésével),
- előrelátó tervezéssel mindig teljessé kell tenni a személyi ellátottságot, fejleszteni a tárgyi feltételeket, emelni a tanítás hatékonyságának színvonalát,

- megőrizni az iskola közvetlen kapcsolatrendszerét és légkörét, a jó tanár-diák viszonyt,
- a továbbtanulás irányítása, segítése (széleskörű tájékoztatás, felkészítő munka),
- folyamatosan figyelemmel kell kísérni a tanulók helyzetét a különböző közösségekben,
- tankönyvtámogatás elveinek, mértékének meghatározása,
- drog- és bűnmegelőzési programok.

Általános iskolai tanulóink szociális hátrányainak enyhítését a következő tevékenységekkel segítjük:

- Szoros kapcsolat a helyi óvodákkal és középiskolákkal.
- Kapcsolatfelvétel szolgáltató intézményekkel (Pedagógiai Szakszolgálatok, Családsegítő és gyermekjóléti Szolgálat, 1. Sz. Tanulási Képességeket Vizsgáló Bizottság - Nyíregyháza)
- Az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése
- Felzárkóztató foglalkozások (korrepetálások) szervezése
- A tanulók szociális helyzetének javítása (diákétkeztetés, tankönyvvásárláshoz nyújtott támogatás)
- Az iskolai gyermek-, és ifjúságvédelmi felelős tevékenysége:
- Szükség esetén családlátogatások
- A nevelők és a tanulók személyes kapcsolatai
- A szülők és a családok nevelési gondjainak segítése
- A továbbtanulás irányítása, segítése
- Pályázatokon való részvétel

1.7. A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje

A nemzeti köznevelésről szóló törvény rendelkezik a tanulóközösségeket és a diákönkormányzatot érintő kérdésekben.

- A tanulónak az intézményi döntési folyamatban való részvételét, jogaik gyakorlását a diákönkormányzat működési rendje határozza meg

„A tanulók, a tanulóközösségek a tanulók érdekeinek képviselőire diákönkormányzatot hozhatnak létre. A diákönkormányzat tevékenysége a tanulókat érintő valamennyi kérdésre kiterjed. A diákönkormányzat szervezeti és működési szabályzatát a választó tanulóközösség fogadja el, és a nevelőtestület hagyja jóvá.”

- Az iskolai diákönkormányzat élén a működési rendjében meghatározottak szerint választott diákönkormányzat (DÖK) vezetőség áll. A tanulóifjúságot az iskola vezetősége és a nevelőtestület előtt a DÖK képviseli (jogait gyakorolja). A diákönkormányzat tevékenységét az iskolai diákönkormányzatot segítő tanár támogatja és fogja össze. A diákönkormányzat a pedagóguson keresztül is érvényesítheti jogait, és fordulhat az iskola vezetőségéhez.
- A diákközgyűlés az iskola tanulóinak legmagasabb tájékozódó-tájékoztató fóruma, amely a tanulóközösségek által megválasztott küldöttekből áll.

A diákközgyűlés nyilvános, azon bármelyik tanuló megteheti közérdekű észrevételeit, javaslatait, kritikai megjegyzéseit. A diákközgyűlést a főigazgató a diákönkormányzat működési rendjében meghatározottak szerint évente legalább egy alkalommal összehívja.

- A nevelőtestület az iskolai diákbizottságon keresztül kéri ki a diákönkormányzat véleményét. A véleménykérés szempontjából a tanulók nagyobb csoportjának az osztály számít.

Az iskolai DÖK jogot gyakorol a tanulókat érintő következő kérdésekben:

- Jogsabályban meghatározott ügyekben az iskolai szervezeti és működési szabályzat elfogadásakor és módosításakor.
- A tanulói szociális juttatások elosztási elveinek meghatározásakor
- Az ifjúságpolitikai célokra biztosított pénzeszközök felhasználásakor
- A házirend elfogadásakor és módosításakor véleményezési joga van tanulóinknak az őket érintő kérdésekről.

Információt szolgáltatunk tanulóinknak az alábbi csatornákon:

- Faliújság hírei
- Iskolarádió hirdetései
- DÖK hetenkénti megbeszélései
- Éves diákközgyűlés
- Kötetlen beszélgetések az iskola főigazgatójával, vezetőivel
- Osztályfőnöki órán a hirdetőkönyvből

Véleménynyilvánítási lehetőségek:

- szakórán
- osztályfőnöki órán
- DÖK heti megbeszélésein
- kötetlen beszélgetéseken az iskola főigazgatójával, vezetőivel
- az éves diákközgyűlésen

1.8. A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái

1.8.1. Az iskola és a szülő kapcsolattartása

A Köznevelési Törvény alapján a szülők meghatározott jogaik érvényesítésére és kötelességük teljesítésére szülői közösséget hoznak létre. A szülői munkaközösség tagjait az első osztály szülői értekezleten a szülők választják meg, osztályonként két főt. A szülői munkaközösség jogosult eljárni valamennyi szülő képviselőjében, illetve az intézmény egészét érintő ügyekben.

Az osztályfőnökök évente két alkalommal szülői értekezletet tartanak, meghatározott program szerint. Rendkívüli esetben több szülői értekezletet is összehívhatnak.

Minden évben két alkalommal a főigazgató tart évfolyam szülői értekezletet, év elején a 9. évfolyam szülőinek, tavasszal, pedig a 10. évfolyam szülőinek.

A minden évben megrendezendő nyílt hét keretében pedig a helybeli és a környék 8. osztályos tanulói szüleinek tart a főigazgató vagy a főigazgató-helyettesek pályaválasztási szülői értekezletet.

Fogadóórás szülői értekezletet két alkalommal tartunk, amelyen minden nevelőtestületi tag kötelezően jelen van.

Rendszeres írásbeli tájékoztatás ajánlott levél formájában a következő esetekben történik az intézmény részéről:

- az intézménybe való felvételtől,
- a tanulói jogviszony megszűnéséről,
- a tanköteles tanuló első igazolatlan mulasztásakor, illetve, ha a nem tanköteles kiskorú tanuló igazolatlan mulasztása a 10 órát eléri (ha a tanköteles tanuló egy tanítási évben 10 óránál igazolatlanul többet mulaszt, a főigazgató értesíti a gyermek tényleges tartózkodási helye szerinti gyámhatóságot és a gyermekjóléti szolgálatot),
- a fegyelmi eljárás esetén annak időpontjáról.

Szülői értekezleteken folyamatosan felhívjuk a szülők figyelmét, hogy az ellenőrző könyvet rendszeresen nézzék át és az érdemjegyeket aláírásukkal vegyék tudomásul, a mozanapló bejegyzéseit a tanuló előmeneteléről kövessék.

A szülő igazolhat egy tanévben három nem összefüggő napot, amit szintén az ellenőrző könyv útján tehet meg.

Az iskolai rendezvényeken való részvételre meghívók által módot adunk a szülőknek. A pedagógus legfontosabb partnerei a célok megvalósításához a szülők. Célszerű minél gyakrabban megszólítanunk, megkérdeznünk a partnerek – szülők – véleményét mennyire elégedettek az iskola működésével, milyen elvárásokat fogalmaznak meg az intézménnyel kapcsolatban.

1.8.2. Az iskola és a kollégium kapcsolattartása

Az iskolai pedagógus és kollégiumi nevelő közvetett és közvetlen módon (tanulókkal, osztályfőnökökkel, szaktanárokkal, kollégiumi csoportvezető tanárokkal folytatott beszélgetéssel) szerezhethet információkat a kollégiumi tanulók érdeklődési köréről, képességeiről. Rendszeresen lehetőséget kell keresni a teljesítmények értékelésére, a kommunikációra az iskola és a kollégium között.

1.8.3. Az iskola külső kapcsolatai

Az intézmény rendszeres munkakapcsolatot tart fenn az alábbi intézményekkel, szervezetekkel:

- társintézmények
- testvériskolák
- TISZK: pályázatok, továbbképzések
- kamara: értekezletek, pályázatok
- gyermekvédelmi szervezetek
- rendőrség: drog- és bűnmegelőzési osztályfőnöki órák
- Oktatási, kulturális és sportintézmények:
 - Városi Könyvtár: kiállítások, könyvtári órák
 - Sportcsarnok, rendezvények
 - Múzeum: kiállítások

1.9. A tanulmányok alatti vizsgák és az alkalmassági vizsga szabályai, a szóbeli felvételi vizsga követelményei

Intézményünkben a tanulmányok alatti vizsgák tantárgyankénti, évfolyamonkénti követelményeit a pedagógiai program részét képező helyi tanterv határozza meg.

1.9.1..A tanulmányok alatti vizsgákkal kapcsolatos szabályok

A szabályok az alábbi vizsgákra vonatkoznak:

- osztályozóvizsgákra,
- különbözeti vizsgákra,
- javítóvizsgákra,
- pótló vizsgákra.

A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012.(VIII.31.) EMMI rendelet 64.§ - 78.§ alapján szervezzük iskolánkban a tanulmányok alatti vizsgákat. Ezek a vizsgafajták a következők:

Osztályozóvizsga

Osztályozóvizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához:

- egy osztályozóvizsga egy adott tantárgy és egy adott évfolyam követelményeinek teljesítésére vonatkozik, kivéve, ha engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,
- osztályozóvizsgát tesz a tanuló, ha felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétele alól,
- ha engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,
- a 20/2012.(VII.31.) EMMI rendelet 51. § (7) bekezdésben **meghatározott időnél többet mulasztott**, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozóvizsgát tehet,

Fontosabb szabályok az osztályozóvizsga megszervezésénél:

- a tanuló a félévi, év végi osztályzatának megállapítása érdekében független vizsgabizottság előtt tesz vizsgát.
- a tanítási év lezárását szolgáló osztályozóvizsgát az adott tanítási évben kell megszervezni.

- osztályozóvizsgának számít a szakképző iskolában – a szakképzésre vonatkozó rendelkezések szerint – szervezett beszámoltató vizsga is.
- osztályozóvizsgát köteles tenni az a tanuló, aki **előrehozott érettségi vizsgára jelentkezik.**

A mulasztások miatti osztályozóvizsga szabályai:

Ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen meghaladja a jelzett rendeletben meghatározott időtartamot, és emiatt a tanuló teljesítménye tanítási év közben nem volt érdemjeggyel értékelhető, a tanítási év végén nem minősíthető. Kivételt képez ez alól, ha a nevelőtestület engedélyezi, hogy osztályozóvizsgát tegyen.

Az igazolt és igazolatlan mulasztások együttesen nem haladhatják meg:

- a) az iskolai nevelés-oktatás szakaszában a **kétszázötven** tanítási órát,
- b) iskolai nevelés-oktatás szakképesítés megszerzésére felkészítő szakaszában **az elméleti tanítási órák húsz százalékát,**
- c) egy adott tantárgyból a **tanítási órák harminc százalékát**

Az előrehozott érettségi vizsgára jelentkező tanuló osztályozó vizsgája

- Az előrehozott érettségi vizsga letételét a tanuló írásban kérelmezi az intézmény főigazgatójától. A kérelemre a főigazgató engedélyezheti az előrehozott érettségi vizsga letételét és kijelöli annak időpontját.
- Előrehozott érettségi vizsga a tanulói jogviszony fennállása alatt, a helyi tantervben a jelentkező számára az adott tantárgyra vonatkozóan meghatározott követelmények teljesítését követően a középiskolai tanulmányok teljes befejezését megelőző első vagy második tanév május-júniusi vizsgaidőszakában letett vizsga, amely meghatározott idegen nyelvekből és informatikából tehető.
- az osztályozó vizsgát tett tanuló nem köteles az adott tantárgyból a tanórán részt venni. Számára külön helyiséget kell biztosítani, vagy kijelölni, hogy milyen foglalkozáson kell kötelezően részt venni.

Az előrehozott érettségire való jelentkezés feltételei

Ha a tanuló teljesítette az előírt követelményeket valamelyik tantárgyból és erről osztályozóvizsgán számot adott, lehetősége van előrehozott érettségi vizsgát tenni. Az előrehozott érettségi vizsga letételének feltétele, hogy a tanuló az adott tantárgy minden évfolyamából osztályozóvizsgán adjon számot tudásáról. Az osztályozóvizsga és így az előrehozott érettségi vizsga lehetőségének feltételei:

- az adott tantárgyból legalább jó osztályzat,
- magatartása és szorgalma legalább jó,
- a szaktanár megítélése alapján is sikeres osztályozóvizsgát tehet,

Javítóvizsga

Javítóvizsgát tehet a vizsgázó, ha

- a tanév végén – legfeljebb három tantárgyból – elégtelen osztályzatot kapott,
- az osztályozóvizsgáról, a különbözeti vizsgáról számára felróható okból elkésik, távol marad, vagy a vizsgáról engedély nélkül eltávozik.

Különbözeti vizsga

Különbözeti vizsgát a tanuló abban az iskolában tehet, amelyben a tanulmányait folytatni kívánja.

Pótló vizsga

Pótló vizsgát tehet a vizsgázó, ha a vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné. A vizsgázónak fel nem róható ok minden olyan, a vizsgán való részvételt gátló esemény, körülmény, amelynek bekövetkezése nem vezethető vissza a vizsgázó szándékos vagy gondatlan magatartására. A főigazgató hozzájárulhat ahhoz, hogy az adott vizsganapon vagy a vizsgázó és az intézmény számára megszervezhető legközelebbi időpontban a vizsgázó pótló vizsgát tegyen, ha ennek feltételei megteremthetők. A vizsgázó kérésére a vizsga megszakitásáig a vizsgakérdésekre adott válaszait értékelni kell.

A vizsgák lebonyolításának szabályai

- A vizsgázó javítóvizsgát a főigazgató által meghatározott időpontban, az augusztus 15-étől augusztus 31-éig terjedő időszakban tehet.
- A különbözeti és a beszámoltató vizsgákra tanévenként legalább két vizsgaidőszakot kell kijelölni. Javítóvizsga letételére az augusztus 15-étől augusztus 31-éig terjedő időszakban, osztályozó, különbözeti és beszámoltató vizsga esetén a vizsgát megelőző három hónapon belül kell a vizsgaidőszakot kijelölni azzal, hogy osztályozóvizsgát az iskola a tanítási év során bármikor szervezhet. A vizsgák időpontjáról a vizsgázót a vizsgára történő jelentkezéskor írásban tájékoztatni kell.
- Tanulmányok alatti vizsgát – az e rendeletben meghatározottak szerint – független vizsgabizottság előtt, vagy abban a nevelési-oktatási intézményben lehet tenni, amellyel a tanuló jogviszonyban áll. A szabályosan megtartott tanulmányok alatti vizsga nem ismételhető.
- Tanulmányok alatti vizsgát legalább háromtagú vizsgabizottság előtt kell tenni. Amennyiben a nevelési-oktatási intézményben foglalkoztatottak végzettsége, szakképzettsége alapján erre lehetőség van, a vizsgabizottságba legalább két olyan pedagógust kell jelölni, aki jogosult az adott tantárgy tanítására.
- A tanulmányok alatti vizsga – ha azt az iskolában szervezik – vizsgabizottságának elnökét és tagjait a főigazgató bízta meg.
- A vizsga reggel nyolc óra előtt nem kezdhető el, és legfeljebb tizenhét óráig tarthat.
- Egy vizsganapon egy vizsgázó vonatkozásában **legfeljebb három írásbeli vizsgát** lehet megtartani. A vizsgák között a vizsgázó kérésére legalább tíz, legfeljebb harminc perc pihenőidőt kell biztosítani.
- A pótló vizsga – szükség esetén újabb pihenőidő beiktatásával – harmadik vizsgaként is megszervezhető.
- Egy vizsgázónak egy napra legfeljebb három tantárgyból szervezhető szóbeli vizsga. A vizsgateremben egyidejűleg legfeljebb hat vizsgázó tartózkodhat.

A vizsgabizottság munkáját és magát a vizsgát az iskola főigazgatója készíti elő. A főigazgató felel a vizsga jogszerű előkészítéséért és zavartalan lebonyolítása feltételeinek megteremtéséért. A főigazgató e feladata ellátása során

- dönt minden olyan, a vizsga előkészítésével és lebonyolításával összefüggő ügyben, amelyet a helyben meghatározott szabályok nem utalnak más jogkörébe,
- írásban kiadja az előírt megbízásokat, szükség esetén gondoskodik a helyettesítésről,
- ellenőrzi a vizsgáztatás rendjének megtartását,
- minden szükséges intézkedést megtesz annak érdekében, hogy a vizsgát szabályosan, pontosan meg lehessen kezdeni, és be lehessen fejezni.

A középiskolában, olyan tantárgyból, amely követelményeinek teljesítésével a helyi tanterv alapján valamely vizsgatárgyból a tanuló érettségi vizsga letételére való jogosultságot szerezhet, a tanulmányok alatti vizsgán minden évfolyamon kötelező követelmény a **minimum hatvanperces, az adott tanév helyi tantervének legfontosabb tanulmányi követelményeit magában foglaló írásbeli vizsgarész, valamint a szóbeli vizsgarész sikeres teljesítése.**

A tanulmányok alatti vizsgákra vonatkozó szabályok hatálya kiterjed

a) Az intézmény valamennyi tanulója:

- aki osztályozóvizgára jelentkezik,
- akit a nevelőtestület határozatával osztályozóvizgára utasít,
- akit a nevelőtestület határozatával javítóvizgára utasít.

b) Más intézmények olyan tanulóira

- akik átvételüket kérik az intézménybe és ennek feltételeként az intézmény főigazgatója különbözeti vizsga letételét írja elő.

c) Az intézmény nevelőtestületének tagjaira és a vizsgabizottság megbízott tagjaira.

1.9.2. Az értékelés rendje

Az írásbeli vizsga értékelése

- Az írásbeli vizsga feladatlapjait a vizsgáztató pedagógus kijavítja, a hibákat, tévedéseket a vizsgázó által használt tintától jól megkülönböztethető színű tintával megjelöli, röviden értékeli a vizsgakérdésekre adott megoldásokat.
- Ha a vizsgázó a vizsga során szabálytalanságot követett el, az iskola főigazgatójából és két másik – a vizsgabizottság munkájában részt nem vevő – pedagógusból álló háromtagú bizottság a cselekmény súlyosságának mérlegeli, és
 - a) a vizsgakérdésre adott megoldást részben vagy egészben érvénytelennek nyilvánítja, és az érvénytelen rész figyelmen kívül hagyásával értékeli a vizsgán nyújtott teljesítményt,
 - b) az adott tantárgyból – ha az nem javítóvizsga – a vizsgázót javítóvizsgára utasítja, vagy
 - c) amennyiben a vizsga javítóvizsgaként került megszervezésre, a vizsgát vagy eredménytelennek nyilvánítja, vagy az a) pontban foglaltak szerint értékeli a vizsgázó teljesítményét.
- A szabálytalansággal összefüggésben hozott döntést és annak indokait határozatba kell foglalni.

A szóbeli vizsga értékelése

- A vizsgázó segítség nélkül, önállóan felel, de ha önálló feleletét önhibájából nem tudja folytatni vagy a vizsgatétel kifejtése során súlyos tárgyi, logikai hibát vét, a vizsgabizottság tagjaitól segítséget kaphat.
- A vizsgabizottság tagjai a tétellel kapcsolatosan a vizsgázónak kérdéseket tehetnek fel, ha meggyőződtek arról, hogy a vizsgázó a tétel kifejtését befejezte vagy a tétel kifejtése során önálló feleletét önhibájából nem tudta folytatni vagy a vizsgatétel kifejtése során súlyos tárgyi, logikai hibát vétett. A vizsgázó a tétel kifejtése során akkor szakítható félbe, ha súlyos tárgyi, logikai hibát vétett, vagy a rendelkezésre álló idő eltelt.
- Ha a vizsgázó a húzott tétel anyagában teljes tájékozatlanságot árul el, azaz feleletének értékelése nem éri el az elégséges szintet, az elnök egy alkalommal **póttételt** húzat vele. Ez esetben a szóbeli minősítést a póttételre adott felelet alapján kell kialakítani

úgy, hogy az elért pontszámot meg kell felezni és egész pontra fel kell kerekíteni, majd az osztályzatot ennek alapján kell kiszámítani.

Az alkalmassági vizsga

Iskolánkba felvételiző tanulók részére nem tartunk alkalmassági vizsgát. Képzéseink nem igényelnek speciális képességeket, így nem tartjuk szükségét az alkalmassági vizsgának.

Szóbeli felvételi vizsga

Intézményünk nem szervez szóbeli felvételi vizsgát, a felvételiző nyolcadikos tanulókkal csak felvételi elbeszélgetést tartunk, amely nem szóbeli felvételi vizsga.

1.10. A tanulók felvételével és átvételével kapcsolatos rendelkezéseink

1.10.1. A középiskolába történő felvételi eljárás

Az általános iskolai tanulót a középfokú iskolába (gimnázium, szakgimnázium, technikum) az általános vagy a rendkívüli felvételi eljárás keretében vehetjük fel.

A felvételi eljárásokkal kapcsolatos határidőket az oktatásért felelős miniszter évente, a tanév rendjéről szóló miniszteri rendeletben határozza meg.

A középfokú iskolai felvételi kérelmet a hivatal által kiadott jelentkezési lap és tanulói adatlap felhasználásával kell benyújtani a középfokú iskolába és a Felvételi Központba. A felvételi kérelmeket a tanév rendjéről szóló miniszteri rendeletben meghatározott időszakban kell benyújtani és elbírálni.

Ha a középfokú iskola felvételt hirdet, a felvételi kérelmekről az alábbiak szerint dönthetünk:

- az általános iskolai **tanulmányi eredmények**
- a **tanulmányi eredmények**, amely alatt a felvételiző tanuló általános iskolai tanulmányait igazoló bizonyítványában, félévi értesítőjében (ellenőrzőjében) szereplő osztályzatait, minősítéseit kell érteni, amelybe a magatartás és a szorgalom értékelése

nem számítható be, valamint a központilag kiadott egységes feladatlapokkal megszervezett **írásbeli vizsga eredménye,**

- a **tanulmányi eredmények, a központi írásbeli vizsga és a szóbeli vizsga eredményei** alapján

Iskolánk **felvételi vizsga és a tanulmányi eredmények alapján** veszi fel a hozzánk jelentkező általános iskolai tanulókat. A tanulmányi eredményekbe beszámítjuk az 5. 6. 7. osztály év végi és a 8. osztály félévi eredményeit **5 tantárgyból:** magyar nyelv, magyar irodalom, matematika, történelem, idegen nyelv. Az 5 tantárgyból elért eredmények alapján a tanuló maximálisan 100 pontot hozhat. Ehhez a matematika és magyar nyelvi írásbelin összesen szerezhethet a tanuló 100 pontot. Így a jelentkező maximális pontja 200 pont lehet.

A központi írásbeli vizsgát iskolánkban szervezzük. A dolgozatok eredményeit tanulóazonosítóval az iskola honlapján közzétesszük, de az intézmény hirdetőtábláján is megtekinthetők.

Szóbeli vizsgát nem szervezünk, de szóbeli elbeszélgetést tartunk a hozzánk jelentkező tanulókkal.

A 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 28.§ (3) bekezdése értelmében *„Ha a középfokú egyházi vagy magánintézmény vallási, világnézeti tekintetben elkötelezett intézményként működik, a tanulók felvételét valamely vallás, világnézet elfogadásához kötheti, és ezt a felvételi eljárás keretében vizsgálhatja.”*

A szóbeli elbeszélgetés célja a jelentkezők vallási elkötelezettségének vizsgálata. Minden jelentkezőtől lelkészi vagy hitoktatói ajánlást kérünk.

A felekezetnek megfelelő hittan kérdéseket is tartalmazó személyes elbeszélgetés során pontszámmal nem értékelünk. Az elbeszélgetésen való megfelelés a sikeres felvételi feltétele.

A rangsorolás során az azonos összesített eredményt elérő tanulók közül előnyben kell részesíteni a halmozottan hátrányos helyzetű tanulót, ezt követően azt a jelentkezőt, akinek a lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye az iskola székhelyének, telephelyének településén található, vagy akinek különleges helyzete ezt indokolja

A tanuló a felvételi határozat ellen jogorvoslással élhet a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 37. §-a alapján, a határozat kézhezvételétől számított 15 napon belül.

A jogorvoslati kérelmet az iskola fenntartójához címezve, az intézmény főigazgatójának kell leadni, melyet az intézmény továbbít a címzettnek. Erről a jogáról a szülőt (gondviselőt) írásban tájékoztatjuk.

A felvételi eljárás lezárása a beiratkozással történik, melynek az időpontját miniszteri rendelet határozza meg.

Rendkívüli felvételi eljárás a következő tanév első napjáig tart. A felvételi kérelem alapján a rendkívüli felvételi eljárásban a főigazgató dönt a tanulók év végi bizonyítványa, 9. évfolyamra jelentkezők esetén a központi felvételi eredmények és a férőhelyek alapján.

1.10.2. A folyamatos továbbhaladás feltételei

Az általános iskola 8. évfolyamára járó tanuló akkor folytathatja tanulmányait intézményünkben a 9. évfolyamon, ha tanulmányi eredményük mind a 7. év végén, mind 8. év félévekor 3,5 fölött van, hitéletében előrehaladást mutat, magatartása az intézmény közösségi normáinak megfelel. A 3,5-es átlag alatti teljesítmény esetén a nevelőtestület, különös tekintettel az érintett 8. osztályokban tanító kollégák az összes körülményt mérlegelve dönt. A felvételnél ajánlásokat fogalmazunk meg a gimnáziumi osztályokba és a szakgimnáziumi osztályokba történő felvételhez.

Ha a tanuló eredménye nem éri el a kívánt szintet, akkor 8. osztályban a felvételi rendben meghatározottak szerint más középiskolába kell beadnia felvételi jelentkezési lapját.

1.10.3. Felvételi eljárás az általános iskolai osztályokba

Az általános iskolai osztályainkba és a 2022-2023-es tanévtől felmenő rendszerben 1. osztálytól induló, öko-testnevelés orientációs osztályokba felvételi eljárás nincs. A hozzánk jelentkező tanulóknak beiratkozást tartunk. A beiratkozás napjaival igazodunk a kormányhivatal által kijelölt napokhoz. A város és a vonzaskörzet iskoláiból is jelentkezhetnek hozzánk tanulók.

Azok a gyermekek is automatikusan intézményünk általános iskolájának tanulói lehetnek, akik a saját óvodánkba jártak.

A 2020-2021-es tanévtől felmenő rendszerben induló két tanítási nyelvű angol nyelvi képzés 1. osztályába jelentkezők képességvizsgálaton vesznek részt. A képességvizsgálat eredménye után az iskola főigazgatója a nevelőtestület véleményének kikérése után meghatározza a felvételre javasolt és az elutasított tanulók névsorát.

1.10.4. Az átvétel szabályai

A tanítási év során hozzánk átjelentkező tanulók különbözeti vizsgával vehetők át. Ha olyan középiskolából érkezett, amelynek képzési struktúrája megegyezik iskolánk képzéseivel, nincs szükség különbözeti vizsga letételére.

Más középiskolából érkező tanulók esetében összehasonlításra kerülnek a tanult tantárgyak a két intézményben, és azokból a tantárgyakból, amelyeket a tanuló nem tanult, osztályozó- vagy különbözeti vizsgát kell tennie.

A **különbözeti vizsgák** letételére határidőt jelölünk ki számára. Az osztályozó- és különbözeti vizsgán való részvételt írásban kell kérvényezni. A kérvény befogadása után a főigazgató határozatban jelöli ki a vizsgák tantárgyankénti időpontjait.

Amennyiben a tanuló nem egyházi iskolából jelentkezik hozzánk átvételre, hit és erkölcsstanból minden esetben különbözeti vizsgát kell tennie.

A különbözeti vizsgákra való felkészülésben egyéni segítségnyújtással, türelmi idő biztosításával segítjük a tanulót.

1.11. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv

Az 20/2012 (VIII. 31.) EMMI rendelet 128.§ (3) bekezdése alapján a nevelési-oktatási intézmény mindennapos működésében kiemelt figyelmet kell fordítani a gyermek, a tanuló egészséghez, biztonságához való jogai alapján a teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatokra, köztük az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítására.

A teljes körű egészségfejlesztés célja, hogy a nevelési-oktatási intézményben eltöltött időben minden gyermek részesüljön a teljes testi-lelki jóllétét, egészségét, egészségi állapotát

hatékonyan fejlesztő, a nevelési-oktatási intézmény mindennapjaiban rendszerszerűen működő egészségfejlesztő tevékenységekben.

A nevelési-oktatási intézmény által működtetett teljes körű egészségfejlesztés olyan folyamat, amelynek eredményeképpen a pedagógusok a nevelési-oktatási intézményben végzett tevékenységet, a helyi pedagógiai programot és szervezeti működést, a gyermek, a tanuló és a szülő részvételét a nevelési-oktatási intézmény életében úgy befolyásolják, hogy az a gyermek, a tanuló egészségi állapotának kedvező irányú változását idézze elő.

A nevelési-oktatási intézmény mindennapos működésében kiemelt figyelmet kell fordítani a gyermek, a tanuló egészséghez, biztonságához való jogai alapján a teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatokra.

Egészségfejlesztési tervünk

Témakör megnevezése	Elsajátítandó feladatok	Tanóra	Elméleti óra	Gyakorlati óra
Alapfokú elsősegély-nyújtási ismeretek	<p>Az elsősegélynyújtás célja</p> <p>A mentési lánc</p> <p>Az elsősegélynyújtás, mint jogi és erkölcsi kötelesség</p> <p>Tájékozódás és magatartás baleset esetén, a helyszín biztosítása</p> <p>Tájékozódás a sérültek állapotáról, állapotuk súlyosságáról</p> <p>A sérült állapotának megítélése, a mentőhívás szabályai</p>	Biológiaóra keretében	1	
Az orvosi ellátással kapcsolatos alapismeretek	Háziorvosi és szakorvosi ellátás, szűrővizsgálatok rendszere	Osztályfőnöki óra keretében előadóval	1	
Szűrővizsgálat, önvizsgálat, védőoltás	A szűrővizsgálatok fajtái, fontosságuk. Milyen védőoltások vannak, mi a szerepük?	Az iskolai védőnő osztályfőnöki óra keretében	1	
Veszélyes anyagok és kezelésük a háztartásban	<p>Mérgezéssel kapcsolatos alapfogalmak, tevékenységek a helyszínen</p> <p>A mérgezések formái, tünetei, ellátása (CO, marószér, benzin, gyógyszer, vegyszer)</p> <p>Szemet ért sérülések.</p>	Kémiaóra keretében	1	
Mérgezések	Veszélyjelek, biztonsági előírások szerepe, értelme, teendők egyes mérgezések esetén	Fizikaóra keretében	1	

<p>Az eszméletlenség fogalma, tünetei, leggyakoribb okai, következményei, ellátása</p>	<p>A tudatzavar és eszméletzavar formái, megítélése</p> <p>Az átjárható légutak (száj kitörlése, fej hátraszegése), légzésvizsgálat, keringés vizsgálata</p> <p>A légút-biztosítás formái, (stabil oldalfekvő helyzet, ESHMARK műfogás)</p> <p>Idegentest a légútban (Heimlich műfogás)</p> <p>Az újraélesztés szabályai</p>	<p>Biológiaóra</p> <p>Osztályfőnöki óra a védőnő segítségével vagy mentőorvos meghívása</p>	<p>2</p>	<p>2</p>
<p>A sérülések típusai, teendők a sérülések ellátásakor</p>	<p>A vérzések felismerése, fajtái, a vérző sérült ellátása (vérzéscsillapítás, sebellátás, kötözés), különleges vérzések</p> <p>Sokk fogalma, formái, okai, tünetei és ellátása</p> <p>Ízületi sérülések formái, tünetei, ellátása, rándulás, ficam</p> <p>Csontsérülések formái, tünetei, ellátása (fektetési módok), koponyacsont törései, tünetei, ellátása</p> <p>A mellkas törései, tünetei, ellátása</p> <p>gerinc törése, tünetei ellátása</p> <p>A medencecsont törése, tünetei, ellátása</p> <p>A végtagok törései, tünetei, ellátásuk</p> <p>Hasi sérülés formái, tünetei, ellátása</p> <p>Termikus traumák, hőártalmak égés formái, ellátása, a fagyás formái, ellátása</p> <p>Baleseti felmelegedés/lehűlés formái, ellátása</p>	<p>Biológiaóra, vöröskeresztes szakkör keretében</p> <p>Előadók meghívása</p>	<p>2</p>	<p>2</p>

Teendők rosszullét esetén	Vércukorszint jelentős csökkenése, szívinfarktus, asztma, allergia, epilepsziás roham tünetei	Biológiaóra Orvos vagy védőnő előadó	1	1
Áramütéses balesetek	Az áramütés fogalma, a villamos áram élettani hatásai, a baleset súlyosságát meghatározó tényezők Műszaki mentés, az áramütött személyek egészségügyi ellátása, elsősegély-nyújtás	Fizikaóra keretében Mentőorvos. Biológiaóra keretében	1	1
Kimentés fogalma, betegmozgatás	A Rautech-féle műfogás, több személy együttműködése kimentéskor (tálcafogás) a sérült vetkőztetése, öltöztetése	Biológia óra keretében.	1	1
Speciális, közúti elsősegély-nyújtási ismeretek	Teendők veszélyes anyagot szállító jármű baleseténél. Teendők tömeges baleset helyszínén. Mentés vízbe esett járműből Bukósisak eltávolítása Drogok, gyógyszerek hatása a vezetésre, az újraélesztés alapjai Jogi ismeretek	Rendőrelőadó	1	
Összes óra			13	7

Feladataink:

- Az elsősegély-nyújtási ismeretek elsajátíttatásához minél több pedagógus végezze el az elsősegély nyújtási tanfolyamot, hogy tudjanak ismereteket adni a tanulóknak.
- Tanulóink vegyenek részt a Városi Vöröskereszt által szervezett elsősegély-nyújtási versenyen.
- Az osztályfőnöki programokba, tanmenetekbe épüljön be a tanulók számára elsajátítható elsősegély-nyújtási alapismeret, mint állampolgári, emberi kötelezettség.

2. HELYI TANTERV

A helyi tanterv a helyi sajátosságoknak, az iskola arculatának megfelelően kialakított, a kerettantervekben meghatározottakat figyelembe vevő tanterv.

2.1. A választott kerettanterv megnevezése

A helyi tantervünket a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet alapján készítettük el.

Gimnáziumi képzéseink:

- Emelt óraszámú matematika és digitális kultúra, emelt óraszámú digitális kultúra vagy emelt óraszámú biológia és kémia képzés 9-12. évfolyamon csoportbontással
- Emelt óraszámú humán képzés magyar nyelv és irodalom és történelem vagy emelt óraszámú idegen nyelv (angol) képzés a 9-12. évfolyamon csoportbontással
- általános tantervű gimnáziumi képzés 9-12. évfolyamon

A Kormány 12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról alapján a következő szakképesítésekre való felkészítés:

Technikumi képzéseink:

Technikumi szakmacsoportok és ágazatok 2020. 09.01-től felmenő rendszerben:

- Informatika szakmacsoport – informatika és távközlési ágazat - Informatikai rendszer- és alkalmazás-üzemeltető technikus 9-13. évfolyam
- Közgazdaság szakmacsoport – Gazdálkodás és menedzsment – Pénzügyi-számviteli ügyintéző 9-13. évfolyam
- Közgazdaság szakmacsoport – Gazdálkodás és menedzsment – Vállalkozási ügyviteli ügyintéző 9-13. évfolyam

Általános iskolai képzéseink:

- öko-testnevelés orientációs képzés az 1-4. évfolyamon (heti +2 óra)
- két tanítási nyelvű angol nyelvi képzés az 1-8. évfolyamon
- emelt óraszámú angol nyelvi képzés az 5-8. évfolyamon (heti +2 óra)

2.1.1.Képzési céljaink

A gimnáziumi képzésünk célja

A gimnáziumban az általános műveltséget megalapozó, valamint érettségi vizsgára és felsőfokú iskolai tanulmányok megkezdésére felkészítő nevelés-oktatás folyik. Fejlesztő célú képzési tartalmakkal, problémakezelési módokkal, hatékony tanítási-tanulási módszerekkel készítjük fel tanulóinkat arra, hogy a tudás – az állandó értékek mellett – mindig tartalmaz átalakuló, változó, bővülő elemeket is, így átfogó céljaival összhangban kialakítjuk a tanulóinkban az élethosszig tartó tanulás igényét és az erre való készséget, képességet.

Az életfeltételek kialakítása és a társadalomba való beilleszkedés sokoldalú tájékozódási képességet és tájékozottságot kívánó feladatát a középiskola azzal támogatja, hogy felkészíti tanulóit a társadalmi jelenségek, kapcsolatrendszerek megértésére, alakítására, az alkalmazni képes tudás megszerzéséhez nélkülözhetetlen munka felvállalására. Mindehhez elengedhetetlen a tanulók tudatos, önkéntes, aktív, segítőkész együttműködése az iskolával.

A középiskola feladata, hogy előmozdítsa a tanulás belső motivációinak, önszabályozó mechanizmusainak kialakítását, fejlesztését; a nevelési-oktatási folyamat segítse elő a tanulók előzetes ismereteinek, tudásának, nézeteinek feltárását, adjon módot tudásuk átrendezésére, továbbépítésére, integrálására.

Gimnáziumi képzésünk keretében emelt óraszámú oktatás folyik a következő tantárgyakból:

- matematika és digitális kultúra
- digitális kultúra
- kémia és biológia
- angol nyelv
- magyar nyelv és irodalom és történelem

Általános iskolai képzéseink célja:

Az általános iskolában nyolc évfolyamon országosan egységes követelmények szerint alapfokú nevelés-oktatás folyik. Az általános iskola a tanulót az érdeklődésének, képességének és tehetségének megfelelően felkészíti a középfokú iskolai továbbtanulásra.

Általános iskolai osztályainkban felmenő rendszerben az alábbi képzéseket kínáljuk:

- emelt óraszámú angol nyelvi képzés (1-4. évfolyamon kifutó rendszerben 2025-2026-os tanév végén)
- öko-testnevelés orientációs képzés (1-4. évfolyamon felmenő rendszerben 2022-2023-as tanévtől)
- két tanítási nyelvű angol nyelvi képzés (2020-2021-től felmenő rendszerben 1-4. évfolyamon, 2024-2025-től felmenő rendszerben az 5-8. évfolyamon).

1. emelt óraszámú angol nyelvi képzés

Intézményi hagyományainkat követve célunk a tanulók korai fejlesztése az idegen nyelv terén. Már intézményi óvodánkban lehetősége van a gyermekeknek játékos angol keretében ismerkedni az angol nyelv hangkészletével, dallamával, ritmusával (mozgásos játékok, kiszámolók, dalok). Ezt a fejlesztést folytatjuk az 1. évfolyamtól kezdve.

1-3. évfolyamon heti 2 órában, 4. osztályban heti 4, 5-8. osztályban heti 5 órában tanulják ebben a képzési formában az angol nyelvet a tanulók. A jó nyelvérzékű tanulóknak pedagógus javaslatára, a szülővel való konzultáció alapján különbözeti felmérés után lehetőségük van a kéttannyelvű képzési formába becsatlakozni.

Célunk az angol nyelv megszerettetése, a kezdeti játékos tevékenységek, majd pedig az élménypedagógiai módszerek segítségével tevékenységközpontú nyelvi oktatásnak köszönhetően a nyelvi bátorság, az idegen nyelvi kommunikáció természetessé tétele.

2. Az öko-testnevelés orientációs képzés

**„Csodáld a természetet, Isten templomát,
Őt dicsérő énekét, madarak szép dalát!
Erdő színes virágai köszöntik a napot,
Ember ki erre jársz, emeld meg kalapod!”**

Wass Albert

Céljaink:

- A tanulók szabadidőben rendszeresen tartózkodjanak a természetben.
- Járjanak nyitott szemmel, figyeljék meg, ami körülöttük történik.
- Lássák meg az emberi tevékenységeknek a környezetre gyakorolt hatásait is.
- Legyenek bolygónk értő, óvó, aktív védelmezői.

3. két tanítási nyelvű angol nyelvi képzés

Intézményi hagyományainkat követve célunk a tanulók korai fejlesztése az idegen nyelv terén. Már intézményi óvodánkban lehetősége van a gyermekeknek játékos angol keretében ismerkedni az angol nyelv hangkészletével, dallamával, ritmusával (mozgásos játékok, kiszámolók, dalok). Ezt a fejlesztést folytatjuk az 1. évfolyamtól kezdve.

1-3. évfolyamon heti 2 órában, 4. osztályban heti 4, 5-8. osztályban heti 5 órában tanulják ebben a képzési formában az angol nyelvet a tanulók. A jó nyelvérzékű tanulóknak pedagógus javaslatára, a szülővel való konzultáció alapján különbozeti felmérés után lehetőségük van a kéttannyelvű képzési formába becsatlakozni.

Célunk az angol nyelv megszerettetése, a kezdeti játékos tevékenységek, majd pedig az élménypedagógiai módszerek segítségével tevékenységközpontú nyelvi oktatásnak köszönhetően a nyelvi bátorság, az idegen nyelvi kommunikáció természetessé tétele.

A két tanítási nyelvű tanterv

A magyar-angol két tanítási nyelvű képzést A két tanítási nyelvű iskolai oktatás irányelve alapján szervezzük meg.

Nem csak az idegen nyelvet, hanem a tantárgyak egy részét is angolul tanítjuk.

Célunk, hogy az anyanyelvi és idegen nyelvi tudást egyidejűleg és kiegyensúlyozottan fejlesszük, a tanulókat megtanítsuk az idegen nyelven való tanulásra, képessé tegyük őket az idegen nyelvű információk feldolgozására, nyelvtudásuk aktív használatára.

A gyerekek **1-3. évfolyamon heti 4 angolórán, 4-8. évfolyamon heti 5 angolórán** sajátítják el tevékenységközpontúan az angol nyelvet. Ezen kívül minden évfolyamon 3 tantárgyat tanulnak angol nyelven. Ezek a következők: 1-4. évfolyamon **ének-zene, vizuális kultúra, technika és tervezés.**

5-8. évfolyamon a heti 5 angolórán kívül a célnyelvi civilizációt, informatikát, történelmet és természetismeret (5-6. évfolyam), biológia (7-8. évfolyam) illetve a földrajz tantárgyat (7-8. évfolyam) van lehetőség angol nyelven tanulni.

A nyelvi program lényege a gyerekek motiválása, megnyerése a nyelvtanulás számára. Az angolul oktatott tantárgyak kiválasztásakor a tanulók életkori sajátosságait és nyelvi szintjét tartottuk szem előtt. A korai szakaszban az angol nyelv és a tantárgyak célnyelven történő tanulása egyidejűleg kezdődik. A kicsik az első évfolyamon még nem tanulnak angolul írni és olvasni, a nyelv oktatása szóbeli és vizuális eszközökre támaszkodik. A készségtárgyak (rajz, ének, technika) vonzó tevékenységekkel párosulnak: játékok, dalok, mondókák, mesék, rajzok, szerepjátékok és szituációk segítik a nyelvtanulást.

A nyelvtudás szintjének emelkedésével lehetővé válik új tantárgyak bevezetése, a nyelvi kifejezőkészség együtt fejleszthető a tantárgyi tartalommal. A későbbiekben egyenletesebb a négy készség (beszédértés, beszéd, olvasás- és íráskészség) használata, a diákok kommunikációja oldottabb, megtanulják gondolataikat, véleményüket idegen nyelven kifejezni szóban és írásban egyaránt.

Az új információk és témák sokaságával jelentősen gyarapszik a tanulók szókinccse. A nyolcadik év végére a diákok nyelvtudása eléri a középfokú szintet, így többségük sikeresen leteszi a nyelvvizsgát. A két tanítási nyelvű program segít abban is, hogy tanulóink elsajátítsák a különféle nyelvtanulási technikákat, megismerjék saját tanulási stílusukat, így könnyebbé válik más idegen nyelvek tanulása.

2.1.2.Képzéseink óratervei

A gimnáziumi képzések óratervei

A négy évfolyamos matematika- digitális kultúra irányultságú gimnáziumi képzés óraterve (emelt óraszámú matematika és digitális kultúra oktatásával)

2020. szeptember 1-től bevezetve

Óraterv a gimnázium 9–12. évfolyamára				
Tantárgyak	Évfolyamok			
	9.	10.	11.	12.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	4	5
Matematika	5	6	8	8
Történelem	2	2	3	3
Állampolgári ismeretek				1
Hittan	2	2	2	2
Természettudomány			2	
Kémia	1	2		
Fizika*	2	3	2*	
Biológia	3	2		
Földrajz	2	1		
I. idegen nyelv	3	3	4	4
II. idegen nyelv	3	3	4	4
Ének-zene	1	1		
Vizuális kultúra	1	1		
Dráma és színház			1	1
Digitális kultúra	3	2	4	3
Testnevelés	5	5	5	5
Közösségi nevelés (osztályfőnöki)	1	1	1	1
Rendelkezésre álló órakeret	38	38	38	38
Összes óraszám	38	38	38	37

* A 11. évfolyamon a fizika tantárgy választható az integrált természettudomány tantárgy helyett.

A szabadon tervezhető órakeret felhasználása

Tantárgyak megnevezése	Évfolyamok			
	9.	10.	11.	12.
Magyar nyelv és irodalom	1			1
Matematika	2	3	5	5
II. idegen nyelv			1	1
Digitális kultúra	1	1	2	3
Felhasznált összes szabad órakeret	4	4	8	10

A négy évfolyamos reál irányultságú gimnáziumi képzés óraterve (emelt óraszámú biológia és kémia oktatásával) 2020. szeptember 1-től bevezetve

Óraterv a gimnázium 9–12. évfolyamára				
Tantárgyak	Évfolyamok			
	9.	10.	11.	12.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	4	5
Matematika	4	4	4	4
Történelem	2	2	3	3
Állampolgári ismeretek				1
Hittan	2	2	2	2
Kémia	3	3	3	3
Fizika	2	3		
Biológia	3	4	4	4
Földrajz	2	1		
I. idegen nyelv	3	3	4	4
II. idegen nyelv	3	3	4	4
Ének-zene	1	1		
Vizuális kultúra	1	1		
Dráma és színház			1	1
Digitális kultúra	2	1	2	
Testnevelés	5	5	5	5
Közösségi nevelés (osztályfőnöki)	1	1	1	1
Rendelkezésre álló órakeret	38	38	38	38
Összes óraszám	38	38	37	37

A szabadon tervezhető órakeret felhasználása

Tantárgyak megnevezése	Évfolyamok			
	9.	10.	11.	12.
Magyar nyelv és irodalom	1			1
Matematika	1	1	1	1
Kémia	2	1	3	3
Biológia		2	4	4
II. idegen nyelv			1	1
Felhasznált összes szabad órakeret	4	4	9	10

**A négy évfolyamos digitális kultúra irányultságú gimnáziumi képzés óraterve
(emelt óraszámú digitális kultúra oktatásával) 2020. szeptember 1-től
bevezetve**

Óraterv a gimnázium 9–12. évfolyamára				
Tantárgyak	Évfolyamok			
	9.	10.	11.	12.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	4	5
Matematika	4	4	4	4
Történelem	2	2	3	3
Állampolgári ismeretek				1
Hittan	2	2	2	2
Természettudomány			2	
Kémia	1	2		
Fizika*	2	3	2*	
Biológia	3	2		
Földrajz	2	1		
I. idegen nyelv	3	3	4	4
II. idegen nyelv	3	3	4	4
Ének-zene	1	1		
Vizuális kultúra	1	1		
Dráma és színház			1	1
Digitális kultúra	4	4	6	6
Testnevelés	5	5	5	5
Közösségi nevelés (osztályfőnöki)	1	1	1	1
Rendelkezésre álló órakeret	38	38	38	38
Összes óraszám	38	38	36	36

* A 11. évfolyamon a fizika tantárgy választható az integrált természettudomány tantárgy helyett.

A szabadon tervezhető órakeret felhasználása

Tantárgyak megnevezése	Évfolyamok			
	9.	10.	11.	12.
Magyar nyelv és irodalom	1			1
Matematika	1	1	1	1
II. idegen nyelv			1	1
Digitális kultúra	2	3	4	6
Felhasznált összes szabad órakeret	4	4	6	9

A négy évfolyamos humán irányultságú gimnáziumi képzés óraterve (emelt óraszámú magyar nyelv és irodalom és történelem oktatásával)

2020. szeptember 1-től bevezetve

Óraterv a gimnázium 9–12. évfolyamára				
Tantárgyak	Évfolyamok			
	9.	10.	11.	12.
Magyar nyelv és irodalom	6	6	6	6
Matematika	3	3	4	4
Történelem	3	4	5	5
Állampolgári ismeretek				1
Hittan	2	2	2	2
Természettudomány			2	
Kémia	1	2		
Fizika	2	3		
Biológia*	3	2	2*	
Földrajz*	2	1	2*	
I. idegen nyelv	3	3	5	5
II. idegen nyelv	3	3	4	4
Ének-zene	1	1		
Vizuális kultúra	1	1		
Dráma és színház			1	1
Digitális kultúra	2	1	2	
Testnevelés	5	5	5	5
Közösségi nevelés (osztályfőnöki)	1	1	1	1
Rendelkezésre álló órakeret	38	38	38	38
Összes óraszám	38	38	37	34

* A 11. évfolyamon a biológia vagy földrajz tantárgy választható az integrált természettudomány tantárgy helyett.

A szabadon tervezhető órakeret felhasználása

Tantárgyak megnevezése	Évfolyamok			
	9.	10.	11.	12.
Magyar nyelv és irodalom	3	2	2	2
Matematika			1	1
Történelem	1	2	2	2
I. idegen nyelv			1	1
II. idegen nyelv			1	1
Felhasznált összes szabad órakeret	4	4	7	7

A négy évfolyamos nyelvi irányultságú gimnáziumi képzés óraterve (emelt óraszámú idegen nyelvi oktatásával) 2020. szeptember 1-től bevezetve

Óraterv a gimnázium 9–12. évfolyamára				
Tantárgyak	Évfolyamok			
	9.	10.	11.	12.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	5	5
Matematika	3	3	4	4
Történelem	2	2	3	3
Állampolgári ismeretek				1
Hittan	2	2	2	2
Természettudomány			2	
Kémia	1	2		
Fizika	2	3		
Biológia*	3	2	2*	
Földrajz*	2	1	2*	
I. idegen nyelv	6	7	6	6
II. idegen nyelv	3	3	4	4
Ének-zene	1	1		
Vizuális kultúra	1	1		
Dráma és színház			1	1
Digitális kultúra	2	1	2	
Testnevelés	5	5	5	5
Közösségi nevelés (osztályfőnöki)	1	1	1	1
Rendelkezésre álló órakeret	38	38	38	38
Összes óraszám	38	38	35	32

* A 11. évfolyamon a biológia vagy földrajz tantárgy választható az integrált természettudomány tantárgy helyett.

A szabadon tervezhető órakeret felhasználása

Tantárgyak megnevezése	Évfolyamok			
	9.	10.	11.	12.
Magyar nyelv és irodalom	1		1	1
Matematika			1	1
I. idegen nyelv	3	4	2	2
II. idegen nyelv			1	1
Felhasznált összes szabad órakeret	4	4	5	5

A négy évfolyamos gimnáziumi képzés óraterve

2020. szeptember 1-től bevezetve

Óraterv a gimnázium 9–12. évfolyamára				
Tantárgyak	Évfolyamok			
	9.	10.	11.	12.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	5	5
Matematika	4	4	4	4
Történelem	2	2	4	4
Állampolgári ismeretek				1
Hittan	2	2	2	2
Természettudomány			2	
Kémia	1	2		
Fizika	2	3		
Biológia*	3	2	2*	
Földrajz*	2	1	2*	
I. idegen nyelv	3	4	5	5
II. idegen nyelv	3	3	4	4
Ének-zene	1	1		
Vizuális kultúra	1	1		
Dráma és színház			1	1
Digitális kultúra	2	1	2	
Testnevelés	5	5	5	5
Közösségi nevelés (osztályfőnöki)	1	1	1	1
Rendelkezésre álló órakeret	36	36	36	36
Összes óraszám	36	36	35	32

* A 11. évfolyamon a biológia vagy földrajz tantárgy választható az integrált természettudomány tantárgy helyett.

A szabadon tervezhető órakeret felhasználása

Tantárgyak megnevezése	Évfolyamok			
	9.	10.	11.	12.
Magyar nyelv és irodalom	1		1	1
Matematika	1	1	1	1
Történelem			1	1
I. idegen nyelv		1	1	1
II. idegen nyelv			1	1
Felhasznált összes szabad órakeret	2	2	5	5

Technikumi képzések óratervei

A Kormány 12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról alapján a következő szakképesítésekre való felkészítés:

Technikumi ágazatok 2020. 09.01-től felmenő rendszerben:

Ágazat		Technikusi szakképesítések	
Száma	Megnevezése	Száma	Megnevezése
xiii.	Informatika és távközlés	5 0612 12 02	Informatikai rendszer- és alkalmazás-üzemeltető technikus
71.	Gazdálkodás és menedzsment	5 0411 09 01	Pénzügyi-számviteli ügyintéző technikus
		5 0411 09 02	Vállalkozási ügyviteli ügyintéző technikus

Óraterv a Gazdálkodás és menedzsment ágazathoz (technikum)

Tantárgyak		9. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam	12. évfolyam	13. évfolyam	9-13. óraszám összesen
Közismereti oktatás	Magyar nyelv és irodalom	4	5	3	3	0	525
	Idegen nyelv	4	4	3	3	3	597
	Matematika	4	4	3	3	0	489
	Történelem	3	3	2	2	0	350
	Állampolgári ismeretek	0	0	0	1	0	31
	Hittan	2	2	2	2	0	288
	Digitális kultúra	1	0	0	0	0	36
	Testnevelés	4	4	3	3	0	504
	Osztályfőnöki	1	1	1	1	1	175
	Kötelező komplex természettudományos tantárgy	3	0	0	0	0	108
	Ágazathoz kapcsolódó tantárgy: pl.fizika, kémia, biológia, idegen nyelv (földrajz)	0	2	2	0	0	144
	Érettségire felkészítő tantárgy	0	0	2	2	0	144
	Pénzügyi és vállalkozói ismeretek	0	1	0	0	0	36
Összes közismereti óraszám	26	26	21	20	4	3139	
Ágazati alapozó oktatás		7	9	0	0	0	576
Szakirányú oktatás		0	0	14	14	24	1752
Szabadon tervezhető órakeret (közismeret)		3	1	1	2	6	438
Matematika		1	1	1	1		
Magyar nyelv és irodalom					1		
Tanítási hetek száma		36	36	36	31/3 6	31	
Éves összes óraszám		1224	1224	1224	1179	1054	5905
Rendelkezésre álló órakeret/hét		34	34	34	34	34	

Tantárgyak	13. évf.	14. évf.	13-14. óraszám összesen
Idegen nyelv (ajánlott, nyelvvizsgára felkészítés)			0
Szakmai órakeret	35	35	2345
Rendelkezésre álló órakeret/hét	35	35	
Tanítási hetek száma	36	31	
Éves összes óraszám	1260	1085	2345

A 10. és 11. évfolyamon az ágazathoz kapcsolódó tantárgy a gazdálkodás és menedzsment ágazathoz tartozó **5 0411 09 01 pénzügyi-számviteli ügyintéző** szakma és a **5 0411 09 02 vállalkozási ügyviteli ügyintéző** szakma esetén heti 1 óra szakmai angol nyelv és heti 1 óra földrajz (gazdaságföldrajz) tantárgy.

Óraterv a Informatika és távközlés ágazathoz (technikum)

Tantárgyak		9. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam	12. évfolyam	13. évfolyam	9-13. óraszám összesen
Közismereti oktatás	Magyar nyelv és irodalom	4	5	3	3	0	525
	Idegen nyelv	4	4	3	3	3	597
	Matematika	4	4	3	3	0	489
	Történelem	3	3	2	2	0	350
	Állampolgári ismeretek	0	0	0	1	0	31
	Hittan	2	2	2	2	0	288
	Digitális kultúra	1	0	0	0	0	36
	Testnevelés	4	4	3	3	0	504
	Osztályfőnöki	1	1	1	1	1	175
	Kötelező komplex természettudományos tantárgy	3	0	0	0	0	108
	Ágazathoz kapcsolódó tantárgy: pl. fizika, kémia, biológia, idegen nyelv (fizika)	0	2	2	0	0	144
	Érettségire felkészítő tantárgy	0	0	2	2	0	144
	Pénzügyi és vállalkozói ismeretek	0	1	0	0	0	36
Összes közismereti óraszám	26	26	21	20	4	3139	
Ágazati alapozó oktatás		7	9	0	0	0	576
Szakirányú oktatás		0	0	14	14	24	1752
Szabadon tervezhető órakeret (közismeret)		3	1	1	2	6	438
Matematika		1	1	1	1		
Tanítási hetek száma		36	36	36	31/36	31	
Éves összes óraszám		1224	1224	1224	1179	1054	5905
Rendelkezésre álló órakeret/hét		34	34	34	34	34	

Tantárgyak	13. évf.	14. évf.	13-14. óraszám összesen
Idegen nyelv (ajánlott, nyelvvizsgára felkészítés)			0
Szakmai órakeret	35	35	2345
Rendelkezésre álló órakeret/hét	35	35	
Tanítási hetek száma	36	31	
Éves összes óraszám	1260	1085	2345

A 10. és 11. évfolyamon az ágazathoz kapcsolódó tantárgy az informatika és távközlés ágazathoz tartozó **5 0612 12 02 informatikai rendszer- és alkalmazásüzemeltető** technikus szakma esetén heti 1 óra szakmai angol nyelv és heti 1 óra fizika (elektromosság, elektronika) tantárgy.

Általános iskolai képzésünk

Az általános iskolai óratervek két szakaszra készültek:

- az 1-4. osztály óraterve
- az 5-8. osztály óraterve

Általános iskolai óratervek 2020. szeptember 1-től

Az általános iskola 1-4. évfolyamának heti óraszámai

Emelt angol nyelvi képzés

Tantárgyak	Évfolyamonkénti heti óraszámok			
	1.	2.	3.	4.
Magyar nyelv és irodalom	7	7	5	5
Matematika	4	4	4	4
Hittan	2	2	2	2
Környezetismeret			1	1
Élő idegen nyelv	2	2	2	4
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	1
Technika és tervezés	1	1	1	1
Digitális kultúra			1	1
Testnevelés	5	5	5	5
Rendelkezésre álló órakeret	25	25	25	26
Tényleges heti óraszám összesen	25	25	25	26

Az általános iskola emelt angol nyelvi képzés 1-4. évfolyamán felhasznált szabad órák a következők:

Szabad órakeret felhasználása	1.	2.	3.	4.
Élő Idegen nyelv	2	2	2	2
Felhasznált szabad órák összesen	2	2	2	2

Az általános iskola 1-4. évfolyamának heti óraszámai

Öko-testnevelés orientációs képzés (1-4. évfolyamon megszervezve)

2023. szeptember 1-től

Tantárgyak	Évfolyamonkénti heti óraszámok			
	1.	2.	3.	4.
Magyar nyelv és irodalom	7+1	7+1	5	5
Matematika	4	4	4	4
Hittan	2	2	2	2
Környezetismeret			1+1	1+1
Élő idegen nyelv				2
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	1
Technika és tervezés	1	1	1	1
Digitális kultúra			1	1
Testnevelés	5+1	5+1	5+1	5+1
Rendelkezésre álló órakeret	25	25	25	26
Tényleges heti óraszám összesen	25	25	25	26

Az általános iskola öko-testnevelés orientációs képzés 1-4. évfolyamán felhasznált szabad órák a következők:

Szabad órakeret felhasználása	1.	2.	3.	4.
Magyar nyelv és irodalom	1	1		
Környezetismeret			1	1
Testnevelés	1	1	1	1
Felhasznált szabad órák összesen	2	2	2	2

Az általános iskola 1-4. évfolyamának heti óraszámai

Két tanítási nyelvű angol nyelvi képzés 2020. szeptember 1-től

Tantárgyak	Évfolyamonkénti heti óraszámok			
	1.	2.	3.	4.
Magyar nyelv és irodalom	7	7	5	6
Matematika	4	4	4	4
Hittan	2	2	2	2
Környezetismeret			1	1
Élő idegen nyelv	4	4	4	5
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	1
Technika és tervezés	1	1	1	1
Digitális kultúra			1	1
Testnevelés	5	5	5	5
Rendelkezésre álló órakeret	27	27	27	28
Tényleges heti óraszám összesen	27	27	27	28

Az általános iskola két tanítási nyelvű angol nyelvi képzés 1-4. évfolyamán felhasznált szabad órák a következők:

Szabad órakeret felhasználása	1.	2.	3.	4.
Magyar nyelv és irodalom				1
Élő Idegen nyelv	4	4	2	3
Felhasznált szabad órák összesen	4	4	2	4

Az általános iskola 5-8. évfolyamának heti óraszámai
Emelt angol nyelvi képzés
(2024. szeptember 01-től az 5. évfolyamon)

Tantárgyak	Évfolyamonkénti heti óraszámok			
	5.	6.	7.	8.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	3	3
Matematika	4	4	3	4
Történelem	2	2	2	2
Állampolgári ismeretek				1
Hon- és népismeret		1		
Hittan	2	2	2	2
Természettudomány	2	2		
Kémia			1	2
Fizika			1	2
Biológia			2	1
Földrajz			2	1
Élő idegen nyelv	5	5	5	5
Ének-zene	2	1	1	1
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Dráma és színház			1	
Technika és tervezés	1	1	1	
Digitális kultúra	1	1	1	1
Testnevelés	5	5	5	5
Közösségi nevelés (osztályfőnöki)	1	1	1	1
Rendelkezésre álló órakeret	27	27	27	28
Tényleges heti óraszám összesen	30	30	32	32

Az általános iskola két tanítási nyelvű angol nyelvi képzés 5-8. évfolyamán felhasznált szabad órák a következők:

Szabad órakeret felhasználása	5.	6.	7.	8.
Matematika				1
Élő Idegen nyelv	2	2	2	2
Felhasznált szabad órák összesen	2	2	2	3

Az általános iskola 5-8. évfolyamának heti óraszámai
Két tanítási nyelvű angol nyelvi képzés (2024. szeptember 1-től az 5. évfolyamon)

Tantárgyak	Évfolyamonkénti heti óraszámok			
	5.	6.	7.	8.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	3	3
Matematika	4	4	3	4
Történelem	2	2	2	2
Állampolgári ismeretek				1
Hon- és népismeret		1		
Hittan	2	2	2	2
Természettudomány	2	2		
Kémia			1	2
Fizika			1	2
Biológia			2	1
Földrajz			2	1
Élő idegen nyelv	5	5	5	5
Célnyelvi civilizáció	1	1	1	1
Ének-zene	2	1	1	1
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Dráma és színház			1	
Technika és tervezés	1	1	1	
Digitális kultúra	1	1	1	1
Testnevelés	5	5	5	5
Közösségi nevelés (osztályfőnöki)	1	1	1	1
Rendelkezésre álló órakeret	31	31	33	33
Tényleges heti óraszám összesen	31	31	33	33

Az általános iskola két tanítási nyelvű angol nyelvi képzés 1-4. évfolyamán felhasznált szabad órák a következők:

Szabad órakeret felhasználása	5.	6.	7.	8.
Matematika				1
Élő Idegen nyelv	2	2	2	2
Felhasznált szabad órák összesen	2	2	2	3

2.2.A választott kerettanterv által meghatározott óraszám feletti kötelező és nem kötelező tanórai foglalkozások elsajátítandó tananyagai

A tantárgyi tantervek elkészítését a szakmai munkaközösségek végezték el. A szabad órakeret felhasználásánál és a tantárgyankénti 10 %-os szabad sáv felhasználásánál az alábbiak szerint döntöttünk:

- A kötelező tantárgyak és óraszámok átvétele mellett a nevelőtestületeknek dönteni kell az évfolyamonkénti **szabad órakeret felhasználási módjáról**. Az intézményben az egyes minimális órászámmal közölt tantárgyak időtartamának megemelése mellett döntöttünk és néhány esetben emelt órászámban oktatunk tantárgyakat.
- Döntés született a **tantárgyi órakeret 10%-ának felhasználásáról** is. Ezeket a döntéseket a szakmai munkaközösségek pedagógusai valósítják meg olyan módon, hogy a helyi tantervben nem írnak elő további tananyagot, helyi jelentőségű tartalmakat, hanem az egyes tematikai egységek között osztják el a rendelkezésre álló időkeretet az alkalmazható tudás megszerzése vagy a képességek fejlesztése céljából.
- A két évfolyamra megfogalmazott **tantárgyi óraszámok tanévenkénti meghatározása** is az iskola szakmai feladata közé tartozik. A két tanévre előírt ismeretek és fejlesztési követelmények szétválasztása a munkaközösségek feladata és ez megjelenik a tantárgyi tantervekben. A tanévekre történő bontás során a megadott órászámot annak figyelembevételével határozzák meg, hogy a fejlesztés várt eredményei a két évfolyamos ciklus végére teljesüljenek.
- A helyi tanterv koherenciájára, az ismeretek egymásra épülésére és a tantárgyak közötti kapcsolódási pontokra azonban minden esetben fokozottan ügyelni kell.
- A szakközépiskolai óratervek a szakképzési kerettantervek alapján kerültek elkészítésre.
- A gimnáziumi óratervek a gimnáziumok 9-12. évfolyamára elkészített kerettantervek átvételével kerültek elkészítésre.

A tantárgyi tantervek, tananyagok mellékletben találhatóak meg. A tantárgyi tantervek külön szerepelnek a gimnáziumi és külön a szakgimnáziumi képzésre vonatkozóan.

2.3. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei, figyelembe véve a tankönyv térítésmentes igénybevétele biztosításának kötelezettségét

Iskolánkban a nevelő-oktató munka során a pedagógusok csak olyan nyomtatott taneszközöket (tankönyv, térkép) használnak a tananyag feldolgozásához, amelyeket az oktatási miniszter hivatalosan tankönyvvé nyilvánított.

Az iskola helyi tanterve alapján a munkaközösségek határozzák meg az adott évfolyam adott tantárgyához szükséges taneszközöket.

A kötelezően előírt taneszközökről a szülőket minden tanév előtt tájékoztatjuk. A taneszköz beszerzése a tanév kezdetére a szülő kötelessége. Az iskola biztosítja helyben a tankönyvterjesztést.

A taneszközök kiválasztásának elvei:

- a taneszköz feleljen meg az iskola helyi tantervének,
- igazodjon a NAT 2020 követelményeihez,
- a több tanéven át használható eszközöket előnyben részesítjük,
- a tartós tankönyvek könyvtári gyarapításával a szociálisan hátrányos helyzetű diákokat segítjük.

Az iskolai oktatásban alkalmazott tankönyveket a műveltségterület oktatásában érintett pedagógusok közössége választja ki az alábbi szempontok szerint:

- A lehető legjobban fedjék le a tantárgy tartalmát,
- Feleljenek meg a NAT 2020-nak és a didaktikai szempontoknak,
- Szerepeljenek a minisztérium által kiadott tankönyvjegyzékben,

- Teljesíthetők legyenek vele az emelt szintű érettségi vizsga és a szakmai vizsga követelményei,
- Beszerzési árak mérsékelt legyen,
- Megrendelésük a tanulók körében végzett igényfelmérés alapján történjen,
- Új tankönyvek bevezetése mindig felmenő rendszerben történjen, előnyben kell részesíteni a több éven keresztül felhasználható tankönyveket.
- A tankönyveket a KELLO tankönyvjegyzékéről rendeljük, figyelembe véve a tankönyv térítésmentes biztosításának kötelezettségét.
- A tankönyvlistán esetlegesen nem szereplő tankönyvek választása esetén (elsősorban idegennyelv könyvek) minden alkalommal kérjük a diákönkormányzat és a Szülői Szervezet véleményét.

2.4.A Nemzeti Alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai

A Nemzeti Alaptanterv a köznevelés feladatát alapvetően a nemzeti műveltség átadásában és az egyetemes kultúra közvetítésében, a szellemi-érzelmi fogékonyság és az erkölcsi érzék elmélyítésében jelöli meg. Pedagógiai feladatunk a tanuláshoz és a munkához szükséges készségek, képességek, ismeretek, attitűdök együttes fejlesztése, az egyéni és csoportos teljesítmény ösztönzése, a közjóra való törekvés megalapozása, a nemzeti és társadalmi összetartozás megerősítése.

Célunk, hogy már az általános iskolában cselekvő elkötelezettségre neveljünk az igazság és az igazságosság, a jó és a szép iránt, fejlesszük tanulóinkban a harmonikus személyiség kibontakoztatásához szükséges szellemi, érzelmi és testi képességeket.

Nevelésünk-oktatásunk alapvető feladata, a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben, a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az egész életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása. Ezáltal járul hozzá ahhoz, hogy a felnövekvő nemzedék

- a haza felelős polgárává válják;

- kifejlődjön benne a hazafiság érzelmvilága;
- reális önismeretre és szilárd erkölcsi ítélőképességre tegyen szert;
- megtalálja helyét a családban, a társadalomban és a munka világában;
- törekedjék tartalmas és tartós kapcsolatokra;
- legyen képes felelős döntések meghozatalára a maga és a gondjaira bízottak sorsáról;
- képessé váljék az önálló tájékozódásra, véleményformálásra és cselekvésre;
- megismerje és megértse a természeti, társadalmi, kulturális jelenségeket, folyamatokat;
- tartsa értéknek és feladatnak a kultúra és az élővilág változatosságának megőrzését.

Pedagógiai feladataink a nevelésben

- **az önismeret alakítása:** a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztésével, az együttműködés értékének tudatosításával a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban,
- **az értelmi és érzelmi intelligencia** mélyítése: gazdagítását a drámapedagógia eszköztárának alkalmazásával kívánjuk megvalósítani
- **a kreativitás fejlesztése:** az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés; a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük,
- **a tanulási stratégiák megválasztása:** amelyben kitüntetett szempont az életkori jellemzők figyelembevétele, az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása,
- **a biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat** és az alapvető képességek, készségek elsajátítása: a mentális képességek célirányos fejlesztésével, az önálló tanulás és az önművelés alapozásával,
- **a mozgásigény kielégítése:** a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével, a koncentráció és a relaxáció képességének alapozásával,
- a személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozása: helyes magatartásformák megismertetésével és gyakoroltatásával,
- tanulóink helyes tanulási módszereinek, tanulásszervezés kialakítása,

- iskolai fegyelem és figyelem megszilárdítása,
- diákjaink kötelességérzetének kialakítása
- motiváció megteremtése
- teljesítmények növelése,
- kulcskompetenciák megalapozása,
- együttműködési készség fejlesztése, a tanulói tudás megalapozása,
- mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat és problémamegoldáshoz,
- megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait,
- az egészséges életvitel kialakításához az egészségtan gyakorlati jellegű oktatásával kívánunk hozzájárulni,
- fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő, kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat.

Pedagógiai feladataink az alsó tagozat első két évében

- a tanulók között tapasztalható különösen jelentős egyéni fejlődésbeli különbségek pedagógiai kezelése.
- fokozatosan átvezetni a tanulókat az óvoda játékközpontú cselekvéseiből az iskolai tanulás tevékenységeibe
- biztosítani a zavartalan beilleszkedést
- segíteni a természetes érdeklődést, érést
- építeni a gyerekek kíváncsiságára, érdeklődésére
- teret adni a játék, a mozgásiránti vágy kielégítésére
- fejleszteni a megismerés, a megértés, a tanulás iránti nyitottságot
- fogékonyá tenni a tanulókat saját környezetük, a természet és a társadalom értékei iránt
- elemi ismereteket közvetíteni és az alapvető képességeket, készségeket fejleszteni
- mintát adni a különböző ismeretszerzési módokra, a feladat-és problémamegoldásra
- helyes tanulási szokásokat alapozni
- támogatni az egyéni képességek kibontakoztatását
- hatékonyan közreműködni a tanulási nehézségek és szociális hátrányok leküzdéséhez
- tudatosítani az alapvető erkölcsi értékeket

- megerősíteni a humánus magatartásmintákat, szokásokat
- pozitív irányba formálni a tanítványok jellemét, személyiségét
- boldog, kiegyensúlyozott, motivált tanulókat nevelni

Pedagógiai feladataink a 3-4. évfolyamon

Az alsó tagozat harmadik-negyedik évfolyamán meghatározóvá válnak az iskolai teljesítmény-elvárások által meghatározott tanítási-tanulási folyamatok. Fokozatosan előtérbe kerül a Nemzeti Alaptanterv elveiből következő motiválási és a tanulásszervezés folyamat.

Pedagógiai feladataink az 5-6. évfolyamon

A felső tagozaton folyó nevelés-oktatás feladata elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, képesség-együttesek és tudástartalmak megalapozásának folytatása.

Pedagógiai feladataink a 7-8. évfolyamon

A felső tagozat hetedik-nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata - a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben - a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint az, hogy fektessen hangsúlyt a pályaválasztásra, pályaeorientációra.

2.5.A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja

A mindennapos testnevelésórák megtartására 3 teremre osztható tornacsarnokban és edzőteremben van lehetőség. Jó idő esetén modern rekortán sportudvar (futópálya, 2 kézilabda pálya, kültéri sporteszközök) áll rendelkezésre.

A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósítását a köznevelési törvény 27. § (11) bekezdésében meghatározottak szerint szervezzük meg a következő módon:

- a kerettanterv testnevelés tantárgyra vonatkozó rendelkezéseiben meghatározott oktatásszervezési formákkal, műveltségterületi oktatással,
- iskolai sportkörben való sportolással,

- versenyszerűen sporttevékenységet folytató igazolt, egyesületi tagsággal rendelkező vagy amatőr sportolói sportszerződés alapján sportoló tanuló kérelme alapján a tanévre érvényes versenyengedélye és a sportszervezete által kiállított igazolás birtokában a sportszervezet keretei között szervezett edzéssel váltható ki. Amennyiben a tanulónak a kiváltott órája előtt vagy után van tanítási órája, akkor a mentesített tanóra ideje alatt köteles az iskolai könyvtárban készülni a közismereti órákra.

A heti 5 testnevelés az általános iskolában az órarendbe építve kerül megtartásra.

A 2020-2021-es tanévtől a 9-12. évfolyamon nem zárjuk ki a lehetőséget

- sporttáborok, gyalogos-, kerékpáros-, vízi túrák, sítábor szervezésével,
- sportversenyek lebonyolításával,
- családi sportnap szervezésével

a mindennapos testnevelés heti 2 óra keretének felhasználására.

2.6.A választható tantárgyak, foglalkozások és a pedagógusválasztás szabályai

A választható tantárgyak esetében diákjainknak a lehetőséget a tárgyat tanító tanár nevével hirdetjük meg, és rajtuk áll, hogy választják-e a tárgyat a tanárral együtt. Amennyiben a tantárgyfelosztás ezt lehetővé teszi, a tantárgyakhoz két vagy több tanárt is rendelünk, és biztosítjuk a többség által megjelölt pedagógust a kurzus vezetésére.

A választásukat a tanulók és a szülők aláírásukkal megerősítik, és tudomásul veszik, hogy az értékelés, a mulasztás, továbbá a magasabb évfolyamra lépés tekintetében úgy kell tekinteni, mintha kötelező tanórai foglalkozás lenne.

A választható tantárgyként az emelt szintű érettségire való felkészítést biztosítjuk a kötelező érettségi tantárgyakból, amelyet minden tanévben közzé teszünk.

2.7.A választható érettségi vizsgatárgyak megnevezése, az érettségi vizsgatantárgyra történő felkészülési szint megválasztásának módjai és feltételei iskolánkban

A kötelező érettségi vizsgatárgyak mellett minden tantárgyból van lehetőség közép- vagy emelt szintű érettségire való felkészülésre, amelyek a helyi óratervben szerepelnek.

- A tanulók szabadon választhatnak, hogy a 11. és 12. évfolyamon mely tantárgyakból szeretnének emelt szintű érettségire való felkészítést.
- Az emelt szintű vizsgára való felkészítésre, minimum 15 fő jelentkezése esetén van lehetősége a tanulóknak.
- A 11. évfolyamon emelt szinten választható tantárgyakat, és az azokat tanító tanárok nevét az iskola a 10. évfolyamon, legkésőbb május 20-ig nyilvánosságra hozza.
- A tanuló maximálisan két tantárgyból választhat emelt szintű érettségire történő felkészítést a 11-12. évfolyamon. A felkészítés két tanéves, így a tanuló két tanévre előre megválasztja, hogy mely tantárgyakból kíván emelt szinten felkészülni az érettségi vizsgára.
- A tanulók az emelt szintű érettségire való felkészítésről való lemondást csak a 11. évfolyam végén, lezárt év végi jegyek esetében tehetik meg.
- A 12. évfolyamon új emelt szintű tantárgy csak akkor vehető fel, ha a 11. évfolyam anyagából különbözeti vizsgát tesz a tanuló. Sikertelen különbözeti vizsga esetén az emelt szintű érettségire való felkészítés nem folytatható.

2.8.A középszintű érettségi vizsgatárgyakból a középszintű érettségi vizsga témakörei

A középszintű érettségi vizsgatárgyak általános követelményeit a 100/1997. (VI.13.) Kormányrendelet tartalmazza.

Az egyes vizsgatantárgyak vizsgaleírása – külön a középszinten, illetve külön az emelt szinten tehető érettségi vizsgára – tartalmazza:

- az írásbeli vizsgák kidolgozásához rendelkezésre álló időt, ha az eltér a vizsgaszabályzat 19. §-ának (1) bekezdésében meghatározott időtől,
- azokat az eszközöket, amelyekről a vizsgaszabályzat 21. §-ának (2) bekezdése alapján az iskolának kell gondoskodnia,
- több vizsgarész esetén - a vizsgaszabályzat 41. §-ának (2) bekezdése alapján - az egyes vizsgarészekben elérhető pontszámokat.

A 2020-as NAT-ra épülő vizsgakövetelmények, a 2024-től érvényes közismereti érettségi vizsgatárgyak részletes vizsgakövetelményei és vizsgaleírásai az Oktatási Hivatal honlapján az alábbi linken érhetők el.

https://www.oktatas.hu/kozneveles/erettsegi/kozismereti_vizsgatargyak_2024tol

(letöltés dátuma: 2023. augusztus 26.)

2.8.1. A középszintű érettségi vizsga témakörei vizsgatárgyanként – közismereti tantárgyak

Vizsgatárgy	Témakörök 2024-től
Magyar nyelv	<ul style="list-style-type: none"> - Kommunikáció (2-4 tétel) A nyelv mint kommunikáció, Pragmatika, Nyelvi és vizuális kommunikáció, A kommunikáció működése, Személyközi kommunikáció, A tömegkommunikáció - A magyar nyelv története (2-4 tétel) A nyelv mint történeti képződmény, A magyar nyelv rokonsága, Nyelvtörténeti korszakok, A magyar nyelv szókészletének alakulása - Ember és nyelvhasználat (2-4 tétel) Ember és nyelv, Jelek és jelrendszerek, Nyelvváltozatok, Nyelv és társadalom, Nyelv és politika, nyelvművelés - A nyelvi rendszer (2-4 tétel) A nyelv mint jelrendszer, Hangtan, Alaktan és szótan, A mondat szintagmatikus szerkezete, Mondattan - A szöveg (2-4 tétel) A szöveg és a kommunikáció, A szöveg szóban és írásban, A szöveg szerkezete és jelentése, Szövegértelmezés, Az intertextualitás, A szövegtípusok - A retorika alapjai (2-4 tétel) A nyilvános beszéd, Érvelés, megvitátás, vita - Stílus és jelentés (2-4 tétel) Szóhasználat és stílus, A szójelentés, Stílusesszközök, Stílusréteg, stílusváltozat - Digitális kommunikáció (1 tétel) A digitális kommunikáció ismérvei, A digitális kommunikáció társadalmi aspektusai, Digitális szövegtípusok, Digitális szemléltetés, Az elektronikus írásbeliség és a világháló hatása a szövegre, szövegek a médiában
Magyar irodalom	<ul style="list-style-type: none"> - Életművek a magyar irodalomból. Kötelező szerzők (10 tétel) Ady Endre, Arany János, Babits Mihály, Herczeg Ferenc, Jókai Mór, József Attila, Kosztolányi Dezső, Mikszáth Kálmán, Petőfi Sándor, Vörösmarty Mihály - Szerzők, művek, korszakok a régi magyar irodalomból a 18. század végéig. Választható szerzők (1 tétel) Janus Pannonius, Balassi Bálint, Zrínyi Miklós, Mikes Kelemen, Csokonai Vitéz Mihály, A reformáció vallásos irodalma, az

	<p>anyanyelvű kultúra születése, A barokk irodalma, Népszerű világi költészet a 17-18. században: a kuruc kor lírája</p> <ul style="list-style-type: none"> - Portrék, metszetek, látásmódok a 19-20. század magyar irodalmából. Választható szerzők (2 tétel) Berzsenyi Dániel, Gárdonyi Géza, Illyés Gyula, Juhász Gyula, Karinthy Frigyes, Kölcsey Ferenc, Krúdy Gyula, Márai Sándor, Móricz Zsigmond, Nagy László, Örkény István, Pilinszky János, Radnóti Miklós, Szabó Lőrinc, Szabó Magda, Tóth Árpád, Weöres Sándor - Metszetek a 20. századi délvidéki, erdélyi, felvidéki és kárpátaljai irodalomból (1 tétel) Áprily Lajos, Dzsida Jenő, Gion Nándor, Kányádi Sándor, Kovács Vilmos, Reményik Sándor, Sütő András, Tamási Áron, Wass Albert - Művek a kortárs magyar irodalomból (1 tétel) a mindenkori vizsga előtti utolsó 30 évben keletkezett (írt, bemutatott, megjelent) irodalmi alkotás - Művek a világirodalomból (2 tétel) Választható korok és művek a világirodalomból a líra és az epika tárgyköréből - Színház és dráma (2 tétel: 1 magyar, 1 világirodalmi) Szophoklész v. Shakespeare v. Molière egy műve, Katona József: Bánk bán, Madách Imre: Az ember tragédiája, Egy 19. századi dráma: Ibsen, Csehov, Örkény István egy drámája, Egy 20. századi magyar dráma - Az irodalom határterületei VAGY Regionális irodalom (1 tétel) Egy jelenség vagy szerző vagy műfaj vagy műalkotás elemző bemutatása a lehetséges témák egyikéből
Történelem	<ul style="list-style-type: none"> - Az ókor Politika, Ókori civilizációk, Vallások - A középkor Az iszlám világ, Gazdaság, társadalom, állam, Egyház és kultúra Európában és Magyarországon, Magyar őstörténet és honfoglalás, A keresztény államalapítás és az Árpád-kor, A vegyesházi királyok kora - A kora újkor A földrajzi felfedezések és következményeik, A reformáció és a katolikus megújulás Európában és Magyarországon, Törökellenes és rendi küzdelmek, Erdély, Magyarország a Habsburg Birodalomban, A felvilágosodás - Az újkor Politikai eszmék, Az ipari forradalom első hulláma, A reformkor, A forradalom és szabadságharc, Az ipari forradalom második

	<p>hulláma a világban és Magyarországon, A szocializmus, Polgári állam, nagyhatalmi törekvések, A dualizmus kora, A nemzetiségi kérdés Magyarországon</p> <ul style="list-style-type: none"> - A világháborúk kora <p>Az első világháború, Politikai változások a háború után, Párizs környéki békék, Állam, ideológia és gazdaság a két világháború között, Politika és gazdaság Magyarországon, Társadalom és életmód Magyarországon, A második világháború, Magyarország a második világháborúban, A holokauszt Európában és Magyarországon, Magyarország pusztulása</p> <ul style="list-style-type: none"> - A hidegháború kora <p>A hidegháború kora, A kétpólusú világ felbomlása, A kommunista diktatúra kiépítése és működése, Az 1956-os forradalom és szabadságharc, A kádári diktatúra, A rendszerváltoztatás Magyarországon</p> <ul style="list-style-type: none"> - A jelenkor <p>Nemzetközi együttműködés, globális világ, Politikai intézmények, Nemzet</p> <p>A szóbeli vizsga tématerületei:</p> <ol style="list-style-type: none"> I. Gazdaság, gazdaságpolitika, anyagi kultúra II. Népeség, település, életmód III. Egyén, közösség, társadalom IV. Politikai berendezkedések a modern korban V. Politikai intézmények, eszmék, ideológiák VI. Nemzetközi konfliktusok és együttműködés <p>(20-22 tétel, 55-65 % magyar, 35-45% egyetemes történelem, az összes feladat 45-55%-a az 1849-től terjedő időszakra vonatkozzon))</p>
<p>Matematika</p>	<p>Gondolkodási módszerek, halmazok, logika, kombinatorika, gráfok</p> <ul style="list-style-type: none"> - Halmazok: Halmazműveletek, Számosság, részhalmazok - Matematikai logika: Fogalmak, tételek és bizonyítások a matematikában - Kombinatorika - Gráfok <p>Számelmélet, algebra</p> <ul style="list-style-type: none"> - Alapműveletek - A természetes számok halmaza, számelméleti ismeretek: Oszthatóság, Számrendszerek - Racionális és irracionális számok - Valós számok - Hatvány, gyök, logaritmus

	<ul style="list-style-type: none"> - Betűkifejezések: Nevezetes azonosságok - Arányosság: Százalékszámítás - Egyenletek, egyenletrendszerek, egyenlőtlenségek, egyenlőtlenség-rendszerek: <p>Algebrai egyenletek, egyenletrendszerek: Elsőfokú egyenletek, egyenletrendszerek, Másodfokú egyenletek, egyenletrendszerek, Magasabbfokú egyenletek, Négyzetgyökös egyenletek</p> <p>Nem algebrai egyenletek: Exponenciális egyenletek, Egyenlőtlenségek, egyenlőtlenségrendszerek</p> <p>Függvények, az analízis elemei</p> <ul style="list-style-type: none"> - A függvény - Egyváltozós valós függvények: <p>A függvények grafikonja, függvénytranszformációk, A függvények jellemzése</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sorozatok: <p>A számtani és mértani sorozatok, Kamatos kamat, járadékszámítás</p> <p>Geometria, koordinátageometria, trigonometria</p> <ul style="list-style-type: none"> - Elemi geometria: <p>Tételek, A távolságfogalom segítségével definiált ponthalmazok</p> <ul style="list-style-type: none"> - Geometriai transzformációk: <p>Egybevágósági transzformációk, Hasonlósági transzformációk</p> <ul style="list-style-type: none"> - Síkbeli és térbeli alakzatok: <p>Síkbeli alakzatok: Háromszögek, Négyyszögek, Sokszögek, Kör Térbeli alakzatok: Hasáb, Henger, Gúla, Kúp, Gömb, Csonkagúla, Csonkakúp</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vektorok síkban és térben: <p>Vektor fogalma, abszolútértéke, koordinátái, nullvektor, ellentett vektor, vektorok összege, különbsége, skalárszorosa és ezek koordinátái</p> <ul style="list-style-type: none"> - Trigonometria: <p>Hegyszögek, tompaszögek, nevezetes szögek szögfüggvényei, szinusz- és koszinusztétel ismerete, alkalmazása, bizonyítása</p> <ul style="list-style-type: none"> - Koordinátageometria: <p>Pontok, vektorok, Egyenes, Kör, Parabola</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kerület, terület:
--	---

	<p>Négyszögek, Szabályos sokszögek, Kör, Körcikk, Körszelet, Körgyűrű</p> <ul style="list-style-type: none"> - Felszín, térfogat <p>Valószínűség-számítás, statisztika</p> <ul style="list-style-type: none"> - Leíró statisztika <p>Statisztikai adatok gyűjtése, rendszerezése, különböző ábrázolásai, Nagy adathalmazok jellemzői, statisztikai mutatók</p> <ul style="list-style-type: none"> - A valószínűség-számítás elemei: <p>Esemény, eseménytér, elemi esemény, események összege és szorzata, esemény komplementere, egymást kizáró események, független események, Laplace-modell, relatív gyakoriság és valószínűség kapcsolata, geometriai valószínűség, visszatevéses és visszatevés nélküli mintavétel, várható érték</p>
<p>Élő idegen nyelv (Angol vagy német nyelv)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Személyes vonatkozások, család: A vizsgázó személye, életrajza, életének fontos állomásai; Családi élet, családi kapcsolatok; A családi élet mindennapjai, otthoni teendők; Személyes tervek - Ember és társadalom: A másik ember külső és belső jellemzése; Baráti kör; A tizenévesek világa: kapcsolat a kortársakkal, felnőttekkel; Ünnepek, családi ünnepek; Öltözködés, divat; Hasonlóságok és különbségek az emberek között - Környezetünk: Az otthon, a lakóhely és környéke (a lakószoba, a lakás, ház bemutatása); A lakóhely nevezetességei, szolgáltatások, szórakozási lehetőségek; A városi és a vidéki élet összehasonlítása; Növények és állatok a környezetünkben; Környezetvédelem a szűkebb környezetünkben; Időjárás - Az iskola: Saját iskolájának bemutatása (tagozat, szakmai képzés); Tantárgyak, órarend, érdeklődési kör, tanulmányi munka; A nyelvtanulás, a nyelvtudás szerepe, fontossága, internetes böngészés; Az iskolai élet tanuláson kívüli eseményei, iskolai hagyományok - A munka világa: Diákmunka, nyári munkavállalás; Pályaválasztás, továbbtanulás vagy munkába állás - Életmód: Napirend, időbeosztás; Az egészséges életmód (táplálkozás, testmozgás, testápolás) - Szabadidő, művelődés, szórakozás:

	<p>Szabadidős elfoglaltságok, hobbik; Színház, mozi, koncert, kiállítás; Sportolás, kedvenc sport, iskolai sport; Olvasás, rádió, tévé, videó, számítógép, internet; Kulturális és sportesemények</p> <ul style="list-style-type: none"> - Utazás, turizmus: <p>A közlekedés eszközei, lehetőségei, tömegközlekedés; Nyaralás itthon, illetve külföldön; Utazási előkészületek, egy utazás megtervezése, megszervezése; Az egyéni és társas utazás előnyei és hátrányai</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tudomány és technika: <p>Népszerű tudományok, ismeretterjesztés; A technikai eszközök szerepe a mindennapi életben</p> <ul style="list-style-type: none"> - Gazdaság: <p>Családi gazdálkodás; A pénz szerepe a mindennapokban; Vásárlás, szolgáltatások (pl. posta, bank), online szolgáltatások igénybevétele</p>
<p style="text-align: center;">Fizika</p>	<p>Mozgás és egyensúly</p> <ul style="list-style-type: none"> - Egyszerű mozgások: <p>Egyenes vonalú egyenletes mozgás, egyenes vonalú, egyenletesen változó mozgás</p> <ul style="list-style-type: none"> - Összetett mozgások - Ismétlődő mozgások: <p>Egyenletes körmozgás, rezgőmozgás, rugóban ébredő erő, ingamozgás, periódusidő, rezgő rendszer energiája</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dinamika, a közlekedés és sportolás fizikája: <p>Newton törvényei, Speciális erők, Lendület, lendületváltozás, lendületmegmaradás, ütközések vizsgálata</p> <ul style="list-style-type: none"> - Gépek: <p>Kiterjedt, merev test, forgatónyomaték, erőkar, tömegpont és merev test egyensúlyának feltétele, egyensúlyi helyzetek, egyszerű gépek</p> <p>Energia, munka, hő</p> <ul style="list-style-type: none"> - Munka, energia: <p>Munka és energia viszonya, mechanikai energia megmaradásának elve; Teljesítmény, hatásfok; Megújuló és nem megújuló energiaforrások, energiaátalakulások, az energia szállítása, élelmiszerek energiatartalma</p> <ul style="list-style-type: none"> - A melegítés és hűtés következményei: <p>Termikus kölcsönhatások, hőtágulás, hőmérséklet; Gázok; Hőmozgás; Hőmennyiség, a termodinamika I. főtétele; Melegítés, hűtés, halmazállapotváltozás; a termodinamika II. főtétele</p>

	<p>Víz, levegő, környezet</p> <ul style="list-style-type: none"> - Víz, levegő: <p>Légnyomás és időjárás kapcsolata, a víz különleges tulajdonságai, Pascal törvénye, hidrosztatikai nyomás, felhajtóerő, áramlás hatására bekövetkező nyomáscsökkenés</p> <ul style="list-style-type: none"> - Környezet: <p>A hőterjedés módjai, Éghajlat, ózonpajzs, üvegházhatás, klímaváltozás</p> <p>Elektromosság</p> <ul style="list-style-type: none"> - Szikrák, villámok: <p>Elektrosztatikai alapjelenségek, Coulomb-törvény, az elektromos mező jellemzése</p> <ul style="list-style-type: none"> - Elektromosság a környezetünkben: <p>Elektromos áram, Ohm törvénye, az egyenáram hatásai, munkája és teljesítménye, galvánelemek, akkumulátor, váltakozó áram</p> <ul style="list-style-type: none"> - Generátorok és motorok: <p>Mágneses alapjelenségek, az indukció alapjelensége, generátor, motor, dinamó transzformátor</p> <p>Hullámok, kommunikáció, fény</p> <ul style="list-style-type: none"> - A hullámok szerepe a kommunikációban: <p>Mechanikai hullámok, interferencia, hanghullámok, állóhullám, ultrahang, infrahang, zajszennyezés, elektromágneses hullám</p> <ul style="list-style-type: none"> - Képek és látás: <p>A fény terjedési tulajdonságai, a fényvisszaverődés és a fénytörés törvényei, fényinterferencia, a szem és a látás</p> <p>Atomfizika, magfizika</p> <ul style="list-style-type: none"> - Az atomok és a fény: <p>Foton, kilépési munka, az atom szerkezete, Rutherford szórás kísérlete, a fény részecsketermészete, az elektron hullámtermezete, elektronmikroszkóp</p> <ul style="list-style-type: none"> - Az atommag szerkezete: <p>atommag, tömeghiány, radioaktivitás, bomlási törvény, sugárvédelem, maghasadás, atombomba, nukleáris energiatermelés, nukleáris medicina</p> <p>A Világegyetem megismerése</p> <ul style="list-style-type: none"> - A gravitációs mező: <p>Az általános tömegvonzás törvénye, Kepler törvényei, súly és súlytalanság, kozmikus sebességek</p> <ul style="list-style-type: none"> - Csillagászat:
--	---

	<p>Fényév, Űrkutatás, Naprendszer, Tejútrendszer, galaxisok, galaxishalmazok, Ősrobbanás elmélete, táguló Univerzum, fekete lyuk</p> <p>Fizika- és kultúrtörténeti ismeretek</p> <ul style="list-style-type: none"> - A fizikatörténet jelentősebb személyei - Felfedezések, találmányok, elméletek: <p>Geo- és heliocentrikus világgép, radioaktivitás, kvantummechanika, űrkutatás stb.</p> <ul style="list-style-type: none"> - A jelen kihívásai: <p>Anyagtudományi kutatások, hálózatkutatás, mesterséges intelligencia stb.</p>
<p>Biológia</p>	<p>Bevezetés a biológiába</p> <ul style="list-style-type: none"> - A biológia tudománya - Fizikai, kémiai alapismeretek <p>Egyed alatti szerveződési szint</p> <ul style="list-style-type: none"> - Szervetlen és szerves alkotóelemek - Az anyagcsere folyamatai - Sejtalkotók (az eukarióta sejtben) <p>Az egyed szerveződési szintjei</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nem sejtes rendszerek - Sejtes rendszerek - Többsejtű eukarióták - Szövetek, szervek, szervrendszerek, testtájak <p>Az emberi szervezet</p> <ul style="list-style-type: none"> - Homeosztázis, rendszerszemlélet - Kültakaró - A mozgás - A táplálkozás - A légzés - Az anyagszállítás - A kiválasztás - A szabályozás - Szaporodás és egyedfejlődés <p>Az egyed feletti szerveződési szintek</p> <ul style="list-style-type: none"> - Populáció - Életközösségek (élőhelytípusok) - Bioszféra

	<ul style="list-style-type: none"> - Ökoszisztéma - Környezet- és természetvédelem - Fenntarthatóság <p>Öröklődés, változékonyság, evolúció</p> <ul style="list-style-type: none"> - Molekuláris genetika - Mendeli genetika - Evolúció - A bioszféra evolúciója
<p style="text-align: center;">Földrajz</p>	<p>Tájékozódás a földrajzi térben</p> <ul style="list-style-type: none"> - A térkép - Tájékozódás a térképen és a térképpel - Távérzékelés és térinformatika <p>Tájékozódás a kozmikus térben és az időben</p> <ul style="list-style-type: none"> - A Világegyetem - A Nap és kísérői - A Föld és mozgásai - Az űrkutatás <p>A geoszférák kölcsönhatásai, a földrajzi övezetesség</p> <ul style="list-style-type: none"> - A földfelszín formálódása - A külső erők felszínformáló tevékenysége - A talaj - A geoszférák közötti kapcsolatok - A szoláris és a valódi éghajlati övezetek - A vízszintes földrajzi övezetesség - A függőleges földrajzi övezetesség - A geoszférák fejlődése a múltban, földtörténet <p>Átalakuló települések, eltérő demográfiai problémák a 21. században</p> <ul style="list-style-type: none"> - A népesség földrajzi jellemzői - Településtípusok, urbanizáció <p>A nemzetgazdaságtól a globális világgazdaságig</p> <ul style="list-style-type: none"> - A nemzetgazdaságok és a világgazdaság - Integrációs folyamatok - A globalizáció - A monetáris világ <p>Magyarország - helyünk a Kárpát-medencében és Európában</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - A Kárpát-medence természet- és társadalomföldrajzi sajátosságai - Magyarország természeti adottságai - Magyarország társadalmi jellemzői - A hazai gazdasági fejlődés jellemzői - Hazánk tájainak eltérő természeti és társadalmi-gazdasági képe - A magyarországi régiók földrajzi jellemzői - Természeti, kulturális és történelmi értékek védelme - Magyarország környezeti állapota - Az országhatárokon átívelő kapcsolatok <p>Európa földrajza</p> <ul style="list-style-type: none"> - Európa általános természet-földrajzi képe - Európa általános társadalomföldrajzi képe - Az Európai Unió - Európa regionális földrajza - Európa magterülete - Fejlett gazdaságú országok Európa közepén és északi részén - Dél-Európa országai - Kelet-Közép-, Kelet- és Délkelet-Európa országai - Oroszország <p>Az Európán kívüli kontinensek földrajza</p> <ul style="list-style-type: none"> - A kontinensek általános természet- és társadalom-földrajzi képe - Ázsia földrajza - Ausztrália és Óceánia földrajza - A sarkvidék földrajza - Afrika földrajza - Amerika földrajza <p>Helyi problémák, globális kihívások, a fenntartható jövő dilemmái</p> <ul style="list-style-type: none"> - A globálissá váló környezetszennyezés és következményei - A demográfiai és urbanizációs válság - Élelmezés és egészség - A mind nagyobb méretű fogyasztás és a gazdasági növekedés következményei - A környezet- és a természetvédelem feladatai, a globális béke fenntartása
Kémia	<p>Általános kémia</p> <ul style="list-style-type: none"> - Atomszerkezet

	<ul style="list-style-type: none"> - Kémiai kötések - Molekulák összetett ionok - Anyagi halmazok - Kémiai átalakulások <p>Szervetlen kémia</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hidrogén - Nemesgázok - Halogének és vegyületeik - Az oxigéncsoport elemei és vegyületeik - A nitrogéncsoport elemei és vegyületeik - A szénsoport elemei és vegyületeik - Fémek <p>Szerves kémia</p> <ul style="list-style-type: none"> - A szerves vegyületek általános jellemzői - Szénhidrogének - Halogéntartalmú szerves vegyületek - Oxigéntartalmú szerves vegyületek - Nitrogéntartalmú szerves vegyületek - Szénhidrátok - Fehérjék - Nukleinsavak - Műanyagok - Energiagazdálkodás <p>Kémiai számítások</p> <ul style="list-style-type: none"> - Az anyagmennyiség - Gázok - Oldatok, elegyek, keverékek - Számítások képlettel és a kémiai egyenlettel kapcsolatban - Termokémia - Kémiai egyensúly - Kémhatás - Elektrokémia
Digitális kultúra	<p>Szövegszerkesztés</p> <ul style="list-style-type: none"> - A szövegszerkesztő használata - Szövegjavítási funkciók - Szövegszerkesztési alapok - Táblázatok és objektumok a szövegben <p>Számítógépes grafika és képszerkesztés</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - Grafika - A rastergrafika - A vektorgrafika - Képek feldolgozása <p>Bemutatókészítés</p> <p>Táblázatkezelés</p> <ul style="list-style-type: none"> - A táblázatkezelő használata - A táblázat szerkezete - Adatok a táblázatokban - Táblázatformázás - Diagramok és egyéb objektumok <p>Adatbázis-kezelés</p> <ul style="list-style-type: none"> - Az adatbázis-kezelés alapfogalmai - Az adatbázis szerkezete és kialakítása - Alapvető adatbázis-kezelési műveletek <p>Publikálás a világhálón</p> <ul style="list-style-type: none"> - Webhely felépítése - Webdokumentum tartalma - Webdokumentum formázása <p>Algoritmizálás, adatmodellezés</p> <ul style="list-style-type: none"> - Adatszerkezetek, adat be- és kivitel - Algoritmisleíró eszközök - Elemi algoritmusok - Rekurzió <p>A programozás eszközei</p> <ul style="list-style-type: none"> - Programozási nyelv - Programfejlesztés és környezet
<p style="text-align: center;">Testnevelés</p>	<p>Gyakorlati vizsga elemei:</p> <p>kötelező részei:</p> <p>1. Gimnasztika (kötélmászás és 48 ütemű szabad gyakorlat)</p> <p>kötelezően választható részei és elemei:</p> <p>2. Torna (a szekrényugrás és a talajgyakorlat kötelező, egy választott tornaszer, mozgásforma: lányoknál felemás korlát/gerenda/ritmikus sportgimnasztika/aerobic, fiúknál: gyűrű/nyújtó/korlát/aerobic)</p>

	<p>3. Atlétika (futás: 60 vagy 2000 méter, atlétikai ugrás: távol- vagy magasugrás, atlétikai dobás: kislabdahajítás vagy súlylökés)</p> <p>4. Testnevelési és sportjátékok (két választott labdajáték: kézilabda/kosárlabda/röplabda/labdarúgás)</p> <p>5. Úszás vagy Küzdősport, önvédelem</p> <p>Elméleti ismeretek témakörei:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Az olimpiai mozgalom létrejötte, céljai, feladatai, magyar sportsikerek 2. A harmonikus testi fejlődés 3. A testmozgás, a sport szerepe az egészségtudatos magatartás kialakításában, és a személyiség fejlesztésében 4. A motoros képességek szerepe a teljesítményben 5. Gimnasztikai ismeretek 6. Atlétika 7. Torna 8. Zenés-táncos mozgásformák 9. Küzdősportok, önvédelem 10. Úszás 11. Testnevelési és sportjátékok 12. Alternatív környezetben úzható sportok és mozgásformák <p>Az elméleti szóbeli tételsor 20 A és 20 B altételből áll. Az altételsoroknak minden témakört érintenie kell. Az A) altétel a testkultúra területét átfogóan érintő témát jelöl. A B) altétel a sport területéről konkrét fogalmakra, tényekre, nevekre, eredményekre kérdez rá.</p>
<p>Hittan (római katolikus/ görögkatolikus)</p>	<ol style="list-style-type: none"> I. Biblia <p>Ószövetség:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Az ószövetségi üdvtörténet a kezdetektől a próféták aranykoráig 2. Ószövetségi üdvtörténet a próféták aranykorától a hellenista korig <p>Újszövetség:</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Krisztus misztériuma az evangéliumok alapján 4. Az apostolok kora az Újszövetség fényében <ol style="list-style-type: none"> II. Egyháztörténelem <ol style="list-style-type: none"> 5. Az egyház ókora és középkora 6. Az egyház újkora és legújabb kora

	<p>III. Dogmatika</p> <p>7. Ünnepeink liturgiája és dogmatikája (Krisztus megváltó tevékenysége, Mariológia) (A görög szertartású tanulók saját liturgikus hagyományuk alapján mutatják be a dogmatikai tanítást.)</p> <p>8. Az Eukarisztia és a szentségek (A görögkatolikus tanulók saját liturgikus hagyományuk alapján mutatják be a dogmatikai tanítást.)</p> <p>IV. A keresztény erkölcsi élet</p> <p>9. Az ember erkölcsi lény</p> <p>10. Az erkölcsi halál és az erkölcsi feltámadás</p> <p>V. Vallás – világvallások</p> <p>11. A vallás és a Krisztus-esemény bizonyossága</p> <p>12. Az egyház és a kinyilatkoztatás</p> <p>A szóbeli érettségi anyaga a 12 témakörből 20 érettségi tétel. A szaktanár szabad választása szerint a számára jelentősebb, hangsúlyosabb témakörökből 2-2 tételt fogalmazhat meg.</p>
<p>Hittan (református)</p>	<p>I. Bibliaismeret</p> <p>1. Ószövetség A teremtés, Ósatyák történetei, A választott nép történetének főbb szakaszai, fontos eseményei, Jézusra vonatkozó próféciák, azok keletkezési körülményei, messiási várakozás</p> <p>2. Alapvető ószövetségi bevezetéstudományi ismeretek: A Biblia keletkezése, az Ószövetség könyveinek keletkezése és felosztása</p> <p>3. Újszövetség Jézus Krisztus földi életének eseményei, tanítása, Az apostoli kor, Apostoli kor a levelekben</p> <p>4. Alapvető újszövetségi bevezetéstudományi ismeretek Az evangéliumok keletkezéstörténete és célja, párhuzamok és eltérések, ezek okai, az újszövetségi levelek felosztása</p> <p>5. Kortörténeti ismeretek Jézus és az apostolok korának történeti háttere</p> <p>II. Egyháztörténet</p> <p>6. Krisztus egyházának története A Szentlélek munkájáról szóló bibliai tanítás; Az egyház történelmének kezdetei, fontos fordulópontjai; Kiemelkedő</p>

	<p>egyháztörténeti személyiségek, példák Krisztus elkötelezett követésére</p> <p>7. A saját felekezet története</p> <p>A saját felekezet kialakulása, annak okai, történetének fontos pontjai, kiemelkedő személyiségei</p> <p>III. Dogmatika</p> <p>8. Az egyház tanítása</p> <p>A saját felekezet dogmatikai tanítása, Az üdvtörténet alapigazságainak vizsgálata, Isten mindnyájunkat egyg� tesz Krisztusban: �kumenikus mozgalmak, a II. Vatikáni zsinat</p> <p>IV. Az egyházi esztendő</p> <p>9. �nnepek, �nnepi időszakok</p> <p>Az egyházi esztendő ünnepei, ünnepi időszakai, a saját felekezet ünnepei, az ünnepek gyökerei, jelentősége</p> <p>V. A keresztyén erkölcsi élet, etika</p> <p>10. A keresztyénség erkölcsi tanítása</p> <p>Az �sz�vets�gi és a jézusi etika: Az ember feladata a világban, felelősségünk a teremtett világ, az élet védelme és embertársaink iránt; A keresztyén etika normái a családi élet, munka és társadalmi élet területén</p> <p>VI. Világvallások</p> <p>11. A nagy világvallások alapvető gondolatai:</p> <p>A történelmi kinyilatkoztatás vallásai (a zsidó vallás, az iszlám, a keresztyénség)</p> <p>Az �r�k világtörvény vallásai: hinduizmus, buddhizmus stb.</p> <p>12. Mai vallási áramlatok:</p> <p>Keresztyén kisegyházak, szekták, pszichovall�sok</p> <p>A szóbeli érettségi anyaga a 12 témakörből 20 érettségi tétel. A szaktanár szabad választása szerint a számára jelentősebb, hangsúlyosabb témakörökből 2-2 tételt fogalmazhat meg.</p>
--	--

2.9.A tanuló tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módjai, diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formái, a magatartás és szorgalom minősítésének elvei

2.9.1. Az ismeretek számonkérésének követelményei

Az ismeretek számonkérése nem nélkülözheti a folyamatosságot, számon kérni pedig csak világosan megfogalmazott követelményeket lehet. Ezen követelményeket a tantárgyi tantervek tartalmazzák.

Általános elvek és követelmények

- Az értékelés folyamatos megfigyelésen alapul. Mindig a gyermek érdekében a fejlesztés és megerősítés szándékával történik.
- A tanulói teljesítmény értékelésekor visszajelzést kapunk és adunk a tanítás-tanulás eredményéről (cél ---> tanítási-tanulási folyamat ---> eredmény; visszajelzés: a tanuló felé, a tanítási-tanulási folyamatra, a célrendszerre).
- Az értékelés változatos módszereit használjuk: diagnosztikus és formatív (formáló-segítő értékelés, alakító, a folyamatba beiktatott, a tanuló számára pontos eligazítást nyújtó), szummatív (lezáró-összegző, nagyobb egységek végén megejtett minősítés).
- Általános iskola felső tagozatától a középiskola szakképző évfolyamait bezárólag alkalmazzuk a beszámoltatás korszerű módszereit (prezentáció, projektmunka), tehetséggondozásban a tanulói portfólió készítésének és értékelésének módszerét.
- Csak azt értékeljük (osztályozzuk), amit korábban megtanítottunk és meggyőződünk az elsajátításáról.
- Az értékelés legyen folyamatos, igazságos, körültekintő, következetes, humánus (egyévre szóló).
- Igyekezünk egyértelműen megfogalmazni a követelményeket és az értékelési módszereket az egyes tantárgyakban. A tanuló tudja és értse milyen teljesítményt és milyen irányú fejlődést várunk el tőle.

- A tanulók minél többféle tevékenységét értékeljük, de ne minden tevékenységét és ne mindig osztályozzuk.
- Használjuk fel a tanulók véleményét egymás feleletéről a sajátos tanulási módszerek, követelmények tudatosítása érdekében.
- A jól megválasztott értékelési szempontok nagy segítséget nyújtanak a tanulók önellenőrző, önértékelő képességének kialakításában.
- Az év végi osztályzatnak értékállóknak kell lennie. Ezért győződjünk meg az eredményességről – a belső értékelési rendszeren kívül- külső felmérésekkel, vizsgálatokkal is.
- A gyermek szülőjének joga és kötelessége gyermeke tanulmányi előmenetelét figyelemmel kísérni. A pedagógus feladata folyamatosan informálni a szülőt a tanuló teljesítményéről. Az 1. és a 3. negyedév végén az osztályfőnök írásban ad tájékoztatást a tanuló előmeneteléről és magatartásáról.

2.9.2. A tanuló magatartása, szorgalma értékelésének és minősítésének követelményei

A tanulók magatartásának és szorgalmának követelményeit a nevelőtestület állapítja meg, a tanév elején a tanulókkal és a szülőkkel ismertetni kell. A tanulók magatartásának és szorgalmának minősítésében az osztály közössége, valamint az osztályban tanító pedagógusok is vegyenek részt. **A magatartás minősítésénél a következő szempontokat vesszük figyelembe**

- a tanuló magaviselete tanítási órákon, egyéb foglalkozásokon, szünetben,
- a tanuló viszonya a közösséghez,
- a tanuló tanuláshoz, munkához való viszonya,
- a tanulókra vonatkozó törvények, szabályok (házirend) betartása,
- személyiségjegyek és azok változásai,
- viselkedési normák, az általános emberi értékek elfogadása,
- a félév folyamán milyen elismerési illetve elmarasztalási formákban részesült.

A magatartás értékelésének négy fokozata van: példás, jó, változó, rossz.

A szorgalom minősítésének fő területei

- a tanulmányi követelmények képességekhez viszonyított teljesítése, folyamatossága,
- kötelességtudat,
- érdeklődés, aktivitás, önként vállalt feladatok,
- az önálló ismeretszerzésre való törekvés.

A szorgalom értékelésének négy fokozata van: példás, jó, változó, hanyag.

2.9.3. A tanulók tanulmányi munkájának értékelése a nevelés- oktatás egyes évfolyamain

A tanulók tanulmányi munkájának értékelése a nevelés-oktatás egyes évfolyamain a különböző tantárgyak esetében a következők szerint történik:

- Az 1. osztályban félévkor és év végén, minden tantárgy esetében szöveges értékelést alkalmazunk.
- A 2. évfolyamon első félévben, minden tantárgy esetében szöveges értékelést alkalmazunk. A második félévben érdemjeggyel, év végén osztályzattal minősítjük a tanulókat.
- A 3-4. évfolyamon félévkor és év végén is, 5- 13. évfolyamon a tanulók munkáját minden tantárgyból év közben érdemjeggyel, a fél év és a tanév végén osztályzattal minősítjük.
- A félévi és az év végi osztályzatot az érdemjegyek alapján kell meghatározni.
- Az egyes tantárgyak érdemjegyei és osztályzatai a következők:

Jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1).

- A tanulók munkájának, előmenetelének folyamatos értékelése érdekében minden tantárgyból, minden tanulónak legalább három érdemjegyet kell szerezni félévente. Ha a tantárgy óraszámja több heti kettőnél, akkor minden tanuló munkáját havonta legalább egy érdemjeggyel kell értékelni.

- A tanuló által szerzett érdemjegyekről a szülőt a tárgyat tanító nevelő értesíti az ellenőrző könyvön keresztül. Az ellenőrző könyv bejegyzéseit az osztályfőnök kéthavonta ellenőrzi, és az esetlegesen elmaradt érdemjegyek beírását pótolja.

A tanulók tanulmányi munkájának, teljesítményének egységes értékelése érdekében a tanulók írásbeli dolgozatainak, feladatlapjainak, tesztjeinek értékelésekor az elért teljesítmény (pontszám) érdemjegyekre történő átváltását a következő arányok alapján végzik.

Évfolyam	Minősítés megnevezése	%-os határok
1. évfolyamon	Kiválóan teljesített	91-100 %
	Jól teljesített	78-90 %
	Megfelelően teljesített	56-77 %
	Felzárkóztatásra szorul	36-55 %
2. évfolyamon	Jeles	91-100 %
	Jó	78-90 %
	Közepes	56-77 %
	Elégséges	36-55 %
	Elégtelen	0-35 %
3-4. évfolyamon	Jeles	91-100 %
	Jó	78-90 %
	Közepes	56-77 %
	Elégséges	36-55 %
	Elégtelen	0-35 %
Felső tagozaton	Jeles	91-100 %
	Jó	76-90 %
	Közepes	51-75 %
	Elégséges	34-50 %
	Elégtelen	0-33 %

2.10. Az otthoni, napközis, tanulószobai felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai

Az otthoni felkészülés a tanulási folyamat elengedhetetlen része. Legfontosabb jellemzője a rendszeresség, az alaposág, a céltudatosság kell, hogy legyen. Az ezzel kapcsolatos nevelési feladat annak elérése, hogy diákjaink belássák ennek igazságát, és törekedjenek minél teljesebb elérésére.

2.10.1. Az otthoni felkészülés szerepe

- a tanórákon tanult ismeretek bevésése, azok gyakorlatban való alkalmazása,
- a következő tananyagegység vagy tanóra előkészítése,
- az összefüggések felismerésének gyakorlása,
- a problémamegoldó készség fejlesztése,
- az önellenőrzés, valamint a saját teljesítmény- és tudásszint reális mérési igényének kialakítása,
- felkészülés a tanórai számonkérés, a tudásszint mérés különböző formáira,
- az önálló ismeretszerzés és –alkalmazás készségének kialakítása tanulóinknál,
- általában az adott műveltségterület, tantárgycsoport vagy tantárgy céljai között meghatározott készségek és képességek fejlesztése.

2.10.2. Az otthoni felkészülés formái

- Az előző tanóra vagy több tanórából álló egység során feldolgozott elméleti anyag megtanulása az iskolai oktatás során tanári irányítással elkészített füzetbeli vázlat, az órán elvégzett feladatok és a tankönyv segítségével.
- Az elméleti tananyaghoz kapcsolódó, a szaktanár által megszabott gyakorló feladatok írásbeli megoldása (kötelező házi feladat).

- Nagyobb, hosszabb felkészülést igénylő, pontos tanári szempontsorról, formai és tartalmi megkötésekkel ellátott írásos feladat (házi dolgozat).
- A szaktanár által ajánlott gyakorló feladatok részbeni vagy teljes írásbeli megoldása (ajánlott házi feladat).
- A diák által önállóan választott, a tananyaghoz kapcsolódó feladatok elvégzése, önálló, belső motivációjú ismeretszerzés (szorgalmi házi feladat).
- Felkészülés tanórai önálló kiselőadásra szaktanári szempontok és szakirodalom alapján.
- Átfogó komplex ismétlés az addig tanult elméleti és gyakorlati ismeretek felhasználásával és kiegészítésével témazáró nagydolgozat vagy vizsga előtt.

A felkészülési formák alkalmazása, azok gyakorisága az adott tantárgy jellegétől függ.

2.10.3. Az otthoni felkészülés iskolai előkészítése, eredményességének segítése

- Tanulás-módszertani ismeretek nyújtása szakórákon és osztályfőnöki órákon, tanulás-módszertani foglalkozások.
- Kommunikációs, szövegértési és szövegalkotási, információ-feldolgozó ismeretek átadása és képességfejlesztés - elsősorban magyar nyelvi órákon.
- Speciális tanulási módszerbeli tájékoztató minden újonnan belépő tantárgy esetén. Ez a későbbiek során különösen tanárváltás, vagy a követelmények radikális változása, valamint új felkészülési formák első alkalmazása esetén felelevenítendő, megismételendő, kiegészítendő.
- Az otthoni felkészülés formáinak gyakoroltatása a szakórákon és korrepetáló, felzárkóztató foglalkozásokon.
- A szaktanár minden tanóra végén pontosan meghatározza az otthoni tanulásra feladott tananyagot, az írásbeli feladatokat, tisztázza jellegüket (pl. kötelező vagy ajánlott), rögzíti azok elvégzésének határidejét, értékelésük, számonkérésük módját.

- A szaktanár minden otthoni felkészülési forma esetén feldolgozási szempontokat ad ki, formai, tartalmi követelményeket és javaslatokat tesz.

2.10.4. Az otthoni felkészülés ellenőrzése

- A számonkérés különböző formáit, az ellenőrzés-értékelés fejezet tartalmazza.
- A kötelező házi feladat elvégzését osztályszinten az óra elején ellenőrizzük. Ennek funkciója az esetleges problémák megbeszélése, a jó megoldások elismerése, kiemelése. Ha a tanuló a kötelező házi feladatot nem készítette el, azt a szaktanár által meghatározott határidőre pótolnia kell, vagy a házi feladat anyagából tudásáról a tanórán kell számot adnia.
- A házi dolgozat értékelésének elvei megegyeznek az órai írásbeli számonkéréssel.
- Ajánlott házi feladatot, szorgalmi feladatot, kiselőadást csak abban az esetben osztályozunk, ha azt a tanuló külön kéri, illetve ha annak nehézségi foka megfelel a tantárgy követelményszintjének, valamint ha az osztályozás tényét előre jeleztük a tanulóknak. Szóbeli értékelést azonban minden esetben adunk.

2.10.5. Az otthoni felkészülés koordinációja

A feladatok kijelölésénél törekedni kell arra, hogy az otthoni felkészülés időtartama átlagos képességű, rendszeresen tanuló diákok esetén összesen ne haladja meg a napi 2-3 órát. Az átlagosnál több időt igénylő feladatok kiadásakor azok elvégzésére hosszabb határidőt kell adni, a határidőn belül kiadott egyéb feladatok mennyiségét úgy szabva meg, hogy a napi felkészülési idő ne növekedjen.

Az órarend összeállításánál - az objektív lehetőségek figyelembe vételével - a nagyobb és kisebb otthoni felkészülést igénylő tantárgyak tanítási napok közötti egyenletes elosztására törekszünk. A tanárok dolgozataik tervezett időpontját koordinálják a tanulók egyenletes terhelése végett.

Tanév elején az osztályfőnök órarendelemzés alapján javaslatot tesz a tanulóknak otthoni felkészülésük egyenletes heti elosztására. Javaslatát a szülőkkel is egyeztetni.

A napi összes maximális felkészülési idő figyelemmel kísérése az osztályban tanító szaktanárok, szülők és az osztály tanulmányi felelősének jelzései alapján az osztályfőnök feladata.

Ha az osztályfőnök tudomására jut, hogy valamely tantárgynál olyan hirtelen, de elkerülhetetlen feladatmennyiség-növekedés következett be, amely a napi összes maximális felkészülési időt 3 óra fölé növelné, a feladatok átmeneti mérséklése érdekében konzultációt kezdeményez más, az osztályban tanító szaktanárokkal.

A hétvége pihenésre fordíthatósága érdekében pénteken csak annyi feladatot adunk ki, amelynek mennyisége nem haladja meg egy átlagos hétköznap terhelését. Ugyanígy járunk el hosszabb tanítási szünet esetén is.

2.10.6. Az otthoni felkészüléshez előírt házi feladatok meghatározása az általános iskolában

Az általános iskolánkban a házi feladatok meghatározásával kapcsolatosan az alábbi szabályok érvényesülnek:

1. a házi feladatok legfontosabb funkciója a tanórán feldolgozott tananyaghoz kapcsolódó gyakorlás (képesség- és képességfejlesztés), valamint a tananyaghoz kapcsolódó ismeretek megszilárdítása
2. az első-negyedik évfolyamon tanulók hétvégére (szombatra, vasárnapra), valamint a tanítási szünetek idejére nem kapnak sem szóbeli, sem írásbeli házi feladatot
3. az ötödik-nyolcadik évfolyamon a tanulók a tanítási szünetek idejére – a szokásos (egyik óráról a másikra esedékes) feladatokon túl – nem kapnak sem szóbeli, sem írásbeli házi feladatot
4. a tanulók eredményes felkészülésének érdekében egy tanítási napon belül egy-egy osztállyal legfeljebb kettő témazáró, illetve félévi vagy év végi felmérő dolgozatot lehet íratni.

Eljárásrend a házi feladat szabályozására

A házi feladat lehet szóbeli és írásbeli házi feladat, azokon belül lehet kötelező és szorgalmi házi feladat.

Kötelező házi feladat

a) Szóbeli házi feladat

Tananyaghoz kapcsolódóan lehet adni

- Kötelező olvasmány, melyet a magyar nyelv és irodalom tanterv évfolyamonként megjelöl
- Tananyaghoz kapcsolódó, az ismeretek elmélyítését szolgáló szemelvények, ajánlott irodalom
- Memoriterek – melyet a szaktárgyi tanterv megjelöl

b) Írásbeli házi feladat

Tankönyv, munkafüzet, feladatgyűjtemény, iskolai füzet, tanító – tanár által kijelölt feladatainak megoldása

- Tananyag szerves részét képező fogalmazások, írásbeli elemzések, gyűjtőmunkák elkészítése

c) Általános rendelkezések a kötelező házi feladatra vonatkozóan

- A szóbeli és írásbeli házi feladat mindenkor szervesen kapcsolódjon a tanóra anyagához, témájához
- Célja minden esetben a tanórán szerzett ismeretek megszilárdítása, elmélyítése és a tantárgyi készségek begyakorlása legyen
- Az írásbeli házi feladat mennyisége átlagosan fél óránál több felkészülést ne követeljen a tanulótól
- Hétfőn (péntekről – hétfőre) a tanulóknak írásbeli házi feladatuk ne legyen
- A házi feladatot elmulasztók a tanító és a szaktanár által kidolgozott rendszerű elmarasztalásban részesülnek (fekete pont, ellenőrzőbe – naplóba történő beírás, a házi feladat pótlása, stb.)
- A házi feladat ellenőrzése, megbeszélése következetes legyen a legközelebbi órán

- Írásbeli házi feladat értékelése – tartalmi és formai szempontból – egyaránt fontos, ezt a nevelő szóban és írásban is közölheti a tanulóval

Szorgalmi (házi) feladat: minden esetben a tanuló önkéntes vállalása alapján történik

a) Szóbeli szorgalmi házi feladat

- Vállalt kiselőadás a tananyaghoz kapcsolódva
- Ajánlott olvasmány – melynek a jegyzékét a magyar nyelv és irodalom tanterv megjelölt évfolyamonként
- Házi és felmenő versenyekre való felkészülés

b) Írásbeli szorgalmi házi feladat

- Képességek fejlődését, tehetség fejlesztését, kibontakozását elősegítő feladatok megoldása
- Levelezős és felmenő rendszerű feladatok megoldása
- Írásbeli pályamunkák készítése

c) Általános rendelkezések szorgalmi (házi) feladatra vonatkozóan

- Szóbeli és írásbeli szorgalmi feladat a tantárgyi követelményeken felüli teljesítmény célozza. Hozzájárul a tanuló széleskörű tájékozottságához.
- Szaktanár ajánlása, motivációja alapján a tanuló önként vállalása.
- A szorgalmi feladat mennyisége: a tanuló teherbírásán és kitartásán is múlik, más-más elvárás lehet egyénenként, óvakodjunk, hogy túl sok feladat adásával a tanuló kedvét ne veszítse el
- Szorgalmi feladat gyakorisága: a tanulók elfoglaltságát figyelembe véve történjen, átlagosan havonta egy-két alkalommal adjunk kivétel a verseny felkészülés időszaka
- Pedagógiai szempontból szükséges a szorgalmi feladat megoldásához plusz tanári segítség nyújtása
- A szorgalmi munkát minden esetben:
 - ellenőrizzük, értékeljük (az igazi pedagógiai értéke akkor van, ha ez a közösség előtt történik)
 - az *érdemi* szorgalmi munkát jutalmazzuk (a tanító és a szaktanár által kidolgozott rendszerű jutalomban részesüljön)

2.11. Az iskolai írásbeli, szóbeli, gyakorlati beszámoltatások, az ismeretek számonkérésének rendje, az érdemjegyek tanulmányi rendszerben való rögzítésével kapcsolatos értesítési kötelezettség

A tanulók szóbeli felelet, dolgozat vagy témazáró dolgozat, esetenként beszámoló, házi dolgozat formájában adnak számot az elsajátított tananyagról.

A beszámoltatás követelményei

- A tanuló tantárgyi munkáját a pedagógus értékeli, és ötfokozatú skálán havonta legalább egy érdemjeggyel minősít, ha a heti tanítási órák száma legalább három. Ennél kevesebb heti óraszám mellett félévente legyen legalább három érdemjegye legyen a tanulónak.
- Az érdemjegyet az értékeléskor a tanulóval közli, melyet a tanuló köteles ellenőrző könyvébe azonnal bevezetni és szüleivel (gondviselőjével) havonta egy alkalommal aláíratni.
- A szaktanár köteles a tanuló írásbeli feladatát 15 tanítási napon belül kijavítva és értékelve visszaadni.
- A dolgozatírások időpontját egy héttel előre a tanulókkal közölni kell.
- Egy napon belül legfeljebb két témazáró dolgozatot írhatnak a tanulók.
- A pedagógus a tanulóval rendszeresen értékeli a tanulmányi munka eredményeit és hibáit, útmutatást ad a szükséges változtatásokra. Figyelemmel kíséri a tanuló munkájának alakulását és szükség esetén korrekciót javasol. Az otthoni tanulmányi munka javításának érdekében a szülő (gondviselő) együttműködését kéri.
- Az érdemjegyek elektronikus osztálynaplóba, KRÉTA naplóba való bejegyzésénél a következő súlypontozást alkalmazzuk: a nagydolgozatok, témazárók eredményei 200%, a felmérők, cetlik, a szóbeli feleletek 100%, az órai munkák 50%-os súlyozással számítanak be. Az elektronikus naplóban lehetőség van az írásbeli és a szóbeli felelet fajtájának jelzésére. Az érdemjegyeket legkésőbb 15 napon belül rögzíteni kell az elektronikus naplóban.

- Helytelen és szabálytalan az elektronikus naplóba és ellenőrző könyvbe féljegyeket, alá vagy fölé húzott jegyeket írni.

2.12.A tanuló magasabb évfolyamra lépésének feltételei

A tanuló az iskola magasabb évfolyamára akkor léphet, ha az előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette, valamennyi tantárgyból legalább elégséges eredményt ért el.

Ha háromnál több tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott tanuló az adott tanév megismétlésével folytathatja tanulmányait. Három vagy kevesebb tantárgyból való bukás esetén a tanuló javítóvizsgát tehet. Ha a tanuló javítóvizsgán elért eredménye legalább elégséges, akkor tanulmányait folytathatja a magasabb évfolyamon.

Más esetekben a köznevelési törvény idevonatkozó rendelkezései az irányadók.

A tanuló minősítéséről, a tantárgyi követelményeknek való megfelelés alapján a magasabb évfolyamra lépéséről, a nevelőtestület tagjainak, az osztályban tanító tanároknak részvételével szervezett osztályozó értekezlet dönt.

Ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen

a) ha az iskolai nevelés-oktatás pedagógiai szakaszában (középszintű iskolában a 9-13. évfolyamon) a **kétszázötven tanítási órát,**

b) a nevelés-oktatás szakképesítés megszerzésére felkészítő szakaszában az **elméleti tanítási órák húsz százalékát,**

c) **egy adott tantárgyból** a tanítási órák **harminc százalékát** meghaladja,

és emiatt a tanuló teljesítménye tanítási év közben nem volt érdemjeggyel értékelhető, a tanítási év végén nem minősíthető, kivéve, ha a nevelőtestület engedélyezi, hogy osztályozóvizsgát tegyen. Az osztályozó vizsga szabályait a nevelési program tartalmazza.

Az általános iskolából a nyolcadik évfolyamon végzett tanulók felvételi vizsga nélkül léphetnek az iskola gimnáziumi vagy szakgimnáziumi évfolyamára.

2.13.A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei

Csoportbontások az alábbi tantárgyak esetén lehetségesek:

1. Hittan

Általános iskolában és középiskolában is

Egy adott évfolyam diákjaiból a református-, római katolikus és görög katolikus hittant tanulók homogén csoportjainak megszervezése.

2. Idegen nyelv oktatás

Általános iskolában: egy idegen nyelvet tanulnak diákjaink, így ott az osztályokat bontjuk nyelvi csoportokba.

Középiskolában: egy adott osztály (évfolyam) diákjaiból az angol, illetve német nyelvet tanulók homogén csoportjainak megszervezése.

3. Matematika

Általános iskolában: emelt óraszámú tanulóknak a matematikát és e mellett csoportbontásban

4. Digitális kultúra

Általános és középiskolában egyaránt csoportbontást alkalmazunk a számítógépterem befogadó képessége miatt.

5. Gyakorlati és számítógépterem igénylő szakmai tantárgyak

Középiskolában: minden szakmacsoportban vannak olyan szakmai tantárgyak, amelyek számítógépterem igényelnek, így ezzel jár a csoportbontás is.

6. Egyéb foglalkozások szervezése

A foglalkozások szervezésénél a jelentkezők számán (minimum 10 fő/csoport) kívül a személyi és tárgyi feltételek biztosíthatóságát is figyelembe vesszük. Fontos szempont a folyamatosság és a felmenőrendszer elve. A foglalkozások megszervezéséről - az adott tanév

tantárgyfelosztásának elfogadásával egyidejűleg – a szakmai munkaközösségek javaslatát figyelembe véve, a nevelőtestület dönt.

2.14. Az egészségnevelés és környezeti nevelés elvei

2.14.1. Az iskola egészségnevelési elvei

Az egészségnevelés célja, hogy elősegítse az egészséggel, betegséggel kapcsolatos ismeretek elsajátítását, az egészséges életmód értékeinek megismertetését és azok elfogadását. Az egészségnevelés a prevenciónak nagyon fontos eszköze. Az egészségügyi alapellátásban az egészségnevelésnek és a tanácsadásnak voltaképpen az emberek egészséggel-betegséggel kapcsolatos minden problémájára ki kell terjednie. A tevékenység ne csak az orvosi rendelőben és a tanácsadóban folyjon, de az iskolában is.

Az iskolai nevelés feladata, hogy olyan szokásrendszert alakítson ki növendékeinél, amely egészséges természettel ruházza fel őket.

Az iskolaorvosi felmérések bizonyítják, hogy egészségnevelésre szükség van. Az egészségnevelés egy nagy terület, amelynek színtere a tanórai és a tanórán kívüli időszakokra egyaránt jellemző.

A tanórák keretében folytatott egészségnevelő tevékenység célja, hogy a tanulók

- értsék az egészséges életmód fogalmát
- kialakítani bennük az egészséges életmód iránti fogékonyságot
- meg tudják különböztetni a káros és egészséges környezeti és életmódbeli hatásokat
- ismerjék az egészséget károsító szokások élettani hatásait
- ismerjék az egészségük érdekében megvalósítható életviteli változtatások módjait és lehetőségeit

Az iskolánk egészségnevelésének főbb területei:

- Táplálkozás

- Mozgás, sport, szabadidő helyes eltöltése
- Szenvedélybetegségek
- Környezetvédelem
- Elsősegélynyújtás

2.14.2. Az iskola környezeti nevelési elvei

Az iskola jövőképeinek környezeti vonatkozásai, hitvallása

A bennünket körülvevő természeti és társadalmi értékek megőrzése, védelme létfontosságú környezeti válságokkal teli világunkban. Ezért iskolai oktató – nevelőmunkánk során fontosnak tartjuk, hogy tanulóink érzékennyé váljanak szűkebb és tágabb környezetük – és a világ globális problémái iránt.

Törekvünk, hogy kialakítsuk bennük a felelősséget saját testi és szellemi fejlődésükért, egészségük megőrzéséért. Mindezek mellett célunk, hogy elősegítsük tanulóink környezettudatos magatartásának, életvitelének kialakulását annak érdekében, hogy felnőve képesek legyenek környezetük aktív védelmére, értékeinek megőrzésére.

Hosszú távú környezeti nevelési célok

- az általános célokra vonatkozó érték- és szokásrendszer érzelmi, értelmi, esztétikai és erkölcsi megalapozása
- az ökológiai gondolkodás kialakítása, fejlesztése
- rendszerszemléletre nevelés
- holisztikus szemléletmód kialakítása
- fenntarthatóságra nevelés
- a környezetetika hatékony fejlesztése
- érzelmi és értelmi környezeti nevelés
- tapasztalaton alapuló, kreatív környezeti nevelés
- tolerancia kialakítása

- a környezettudatos magatartás és életvitel segítése
- az állampolgári – egyéb közösségi – felelősség felébresztése
- az életminőség fogyasztáson túlra mutató alkotóinak keresése
- az egészség és a környezet összefüggéseinek feltárása
- ismeretek és jártasságok kialakítása, amelyek segítségével képesek lesznek megelőzni az egészségügyi problémákat,
- helyzetfelismerés, ok–okozati összefüggések
- problémamegoldó gondolkodás, döntésképeség
- globális összefüggések megértése
- létminőség választásához szükséges értékek, viselkedési normák kialakítása
- a családi életre nevelés fejlesztése
- az egészséges életvitelhez szükséges képességek fejlesztése

Rövid távú célok és feladatok

- A környezeti nevelés az oktatás és nevelés valamennyi területén jelenjen meg.
- Természeti – épített – szociális környezetünk ismerete, óvása, fejlesztése.
- Helyi értékek és problémák feltérképezése, helyi célok megfogalmazása (pl. öreg fák megóvása, faültetés, madárvédelem, szelektív hulladékgyűjtés, energiatakarékosság stb.)
- A szülőkkel, az iskola környezetében élőkkel a kommunikáció fejlesztése.
- Tantárgyközi kapcsolatok építése, hogy a tanulók egységben lássák az egy témához tartozó ismereteket.
- A pedagógusok, a felnőtt dolgozók és a szülők személyes példájukkal legyenek a környezettudatos életvitel hiteles terjesztői.

2.15.A gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Általános célok

- Intézményi szinten az összetartó, szolidáris, hátrányos megkülönböztéstől mentes iskola működése
- Az együttműködések megtartása, fejlesztése a hátrányos/halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, tanulók érdekében az iskola komplex tevékenységrendszerében
- Az egyenlő bánásmód biztosítása a hátrányos helyzetű tanulók számára
- A szociális háló működtetése, a mindenkori jogszabályoknak megfelelő juttatásokhoz való hozzájutás biztosítása
- A tervezett esélyegyenlőségi célok elérése érdekében kommunikációs terv elkészítése.
- A minőségi nevelés-oktatás biztosításával a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók oktatási és társadalmi integrációjának támogatása
- A köznevelési intézmény alapidokumentumainak módosítása az esélyegyenlőségi programnak. Ez az előírt véleményezési körök teljesítésével szolgálja az érintettek tájékoztatást, a tervek széles körű megismertetését.

Szakmai célok

- Az egyenlő bánásmód elvének teljes körű érvényesülése a minőségelvű nevelő-oktató munkában.
- A partnerség továbbépítése, bővítése és kapcsolattartás a szülőkkel, segítőkkel, a szakmai és társadalmi környezettel.
- A köznevelési intézmény tartalmi szabályozó dokumentumainak áttekintése és az esélyegyenlőségi szempontok koherenciájának megteremtése a Város hasonló tartalmú dokumentumaival.
- A pedagógusok szakmai képzettségének tovább emelése a módszertani kultúrát, tanítási gyakorlatot megújító, kompetencia alapú oktatást elterjesztésével.
- A tehetséggondozás folyamatában a hátrányos helyzetű tanulók részvételi arányának szinten tartása lehetséges növelése szakköri munkában, megyei/országos tanulmányi versenyeken, az iskolán kívüli segítő programokba.

Infrastrukturális fejlesztés céljai

- Akadálymentesítés a köznevelési intézményekben
- A kötelező taneszköz jegyzékben előírt felszerelések beszerzésének folytatása az ütemezésnek megfelelően, az elhasznált, elvavult eszközök folyamatos cseréje
- Az infrastrukturális fejlesztések, felújítások bővítések, korszerűsítések folytatása.

Intézkedések

Évenkénti feladatok:

- A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, tanulók adatainak pontosítása egyeztetése, domináns területeken bontása és elemzése különös tekintettel a tanévvégi eredményekre.
- Gyermekvédelmi felelősök felkészítése az esélyegyenlőségi programból adódó feladatokra
- A 8. évfolyamos tanulók továbbtanulási mutatóinak elemző értékelése
- A 12. évfolyamos tanulók felsőoktatásban való továbbtanulásának értékelése
- A 12. évfolyamos tanulók OKJ-s képzésben való maradásának értékelése
- A lemorzsolódás adatainak elemzése
- Intézményi továbbképzési tervek megvalósulásának vizsgálata
- Együttműködések felülvizsgálata a társszervezetekkel, társadalmi és civil szervezetekkel.
- A köznevelési intézmények tartalmi szabályozó dokumentumainak áttekintése és az esélyegyenlőségi szempontok koherenciájának megteremtése

Középtávú feladatok

- A kompetencia alapú oktatás-nevelés elterjesztésének támogatása az intézmény egészében óvodától felmenő rendszerben
- A partneri kapcsolatok továbbépítése, bővítése és kapcsolattartás a szülőkkel, segítőkkel, a szakmai és társadalmi környezettel.
- A pedagógusok szakmai továbbképzése, a módszertani képzettség pedagógiai kultúra növelése a bázis intézményi szerep megtartásával

- A hátrányos helyzetű és tehetséges tanulók segítőprogramokhoz való csatlakozásának támogatása
- Az időben megkezdett fejlesztés biztosítja a gyermekek eredményes iskolai munkáját, a sajátos nevelési igényű, részképesség zavarral küzdő gyermekek fejlesztését.

Hosszú távú feladatok

- A fent jelzett célok megvalósítása a napi munka részeként pedagógiai gyakorlattá válik, az intézmény teljes körű befogadó szemlélettel rendelkezik
- A tehetséggondozás folyamatában a hátrányos helyzetű tanulók részvételi arányának szinten tartása lehetséges növelése művészetoktatásban, szakkörökben, megyei/országos tanulmányi versenyeken
- Akadálymentesítés a köznevelési intézményekben
- A kötelező taneszköz jegyzékben előírt felszerelések beszerzésének folytatása az ütemezésnek megfelelően, az elhasznált, elvavult eszközök folyamatos cseréje
- Az infrastrukturális fejlesztések, felújítások bővítések, korszerűsítések folytatása.
- A szociális háló működtetése, a mindenkori jogszabályoknak megfelelő juttatásokhoz való hozzájutás biztosítása

2.16.A tanuló jutalmazásával összefüggő, a tanuló magatartásának, szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elvek

2.16.1. Iskolánkban a magatartás értékelésének és minősítésének követelményei

Példás (5) az a tanuló, aki:

- a házirendet betartja
- a tanórán és a tanórán kívül példamutatóan, rendesen viselkedik
- kötelességtudó, feladatait teljesíti
- önként vállal feladatokat és azokat teljesíti

- tisztelettudó
- társaival, nevelőivel, a felnőttekkel szemben udvariasan, előzékenyen, segítőkészen viselkedik
- az osztály és az iskolai közösség életében aktívan részt vesz
- óvja és védi az iskola felszerelését, a környezetet
- nincs írásbeli figyelmeztetése, intője vagy megrovása

Jó (4) az a tanuló, aki:

- a házirendet betartja
- tanórán vagy a tanórán kívüli foglalkozásokon rendesen viselkedik
- feladatait a tőle várható módon teljesíti
- feladatokat önként nem, vagy ritkán vállal, de a rábízottakat teljesíti
- az osztály- vagy az iskolaközösség munkájában csak felkérésre, biztatásra vesz részt
- nincs írásbeli intője, vagy megrovása

Változó (3) az a tanuló, aki:

- az iskolai házirend előírásait nem minden esetben tartja be
- a tanórán, vagy a tanórán kívül többször fegyelmezetlenül viselkedik
- feladatait nem minden esetben teljesíti
- előfordul, hogy társaival, a felnőttekkel szemben udvariatlan, durva
- a közösség, az iskola szabályaihoz nehezen alkalmazkodik
- igazolatlanul mulasztott
- több szaktanári figyelmeztetője, osztályfőnöki intője van

Rossz (2) az a tanuló, aki:

- a házirend előírásait sorozatosan megsérti
- feladatait egyáltalán nem, vagy csak ritkán teljesíti
- magatartása fegyelmezetlen, rendetlen
- társaival, a felnőttekkel szemben rendszeresen udvariatlanul, durván viselkedik
- viselkedése romboló hatású, az iskolai nevelést, oktatás akadályozza
- több alkalommal indokolatlanul mulaszt

- több szaktanári figyelmeztetést kapott, illetve van osztályfőnöki megrovása vagy ennél magasabb fokú büntetése.

A magatartás elbírálásakor az egyes érdemjegyek, illetve osztályzatok eléréséhez a felsorolt szempontok közül legalább háromnak az együttes megléte (vagy megsértése) szükséges.

2.16.2. Az iskolában a szorgalom értékelésének és minősítésének követelményei

Példás (5) az a tanuló, aki:

- képességeinek megfelelő, egyenletes tanulmányi eredményt nyújt
- tanulmányi feladatait minden tantárgyból rendszeresen elvégzi
- a tanórákon aktív, szívesen vállal többletfeladatokat is, és azokat elvégzi
- munkavégzése pontos, megbízható
- a tanórán kívüli foglalkozásokon, versenyeken önként vesz részt
- taneszközei tiszták, rendesek, és ezeket a tanórákra mindig elhozza

Jó (4) az a tanuló, aki:

- képességeinek megfelelő, viszonylag egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt
- rendszeresen, megbízhatóan dolgozik
- a tanórákon többnyire aktív
- többlet feladatot, tanórán kívüli foglalkozásokon vagy versenyeken való részvételt önként nem, vagy ritkán vállal, de az ilyen jellegű megbízatást teljesíti
- taneszközei tiszták, rendezettek

Változó (3) az a tanuló, akinek:

- tanulmányi eredménye elmarad képességeitől
- tanulmányi munkája ingadozó, a tanulásban nem kitartó, feladatait nem mindig teljesíti
- felszerelése, házi feladata gyakran hiányzik
- érdemjegyeit, osztályzatait több tantárgyból is lerontja
- önálló munkájában figyelmetlen, a tanórán többnyire csak figyelmeztetésre, felügyelettel dolgozik

Hanyag (2) az a tanuló, aki:

- képességeihez mérten keveset tesz tanulmányai fejlődése érdekében
- az előírt követelményeknek csak minimális szinten felel meg
- tanulmányi munkájában megbízhatatlan, figyelmetlen
- feladatait többnyire nem végzi el
- felszerelése hiányos, taneszközei rendetlenek
- a tanuláshoz nyújtott nevelői vagy tanulói segítséget nem fogadja el, annak ellenszegül
- félévi vagy év végi osztályzata valamely tantárgyból elégtelen

A szorgalom elbírálásakor az egyes érdemjegyek, illetve osztályzatok eléréséhez a felsorolt szempontok, illetve osztályzatok eléréséhez a felsorolt szempontok közül legalább háromnak az együttes megléte (vagy megsértése) szükséges.

A tanulók jutalmazásával összefüggő elvek

A dicséretnek elve: A kimagasló teljesítményt értékeljük, elismerjük, és ezzel motiválunk.

A dicséretnek szolgáljanak elismerésként annak, aki kapja, de legyen példaértékű és motiváló hatású azok számára, akik hasonló teljesítményekre képesek.

Azt a tanulót, aki képességeihez mérten

- példamutató kötelességteljesítést tanúsít,
- folyamatosan jó tanulmányi eredményt ér el,
- az iskolai, illetve az iskolán kívüli tanulmányi, sport, kulturális stb. versenyeken, vetélkedőkön, vagy előadásokon, bemutatókon vesz részt,
- az osztály, illetve az iskola érdekében közösségi munkát végez,
- bármely más módon hozzájárul az iskola jó hírnevének megőrzéséhez és növeléséhez az iskola jutalomban részesíti.

A jutalmazás formái: szaktanári-, osztályfőnöki-, szakoktatói-, főigazgatói, nevelőtestületi dicséret.

A dicséretet oklevél, könyvjutalom, tárgyjutalom, pénzjutalom stb. egészítheti ki.

A büntetések elve:

Az iskolai büntetések kiszabásánál a fokozatosság elve érvényesül, amelytől indokolt esetben, a vétség súlyától függően el lehet térni. A tanuló súlyos kötelességszegése esetén a büntetési fokozatok betartásától el kell tekinteni, s a tanulót azonnal egy magasabb büntetési fokozatban kell részesíteni. A büntetések nevelő szándékúak legyenek.

Súlyos kötelességszegésnek minősülnek az alábbi esetek:

- az agresszió, a másik tanuló megverése, bántalmazása,
- az egészségre ártalmas szerek (dohány, szeszesital, drog) iskolába hozatala, fogyasztása,
- a szándékos károkozás,
- az iskola tanulói, nevelői és alkalmazottai emberi méltóságának megsértése.
- A tanuló gondatlan vagy szándékos károkozása esetén a tanuló szülője a magasabb jogszabályokban előírt módon és mértékben kártérítésre kötelezhető. A kártérítés pontos mértékét a körülmények figyelembevételével az iskola főigazgatója határozza meg.

A büntetés formái: szaktanári-, osztályfőnöki-, szakoktatói-, főigazgatói, nevelőtestületi figyelmeztető, intő, rovó.

A fegyelmi eljárás megindításával és lefolytatásával kapcsolatos előírásokat a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelete (21. fejezet A fegyelmi és kártérítési kötelezettség) tartalmazza.

2.17. Az általános iskola egész napos iskolai nevelés-oktatási programja, szabályai

A megvalósítás feltétele:

- Egész napos iskolai nevelés-oktatást akkor szervezhet az általános iskola, ha szükség esetén másik osztály indításával, ha pedig ez nem oldható meg, az érintett tanuló, kiskorú tanuló esetén a szülő egyetértésével a tanuló másik iskolába történő átvételével gondoskodnak annak a tanulónak az ellátásáról, aki – kiskorú tanuló

esetén, akinek a szülei – nem kívánja ezt az ellátást igénybe venni. Egész napos iskolai nevelés és oktatás esetében a kötelező tanórai és egyéb foglalkozásokat a délelőtti és délutáni időszakra egyenletesen szétosztva, egymást váltva, a tanulók arányos terhelését figyelembe véve kell megszervezni, úgy, mint az iskolaotthon esetében

Az egész napos nevelés-oktatás céljai, feladatai

- Lehetővé teszi mind a felzárkóztatás, mind a tehetséggondozás sajátos tevékenységeinek folytatását az iskolában, így támogatva a képességfejlesztés hatékony pedagógiai eljárásait.
- A kötelező tanórákon túli foglalkozások teret adhatnak a művészeti nevelésnek, a testmozgásnak vagy más, az iskola arculatához illő szakköri és egyéb foglalkozásoknak, illetve az önálló tanulásnak.
- Segítségnyújtást tesz lehetővé a házi feladatok elkészítéséhez.
- Lehetőséget biztosít a tananyag megértéshez és elsajátításához kapcsolódó többlet pedagógiai támogatásra azon tanulók részére, akik bármely okból kifolyólag egyéni tanulási nehézséggel, a tananyag értelmezési problémájával küzdenek.

Az egész napos iskola kellő időt biztosít az alapkészségek megszilárdítására, lehetőséget biztosít a tanulók egyéni fejlődési ütemének figyelembevételére. Biztosítja a gyerekek egyenletesebb terhelését az egész napos órabeosztással, a tanórákat váltogató változatos szabadidős és sportprogramokkal, melyeken a közösség minden tagja jól érezheti magát. A tanórai és egyéb foglalkozások természetesen biztosítják a nevelői – oktatói munka célkitűzéseinek megvalósulását.

Az egész napos iskola előnyei:

- az óvodai életrend szerves folytatása
- a napi időbeosztás jobban megfelel a tanulók életkori sajátosságainak
- egyenletesebb a tanulók terhelése, tanulás és szabadidő váltja egymást
- több lehetőség nyílik a tanulókkal való beszélgetésre, esetelemzésekre, játéokra
- a házi feladatot az adott tantárgyat tanító pedagógussal készítik el a gyerekek, így ő azonnal visszajelzést kap
- az osztályokkal két tanító foglalkozik, így ketten hitelesebb képet alkothatnak a tanulókról.

Ha a tananyag vagy a tanulók teljesítménye, munkatempója azt kívánja, lehetőség van a tanórák és a szabadidős tevékenységek átcsoportosítására. A rugalmas szervezés célja a tanulás hatékonyságának fokozása, az iskolai életmód megkedveltetése, a kisdíákok eredményeinek javítása.

Az egész napos iskolai nevelés-oktatást intézményünkben 1-2. évfolyamon szervezzük meg a

- kötelező,
- nem kötelező tanórai foglalkozások és
- napközis foglalkozások

időkeretében, biztosítva az egyéni foglalkozások megtartását szolgáló időkeretet.

Felmentés az egész napos iskolában való részvétel nem kötelező tanórai foglalkozásai alól:

Az iskolában – ha az intézmény a köznevelésről szóló törvény rendelkezéseinek megfelelően egész napos iskolaként működik – a főigazgató a tanulót a szülő kérelmére felmentheti –az általános iskolában tizenhat óra előtt megszervezett egyéb foglalkozás alól, de főszabály szerint csak ez alól, feltéve, hogy a tanuló iskolába járással teljesíti tankötelemét.

A foglalkozások megszervezésének szabályai

Az egész napos iskola működtetése a fenntartó jóváhagyásával válik érvényessé. Az általános iskola választható foglalkozásokat szervez 16.10 percig, megteremtve ez által a fokozatos átmenetet az egész napos iskolák széles körű elterjedéséhez.

Az egész napos iskolai nevelést tanulóinknak az 1-2. évfolyamon szervezzük.

A tananyag megszilárdításán, a begyakoroltatáson, a felzárkóztatáson kívül a tehetséggondozás, a gazdagító programok számos lehetőségét iskolai kereteken belül tudjuk kínálni a nem kötelező tanóra foglalkozások keretében (sport, kölyökatlétika, mazsorett, alapfokú művészeti képzés – zenei képzés, néptánc az intézményünkben telephellyel rendelkező alapfokú művészeti iskolákban.)

A 3-4. évfolyamon napközi otthonos iskolai nevelést szervezünk a tanulóknak.

3-4. évfolyamon jellemzően kitágul a tanulók érdeklődése, teherbíró képessége is növekszik. Többen kezdenek olyan sportok, művészeti tevékenységek iránt érdeklődni, melyeket iskolai kereten belül nem tudunk biztosítani. Ezért a napközi otthonos felkészülés jobban megfelel a

tanulók optimális időbeosztásának. A fokozatos ráhangolódás a felső tagozat követelményeire, képzési struktúrájára szintén igényli, hogy tanulóink fokozatosan megtanulják az önállóságot a tanulásban, a felkészülésben a tanórákra.

8. A nevelőtestület által szükségesnek tartott további elvek

„A gyermek fejlődése szempontjából döntő fontosságú, hogy érezze, nem csak szeretik, hanem olyannak szeretik, amilyen ...”

(Hermann Alice)

Pedagógiai munkánk eredményeképpen jövőképünkben olyan tanulók élnek, akik a felnőtt világában jól eligazodnak, a megszerzett kompetenciák birtokában egyéni képességeikhez mértén sikeres, boldog felnőttek lesznek, akik céltudatosan alakítják életüket, jól kezelik konfliktusaikat, és motiváltak az egész életen át tartó tanulásra.

Olyan intézmény működtetése a célunk, ahol a megszerzett tudás akkor lesz a társadalom számára gazdasági érték, ha az életben felhasználhatóvá, alkalmazhatóvá válik. Az ehhez szükséges kulcs-kompetenciákat nyugalom, bizalom sugárzó, esztétikus környezetben, az esélyegyenlőség biztosításával fejlesztjük.

2.18. A 11-12. évfolyamon az emelt szintű érettségire történő felkészítéshez az emelt szintű oktatásban alkalmazott fejlesztési feladatok

Az emelt szintű oktatást a tanulók részére jelentkezés alapján szervezzük. A tanórákat délután tartjuk, heti 2 órával nő meg a diákok óraszám az adott tantárgyból. Az emelt szintű felkészítéshez külön tanmenet készül. A feladatok és fejlesztési követelmények nem helyben kidolgozott követelmények, hanem teljes egészében átvesszük a központi követelményeket.

2.19. A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismertetését szolgáló tananyag

Településünkön nem jellemző a nemzetiségi kultúra, így a tananyagban sem tartottuk fontosnak ennek beillesztését. Településünkön nem jellemző egyik nemzetiség nagy létszámban való megjelenése sem, így a 20/2012.(VIII.31.) EMMI rendelet 7.§ (1) bk) pontja nem szerepel a pedagógiai programban.

2.20. Az intézményben alkalmazott sajátos pedagógiai módszerek, projektoktatás

A nemzeti köznevelésről szóló törvény 27. § (1) bekezdés szerinti tanórai foglalkozások megszervezhetőek a hagyományos, tantermi szervezési formáktól eltérő módon, így különösen projekt oktatás, erdei iskola, múzeumi foglalkozás, könyvtári foglalkozás, művészeti előadáshoz vagy kiállításhoz kapcsolódó foglalkozás formájában is, amennyiben biztosított az előírt tananyag átadása, a követelmények teljesítése, a tanítási órák ingyenessége, a tanulói terhelés korlátozására vonatkozó rendelkezések megtartása.

A projekt sajátos tanulási egység, melynek középpontjában egy probléma áll.

A feladat nem egyszerűen a probléma megoldása, hanem a legfőbb összefüggések feltárása.

A projektmódszer a tanulói tevékenységek tudatos tervezését igényli. Lényeges vonása, hogy az eltérő képességek egyenértékű szerephez jutnak a közösen választott feladat közös megoldásában.

A projektmódszer átlép a hagyományos oktatáson, az iskola hagyományos időkeretein, falain. Életszerű problémákból indít és a résztvevők széleskörű tapasztalataira épül.

Segíti az integrációt, a közösség építését, a kreativitást, a tanulók talentumainak kibontakozását, mert:

1. A projekt olyan munka, ahol a gyerekek hozzáadják saját tapasztalatukat, munkájukat a közöshöz, miközben egymástól is nagyon sokat tanulnak.

2. Az osztályteremben a nem aktív gyerekek is kitűnhetnek ügyességükkel, gyorsaságukkal, szervezőképességükkel, döntésképeségükkel, életre-valóságukkal.
3. Segíti a tanárok és a diákok együttműködését.
4. Nagy a közösségfejlesztő szerepe, fejleszti az együttműködést.
5. Megvalósul az egymás segítése, elfogadása.

A projektoktatás egyik formája a témahét.

A témahét: a tananyag komplex elsajátításának egyik lehetséges módja, amikor az adott tárgykört:

1. a tanulók 3-5 napon keresztül,
2. iskolai és iskolán kívüli helyszíneken,
3. rugalmas időkeretek között,
4. változatos tevékenységtípusokon és sokszínű módszertani eszközökkel dolgozzák fel.

Intézményünkben sajátos pedagógiai módszerként van lehetőség a projektoktatásra.

Lehetőség van gazdagító programok keretében a projektoktatásra. Ennek legjellemzőbb formája a különleges bánásmódot igénylő tanulók, a tehetség kibontakoztatását segítő akár több hetet is igénybe vevő projektek megvalósítása pl. a robotika témaköreiben.

Civil szervezetekkel való együttműködésben valósulnak meg a Föld napja, környezetvédelem, természetvédelem, egészségvédelem projektek. A magyarságtudatra nevelés eszköze a Határtalanul! pályázat keretében való együttműködési projekt határon túli magyar oktatási intézmények diákjaival.

Témanapok, projektnapok keretében van lehetőség hagyományainkkal, egyházi ünnepeinkkel, szentek életével való ismerkedésre: pl. Szent Angéla, Szent Erzsébet, Szent László, Szent Gellért, Vízkereszt napja.

A Lázár Ervin-program keretében lehetőségük van a diákoknak témanapon részt venni.

A központilag meghirdetett témahetek, témanapok programjába lehetőség szerint bekapcsolódik iskolánk (digitális témahét, fenntarthatósági témahét, PÉNZ7 pénzügyi és vállalkozói témahét, Magyar Diáksport Napja). Minden tanév elején dönt a nevelőtestület, hogy az adott tanévben milyen területen kapcsolódunk a meghirdetett programhoz.

A projektoktatást tanórákon kívüli tevékenységben alkalmazzuk a Nemzeti Emlékezetpedagógiai Program (NEP) megvalósítása kapcsán is. A NEP azért jött létre, hogy lehetőséget nyújtson a köznevelésben tanuló diákok számára Magyarország nemzeti és történelmi emlékhelyeinek megismerésére. Az egyes emlékhelyekre kidolgozott programok során a résztvevő osztályok előbb tanórai keretek között felkészülnek az adott emlékhely történetéből, majd egynapos látogatást tesznek az emlékhelyre. A látogatás során – a program részeként kidolgozott – helyben elvégezhető feladatok megoldásával (pl. nyomkeresés, képes krónika stb.) élményt adó módon ismerik meg az adott emlékhely jelentőségét. A kirándulás után, ismét tanórai keretek között tudják projektfeladataikat bemutatni, illetve az emlékhely témájában készített, érettségi típusú feladatok megoldásával megszerzett tudásuk is ellenőrizhető. Az egyes emlékhelyekhez készített programcsomagok jól illeszkednek a tantervi követelményekhez, így kiválóan alkalmasak a törzsanyag kiegészítésére, elmélyítésére, mélységelvű témafeldolgozásra.

3. SZAKMAI PROGRAM

1. Bevezetés

A technikai képzésforma a 2020-2021-es tanévtől felmenő rendszerben ötévfolyamos képzést biztosít. Az első két évben ágazati alapismereteket sajátítanak el a tanulók, az ezt követő hároméves képzésben a szakmai tárgyak mellett a közismereti érettségi tantárgyak is szerepet kapnak. A tanulók a 13. évfolyam végén kapnak érettségi bizonyítványt, a középfokú szakképesítés megszerzése mellett felkészülnek a szakirányú felsőfokú továbbtanulásra vagy a szakirányú munkába állásra.

A szakmai program tartalma

Technikai képzés a 2020-2021-es tanévtől felmenő rendszerben

Technikai képzési szerkezet a 2020-2021. tanévben			
Osztály	Szak, ágazat megnevezése	Rendelet száma	
		Közismereti	Szakképzési
9.C	Technikum - Gazdálkodás és menedzsment Pénzügyi-számviteli ügyintéző	5/2020. (I.31.) Korm. rendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról 110/2012. (VI.4.) Korm. rendelet módosításáról	2019. évi LXXX. törvény és 12/2020 (II.7.) Korm. rendelet
9.C	Technikum- Gazdálkodás és menedzsment Vállalkozási ügyviteli ügyintéző	5/2020. (I.31.) Korm. rendelet	2019. évi LXXX. törvény és 12/2020 (II.7.) Korm. rendelet
9.D	Technikum - Informatika és távközlés Informatikai rendszer- és alkalmazás-üzemeltető technikus	5/2020. (I.31.) Korm. rendelet	2019. évi LXXX. törvény és 12/2020 (II.7.) Korm. rendelet

Óratervek a 2020-2021-es tanévtől induló technikai képzésekre az alábbi képzési szerkezet szerint készülnek a hatályos jogszabályok megjelenése után:

09. GAZDÁLKODÁS ÉS MENEDZSMENT
ágazathoz tartozó
5 0411 09 01

Pénzügyi- számviteli ügyintéző technikai képzés heti óraszámjai

2020. szeptember 1-től felmenő rendszerben a 9. évfolyamon bevezetve

Tantárgy	9.	10.	11.	12.	13.	1/13	2/14
Munkavállalói ismeretek	0,5					0,5	
Munkavállaló idegen nyelv					2		2
Gazdasági és jogi alapismeretek	3	3				3	
Vállalkozások működtetésének alapismeretei		4				3	
Kommunikáció	1					1	
Digitális alkalmazások	2,5	2				4,5	
Gazdálkodási ismeretek			2	1,5	1	2	2
Gazdasági számítások			0,5+1	1+1		1	0,5
Pénzügy			4,5	5	2	6	5
Irodai szoftverek alkalmazása					3		3
Adózás				1	3	2	2
Elektronikus bevallás					3,5		3,5
Számvitel			4	3,5	4	6	6
Számviteli esettanulmányok			2	1	1	2	2
Számítógépes könyvelés					4,5		5
Összesen	7	9	13+1= 14	13+1= 14	24	31	31

09. GAZDÁLKODÁS ÉS MENEDZSMENT
ágazathoz tartozó
5 0411 09 02

Vállalkozási ügyviteli ügyintéző technikus képzés heti óraszámjai

2020. szeptember 1-től felmenő rendszerben a 9. évfolyamon bevezetve

Tantárgy	9.	10.	11.	12.	13.
Munkavállalói ismeretek	0,5				
Munkavállaló idegen nyelv					2
Gazdasági és jogi alapismeretek	3	3			
Vállalkozások működtetésének alapismeretei		4			
Kommunikáció	1				
Digitális alkalmazások	2,5	2			
Üzleti adminisztráció			3	1,5	
Pénzforgalmi nyilvántartások					4
Kis és középvállalkozások gazdálkodása			2+1	1+1	4
Munkaerő-gazdálkodás				2	2
Adózási ismeretek			1	1,5	4,5
Könyvviteli alapismeretek				1	2,5
Szövegbevitel számítógépen			2	1	1
Dokumentumszerkesztés			1	3	
Titkári ügyintézés			1,5	1	2
Ügyfélszolgálati kommunikáció			2		
Kommunikáció a titkári munkában			0,5	1	2
Összesen	7	9	13+1= 14	13+1=14	24

12. INFORMATIKA ÉS TÁVKÖZLÉS
ágazathoz tartozó
5 0612 12 02
INFORMATIKAI RENDSZER- ÉS ALKALMAZÁSÜZEMELTETŐ TECHNIKUS
SZAKMÁHOZ

A tanulási területekhez rendelt tantárgyak és témakörök óraszámja évfolyamonként
2020. szeptember 1-től felmenő rendszerben bevezetve

Tantárgy	9.	10.	11.	12.	13.
Munkavállalói ismeretek	0,5				
Munkavállalói idegen nyelv					2
Informatikai és távközlési alapok I.	3				
Informatikai és távközlési alapok II.		4			
Programozási alapok	2	2			
IKT projekt munka I.	1,5	3			
IKT projekt munka II.			3+1	2,5+0,5	
Hálózatok I.			4,5+0,5	4+1	
Hálózatok II.					9
Hálózat programozása és IoT					3+1
Szerverek és felhőszolgáltatások				3+1	8+1
Adatbázis-kezelés I.			2+1		
Szakmai angol			2	2	
Összesen:	7	9	11,5+2,5 = 14	11,5+2,5 = 14	22+2= 24

4. KOLLÉGIUMI NEVELÉS

4.1. KÜLDETÉSNYILATKOZAT

*„A Lélek gyümölcse viszont: szeretet, öröm,
békeesség, türelem, kedvesség, jóság, hűség,
szelídség, önmegtartóztatás. Ezek ellen nincs törvény.”*

(Gal.5,22-23)

A KOLLÉGIUM KÜLDETÉSNYILATKOZATA

A Szent László Katolikus Kollégium diákjai számára legfontosabb tananyag a jóság és a szeretet, mely képes legyőzni a rosszat és az ellenségből őszinte, jó barátot formálni. Szent László példájára szeretnénk megtanítani kollégistáinkat, hogy egymásnak ne bírái, hanem életet adó orvosai legyenek, ne elítéljék egymást, hanem felszabadítsák társaikat a szeretetre. Az evangéliumi tanácsok fényében, küldetésünk része tanulóink szeretetteljes szigorral való nevelése a keresztény értékrend szerint, hitre vezetése és hitben való megerősítése.

Kollégiumi pedagógiai program a kollégiumi pedagógiai program törvényi háttere

2011. évi CXCV. tv. A nemzeti köznevelésről.

20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról

A kollégiumi nevelés országos alapprogramja

https://www.oktatas.hu/kozneveles/kerettantervek/2020_nat/iranyelvek_alpprogramok

(letöltés dátuma: 2022. május 20.)

A kollégium bemutatása

A kollégium és iskola az 1918-ban, a Szent Orsolya rend (Ordo Sanctae Ursulae, O.S.U.) által alapított leánynevelő intézmény jogutódja. Intézményünkben az alapító nővérek szándéka szerint újra keresztény szellemű, hitünkhöz, egyházunkhoz, nemzetünkhöz hű oktató-nevelő munka folyik, napjainkban már nem csak leányok számára. A szolgáló szeretet szellemében végzett munkánk folyamán örök érvényűek a rendalapító Szent Angéla útmutatásai. A kollégiumban nagy hangsúlyt fordítunk a rend jelmondatának „Serviam” (szolgálók) megvalósulására.

„Legyen gondotok minden leányotokra, valamennyit véssétek szívetekbe; ne csak a nevüket, hanem helyzetüket, természetüket, egész életüket...” (Szent Angela)

Az intézmény neve: Szent László Katolikus Gimnázium, Technikum, Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola, Kollégium, Óvoda és Bölcsőde

Székhelye: 4600 Kisvárda, Flórián tér 3.

Fenntartó: Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye 4024 Debrecen, Varga utca 4.

Újra egyházi tulajdonba vétel: 1992. július 1.

A kollégium státusza: nem önállóan gazdálkodó

Férőhelyek száma: 80 fő

A tanulócsoporthoz összetétele: koedukált (lány, fiú)

Tanulóink zömmel Szabolcs-Szatmár-Bereg megyéből érkeznek, de a szomszédos Borsod-Abaúj-Zemplén megyéből, valamint a megyénkkel szomszédos Kárpátaljáról is vannak diákjaink. Intézményünknek a város központjában található XVIII. századi műemlék jellegű épület ad otthont, a lakórészen háromszintes, ebből 24 lakószobával és 2 teakonyhával rendelkező épület. A kollégium épületében található a kápolna és a könyvtár.

A kollégium pedagógiai programja a Kollégiumi Nevelés Országos Alapprogramja alapján készült.

Az alapprogram a NAT kulcskompetenciáit, fejlesztési feladatait, az iskolai nevelés-oktatás közös értékeit figyelembe véve, valamint alapvető céljaihoz igazodva meghatározza a kollégiumi nevelés céljait és feladatait, alapelveit, általános kereteit, a működéssel és a kollégiumi élet szervezésével kapcsolatos feltételeket, elvárásokat. Az alapprogram a

kollégiumokat érintő, az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés egységes kritériumok szerinti megvalósításának kollégiumi alapidokumentuma is.

Az Alapprogram szerint különös figyelmet fordítunk a nevelés minden területén az alábbi kulcskompetenciák fejlesztésére.

Kulcskompetenciák

1. A tanulás kompetenciái
2. A kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi és idegen nyelvi)
3. A digitális kompetenciák
4. A matematikai, gondolkodási kompetenciák
5. A személyes és társas kapcsolati kompetenciák
6. A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái
7. Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák

I. A KOLLÉGIUM TÁRSADALMI SZEREPE

A kollégium a köznevelési rendszer szakmailag önálló intézménye. Alapfeladata, hogy biztosítsa a megfelelő lakhatási és tanulási feltételeket azon tanulók számára, akiknek a lakóhelyén nincs lehetőség a tanuláshoz, a szabad iskolaválasztáshoz való jog érvényesítésére, a nemzetiségi oktatásra, illetve akiknek a családja nem tudja biztosítani a tanuláshoz szükséges körülményeket.

A kollégium kiemelt társadalompolitikai szerepe és feladata, hogy fenntartsa a társadalmi mobilitást: esélyeket teremtsen, biztosítsa a hozzáférést a jó minőségű tudáshoz, segítse a szociális, kulturális hátrányok leküzdését, a társadalmi integráció folyamatát. Fontos szerepe van az egész életen át tartó tanulás megalapozásában, a tanuláshoz szükséges készségek és képességek, a NAT-ban meghatározott kulcskompetenciák erősítésében, a tehetség felismerésében és fejlesztésében, a tanulók felzárkózásának segítésében.

A kollégium a tevékenysége során megteremti a feltételeket az iskolai tanulmányok sikeres folytatásához, kiegészíti a családi és iskolai nevelést és oktatást, egyúttal szociális ellátást, biztonságot, valamint érzelmi védeltséget is nyújt.

A kollégium megfelelő pedagógiai környezet biztosításával elősegíti a társadalmi szerepek tanulását, a diákok önszerveződése során kialakuló közösségekben az együttélés, az együttműködés, az önkormányzó képesség, a döntés és felelősség, a konfliktuskezelés demokratikus technikáinak megismerését, gyakorlását; ezzel a kollégium hatékony támogatást nyújt a sikeres társadalmi beilleszkedéshez.

4.2. A KOLLÉGIUMI NEVELÉS

A kollégium a bentlakásos intézmény sajátos eszközeinek és módszereinek felhasználásával hozzájárul a nevelési-oktatási rendszer egészére kitűzött célok megvalósulásához, a NAT-ban meghatározott feladatok megoldásához, az abban megfogalmazott értékek alapján.

4.2.1. A kollégiumi nevelés alapelvei, értékei és céljai

A **kollégiumi nevelés célja** legfőképp a tanulók szocializációjának, kiegyensúlyozott és egészséges fejlődésének, tanulásának, a sikeres életpályára való felkészítésének segítése, személyiségének fejlesztése, kibontakoztatása.

A kollégium – céljai elérése érdekében – diákközpontú, az egyén és a közösség harmóniáján alapuló környezetet és tevékenységrendszert alakít ki, melynek **főbb alapelvei**:

- a) az alapvető erkölcsi normák érvényesítése
- b) a nemzeti hagyományok megőrzése, a nemzeti azonosságtudat fejlesztése;
- c) a tanulók és közösségeik iránti felelősség, a bizalom, a szeretet, a segítőkészség
- d) az alapvető emberi és szabadságjogok, valamint a gyermekeket megillető jogok érvényesítése;
- e) a nemzeti és európai nevelési elvek alkalmazása;
- f) szakmai és intellektuális igényesség, kulturált stílus a pedagógus tevékenységében;

az egyéni és életkori sajátosságok, valamint a sajátos nevelési igényű tanulók szükségleteinek figyelembevétele;

- g) építkezés a tanulók aktivitására, öntevékenységre, önszerveződő képességére;
- h) az integrált nevelés, az integrációt elősegítő pedagógiai módszerek alkalmazása;

- i) a szülőkkel, a kollégiumhoz kapcsolódó iskolákkal, a társadalmi környezettel való konstruktív együttműködés;
- j) a nemzetiségi azonosságtudat tiszteletben tartása, ápolása.

A nevelés (ezen belül a kollégiumi nevelés is) általános célja a gyermek érett, felnőtt emberré formálódása. Hatékony oktatási-nevelési színtér a kollégiumi élet, mely segíti a magas szintű komplex felkészítést, a társadalmi problémák iránti érzékenység elmélyítését, és biztosítja ezek személyi és tárgyi feltételeit. A tanulókkal való folyamatos együttélés a kollégiumban a pedagógusokra nagy felelősséget ró.

Nevelésünk értéke abban áll, hogy törekszünk diákjaink érett, felnőtt keresztény emberré formálására. A kereszténységében felnőtt személyiségnek van kialakult világnézete, vannak erkölcsi és keresztény elvei, és ennek megfelelően alakítja az életét, felelősséggel tudja vállalni a társadalomban ráháruló feladatokat. Minden nevelési tevékenység eleme a követelmények állítása, a meggyőzés és a késztetés. Mindezen tevékenységek erkölcsi jellegűek, következésképpen világnézettől függőek. Ezeket a szempontokat figyelembe véve egyértelműen belátható, hogy nem létezik semleges nevelés. Intézményünk egyházi fenntartású, tehát a nevelés keresztény szellemiségű. Az erkölcsi nevelés mellett fontos szempont az egész életen át tartó tanulás megalapozása, a tanuláshoz szükséges jártasságok, készségek és képességek kialakítása.

4.2.2. A keresztény nevelés célja

- a hit ébresztése és fejlesztése,
- a diákok érett, felnőtt kereszténnyé nevelése.

A nevelés területei: testi, értelmi, érzelmi, de elsősorban az erkölcsi, akarati nevelés. Azáltal lesz keresztény neveléssé, hogy az egyes feladatok végső soron mind a felnőtt keresztény ember egyéniségének alakítását szolgálják. Ennek eredményeként a gyermek boldog, bátor, a szellemi környezeti ártalmakkal szemben ellenálló, hasznos állampolgárrá, áldozatkész kereszténnyé válik. Életkori sajátosságaik révén e kérdésekre leginkább fogékony tanulók felé a kollégium missziós szolgálatot lát el. Az ökumenizmusnak és a toleranciának meg kell mutatkoznia más felekezeti diákjai felé is.

Az otthonteremtés a kollégium alapvető célja: nevelőtől is diáktól is olyan elvek követését várja el, amelyek nem rögzíthetők maradéktalanul előírásokban, sürgetőbbek, mint a

megfogalmazható szabályok. Célunk a személyes és nem pusztán jogszerű kapcsolatokon alapuló közösség kialakítása.

A Krisztus-központú nevelésünk az egyes emberre figyel, tehát személyiség központú. Különös gondot fordítunk a keresztény/katolikus elkötelezettség kialakítására, a hagyományok átadásával erősítjük az egyházhoz, a hazához, és a családhoz való tartozást. Tevékenységünk kiegészíti a családi és iskolai nevelést, szociális ellátást és biztonságot nyújt.

4.3. A kollégiumi nevelés feladatai

A kollégium – a kollégiumi jogviszony fennállása alatt – biztosítja diákjai számára azok iskolai tanulmányai folytatásához szükséges kollégiumi feltételeket. Köznevelési feladatait kollégiumi ellátás, nemzetiségi kollégiumi ellátás, illetve sajátos nevelési igényű tanulók kollégiumi ellátásán keresztül valósítja meg.

A kollégiumi nevelés feladata különösen:

4.3.1. A tanulás tanítása

A tanulás kompetenciáinak fejlesztése.

A kollégiumunkba érkező tanulók különböző típusú iskolákból, településekről, eltérő családi környezetből jönnek. Tanulási módszereik és a tanulásuk hatékonysága eltérő.

A foglalkozásokon alapfeladat, hogy a kollégiumi élet egész időszakában figyelemmel kísérjük diákjaink fejlődését.

A rendszeres tanulás-módszertani foglalkozások eredményeképpen a tanulók szert tesznek a tanulás szervezésében a fokozatos önállóságra.

A kollégiumi tanulásmódszertan a tanórákra való felkészülést, az iskolai tanulás hatékonyságának növelését szolgálja. Segíti a kollégistákat abban, hogy idejüket jól tudják beosztani, szervezni tudják kollégiumi életüket, fontossági sorrendet tudjanak felállítani tevékenységeik és a tanulnivalók között. Elősegíti, hogy a kollégisták kialakítsák magukban annak tudatát, hogy a rendszeres és folyamatos készülés, a gyakorlás, a bevésés alapja az iskolai sikernek, ugyanakkor előkészít a továbbtanulás fokozataira, valamint a felnőtt életre. Kialakítja az önálló tanulás kompetenciáját, a közösségben való tanulás módszereit, felkészít

az önművelésre és az önnevelésre. Az ismeretek elsajátítása közben igyekszünk, hogy a tanulás belső igénnyé váljon a mindennapi életben.

4.3.2. Az erkölcsi nevelés

Kommunikációs és személyes társas kapcsolati kompetenciák fejlesztése.

A kollégiumi nevelés során fontos, hogy kollégistáink megismerjék az alapvető keresztény erkölcsi normákat, és e normák beépüljenek személyiségükbe, mindennapi életükbe, tevékenységükbe. A kollégium közösségi élete, a nevelők példamutatása elősegíti a tanulók életében nélkülözhetetlen készségek megalapozását és fejlesztését, mint a kötelességtudat, a munka megbecsülése, a mértéktartás, az együttérzés, a segítőkészség, a tisztelet és a tisztesség, a korrupció elleni fellépés, a türelem, a megértés, az elfogadás, az empátia, a szociális érzékenység.

A keresztény erkölcsi nevelés jelentős hatással van a közösség és az egyén életére egyaránt. Lényeges, hogy a hétköznapi életből vett példák alapján készítsen fel az elkerülhetetlen életkonfliktusokra és azok kezelésére.

4.3.3. Nemzeti öntudat és hazafias nevelés

Kommunikációs kompetenciák fejlesztése, az önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciáinak fejlesztése.

A kollégium, az iskolai tanulmányokra alapozva, azt kiegészítve segítse elő a nemzeti, népi kultúránk értékeinek, hagyományaink megismerését. A kollégiumi foglalkozások keretében a diákok tanulmányozzák a jeles magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók munkásságát. Sajátítsák el azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek megalapozzák az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismerését, megbecsülését. A nevelés révén alakuljon ki bennük a közösséghez tartozás, a hazaszeretet érzése, és az a felismerés, hogy szükség esetén Magyarország védelme minden állampolgár kötelessége. Európa a magyarság tágabb hazája, ezért magyarságtudatukat megőrizve ismerjék meg történelmét, sokszínű kultúráját.

4.3.4. A családi életre való nevelés

Kommunikációs, és személyes, valamint társas kapcsolati kompetenciák fejlesztése.

A család, mint a társadalom alapsejtje, alapvető közösségi építőköve, különös jelentőséggel bír a tanulók kiegyensúlyozott személyiségfejlődésében.

A kollégiumnak éppen ezért kitüntetett feladata a harmonikus keresztény családi minták közvetítése a családi közösségek és értékek megbecsülése.

A kiépülő párkapcsolatoknak fontos szerepe van a későbbi családi közösség kialakításában.

Egymás tisztelete, a másik iránt érzett felelősség, a helyes szexuális kultúra és az erkölcsi értékek kialakítása döntő jelentőségű, melyben a kollégiumi nevelésnek fontos szerepe van.

4.3.5. Állampolgárságra, demokráciára nevelés

Kommunikációs, és személyes valamint társas kapcsolati kompetenciák fejlesztése.

A kollégiumban folyó nevelés sajátos pedagógiai eszközök révén elősegíti a demokratikus jogállamra épülő közélet működésének megértését.

A közösségi tevékenységek gyakorlásával a diákok átélhetik annak jelentőségét, hogy mit is jelent a felelős állampolgári részvétel a közügyekben a közösség és az egyén számára egyaránt.

4.3.6. Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

Kommunikációs, személyes és társas kapcsolati kompetenciák fejlesztése.

A közösségi lét, a csoporthoz tartozás, az egymás közötti interakciók elősegítik a reális énkép és az önértékelés kialakulását, melyek a személyiségfejlődés meghatározó elemei.

Mód van mások helyzetébe történő beleélés képességének kialakítására, mások elfogadására. Ezek a képességek elősegítik, hogy kulturált közösségi élet alakuljon ki a kollégiumban.

4.3.7. Testi és lelki egészségre nevelés

Kommunikációs és személyes, valamint társas kapcsolati kompetenciák fejlesztése.

Az egészséges életritmus és életvitel kialakítása, tudatosítása meghatározó jelentőségű a fiatalok számára.

A tanulók a kollégiumban olyan ismereteket sajátíthatnak el, olyan szokásokat tanulhatnak meg, amelyek segítik őket testi és lelki egészségük megőrzésében, az egészségkárosító szokások megelőzésében.

A kollégium sportélete nagyban hozzájárulhat az egészséges életmód kialakításához és fejlesztéséhez.

4.3.8. Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

Kommunikációs és személyes, valamint társas kapcsolati kompetenciák fejlesztése.

A kollégiumi nevelés feladata a szociális érzékenység, segítő keresztény magatartás kialakítása a tanulóknál úgy, hogy önálló tapasztalati úton ismerjék meg a hátránnyal élők sajátos igényeit, élethelyzetét. Ez a segítő magatartás fejleszti a diákokban az együttérzést, együttműködést, problémamegoldást és az önkéntes feladatvállalást, mely elengedhetetlen a tudatos, felelős állampolgári létezéshez.

A szűkebb és tágabb környezetünkben ilyen helyzetben végzett önkéntes feladatvállalás fontos személyiségfejlesztő hatással bír.

4.3.9. Fenntarthatóság, környezettudatosság

Személyes és társas kapcsolati, valamint a matematikai, gondolkodási kompetenciák fejlesztése., a kreativitás, kreatív alkotás kompetenciájának fejlesztése

A mai társadalmi, gazdasági helyzetben kitüntetett szerepe van a természeti környezet megóvásának.

A kollégista diáknak meg kell tanulnia, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességükre tekintettel használja.

Fel kell készíteni őket a környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességek és jogok gyakorlására, a környezet védelmét elősegítő tevékenységekre, közös cselekvésekre. Szelektív hulladékgyűjtéssel, a hulladékok (papír, műanyag) kreatív újrahasznosításával járulunk hozzá a környezettudatossághoz. A fenntarthatóság szemléletét közvetíti a takarékoskodás a vízzel, elektromos árammal, az étel pazarlásának elkerülése.

4.3.10. Pályaorientáció

Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák fejlesztése.

A kollégium olyan feltételekkel rendelkezik, melyek az öntevékeny tanulói cselekvések révén biztosítják a képességeik kibontakoztatását, elmélyülhetnek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, megtalálhatják későbbi hivatásukat, kiválaszthatják a nekik megfelelő foglalkozást és pályát.

A különféle szakkörökön, önképző körökön képessé válhatnak arra, hogy a számukra megfelelő pályaválasztásuk érdekében megtegyék a szükséges erőfeszítéseket.

A pályaválasztáson túl egyben felkészülhetnek a választott életpályára is.

4.3.11. Gazdasági és pénzügyi nevelés

Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák fejlesztése.

Matematikai, gondolkodási kompetenciák fejlesztése.

A pénz világának, a helyes gazdálkodás alapvető szabályainak megismerésére a kollégium megfelelő helyet és lehetőséget biztosít a tanulók számára.

Működése egyben megfelelő példát mutat arra, hogy miként kell és szabad a javakkal észszerűen gazdálkodni, a fogyasztás szerkezetét a lehetőségekhez viszonyítva megfontolt módon kialakítani.

Az egyéni és közösségi érdekek jól összehangolhatók a diák-önkormányzati munka révén.

Gyakorolhatók a döntés és a felelősség egymásra hatásából adódó helyzetek.

Az iskolánkban folyó közgazdasági jellegű szakképzés szintén segíti a gazdasági és pénzügyi tudatosságra való nevelést.

4.3.12. Médiatudatosságra nevelés

Digitális kompetenciák fejlesztése.

A társadalmi élet szinte minden mozzanatát áthatják a különféle médiumok. A diákok kollégiumi nevelésének szempontjából tehát fontos, hogy értsék az új és hagyományos médiumok nyelvét, a társadalom és a média kölcsönös kapcsolatát.

A médiatudatosságra nevelés során a megfelelő értelmező, kritikai beállítódás kialakításának és fejlesztésének meghatározó jelentősége van valamennyi korosztály számára.

4.4. A KOLLÉGIUM MŰKÖDÉSE

4.4.1. Személyi feltételek, elvárások

A kollégiumban a nevelési feladatokat – az Nkt.-ben meghatározott végzettséggel és szakképzettséggel rendelkező, pedagógus munkakörben foglalkoztatott kollégiumi nevelőtanár látja el, aki

- a) a nevelőtestület tagjaival és vezetőivel szoros szakmai együttműködésben végzi munkáját,
- b) rendszeres önképzéssel, szervezett továbbképzéssel megújított, korszerű szakmai ismeretekkel rendelkezik,
- c) képes a nevelési folyamat megtervezésére, megszervezésére, irányítására, ellenőrzésére, értékelésére; jártas a különböző pedagógiai eljárások, módszerek alkalmazásában,
- d) egyéniségével, megjelenésével, felkészültségével, műveltségével, életmódjával követendő példaként szolgál a diákok számára,
- e) megfelelő empátiával rendelkezik, nevelői eljárásaiban, pedagógiai kommunikációjában a tanulók iránti tiszteletet, szeretetet, elkötelezettséget és bizalmat helyezi előtérbe,
- f) képes a diákok helyzetének, személyiségének megismerésére, megértésére,
- g) képes a diákokkal őszinte, bizalmon alapuló viszonyt kialakítani,
- h) képes a konfliktusok eredményes kezelésére,
- i) munkája során folyamatosan együttműködik a tanulók közösségeivel, a nevelésükben részt vevő személyekkel, szervezetekkel.

A kollégiumi nevelőtanár munkáját a jogszabályokban foglaltak szerint végzi, tevékenységét a tudás, az igazságosság, a rend, a szabadság, a méltányosság, a szolidaritás erkölcsi és szellemi értékei, az egyenlő bánásmód, valamint az egészséges életmódra és a fenntartható fejlődésre nevelés határozzák meg.

A kollégiumban dolgozó, nem pedagógus munkakörben foglalkoztatottak munkáját is a gyermekközpontúság, a nevelés eredményességének támogatása kell, hogy jellemezze.

Jelenlétük, megnyilvánulásaik, tevékenységük és annak színvonala is nevelési tényezőként hat a kollégisták mindennapjaiban.

Személyi feltételek:

2 fő csoportvezető tanár

1 fő rész munkaidős tanár

A nevelés folyamatában az intézmény pedagógusai megfelelő egyetemi végzettséggel, magas szintű szakmai felkészültséggel rendelkeznek, oktató-nevelő munkájukban alapvető szempont a keresztény értékrend.

4.4.2. Tárgyi, környezeti feltételek, elvárások a kollégiumban

A kollégium belső és külső környezete biztosítja a nevelési célok megvalósíthatóságát, a kollégisták biztonságát, kényelmét, megfelel az otthonosság általános kritériumainak. Megteremti a jogszabályi előírásoknak megfelelően a nyugodt tanulás, az önálló ismeretszerzés, a kulturális, a sport- és egyéb szabadidős tevékenységek, valamint a diákkörök, szakkörök működésének feltételeit.

A kollégium gondoskodik a tanulók nyugodt pihenéséről, az egyéni visszavonulás lehetőségéről.

A kollégium egy háromszintes épületben működik.

Földszint: fiúk

1-2 emelet: lányok

2 szilencium terem

1 foglalkoztató terem

Szent József iskolai és kollégiumi kápolna

A kollégium termeiben interaktív és vizuális táblák vannak elhelyezve, amelyek a korszerű digitális oktatást segítik.

Az étkezés az iskola által is használt ebédlőben történik.

A tanulóknak a leány és a fiú szinten is van lehetőségük 1-1 konyhahelyiség használatára, alapvető háztartási ismeretek elsajátítására, gyakorlására.

A kollégium épülete műemlék jellegű.

Az iskolai könyvtár is a kollégium épületében kapott helyet.

4.4.3. A kollégiumi élet megszervezése

A kollégium belső életének szabályozása során biztosítja a diákok optimális testi-lelki fejlődésének feltételeit, beleértve a rendszeres és egészséges étkezést, a tisztálkodást, az előírásoknak megfelelő egészségügyi ellátást. Figyelembe veszi a tanulói, a szülői és az iskolai igényeket, valamint az intézményi hagyományokat, szokásokat is. A tanulók napi életének kereteit úgy szervezi, hogy az egyes tevékenységek belső arányai a jogszabályi keretek között a tanulók egyéni és életkori sajátosságaihoz igazodjanak.

A kollégiumi élet megszervezésében jelentős szerepet tölt be a **kollégium diákönkormányzata**. A kollégiumnak biztosítani kell, hogy a diákok választott tisztségviselőik révén részt vehessenek a tanulóközösségek mindennapi életével kapcsolatos célok kijelölésében, a feladatok végrehajtásában, valamint az elért eredmények értékelésében. A kollégium a maga sajátos eszközeivel kiépíti, folyamatosan ápolja és megújítja az önálló arculatához kapcsolódó hagyományait, erősíti a kollégiumi közösség együvé tartozását.

Kollégiumi napirend

6¹⁵ Ébresztő

6⁵⁵ Reggeli ima

7⁰⁰ Reggeli

7³⁰ Kollégium zárása

13⁰⁰ Kollégium nyitása

16⁰⁰-ig kimenő

16¹⁵ - 17⁰⁰ Szilencium 1.

17¹⁰ - 17⁵⁵ Szilencium 2.

18⁰⁰ Vacsora

18³⁰ – 19¹⁵ Szilencium 3.

19³⁰ – 20⁰⁰ Esti ima;

20⁰⁰ - 20⁴⁵ Foglalkozások; pótszilencium

20⁴⁵ Készülődés lefekvéshez

22⁰⁰ Villanyoltás

4.4.4. A teljeskörű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok

A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok

Az egészséget befolyásoló tényezők:

A kollégiumban a tanulók és az őket körülvevő közösség egészségmegőrzése közös felelősségünk. A gyermekek jogainak és kötelességeinek tudatosítása, a jó egészségi állapot megőrzése mindannyiunk feladata. A szokásrendszer kialakítása (személyi higiénia, ruházat tisztasága stb.) alapvető követelmény.

Konkrét feladataink

- Az egészséges pszichoszexuális fejlődés biztosítása
- Idő és az egészség, alvás és egészség, bioritmus, időbeosztás megtanítása
- Tartós egészségkárosodással élő társakkal együttélés, a segítségre szorulóknak támogatása

Táplálkozás:

- A táplálkozás és az egészség, betegség kapcsolata.
- Lelki eredetű táplálkozási zavarok (anorexia, bulimia)

Testmozgás

- A testmozgás és az egészség, betegség kapcsolata.
- Az egészséghez szükséges testmozgás.

Sporttevékenységek lelki egészséget, egészséges személyiségfejlődést és tanulási eredményességet elősegítő hatásainak megismertetés

Lelki egészség

- Stressz- és konfliktus-kezelés, problémamegoldás fejlesztése, valamint az agresszió, bántalmazás és a szenvedélybetegségek elsődleges megelőzése

- Önismeret, önértékelés, a másikat tiszteletben tartó kommunikáció módjai, ennek szerepe a másik önértékelésének segítésében.
- A társas kapcsolatok (ide tartozik a társas kapcsolati készségek fejlesztése, valamint a családi életre nevelés is).
- A nő szerepei, a férfi szerepei.
- A társadalom élete, a társadalmi együttélés normái, illem és etika, erkölcs.
- A családi élet – kapcsolat a család tagjai között; közös tevékenységek.

Betegségek megelőzése:

- Megelőzhető fertőző betegségek, a megelőzés elmulasztásának következményei.
- Megelőzhető nem-fertőző idült (krónikus) betegségek.
- Gerincvédelem, gerinckímélet
- Balesetek, baleset-megelőzés, elsősegély-nyújtás.
- A szenvedélybetegségek és megelőzésük (dohányzás, alkohol- és drogfogyasztás, játék-szenvedély, internet- és tv-függés).

4.4.5.A kollégium környezeti nevelés alapelvei, programok, tevékenységek

Az iskola jövőképeinek környezeti vonatkozásai, hitvallása

A bennünket körülvevő természeti és társadalmi értékek megőrzése, védelme létfontosságú környezeti válságokkal teli világunkban. Ezért iskolai oktató – nevelőmunkánk során fontosnak tartjuk, hogy tanulóink érzékennyé váljanak szűkebb és tágabb környezetük – és a világ globális problémái iránt.

Törekvésünk, hogy kialakítsuk bennük a felelősséget saját testi és szellemi fejlődésükért, egészségük megőrzéséért. Mindezek mellett célunk, hogy elősegítsük tanulóink környezettudatos magatartásának, életvitelének kialakulását annak érdekében, hogy felnőve képesek legyenek környezetük aktív védelmére, értékeinek megőrzésére.

Hosszú távú környezeti nevelési célok

- az általános célokra vonatkozó érték- és szokásrendszer érzelmi, értelmi, esztétikai és erkölcsi megalapozása
- az ökológiai gondolkodás kialakítása, fejlesztése
- rendszerszemléletre nevelés
- holisztikus szemléletmód kialakítása
- fenntarthatóságra nevelés
- a környezetetika hatékony fejlesztése
- érzelmi és értelmi környezeti nevelés
- tapasztalaton alapuló, kreatív környezeti nevelés
- tolerancia kialakítása
- a környezettudatos magatartás és életvitel segítése
- az állampolgári – egyéb közösségi – felelősség felébresztése
- az életminőség fogyasztáson túlra mutató alkotóinak keresése
- az egészség és a környezet összefüggéseinek feltárása
- ismeretek és jártasságok kialakítása, amelyek segítségével képesek lesznek megelőzni az egészségügyi problémákat,
- helyzetfelismerés, ok–okozati összefüggések
- problémamegoldó gondolkodás, döntésképesség
- globális összefüggések megértése
- létminőség választásához szükséges értékek, viselkedési normák kialakítása
- a családi életre nevelés fejlesztése
- az egészséges életvitelhez szükséges képességek fejlesztése

Rövid távú célok és feladatok

- A környezeti nevelés az oktatás és nevelés valamennyi területén jelenjen meg.
- Természeti – épített – szociális környezetünk ismerete, óvása, fejlesztése.

- Helyi értékek és problémák feltérképezése, helyi célok megfogalmazása (pl. öreg fák megóvása, faültetés, madárvédelem, szelektív hulladékgyűjtés, energiatakarékosság stb.)
- A szülőkkal, az iskola környezetében élőkkel a kommunikáció fejlesztése.
- Tantárgyközi kapcsolatok építése, hogy a tanulók egységben lássák az egy témához tartozó ismereteket.
- A pedagógusok, a felnőtt dolgozók és a szülők személyes példájukkal legyenek a környezettudatos életvitel hiteles terjesztői.

4.4.6. A kollégium hagyományai és továbbfejlesztésének terve

Hagyományaink kialakítása során fő szerepet játszik a kétezer éves keresztény értékrend, az egyetemes és magyar vallási néprajz, valamint figyelembe vettük a többszáz éves orsolyita nevelés tradicionális elemeit. Programjaink és ünnepeink az ádventtől Krisztus királyig tartó egyházi év rendjét követik, figyelmet fordítva nemzeti ünnepeink megtartására, magyarságunk megélésére, a nemzeti érzés kifejezésére, fokozására. Hagyományaink egy része már szervesen beépült a kollégiumi életbe. A programok előkészítése és a közös ünneplés aktívan hozzájárulnak a közösség fejlődéséhez, a kreativitás és szolgálatkészség növekedéséhez, a „lelki templom” építéséhez. Célunk, hogy ünnepeink (különösen az OSU-rendi ünnepek) a kollégiumi élet szerves részévé váljanak. A valódi hagyománnyá válásukért fokozatos fejlesztésre, tudatosságra, a szemléletmód tapintatos csiszolására van szükség.

Kollégiumi hagyományaink, ünnepeink:

Veni Sancte, bemutatkozás

Szeptember 24. Szent Gellért ünnepe

Október 21. Szent Orsolya

Január 28. Merici Szent Angéla

Március 19. Szent József

Június 27. Szent László

Katolikus nőnap, kollégiumi ballagás, Szent Orsolya-díj adományozás, tanév végi kirándulás,

Te Deum

Név- és születésnapos diákok, nővérek, pedagógusok köszöntése, ajándékozása egész évben folyamatosan, továbbá 2017-től az OSU nővérek köszöntése fogadalomtételük évfordulóján Imádságos megemlékezés az OSU nővérek nyughelyén, a parcella gondozása.

Mindenszentek ünnepi és halottak napi megemlékezés, imaóra, virrasztás

Keresztúti ájtatosság végzése intézményünk szabadtéri keresztút parkjában 2016-tól.

4.4.7. A kollégium kapcsolatrendszere

A kollégium feladatait csak akkor tudja egyre teljesebben megvalósítani, ha a környezetében lévő más intézményekkel jó kapcsolatot alakít ki, megismerve az ott alkalmazott pedagógiai módszereket és eljárásokat.

Partneri körünkbe a szülők, diákok, pedagógusok és nem pedagógus alkalmazottak, valamint a társintézmények tartoznak. Az együttműködés a partnerek között a kölcsönös tisztelet alapján valósítható meg, melyben nekünk, tanároknak kiemelt szerepünk és felelősségünk van. A tanulók kollégiumi életének legfontosabb jellemzője a kiszámíthatóság, a pedagógusok, nevelők iránti bizalom, a nyugodt, kiegyensúlyozott légkör, a diáktársakkal és a nevelőtanárokkal kialakított jó kapcsolat. Az eredményes munka feltétele a jó közérzet, a színes, változatos diákélet. A diákok és a szülők között az együttműködés alkalmazkodási képességet, empátiát, bizalmat, fegyelmet és sok türelmet kíván mindkét féltől.

A folyamatos kapcsolatépítés, fenntartás elősegíti, hogy a kollégium céljait elérje, feladatait eredményesen megoldja. A kapcsolatok kialakításában, gazdagításában és fenntartásában a kollégium nyitott és kezdeményező. A kapcsolattartás helyi szabályozása a jogszabályi előírásoknak megfelelően történik.

Az irányító szervekkel, iskolával, szülővel való kapcsolattartás és együttműködés formái:

A kollégium fenntartásával, működésével kapcsolatos feladatokat a Szent László Katolikus Gimnázium, Technikum, Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola, Kollégium, Óvoda és Bölcsőde látja el, a főigazgató és a kollégium munkaközösség-vezetője kölcsönösen és rendszeresen tájékoztatják egymást a kollégiummal, a nevelőmunkával kapcsolatos eseményekről. A kollégiummal való kapcsolattartást segíti a nevelési főigazgató-helyettessel való együttműködés.

A kollégium jó kapcsolatot ápol a kollégiumban lakó tanulók osztályfőnökeivel. A különböző kollégiumi eseményekre, ünnepekre, a kollégisták szerepléseire szeretettel várják

az osztályfőnököket, akik így személyesen is tájékozódhatnak a kollégiumban folyó nevelőmunkáról.

III.4.2. Művelődési intézményekkel, történelmi egyházakkal együttműködés:

A kollégium jelentős személyiségformáló hely, mely feladatait úgy tudja megvalósítani, ha együttműködik az adott település közművelődési intézményeivel, történelmi egyházaival. Minden évben fel kell mérni mindazokat a lehetőségeket, rendezvényeket, műsorokat, amelyek a kollégium céljainak megvalósítását szolgálják. (Különös tekintettel a színház, a városi könyvtár közönség szervező, kulturális vetélkedőire, kiállításokra, zenei estékre.

A történelmi egyházak meghívásának eleget téve rendszeresen részt veszünk az ökumenikus imahét alkalmain a római katolikus, görögkatolikus, református, evangélikus templomban.

A Római Katolikus Egyházközség által szervezett októberi rózsafüzér alkalmakon előimádkozást vállalnak diákjaink, többen részt vesznek különböző lelkigyakorlatokon és szolgálatot vállalnak a nagybőjti keresztút végzésében is.

A kulturális programok kapjanak kellő propagálást a kollégiumban. A művelődési programokon, rendezvényeken a tanulók részvételét meg kell szervezni. Ennek érdekében nevezünk ki kapcsolattartó felelőst a kollégiumi nevelők közül, aki rendszeresen nyomon követi a város kulturális rendezvényeit. Kulturális együttműködés keretében a Várday István Városi Könyvtárban történelmi versenyeken és vetélkedőkön veszünk részt.

A szülőkkel való kapcsolattartás:

A kollégium nevelési-oktatási feladatait úgy tudja megoldani, ha együttműködik az iskolával, osztályfőnökökkel, szaktanárokkal és a szülőkkel. Tényleges együttműködést kell megvalósítani, igényelve a kölcsönös rendszeres tájékoztatást, a kollégiumi követelmények ismeretét és otthoni alkalmazását, rendszeres kapcsolattartást a szülőkkel. Kirívó esetben a család látogatása is szükséges lehet.

Rendszeresen tartunk szülői értekezleteket és fogadó órákat.

Telefonon bármikor érdeklődhetnek, kereshetnek bennünket a szülők. Igény és szükség esetén személyesen is rendelkezésükre állunk, hogy a gyermek érdekében konzultáljunk. Ha a

gyermek viselkedésében rendkívüli változást észlelünk (negatív irányban) azonnal értesítjük a szülőt/gondviselőt. A pozitív irányú változásokat dicsérettel jutalmazzuk.

Társintézményekkel való kapcsolattartás:

A Debrecen- Nyíregyházi Egyházmegye fenntartásában lévő katolikus nevelési-oktatási intézményeinek kollégiumaival szakmai kapcsolatot tartunk fenn:

Szent Imre Katolikus Gimnázium, Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola, Kollégium, Óvoda és AMI, Nyíregyháza

Szent József Óvoda, Általános Iskola, Gimnázium és Kollégium, Debrecen

Kisvárdai Város középfokú köznevelési intézményeivel szakmai kapcsolatot tartunk, kulturális és közösségépítő programokon veszünk részt velük (évente sakkverseny (Refi-kupa) a város középiskolái és kollégiumai számára a Várday Kata Református Gimnázium szervezésében).

4.5. A KOLLÉGIUMI TEVÉKENYSÉG SZERKEZETE

A kollégium igazodva az Nkt. 28. §-ának rendelkezéseihez a nevelési folyamat során a tanulói tevékenységeket annak céljától, jellegétől függően kollégiumi programok, csoportos és egyéni foglalkozások keretében szervezi, az intézményi szervezet működéséhez pedagógiai irányítást, illetve támogatást biztosít.

A kollégium részben családpótló, jelentős az ismeretközvetítő funkciója, továbbá szocializációs színtér. Olyan terep, mely kedvez a tehetség kibontakoztatásának, fejlesztésének.

Mivel a kollégium részben helyettesíti a családot, hangsúlyosan jelen van a személyesség. A nevelőtanár és diák között kialakuló közvetlen, bizalmi kapcsolat lehetővé teszi a gyermek szocializációs háttérének, egyéni tulajdonságainak, személyiségvonásainak, képességeinek, lappangó tehetségének feltárását. A kollégium a fizikai biztonság nyújtása mellett emocionális biztonságot is ad, mely bátorít és megerősít. A kollégium gazdag interakciós közegében a gyermek változatos szerepmintákkal találkozik, amely szociális érését, személyiségének fejlődését jelentősen segíti. E pedagógiai környezetben lehetővé válik a gyermek ön- és valóságismeretének, önbizalmának, alkotásigényének fejlesztése.

4.5.1. A kollégium által kötelezően biztosítandó foglalkozások

A kollégium a foglalkozások tervezése, szervezése során kiemelten ügyel a pozitív, tanulási attitűd kialakítására és megerősítésére, az egyénre szabott tanulásfejlesztésre, a kreativitás fejlesztésére, az egész életen át tartó ismeretbővítés fontosságára, gondoskodik a tanulókkal való személyes törődés tapintatos formáinak kialakításáról. Külön figyelmet fordít a nemzetiségi sajátosságokra és a sajátos nevelési igényű tanulók egyéni szükségleteire. A kollégium a foglalkozások formáját és tartalmát úgy határozza meg, hogy azok hozzájáruljanak a tanulók erkölcsi gyarapodásához, személyiségének gazdagodásához, kompetenciáik fejlesztéséhez, a közösség fejlődéséhez.

Egyetemes emberi értékekre nevelés

Tudatában kell lennünk annak, hogy a középiskolában eltöltött éveknek döntő szerepük van a tanulók karakterének kialakításában. Törekednünk kell arra, hogy személyiségüket a négy alapérték: igazságosság, jóság, szépség, szentség határozza meg.

Ennek érdekében kötelességünk:

- felkelteni érdeklődésüket a valódi értékek iránt,
- igényességet kialakítani bennük,
- erősíteni küzdő és kudarcvállaló képességüket,
- szintézist teremteni bennük a keresztény hit által,
- arra tanítani őket, hogy mint keresztények kötelezzék el magukat Isten szolgálatára.

Vallási nevelés

Minden egyházi intézmény fundamentuma. A hit által kell megteremteni azt a keresztény közösséget, szeretetteljes és bizalmas légkört, amelyben a tanulók otthon érzik magukat. A nevelői kar valamennyi tagja hívő keresztény, így egyforma lelkiismeretességgel látja el ebből adódó feladatait:

- reggeli és esti imák és áhítatok a kápolnában,
- heti egy alkalommal felekezetnek megfelelő szentmise, szent liturgia, istentisztelet
- az ökumenikus imahéten való részvétel.

A rekreációs nevelés

Az egészséges életmódra nevelés része a mai kor elengedhetetlen követelménye. Célunk a harmonikus tanulói személyiség kialakítása, szoros összefüggésben az egészséges életre szoktatással. E terület kiemelésénél az a célunk, hogy a diákokat felkészítsük a harmonikus felnőtt életre, középpontba állítva a természetes életmódot és korszerű táplálkozást. Ezek jegyében tanulóinkat csoportfoglalkozások kereteiben megismertetjük a néphagyományokkal, valamint a főzés-sütés alapelemeivel. Ez utóbbit kiegészítjük általános háztartási ismeretekkel, valamint a kézi varrás alapelemeinek megismertetésével.

4.5.2.A Gyermek- és ifjúságvédelemmel összefüggő tevékenységek

A gyermek és ifjúságvédelemmel összefüggő tevékenységet a kollégium az iskolával szorosan együttműködve látja el. A nevelők napi kapcsolatban vannak a gyermekvédelemmel foglalkozó kollégával, aki mindig szívesen segít a problémák megoldásában. A Nevelési Tanácsadó szakemberei rendszeresen segítik munkánkat. Felvilágosító előadásokon rendszeresen részt vesznek kollégistáink.

A hátrányos helyzetű tanulóknak szervezett felzárkóztató, tehetséggondozó, társadalmi beilleszkedést segítő foglalkozások, tervek

A hátrányos helyzetű tanulóknak felzárkóztató, tehetséggondozó és társadalmi beilleszkedést segítő foglalkozásokat szervezünk.

Nevelőink elsődleges feladatnak tekintik a hátrányos helyzetű tanulók beilleszkedésének segítségét a kollégiumi közösségbe.

A következő korrepetálásokat, személyre szabott fejlesztéseket biztosítja a kollégium: matematika, közgazdaságtan, történelem.

Ösztönözzük őket az iskolai, valamint a városi könyvtár látogatására.

Tanulmányi előmenetelüket fokozott figyelemmel kísérjük, hiszen éppen náluk tapasztalható sok esetben a lemaradás, hiányosság.

Az élethosszig tartó tanulás fontosságának felismerése

A kollégiumi élet egyik legfontosabb és egyben legvitatottabb területe a tanulmányi munka. A kollégiumi tanulás segítésében ismernünk kell a tanulási törvényszerűségeket

(mechanikus, intellektuális). Egyszerre több felkészülést, felkészítést kell biztosítanunk. A közösségben való tanulást a diákok nagy része rendkívül nehezen szokja meg. A hangos tanulásra kevesebb lehetőség van, mint otthon. Tanulóink részt vesznek az iskolai korrepetálásokon, tehetséggondozásokon. A kollégiumban a pedagógusok szakjainak megfelelően biztosítják az állandó szaktanári segítséget. Megkülönböztetett törődésben részesítjük a hátrányos helyzetű tanulókat. Az esélyegyenlőtlenség csökkentése fontos feladatunk, amely speciális felzárkóztató programokkal, személyes törődéssel történhet.

Biztosítjuk továbbá a megfelelő időkeretet is a tanulók számára, a tiszta, egészséges termeket, a megfelelő világítást és hőmérsékletet.

A továbbtanulásra, pályaválasztásra való felkészítés

Bár a tanulók életpályára való felkészítése nem a középiskolában kezdődik, mégis a pályaválasztás előkészítése különösen jelentőséggel bír a kollégisták esetében, hiszen – távol családjuktól – a reális pályaválasztásuk érdekében a legtöbb segítséget a kollégiumtól kaphatják. Ehhez mindenekelőtt tájékozódni kell a tanuló érdeklődéséről, pályaválasztási motívumairól, pályára való alkalmasságáról és objektív módszerek felhasználásával meg kell ismerni képességeit. Mindezt ki kell egészíteni a diákkal, az osztályfőnökkel, a szaktanárral és a családdal folytatott beszélgetésekkel, ezzel is kontrolálva a választás realitását.

Mivel a serdülőnek számos olyan tényező nehezíti pályaválasztását, mint a motiváció hiánya, a döntésképtelenség, az olvasottság vagy a tájékozottság hiánya, ezért különösen hangsúlyos a diákok pályaismeretének bővítése (előadások szervezésével) és olyan lehetőségek biztosítása, mikor módja van tanuló társaival, volt kollégistákkal, különböző foglalkozású felnőttekkel a szabad beszélgetésre.

4.5.3. Felkészítő foglalkozások a kollégiumban, a tanulók fejlődését, tehetséggondozását, felzárkóztatását, pályaválasztását, az önálló életkezdést elősegítő tevékenység elvei

Tanulást segítő foglalkozások:

- a) rendszeres iskolai felkészülést biztosító egyéni és csoportos foglalkozás,

- b) differenciált képességfejlesztő, tehetség-kibontakoztató foglalkozás,
- c) a bármely okból lemaradó tanulók felzárkóztatása, hátránykompenzáció,
- d) a tantárgyi ismeretek bővítése és a pályaválasztás segítése érdekében szervezett szakkörök, diákkörök,
- e) tematikus csoportfoglalkozás.

A tanulmányi munka eredményességét segítjük elő:

- a tanulópárok megszervezésével,
- a tanulók feleleteinek nyilvántartásával,
- a tanulmányi munka és fegyelem havonkénti értékelésével,
- az egyéni korrepetálások megszervezésével,
- ha kell a házi feladat kikérdezésével,
- a helyes tanulási módszerek megismertetésével.

Szilencium

A tanulószobai foglalkozás a napi felkészülést szolgáló tevékenység, közvetlen tanári irányítással, mely meghatározott időkeretben és nyugodt felkészülést biztosító tárgyi környezetben, csoportos, illetve egyéni foglalkozás keretében zajlik. A tanulószobai foglalkozáson való részvétel minden kollégista diák számára kötelező, kivéve a kiemelkedő tanulmányi eredményt elért, önálló tanulásra képes tanulóinkat.

Kollégiumunkban a tanulószobai és az egyéni fejlesztést megvalósító foglalkozási idő összesen heti 12 óra, azonban a különböző képességű diákoknak más-más idő szükséges a tananyag megfelelő elsajátításához. Ezt figyelembe véve a fenti órakeret egyéni elbírálás alapján növelhető.

Úgy az egyéni tanulás, mint a közös szervezésű szilenciumok során biztosítani kell a megfelelően nyugodt körülményeket. A szilenciumra a nevelőnek és a diákoknak is rá kell hangolódni oly módon, hogy egyéni problémáikat és iskolai élményeiket még szilencium előtt meg tudják beszélni.

Segíteni kell a diákokat a helyes időbeosztás kialakításában a hatékony tanulás érdekében.

Egyénileg és csoportosan tanulást végzők beosztás szerint tanulnak. Szabadszilenciumot a kiváló és példamutató kollégisták kaphatnak.

A beosztás keretében végzendők:

- napi felkészülés megszervezése,
- ellenőrzés, segítségnyújtás,
- folyamatos segítség és ellenőrzés.

A hatékony szilenciumi munkát biztosító módszerek:

- a foglalkozások pontos és következetes kezdése, szilenciumi fegyelem biztosítása,
- a tanulmányi eredmények nyilvántartása,
- a tanulmányi munka és fegyelem rendszeres értékelése

A szilenciumi munka segítése és ellenőrzése frontálisan, kiscsoportos formában, valamint egyénileg történhet.

Felzárkóztatás, korrepetálás

Valamely tantárgyból lemaradt tanulók felzárkóztatása a napi ismeret-elsajátítása kapcsán tapasztalt hiányosságok alapján történik. Az eredményesség érdekében kis létszámú csoportokat hozunk létre. Kollégiumi nevelőink egyetemet végzett középiskolai tanárok, akik alapos, átfogó szaktárgyi tudással rendelkeznek. Elsősorban az ő szakterületük biztosít lehetőséget a korrepetálásra (hit- és erkölcstan, matematika, fizika, közgazdaságtani ismeretek, biológia, földrajz, történelem). A kollégisták angol nyelvi tudását anyanyelvi lektor segíti.

Tehetséggondozás keretében történik

- a kiemelkedő képességű tanulókkal való foglalkozás,
- segítségnyújtás számukra /pályázati és versenylehetőségek felkutatása,
- versenyekre való felkészülés biztosítása.

4.5.4. Egyéni és közösségi fejlesztést megvalósító foglalkozások, művelődési és sportolási tevékenységek szervezésének elvei:

A keresztény értékrend szerinti kötelező foglalkozások:

- közös imák (reggel, este), lelki napok, közös szentmisék (legalább hetente), rendszeres és folyamatos katekézis.
- Személyes törődés: lelki napokon vagy máskor is gyónási lehetőség, és a nevelőtanár szabadidőben egyéni beszélgetésre rendelkezésre áll.
- A nevelőtanár nemcsak munkakört tölt be, hanem személyes példaadással, megszólíthatósággal a tanulóknak személyes törődést biztosít.
- vallás-etikai és erkölcsi előadások a kollégisták számára,
- filmklub,
- karitatív tevékenység a helyi adottságok szerint,
- egyházi jellegű kirándulások, lelki napokon való részvétel szorgalmazása,
- vallási életbe való bevezetés, kapcsolatok lelki vezetőkkel (pályaorientáció, hivatásgondozás),
- bibliakörök, imakörök, egyházi- és ifjúsági énekek, hitéletet elősegítő (imádságok, hagyományos népi ájtatosságok, missziós, liturgikus és paraliturgikus) tevékenységek.

Csoportvezetői foglalkozások:

- a) közösségi foglalkozás a kollégiumi csoportok számára: a csoport életével kapcsolatos feladatok, tevékenységek, események, problémák megbeszélése, értékelése
- b) tematikus csoportfoglalkozások: a rendeletben előírt témakörök, időkeretek között szervezhető foglalkozások

Heti egy órában zajlanak. Ilyenkor kerül sor a kollégium és a csoport életével kapcsolatos dolgok megbeszélésére, a végzett munka értékelésére, valamint a Kollégiumi Nevelés Alapprogramjában szereplő témák feldolgozására. Ezek a foglalkozások alkalmat kínálnak tanulóink kompetenciáinak fejlesztésére pl. beszéd és viselkedéskultúrájának az alakítására, az együttélés szabályainak a megvitatására és a tanulóink erkölcsi és keresztény magatartásának formálására.

Szeretnénk elérni, hogy igénnyé váljék az igazmondás, a fegyelmezettség, a pontosság és a felnőttek iránti tisztelet. A csoportfoglalkozásokat tervezzük, ezek az éves munkaterv részét képezik.

A kollégiumi közösségek szervezésével összefüggő foglalkozások:

- a) a kollégiumi diákönkormányzatok működésének támogatása
- b) kollégiumi diákfórumok (kollégiumi gyűlés, kisebb közösségek szerinti megbeszélések)

A kollégiumi diákönkormányzat éves munkaterv szerint működik. Havonta egy alkalommal ülésezik, de a kollégiumi élet minden területén jelen vannak és segítik a kollégiumi közösség működését.

A kollégium hagyományaival összefüggő foglalkozások

A kollégium hagyományos kulturális és ünnepi rendezvényei:

- Gólya-avató
- Halottak napi megemlékezés az orsolyita nővérek sírjánál
- Mikulás est
- Karácsonyi ünnepség
- Virrasztás
- Ballagás, Orsolya-díj átadás

A tanulókkal való egyéni törődést biztosító foglalkozások:

- Egyéni törődést biztosító foglalkozások: tanulók feltárhatják egyéni problémáikat,
- a pedagógusok, a lelkészek tanácsait, segítségét kérhetik.

Ezek a személyes törődést biztosítják, jó lehetőséget biztosítanak arra, hogy tanulóink feltárják egyéni gondjaikat, problémáikat. Ha a diák igényli és kéri, megszervezzük a segítségnyújtást.

Ezek csak részben tervezhetők, illetve folyamatosan kezelhetők.

Az egyéni foglalkozások keretében szorgalmazzuk a tanuló közvetlen környezetének a megismerését, mert csak így segíthetünk egyéni problémáik leküzdésében, szorongásaik feloldásában.

Szabadidő eltöltését szolgáló foglalkozások:

Állandó vagy adott eseményre szerveződő kollégiumi diákcsoportok számára szervezett foglalkozások.

Választható foglalkozások

A szabadidő eltöltését biztosító foglalkozások:

A kollégium diákjai szabadon választhatnak a kollégium által szervezett, a szabadidő hasznos eltöltését szolgáló foglalkozást. Választásukat követően azonban kötelesek heti 1 alkalommal részt venni ezen.

Évente a munkaterv határozza meg milyen választható foglalkozásokra lesz lehetőség a tanév során. Lehetőség szerint a következőket biztosítjuk:

- praktikus ismereteket adó foglalkozások,
- Biblia-kör,
- film klub,
- háztartási foglalkozások,
- egészségügyi előadások,
- egyházi- és ifjúsági ének
- sportfoglalkozások (futball, kosárlabda, kondi)

Sportfoglalkozások

A kollégista tanulók rendszeresen használhatják, előre egyeztetett időpontban, délután és este az iskola sportlétesítményeit. A tornateremben lehetőség nyílik labdarúgásra, kézilabdázásra, kosárlabdázásra. A főépület alagsorában konditerem és asztali tenisz nyújt lehetőséget a kikapcsolódásra. Az iskola udvarán füvesített labdarúgó pálya, körben rekortán futópálya, valamint kézilabda pálya és szabadtéri kondi várja a délután és este sportolni vágyó kollégista diákokat. Iskolánk testnevelő tanárai vezetésével délutánonként a városi uszodában úszáson vehetnek részt a diákok.

Szabadidős tevékenységek

- sport és műveltségi vetélkedők,
- mozi, színházlátogatások,
- templom-, múzeum-, könyvtárlátogatások,
- hangverseny-látogatás,
- a városi- és egyházi kulturális, közösségformáló rendezvények látogatása.

Témanapok, témahetek, projektek

szeptember

Veni Sancte, Kisboldogasszony, Szent Gellért, Szent Mihály ünnepe

október

Rózsafüzér imádság, Mária-tisztelet hónapja, az aradi vértanúk emléknapja, Magyarok Nagyasszonya, Szent Orsolya ünnepe, megemlékezés az 1956-os Forradalom és Szabadságharcról

november

Mindenszentek ünnepe, halottak napja, Toursi Szent Márton ünnepe

december

Advent, karácsony, Szent Miklós ünnepe

január

Vízkereszt, Doni Katasztrófa emléknapja, Szent Angéla ünnepe, a Magyar Kultúra Napja,

február

Gyertyaszentelő Boldogasszony ünnepe, szerzetesi hivatások napja, Betegek Világnapja, Kommunizmus áldozatainak emléknapja, házasság hete

március

Nemzeti ünnepünk – március 15., Szent József, kápolnánk védőszentje ünnepe, Gyümölcsoltó Boldogasszony ünnepe – katolikus nőnap, nagyböjt

április

Nagyböjt-nagyhét-húsvét, Holokauszt emléknapja, a Föld napja, Szent György ünnepe

május

A Mária tisztelet tavaszi hónapja, az édesanyák hónapja, hivatások vasárnapja

június

Pünkösöd, Szentháromság ünnepe, Úrnapja, hazánk katasztrófája Trianon – engesztelő imaóra szeretett magyar hazánkért, Szent László intézményünk névadója és védőszentje, városunk identitását meghatározó történelmi személyisége

A téma feldolgozásának módjai:

- előadás (tanár, diák),
- videofilm,

- külső előadó, szakember meghívása
- csoportos tevékenység.

4.5.5. Pedagógiai felügyelet

A kollégium – szervezeti egységenként egy pedagógus közreműködésével (a továbbiakban: ügyeletes nevelőtanár) – gondoskodik a foglalkozáson nem tartózkodó tanulók pedagógiai felügyeletéről, a kollégiumi élet szervezéséről.

Az ügyeletes nevelőtanár feladata

A kollégium zavarmentes működése érdekében az ügyeletes nevelőtanár:

- a) visszatérő rendszerű ellenőrzést folytat a külső és belső biztonsági rendszabályok, a balesetvédelmi előírások betartása, az egyéni és közösségi tulajdon védelme, a megelőzés érdekében,
- b) folyamatos jelenlétével biztosítja a házirend betartását, különös tekintettel az együttélési normák, a személyiségvédelem, a diákok önrendelkezési jogának érvényesülésére,
- c) időszakos ellenőrzést folytat az egyéni és közösségi rend fenntartása, a tisztasági és az egészségvédelmi szabályok teljesítése céljából.

A pedagógiai felügyelet átadásakor az ügyeletes nevelőtanárok között dokumentált információcserére kell alkalmazni.

A kollégium vezetőjének a feladata:

A kollégium életének szervezése érdekében a kollégiumvezető az alábbi tevékenységeket szervezi meg, irányítja:

- a) a napirend szerinti tevékenységek, így az ébresztő, a takarodó, az étkeztetés megszervezése, felügyelete, ellenőrzése,
- b) a tanulói nyilvántartások, különösen a betegség, távollét, kimenő, engedélyek folyamatos vezetése,

- c) a közös helyiségek és közösségi eszközök használatának, az öntevékeny diákkörök tevékenységének a felügyelete,
- d) a felmerülő egyéni problémák kezelése, ennek részeként az ügyeletes nevelőtanári intézkedés, továbbá információtovábbítás a csoportvezető nevelőtanárnak.

TEMATIKUS CSOPORTFOGLALKOZÁSOK KERETTERVE ÉS ÉVES ÓRASZÁMA

Témakörök

1. A tanulás tanítása
2. Az erkölcsi nevelés
3. Nemzeti öntudat, hazafias nevelés
4. Állampolgárságra, demokráciára nevelés
5. Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése
6. A családi életre nevelés
7. Testi és lelki egészségre nevelés
8. Felelősségvállalás másokért, önkéntesség
9. Fenntarthatóság, környezettudatosság
10. Pályaorientáció
11. Gazdasági és pénzügyi nevelés
12. Médiatudatosságra nevelés

A kollégiumi csoportfoglalkozások éves óraszámja

Témakör	9. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam	12. évfolyam	13. évfolyam
A tanulás tanítása	3	2	2	2	1
Az erkölcsi nevelés	2	2	2	1	1
Nemzeti öntudat, hazafias nevelés	2	2	2	1	1
Állampolgárságra, demokráciára nevelés	2	2	2	1	2
Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése	1	1	1	1	1
A családi életre nevelés	1	2	2	3	3
Testi és lelki egészségre nevelés	2	2	2	2	2
Felelősségvállalás másokért	2	2	2	1	1
Fenntarthatóság, környezettudatosság	2	2	2	2	2
Pályaorientáció	2	2	2	2	2
Gazdasági és pénzügyi nevelés	2	2	2	3	3
Médiatudatosságra nevelés	1	1	1	1	1
összesen	22 óra	22 óra	22 óra	20 óra	20 óra

A kollégiumokban évi 36 nevelési héttel (a 12-13. évfolyamon 32 nevelési héttel), ezen belül minden héten egy kötelező csoportvezetői foglalkozással kell számolni, a Kollégiumi Nevelés Alapprogramjában meghatározottak szerint.

4.6. A kollégiumi foglalkozások keretprogramterve

A tematikus csoportfoglalkozások szervezéséhez és tartalmának meghatározásához

A kollégiumi nevelésben a foglalkozások célja a kollégisták személyiségének, erkölcsi és esztétikai ismereteinek, jellemének, önismeretének, önbizalmának, felelősségvállalásának, közösségi szellemiségének megalapozása, illetve fejlesztése.

A kollégiumi foglalkozások a közösségi kapcsolatok kialakítására, a szociális képességek fejlesztésére, az egyéni tanulási módszerek elsajátítására, a helyes életviteli szokások kialakítására, a tágabb természeti, társadalmi környezetért érzett felelősségre nevelnek.

A kollégiumi együttélésben, a foglalkozásokon és tevékenységekben a kollégisták megtapasztalhatják a másik ember elfogadásának, segítségének és megbecsülésének a fontosságát. Megélhetik az értékek mentén kialakult közösséghez való tartozás biztonságát, mélyíthetik a természeti, történelmi és kulturális örökségünk megbecsülését. Nyitottabbá és elfogadóbbá válnak a hazai nemzetiségek és más népek kultúrája iránt. Felkészülnek a közéleti szereplésre, egyéni és közösségi érdekeik és értékrendjük képviselésére.

A foglalkozások olyan kompetenciákat is fejlesztenek, melyek révén a tanulóknak kialakul az alkalmazkodóképesség, a tolerancia, a konfliktuskezelő képesség.

A kollégiumi foglalkozások kiegészítik az iskolák nevelő-oktató munkáját. A középiskolai szakaszban a pályaválasztáshoz, a továbbtanuláshoz, a munkavállalói szerephez, technikumban az ágazathoz tartozó szakképesítés megszerzéséhez szükséges képességek, készségek, attitűdök együttes fejlesztése a cél.

A csoportfoglalkozások keretprogram terve nevelési területenként, az adott témakör legfontosabb tartalmi elemei alapján határozza meg a kollégiumi nevelés-oktatás pedagógiai tartalmát. A foglalkozások számát, éves elosztását, tartalmi felépítését úgy kell meghatározni, hogy alkalmazkodjon a tanulók életkorához, a választott iskolájuk típusához.

A kollégiumi nevelés és oktatás a NAT kiemelt fejlesztési feladatain keresztül kapcsolódik az iskolai tantervi szabályozáshoz.

1. A tanulás tanítása

A kollégium a foglalkozások és a tevékenységek során támogatást nyújt abban, hogy a tanulók eredményesen fejezzék be választott iskolájukat. Nagy jelentősége van az egyénre szabott tanulási módszerek elsajátításának, ezzel is elősegítve az iskolai órákra való felkészülést, a minél jobb eredmények elérését. A hátránnyal küzdők felzárkóztatását, a gyermekek tehetségének kibontakoztatását.

Fejlesztési követelmények:

Ismerjék meg és alkalmazzák a kollégiumi tanulás folyamatában használatos hatékony tanulási eljárásokat, módszereket.

A tanulás szervezése

Objektív feltételek

- Tárgyi feltételek: a nyugodt tanulást 2 tanulószoba szolgálja, ahol minden diáknak lehetősége nyílik külön tanulóasztal használatára. A szilenciumon való részvétel kollégiumunkban mindenki számára kötelező. A felügyelő tanárral történt egyeztetés alapján – kivételes esetben – engedélyezett a szobában vagy kisebb csoportban történő tanulás.
- Állandó szaktanári segítség: a nevelők nemcsak felügyeletet látnak el a tanulási időszak alatt, hanem fontos feladatuk a tanulók felzárkóztatása, a nevelési célzatú és értékelő jellegű beszélgetések és a tanulási módszerek begyakoroltatása.
- Időbeni feltételek: fő időkeret: a szilencium (a napirendben rögzített időben), kiegészítő időkeret: esti órákban, egyénileg differenciált.
- Egészségügyi feltételek: tiszta levegő, megfelelő világítás, egészséges testtartás, pihentető szünetek.
- A szilencium ideje alatt biztosított a csend, a nyugalom. Ezen idő alatt nem lehet telefonálni, rádiózni, magnózní, internetezni, hangoskodni, vendéget fogadni.

Szubsjektív feltételek

A tanulócsopórtok összetétele, kialakításuk elvei

A csoportokat igyekeztünk az adott objektív kereteknek megfelelően a legóptimálisabban ki-alakítani:

- Két szilenciumi teremben külön tanúlnak a lányok és a fiúk.
- Minden évfolyamon tanulónak az őszi szünetig kötelező szilenciumteremben tanulni. Ekkor tanulmányi munka alapján értékelünk és differenciálunk. Egyéni minősítés alapján engedélyezzük a szobában való tanulást.
- Fontos a helyes szokások kialakítása, meggyökereztetése, a helyes tanulási módszerek elsajátítása. (Ezeket ismertetni kell csoportfoglalkozásokon, szülői értekezleteken.)

A szilenciumi tanulás elvárásai:

- Sajátítsa el és legyen képes alkalmazni a hatékony tanulási technikákat.
- A tanuló – pedagógus segítségével – legyen képes a számára legalkalmasabb módszert kiválasztani

- Tudjon szelektálni a megszerzett ismertek, információk között.
- Alkalmazza a tanulás hagyományos és modern eszközeit, használja a könyvtárat, a feladatai megoldásához megfelelően tudja kiválasztani a szükséges szakirodalmakat.
- Legyen képes elemezni, értelmezni, rendszerezni a megszerzett ismereteket.

A nevelőtanár feladatai a tanulás megszervezésében:

- tájékozódás a diákok egyéni tanulásának jellemzőiről (globális, frakcionalizált vagy vegyes tanulás, tervszerű vagy tervszerűtlen tanulás)
- az egyes gyerekek számára könnyű és nehéz tárgyak, illetve kedvelt és elutasított tárgyak
- az egyéni tanulás tipikus hibái az egyes tanulóknál
- a tanuló viszonyulása az iskolai sikerekhez és kudarcokhoz, dicsérethez és elmarasztaláshoz
- Ezek ismeretében segítőkész, nyugodt légkörben kell megszervezni a tanár és tanuló, a tanuló és tanuló segítő együttműködését, valamint az iskola tanáraival való együttműködést.

A fejlődés ellenőrzésének módszerei:

- rendszeres napi ellenőrzés, esetleges kikérdezés
- elemző értékelés havonta a nevelőtanárok részéről csoport szinten
- Negyedévenként elemző értékelés a kollégiumvezető részéről kollégiumi szinten
- az értékelésről és a további feladatokról a szülők rendszeres tájékoztatása

A feladathoz kapcsolódó fejlesztendő kompetenciák:

- a tanulás kompetenciái, hatékony önálló tanulás
- digitális kompetencia
- matematikai kompetencia

2. Az erkölcsi nevelés

„Ha mindent Jézus Krisztusra vonatkoztatunk, meg tudjuk különböztetni az értékeket, amelyek az embert emberré teszik, a negatív értékektől, amelyek az emberi méltóságot lerombolják.”
(Boldog VI. Pál pápa)

A kollégiumi nevelés során fontos, hogy a diákok megismerjék az alapvető erkölcsi normákat, és ezek a normák beépüljenek személyiségükbe, mindennapi életükbe, tevékenységükbe.

Lényeges, hogy az erkölcsi nevelés a napi élet gyakorlatából, tapasztalataiból vegyen példákat, egyben készítsen fel az elkerülhetetlen értékkonfliktusokra és azok kezelésére.

Az erkölcsi jó feltételezi, hogy önmagunkban és a külvilági kapcsolatainkban harmónia van. Ám a harmonikus lelki boldogság nem állandó kísérőnk, nem épül be a lelkünkbe szilárdan, állandó megerősítésre, megújításra szorul.

Az emberséges életvitel olyan erkölcsi alapérték, amelynek a megélésével magunkban önbecsülést, másokban tiszteletet ébresztünk és a következő nemzedéknek példát nyújtunk.

Fejlesztési követelmények

- Világszemlélet, önismeret, keresztény erkölcs és értékrend kialakítása.
- Legyen képes a társadalmi konfliktusok és erkölcsi dilemmák felismerésére, értelmezésére és megvitatására.
- Ismerje fel felelősségét maga és mások sorsáért és a földi élővilág jövőjéért.
- Ismerje fel az alapvető erkölcsi értékeket. Tudjon különbséget tenni a jó és a rossz az igaz és a hamis között.
- Ismerje a társadalmi együttélés alapvető szabályait
- Lássza be az erkölcsi felelősség fontosságát.
- Gyakorlati és iskolai tapasztalatai, ismeretei révén ismerje fel a morális helytállás jelentőségét.
- Képes legyen az életkornak megfelelő erkölcsi választásokra.

Konkrét tevékenységek:

- ima és liturgia, bűnbánati alkalmak
- viselkedési, igényes öltözködési normák betartása
- egymás elfogadása
- társas viselkedés elsajátítása
- csoportbeszélgetések
- napirend elfogadása és betartása

3. Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

Alexandriai Szent Kelemen megfogalmazása szerint: „A gyermeket úgy kell fölnevelni a földön, hogy otthona a mennyben legyen.” Ez a kettős kapcsolat erősíti egymást, mert mennyei

hazánk reménye a keresztény gondolkodás szerint nagymértékben növeli a földi hazánk értékét.

Meg kell tanítani gyerekeinknek, hogy kik vagyunk és hova tartozunk. Hibáink felvállalása és lehetőség szerinti jóvátétele mellett büszkén kell vállalnunk teremtett és általunk alkotott értékeinket. Küldetésünk a hibáinkból való tanulás, értékeink megőrzése, ápolása, gyarapítása és átörökítése a jövő nemzedékének.

A múlt segít a jelen megértésében és a jövőt is megalapozza. Szent Ágostonnal együtt valljuk, hogy az emlékezetből remény források.

Értékeink, amelyeket szem előtt kell tartanunk:

- Tanulóink születési/származási/ lakóhelyeik értékeinek bemutatása előadásban, interaktív vagy egyéb módszerrel – határon túli területekről érkező diákjaink nemzetmegtartó közösségei, hagyományai
- Kisvárdai város bemutatása (történelmi épületek, utcák, terek, műemlékek, vár, Rétközi Múzeum)
- Nemzeti jelképeink:(címer, zászló, Szent Korona, nemzeti ereklyék, emlékhelyek, Himnusz, Szózat)
- Híres magyar művészek és alkotásaik
- Nevezetes magyar történelmi személyiségek élete, munkássága
- Nagy magyar utazóink: útjaik célja, útvonala, eredménye, a magyar és egyetemes kultúrában való jelentősége
- Magyar feltalálók, híres találmányok
- Magyar olimpikonok
- Hazánk világörökségei (Budapest, Hollókő, Pannonhalma stb.) továbbá hungarikumaink
- A hazaszeretetet tükröző irodalmi alkotások
- Nemzetiségek a trianoni és a történelmi Magyarországon
- Vendégszeretet, idegenforgalom, határon túli színházak fesztiválja

Konkrét tevékenységek:

- városnézés, kirándulás

- vetélkedők megrendezése, szavalóverseny
- kiselőadások
- videofilmek megtekintése – beszélgetés, vita
- plakát, dekoráció készítése

A kollégiumi foglalkozások lehetőséget biztosítanak arra, hogy a tanulók elsajátítsák azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek megalapozzák a szülőföld, a haza és népei megismerését, megbecsülését.

Fejlesztési követelmények:

- Ismerje fel a közösségi- nemzeti-keresztény összetartozást megalapozó közös értékeket.
- Tudatosuljon, a közösséghez való tartozás, a hazaszeretet, a nemzeti identitás fontossága.
- Váljon nyitottá más népek kultúrája iránt.
- Ismerje országunk, magyar nemzetünk, a kereszténység és a magyar történelmi egyházaink szimbólumait.
- Ismerje a magyar tudomány, kultúra és sport kiemelkedő személyiségeit.
- Legyen kellő ismerete a település és a régió nemzeti és keresztény kultúrtörténetéről, hagyományairól.

A feladathoz kapcsolódó fejlesztendő kompetenciák:

- Kommunikációs és személyes társas kapcsolati kompetenciák fejlesztése.
- Esztétikai-művészeti tudatosság, kifejező készség
- Szociális és állampolgári kompetencia
- Idegen nyelvi kommunikáció
- Digitális kompetencia

4. Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A kollégium, sajátos nevelési helyzete révén tág teret enged a közösség szabályainak megértésére, megélésére, elfogadására és gyakorlására. Az így szerzett ismeretek, tapasztalatok elősegítik a társadalmi elvek gyakorlati ismeretét, az általános jogrend használatát, a felelősségteljes állampolgári magatartás elsajátítását.

Nevelési feladat:

Az egyén közösségtudatának fejlesztése és problémamegoldó képességének kialakítása.

Fejlesztési követelmények:

- Önálló személyiség és felelősségteljes, az egyéni és közösségi célok között egyensúlyt találó, egyéniség kialakítása, aki állampolgárként a demokratikus jogállam normáinak elfogadója és tiszteletben tartója.
- Legyen képes a kollégiumi életben cselekvő módon részt venni, és aktív kezdeményezőként egyéni vagy mikroközösségi (pl.: szoba- vagy osztálytársak, évfolyamtársak stb.) szinten képviselni érdekeit.
- Jogkövető magatartásával váljon példaképpé (elsősorban) a fiatalabb diáktársai előtt, érezze át az állampolgári felelősség és kötelesség súlyát, de ismerje fel és fogadja el annak cselekvő, alkotó lehetőségét is.
- A helyhatósági és parlamenti választások, népszavazások előtt fontos segíteni a fiatalok tájékozódását, felelősségteljes döntésük meghozatalát. A közösségi tevékenységek gyakorlásával a diákok átélhetik annak jelentőségét, hogy mit is jelent a felelős állampolgári részvétel a közügyekben a közösség és az egyén számára egyaránt.
- Ez tágabb értelemben sokat segít a nemzeti öntudat erősítésében, és egyben összhangot teremt az egyéni célok és a közösségi jó között.
- Ismerje a demokratikus állam működésének főbb elemeit (választási rendszer, helyi önkormányzatok, törvényhozás, kormány, igazságszolgáltatás, fegyveres testületek stb.)
- Értse meg az állampolgár és a társadalom együttműködésének fontosságát az egyéni és a társadalmi célok elérésének érdekében.

Képes legyen belátni a kollégiumi diákönkormányzat jelentőségét a kötelezettségek és jogok gyakorlása során.

Konkrét tevékenységek

A házi- és napirend szabályainak betartásával mikrokörnyezeti szinten tudatosulhat a jogkövető és az állampolgári magatartás. A jognak, mint a közösségi-társadalmi élet nélkülözhetetlen szabályozó eszközének az elfogadása.

Az intézményi szinten működő Diákönkormányzat (DÖK) munkáját patronáló pedagógusnak segíteni kell a nyílt problémafelvetést.

A hírforrások, a sajtó-típusok tartalmaiból válogatva célirányosan olyan információkra, műsorokra kell a figyelmet ráirányítani, melyek segítik a közéletben való eligazodást,

megalapozzák az egyén állampolgári szerepének felismerését, az ez irányú felelősség tudatosulását, a cselekvő magatartás természetessé válását.

Szituációs játékok, helyzetgyakorlatok révén gyakorolni lehet a helyes állampolgári magatartást.

A feladathoz kapcsolódó fejlesztendő kompetenciák:

- Szociális és állampolgári kompetencia
- Idegen nyelvi kommunikáció
- Digitális kompetencia

5. Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

Nevelési feladat:

A mindenkori szociális környezetben való sikeres beilleszkedés segítése.

Fejlesztési követelmény:

Az önismeret elméleti és tapasztalati alapjainak, valamint a szociális készségek, empátia, tolerancia, kooperáció, konfliktuskezelés, kommunikációs és vitakultúra, szervezőképesség-birtokában a tanulók legyenek képesek megérteni a társadalom kölcsönhatásait és tartsák be a közösségi együttélés szabályait.

A tanulók ebben az életszakaszban különös érzékenységgel reagálnak az őket ért érzelmi és értelmi hatásokra. Az önismereti foglalkozások abban nyújtsanak segítséget, hogy ezeket a hatásokat megfelelően dolgozzák fel, s ez által személyiségük töretlen fejlődése biztosított legyen. Hisz nemcsak a sikerek, hanem a megfelelően feldolgozott kudarcélmények is hozzájárulhatnak ahhoz, hogy az önmagát kereső fiatal megtalálja helyét és felvállalja az ebből fakadó szerepet a szűkebb és a tágabb közösségben egyaránt.

E foglalkozások célja a kollégisták személyiségének, jellemének, aktuális pszichés állapotainak megismerése és fejlesztése. A helyes önismeret elősegíti az alkalmazkodást, a beilleszkedést és képessé tesz arra, hogy reális pálya- és jövőképet építsen fel a tanuló.

Fontos feladat, hogy tudatosítsuk azokat az alapvető erkölcsi értékeket, amelyek mentén működőképes lesz a személy és a közösség viszonya.

A megfelelő kollégiumi légkör alapfeltétele a kölcsönös bizalom, a nyílt és őszinte párbeszéd a diák-diák és a tanár-diák viszonylatban egyaránt.

A kollégiumi nevelés elősegíti, hogy kialakuljanak az önismeret gazdag és szilárd elméleti és tapasztalati alapjai.

A közösségi lét, a csoporthoz tartozás, az egymás közötti interakciók elősegítik a reális énkép és az önértékelés kialakulását, melyek a személyiségfejlődés meghatározó elemei.

A személyiség fejlődésének lényeges, meghatározó szakasza a kamaszkor. Nagy felelősség hárul a kollégiumra abban, hogy a családból lassan kinövő s abból kilépő kamasz ne legyen otthontalanná, hanem belenőjön abba a közösségbe, amelynek már sokkal aktívabb tagja kell, hogy legyen a boldogság felé vezető úton.

„Tartsd meg a rendet, és a rend megtart téged!” (Szent Benedek)

Meggyőződésünk, hogy ennek kiépítéséhez és fenntartásához következetes szigor kell. A katolikus intézményben ezt a szigort a keresztény gondolkodás több eleme is támogatja, és még hatékonyabbá teheti:

- mértéktartás, a tisztaság minden szempontból
- alázat, engedelmesség
- fegyelem, önfegyelem
- türelem, szeretet, jámborság
- szolidaritás
- Ismerje meg az emberi kapcsolatok létrejöttét elősegítő, illetve gátló személyiségvonásokat.
- Legyen tudatában, hogy a gondosan kiválasztott és mély emberi kapcsolatok mennyire értékesek az emberi együttélésben.
- Életkorának megfelelő választékossággal legyen képes a társas kommunikációra.
- Alakuljon ki a tanulóban a választási lehetőségek felismerésének képessége és döntési helyzetekben legyen képes e lehetőségeket mérlegelni.
- Válgják természetessé benne a másik ember személyiségének tisztelete és megértése, a helyes önismeret kialakítása, önmaga felvállalása.

A megvalósítás módszerei:

- négy szemközti és csoportos beszélgetések
- önismereti tesztek
- előadások

- személyiségmodellek bemutatása
- a motiválás és motiválhatóság
- filmek, versek, irodalmi példák
- érdeklődési területek feltárása

A feladathoz kapcsolódó fejlesztendő kompetenciák:

- személyes és társas kapcsolati kompetencia
- kommunikációs kompetencia

6. A családi életre nevelés

A család, mint a társadalom alapvető közösségi építőköve különös jelentőséggel bír a fiatalok kiegyensúlyozott személyiségfejlődésében.

A kollégiumnak éppen ezért kitüntetett feladata a harmonikus családi minták közvetítése, a családi közösségek, értékek megbecsülése.

Kollégiumunk tudatosítani kívánja, hogy Isten férfinak és nőnek teremtette az embert, s a házasság szentségében összekötött két személy élete egymást kiegészítve lehet teljessé.

A szerelemben megfogant összes élet örömteli elfogadásával és a gyerekek felnevelésével a teremtő Isten munkatársaivá válunk, földi és örökkévalóságba vivő életeteket gondozunk

Nevelési feladat:

Ismerjék meg a másik nem jellemző testi-lelki sajátosságát és maximálisan becsüeljék azokat. Kerüljenek minden sértő, lealacsonyító megnyilvánulást a másik nemmel kapcsolatban. Elengedhetetlen a helyes nemi identitás kialakítása.

Fejlesztési követelmények:

- helyes önismeret felépítése
- önuralom, önfegyelem fejlesztése
- érzelmi kilengések kezelésének megtanítása
- a másik ember, a másik nem tisztelete
- az igaz, a szép és a jó felismerése, befogadása
- Ismerje a különféle szerepeket és szabályokat a családban.

- Tudatosuljon a családalapítás, családtervezés, a helyes párkapcsolat és felelősségvállalás fontossága.
- Ismerje meg a helyes szexuális kultúra jellemzőit és kialakításának jelentőségét a párkapcsolatokban

Konkrét tevékenységek:

- a párkapcsolattal kapcsolatos szakirodalom, ismeretterjesztő füzetek bemutatása korosztályonként
- Őszinte, nyílt beszélgetések nemenként, korcsoportonként
- lehetőség négy szemközti beszélgetésre

A feladathoz kapcsolódó fejlesztendő kompetenciák:

- Kommunikációs és személyes, valamint társas kapcsolati kompetenciák fejlesztése.
- Esztétikai-művészeti tudatosság, kifejező készség
- Szociális és állampolgári kompetencia

7. Testi és lelki egészségre nevelés

Az egészséges életritmus és életvitel kialakítása, tudatosítása meghatározó jelentőségű a fiatalok számára. Tudatosítanunk kell bennük, hogy a mozgáshiány a többi civilizációs ártalommal együtt egyre több betegség okozója. Kívánatos, hogy diákjaink eljussanak a sport immunizáló, egészségmegőrző, prevenció értékének felismerésére. A játéknak és a sportnak – a sokféle kedvező testi hatás mellett – nagy befolyása van a tanulók erkölcsi, jellembeli fejlődésére is. A tanulók a kollégiumban olyan ismereteket, gyakorlati képességeket sajátíthatnak el, olyan szokásokat tanulhatnak meg, amelyek segítik őket testi és lelki egészségük megőrzésében, az egészségkárosító szokások kialakulásának megelőzésében. A kollégium sportélete nagymértékben hozzájárulhat az egészséges életmód kialakításához és fejlesztéséhez.

Nevelési feladat:

A testi és mentális képességek megőrzése és fejlesztése megfelelő életritmus, otthonos, igényes környezet és a szeretetteljes bizalmi légkör biztosításával.

Fejlesztési követelmények:

- Tegyenek szert olyan ismeretekre, gyakorlati képességekre, szokásokra, amelyek segítik őket testi-lelki egészségük megőrzésében, az egészségkárosító szokások kialakulásának megelőzésében, a környezettudatos magatartás kialakításában.
- Legyen tisztában a helyes életritmus és életvitel személyiségére, testi fejlődésére kifejtett pozitív jelentőségével.
- Ismerje fel az egészséget fenyegető tényezőket, a szenvedélybetegségeket és ismerje ezek megelőzésének módjait.
- Tudatosuljon és váljon napi gyakorlattá az egészséges életmód és a testmozgás, az egészségtudatos életmód.
- Legyen tisztában az egészség, a sport és a lelki élet egymásra gyakorolt hatásával.

A sportolás rendelkezésre álló feltételei intézményünkben:

- az iskolával közösen használt tornaterem és tornacsarnok
- kondicionáló terem
- egyéni sporteszközök (labdák, hullahopp karikák, tollaslabda stb.)
- Az iskola udvarán füvesített labdarúgó pálya, körben rekortán futópálya, valamint kézilabda pálya és szabadtéri kondi várja a délután és este sportolni vágyó kollégista diákokat
- kerékpározás (/6db kerékpár)

Konkrét tevékenységek:

- minden este futási lehetőség
- minden este beosztás, illetve igény szerint tornatermi lehetőség (kosárlabda, röplabda, kézi labda foci, gimnasztika stb.)

A feladathoz kapcsolódó fejlesztendő kompetenciák:

- Személyes és társas kapcsolati kompetencia

8. Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

„Bármit tesztek, szívesen cselekedjétek, mint akik az Úrnak és nem embereknek szolgálatában álltok.” (Kol.3,22-23)

A hátránnyal élők iránt érzett felelősség, és az értük végzett önkéntes feladatvállalás megfelelő módon segíti a szociális érzékenység kialakulását a tanulóknál.

A szűkebb és tágabb környezetünkben ilyen helyzetben élőkért végzett önkéntes feladatvállalás fontos személyiségfejlesztő hatással bír.

Az önkéntes feladatvállalási hajlandóság beépülése, megszilárdítása fontos nevelési feladat: a tudatos, felelősségteljes állampolgári lét alapvető velejárója.

Nevelési feladat:

A felnövekvő nemzedékek körében szemléletváltás következzen be a szűkebb és tágabb környezetükhöz, a rászorulókhöz, és a közjához fűződő viszonyuk tekintetében. Ezzel a fiatalok lehetőséget kapnak az aktív állampolgári létre való felkészülésre.

Az önkéntes munka szociális, környezetvédelmi, a tanuló társadalmi környezetének javát szolgáló, anyagi érdektől független tevékenység, amelyet diákjaink egyénileg vagy csoportosan, projekt módszerrel végezhetnek.

Fejlesztési követelmények:

- Alakuljon ki segítő magatartás a fogyatékkal élők iránt.
- Tudatosuljon az együttműködés és az egymásra figyelés fontossága.
- Legyen motivált az önkéntes feladatvállalásra a hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű társak iránt.

Konkrét tevékenységek:

Szociális tevékenységek:

idős emberek segítése egyénileg otthonukban (közösségi szolgálat)

idős és fogyatékkal élők látogatása, támogatása szociális intézményekben

(Gyulaháza, Mándok)

- életinterjú készítése digitálisan rögzített módon idős emberekkel
- közös programok lebonyolítása, ajándékozás (fogyatékkal élőknek Mikulás-ünnepség)
- tartós élelmiszerek, játékok, ajándéktárgyak gyűjtése

Egészségügyi tevékenységek

- kórházlátogatás
- idősek otthonának látogatása

Oktatási, kulturális és közösségi tevékenységek

- korrepetálás alsóbb évfolyamokon,
- sajátos nevelési igényű gyermekekkel közös sport, kézműves tevékenység

- OSU nővérek és hősi halottak sírjainak gondozása

Környezetvédelmi tevékenység

- udvar takarítás, szőlőhegyi kápolna, közösségi terek tisztítása, rendezése, állagmegóvást szolgáló tevékenység (parkrendezés, faültetés, javítás, takarítás), ill. környezetüknek rendezése, fa és növényültetés, avar összegyűjtése
- környezettudatosságra, fenntartható fejlődésre vonatkozó programokban való részvétellel, az eredmények terjesztése

A feladathoz kapcsolódó fejlesztendő kompetenciák:

- Kommunikációs és személyes, valamint társas kapcsolati kompetenciák fejlesztése.
- Kreativitás, kreatív alkotás, önkifejezés, kifejező készség
- Szociális és állampolgári kompetencia

9. Fenntarthatóság, környezettudatosság, a környezeti nevelés elvei

A mai társadalmi, gazdasági helyzetben kitüntetett szerepe van a természeti környezet megóvásának.

A kollégiumi diáknak meg kell tanulnia, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességükre tekintettel használja.

Fel kell készíteni őket a környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességek és jogok gyakorlására, a környezet védelmét elősegítő tevékenységekre, közös cselekvésekre.

Meg kell keresnünk és ki kell használnunk azokat a kollégium által nyújtott lehetőségeket, amelyekben a gyerekek megtanulhatják, gyakorolhatják a mindennapi környezetkultúra elemeit, melyek során a környezetkultúra erkölcsi kérdéssé, jellemet formáló és jellemet alakító tényezővé válik.

Nevelési feladat:

Fontos, hogy növendékeink nyitott szemmel járjanak, hogy észrevegyék kis környezetük minden olyan mozzanatát, jelenségét, tennivalóját, amellyel saját életüket szebbé, tisztábbá, rendezettebbé tehetik.

Konkrét tevékenységek:

- A mindennapi élet megszervezése kínálja a környezettel való kapcsolatteremtés különböző módozatait. A környezet kulturáltsága tetten érhető az alábbi területeken:
- a szobarend kialakítása (virág, terítő, otthonról hozott dísz tárgyak) és ápolása

- az udvartakarítás, füvesítés, parkgondozás
- víz-, villany-, energiatakarékosági program
- a tanulóasztal rendje, tisztasága
- a hűtőszekrény, az ételtároló, a konyha, a mosogató, a mosdó, a fürdő, a zuhanyozó
rendben tartása és ésszerű, takarékos, tiszta használata
- Megemlékezés a Környezetvédelmi Napokról:
 - – Föld Napja (április 22.)
 - – Madarak és Fák Napja (április 27.)
 - – Víz Világnapja (március 22.)
 - – Környezetvédelmi Világnap (június 5.)

Fejlesztési követelmények

- Ismerje fel a mindennapi életben előforduló, a környezetet szennyező anyagokat, a környezetre káros tevékenységeket és kerülje is el ezeket.
- Legyen képes társaival együttműködésben tudatosan, a környezeti szempontokat is figyelembe véve alakítani a kollégium belső és külső környezetét. Ne hagyja figyelmen kívül személyes élettereinek kialakításában a környezetbarát módokat.
- Részesítse előnyben a természetes és újrahasznosítható anyagokat.
- Legyen felkészülve a környezettudatos döntések meghozatalára, melyekben hasznosítsa a különböző tantárgyakban tanultakat.
- Legyen felkészülve arra, hogy érvelni tudjon a környezetvédő megoldások mellett.
- Válgják erkölcsi alapulvé a természet tisztelete és környezete megbecsülése.

10. Pályaorientáció

A kollégium olyan feltételekkel rendelkezik, melyek az öntevékeny tanulói cselekvések révén biztosítják a képességeik kibontakoztatását, elmélyülhetnek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, megtalálhatják későbbi hivatásukat, kiválaszthatják a nekik megfelelő foglalkozást és pályát.

Nevelési feladat:

A kollégium igyekszik megfelelő információt adni a továbbtanulási lehetőségekről, a munkaerőpiac elvárásairól, segít eligazodni a továbbtanulási és pályaválasztási dokumentumokban.

Konkrét feladatok:

- a helyileg szokásos tanulási rend megismertetése
- a helyes időbeosztás kialakítása
- tájékozódás a tanulók egyéni célkitűzéseiről, a szülők elvárásairól
- az érdeklődési irányok támogatása, az egyéni ambíciók kibontakoztatása
- a helyes önismeret, az önbecsülés és önbizalom erősítése
- a továbbtanulási lehetőségek megismertetése, a reális pályaválasztás segítése
- a vizsgákra, érettségire való pszichés felkészítés
- a végzős tanulók felvételi eredményeinek visszacsatolása, pályakövetés

Fejlesztési követelmények (9-13. évfolyamon)

- Legyen képes felismerni az önismeret szerepét a helyes pályaválasztásban, ismerje saját képességeit.
- Legyen képes mérlegelni saját pályaválasztási lehetőségeit.
- Tudjon önállóan tájékozódni a pályaválasztási dokumentumokban.
- Legyen képes megérteni a munkahelyi feladatokat és elvárásokat.
- Tudja alkalmazni az álláskeresés különböző technikáit, alakítsa ki a megfelelő kommunikációs stílust.
- Tudatosuljon benne, hogy élete során többször pályamódosításra kényszerülhet, ezért is van jelentősége a folyamatos tanulásnak, önképzésnek.
- Rendelkezzen megfelelő ismeretekkel választott szakmájával, hivatásával kapcsolatban, munkaerő-piaci lehetőségeiről, munkavállalói szerepéről.

11. Gazdasági és pénzügyi nevelés

A pénz világának, a helyes gazdálkodás alapvető szabályainak megismerésére a kollégium megfelelő helyet és lehetőséget biztosít a tanulók számára.

Működése egyben megfelelő példát mutat arra, hogy miként kell és szabad a javakkal ésszerűen gazdálkodni, a fogyasztás szerkezetét a lehetőségekhez viszonyítva megfontolt módon kialakítani.

Az egyéni és közösségi érdekek jól összehangolhatók a diák-önkormányzati munka révén. Gyakorolhatók a döntés és a felelősség egymásra hatásából adódó helyzetek.

Nevelési feladat:

Segíteni az önálló életvitel kialakításának képességét, felkészíteni a felnőtt lét szerepeire.

Konkrét feladatok:

- Az egyéni és közösségi érdekek összehangolása a diák-önkormányzati munka révén.
- Gyakorolhatók a döntés és a felelősség egymásra hatásából adódó helyzetek.

Fejlesztési követelmények (9-13.évfolyam)

- Ismerje a társadalmi, gazdasági problémák kialakulásának okait.
- Tanulja meg az ésszerű családi gazdálkodás kialakításának módszereit.
- Tudja alkalmazni a pénzkezelés különböző technikáit.
- Tudatosuljon benne a munka jelentősége, mint a javak létrehozásának, illetve megszerzésének eszköze.
- Legyen tisztában a vállalkozások szerepével, a kockázatvállalás fontosságával és veszélyeivel.

12. Médiatudatosságra nevelés

A társadalmi élet szinte minden mozzanatát áthatják a különféle médiumok.

A diákok kollégiumi nevelésének szempontjából tehát fontos, hogy értsék az új és hagyományos médiumok nyelvét, a társadalom és a média kölcsönös kapcsolatát.

A médiatudatosságra nevelés során a megfelelő értelmező, mérlegelő beállítódás kialakításának és fejlesztésének meghatározó jelentősége van valamennyi korosztály számára.

Nevelési feladat:

A média megértéséhez szükséges kritikai és értelmezési készség kialakítása és fejlesztése. A gyermek akkor érti meg igazán az őt körülvevő világot, ha képes kritikus szemmel tekinteni mindazt, amit lát és hall. A fiataloknak meg kell tanulniuk kiszűrni a számukra hasznos információkat, átértékelni azok pontosságát és megbízhatóságát.

Konkrét tevékenységek:

- ismerkedés a médiával folyóiratokon, újságcikkeken keresztül
- a televízió- és internetfüggőség bemutatása
- reklámok bemutatása különféle példákon keresztül
- híradásokon keresztül a média politikai közreműködését elemezzük
- a médiatartalmak és a valóság összefüggésének vizsgálata reklámokon keresztül
- internethasználat gyakorlása (e-mail küldés, keresés stb.)
- televízió műsorok, előzetesek megtekintése
- újságcikkek kritikai elemzése
- online levelek elemzése

Fejlesztési követelmények (9-13. évfolyam)

- Alakuljon ki kritikai érzéke a médiatartalmak megválasztásához.
- Képes legyen az online kommunikáció hatékony felhasználására.
- Ismerje a reklám hatását a fogyasztásra.
- Tanulja meg hatékony módon és megfelelő mértékben felhasználni a számítógép és egyéb online média nyújtotta lehetőségeket.
- Ismerje meg a közösségi tartalmak etikus, jogszabályok szerinti használatának és felhasználásának szabályait.
- Tudatosuljanak az adatbiztonsággal, jogtudatossággal, a függőséggel (internet, számítógépes játékok) és egyéb veszélyekkel és azok elkerülésével, kapcsolatos ismeretekkel.

Könyvtárhasználat, dokumentumismeret

Kollégiumunk épületében található az iskolai könyvtár, melynek könyvállománya tartalmazza az orsolyita örökségből származó értékes forrásokat, lexikonokat. A motiváló történelmi környezetben van lehetősége a kollégistáknak a könyvtárhasználati gyakorlat fejlesztésére.

Az eddig megszerzett könyvtári ismeretek rendszerezését a tanulók aktuális érdeklődéséhez igazítjuk. Fontos a könyvtárhasználati gyakorlat megszerzése és fejlesztése, az önálló egyéni munkák (kiselőadás, házi dolgozat, érettségi és felvételi feladatok) kidolgozásában. A különböző dokumentumfajták (könyv, sajtótermékek, audiovizuális

dokumentumok, internet) szerepe a szaktárgyi ismeretszerzésben, valamint a köznapi élet egyéb területein elengedhetetlen.

Dokumentumfajták felhasználása a gyakorlatban.

A szellemi munka technikájának elsajátítása, információfeldolgozás fázisainak (anyaggyűjtés, rendszerezés, értékelés, közlés) technikáinak (irodalomjegyzék, jegyzetelés, cédulázás, vázlat) módszereinek és etikai szabályainak elsajátítása a gyakorlat segítségével csoportfoglalkozás keretében történik.

4.7. A KOLLÉGIUMI NEVELÉS EREDMÉNYESSÉGE

A kollégium – a szülővel és az iskolával együttműködve – hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló eredményesen fejezze be tanulmányait választott iskolájában.

A tanuló a kollégiumi nevelési folyamat során elsajátítja a társadalomba való beilleszkedéshez és a családi életben, a hivatás gyakorlásában, az állampolgári létben az önálló életvitelhez szükséges alapvető ismereteket, képességeket, értékeket:

- elsajátítja és követi az alapvető erkölcsi normákat;
- képes az egészséges és kulturált életmód kialakítására;
- ismeri nemzetünk, nemzetiségeink kulturális, történelmi hagyományait;
- sokoldalú képzettsége, műveltsége párosul az új ismeretek befogadásának és a folyamatos megújulásnak a képességével;
- kialakul reális társadalomképe;
- rendelkezik az önszerveződéshez, a demokratikus érdekérvényesítéshez szükséges képességekkel;
- tudása versenyképes, önértékelő képességére, szakmai felkészültségére alapozva választ tud adni a szakmai kihívásokra;
- képes az együttműködésre, az emberi kapcsolatok kialakítására és továbbépítésére;
- másokhoz való viszonyában toleráns, empátiával rendelkezik, társadalmi szemléletét a szolidaritás jellemzi.

A kollégiumi nevelés eredményességének értékelésekor figyelembe veendő, hogy a nevelési folyamat milyen kiindulási állapotból, milyen feltételek mellett fejtette ki hatását.

4.8. Jövőképünk

Célok és feladatok

Arra törekszünk, hogy kollégiumunk mindennapi életét, programjait szője át a hitre való nevelés. A vallásos világnézet kialakításának tapintatos segítése az egyik legfontosabb feladat kollégiumunkban. Fontos alkalmazkodni a fiatalok hitéleti múltjához. A közös imádság, a közös szentmisék, a lelkigyakorlatok által a vallás közösségformáló erejének tudatosítjuk. A legfőbb általános értékek keresztény hitünkben gyökereznek, és Jézus életében mutatkoznak meg legteljesebben. Ezért állítjuk kollégistáink elé példaként Jézust, az őt követő szenteket és a ma körülöttünk élő szentéletű embereket. Be kell mutatnunk, hogy a nyolc boldogság, a szeretet himnusz, a sarkalatos erények hogyan lehetnek életünk részévé, hogyan szólhatnak az ő nyelvükön is. Vallási nevelési céljaink megvalósítása az ökumené szellemében folyik.

Fejlesztési követelmények

Értse meg a tanuló, hogy a kereszténység feladatokat, kötelességet is jelent. Soha ne feledje, hogy Isten próbára teszi azokat, akiket szeret, de soha nem hagy magunkra minket. Ismerje fontos vallási ünnepeket, érezze meg a kollégiumban, hogy az ünnep közelebb hozza őket egymáshoz.

Ismerje a magyar egyház szervezeti felépítését, tevékenyen vegyen részt a kollégium és a saját egyházi közössége életében. Ismerje a kiemelkedő egyházi személyiségeket. Tanulja meg, hogy a szentek nem hagyták magukat befolyásolni a „kor divatjától” az örök értékekhez ragaszkodtak.

5. ÓVODAI PEDAGÓGIAI PROGRAM

A Szent László Katolikus Gimnázium, Technikum, Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola, Kollégium, Óvoda és Bölcsőde

Óvoda intézményegységének mottója:

„...ha úgy érezzük, hogy valaki őszintén elfogad olyannak, amilyen vagyok, akkor máris hajlandó vagyok elmozdulni: elgondolkozni, hogyan szeretnék megváltozni, fejlődni, mássá válni, még inkább azzá, amivé válnom csak lehetséges.”

(Thomas Gordon)

TÖRVÉNYI HÁTTER

Magyarország Alaptörvénye (2011. április 25.)

Törvények:

- A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény és érvényben lévő módosításai
- Egyházi Törvénykönyv
- II. Vatikáni Zsinat dokumentumai
- A gyermekek védeleméről és a gyámügyi igazgatásról és módosításai 1997. évi XXXI. törvény
- A hatályos évre szóló költségvetési törvény
- A köznevelési feladatot ellátó egyes önkormányzati fenntartású intézmények állami fenntartásba vételéről szóló 2012. évi CLXXXVIII. Törvény /MK 2012/164. (2012.XII.7.)

Rendeletek:

- Az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról szóló 363/2012. (XII. 17.) Korm. rendelet és módosításai
- A nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról 229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet
- A gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről 331/2006. (XII.23.) Kormányrendelet

- A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet
- A pedagógiai-szakmai szolgáltatásokról, a pedagógiai szakmai szolgáltatásokat ellátó intézményekről és a pedagógiai szakmai szolgáltatásokban való közreműködés feltételeiről szóló 48/2012. (XII. 12.) EMMI rendelet
- a pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény végrehajtásáról szóló 401/2023. (VIII. 30.) Korm.rendelet
- a pedagógusok teljesítményértékeléséről szóló 18/2024. (IV. 4.) BM rendelet
- Továbbá a fenntartói és a helyi (önkormányzati) rendeletek

5.1. AZ ÓVODA ADATAI

Az intézmény neve: Szent László Katolikus Gimnázium, Technikum, Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola, Kollégium, Óvoda és Bölcsőde.

Címe: 4600 Kisvárda, Flórián tér 3.

OM azonosító: 033661

Az óvoda fenntartója: Debrecen - Nyíregyházi Egyházmegye

Címe: 4024 Debrecen, Varga u. 4.

Képviseli a Debrecen- Nyíregyházi Egyházmegye Püspöke.

Működési területe: Kisvárda

Az alapító neve: Római Katolikus Egyház

Címe: Kisvárda, Flórián tér 11. 4600

Az alapító okirat kelte: 1992. július 1.

A működési engedélyt kiadó szerv neve: Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal

Címe: Nyíregyháza, Hősök tere 5. 4400

A működési engedély kelte: 1992. július 1.

Módosított működési engedély: 2024. június 11.

Az óvodai csoportok száma: 4

Az intézmény főigazgatója: Kaszásné Tóth Judit

Az óvoda intézményegység vezetője: Dudásné Popovics Angéla

5.2. BEVEZETÉS

Óvodánk a város központjában egy oktatási komplexum egyik egységeként működik. Az óvodai nevelés országos alapprogramja alapján készült a saját óvodai pedagógiai program.

Az óvoda 1992. július 1-én került a Debrecen- Nyíregyházi Egyházmegyei Püspöki Hivatal fennhatósága alá. Városunkban ez volt az első óvoda, amely egyházi intézmény lett.

Az óvoda hivatalos elnevezése: Szent László Katolikus Gimnázium, Technikum, Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola, Kollégium, Óvoda és Bölcsőde

Ebből következően a program alapja a lelki nevelés, a hitre való nevelés.

A kereszténység egyetemes, lelki értékeit közvetítve megalapozzuk a hitéletet a gyermekekben. Személyiségük teljes kibontakozását ez által is segítjük.

A „**Béke szigete**” elnevezésű program alappillére a feltétel nélküli szeretet, amit a felnőttek tetteikkel sugároznak:

**„Tisztellek Téged, fontos vagy nekem,
csakis Rád figyelek, és segítek Neked,
ha szükséged van a segítségemre!”**

A dolgozók és a gyermekek azonos keresztény világnézetet, értékrendet vallanak, bár a vallás gyakorlása szempontjából, vegyes (római katolikus, görögkatolikus, református) összetételűek. Tiszteljük és elfogadjuk a másik ember vallását, elsőbbséget adva a katolikus lelkiségnek, szellemiségnek. Gyermekeink megismerkedhetnek a vallási gyakorlatban lévő hasonlóságokkal és különbségekkel.

Pedagógiai munkánk során figyelembe vesszük a gyermekek változó társadalmi körülményeit, élmény anyagában bekövetkezett változásokat, tevékenységi lehetőségeinek átrendeződését, a család megváltozott szerkezetét és értékrendjét. Mindezek a változások új feladat elé állítanak minket. Feladatunk és küldetésünk az óvodai környezetet és életet a gyermekeknek olyanná alakítani, ami építőleg hat lelki életükre, szellemi fejlődésükre, magatartásukra és egészséges életmódjuk alakítására. Ezt megvalósítani csak a határtalan, végtelen és Istentől kapott mélységes szeretetben lehet.

Valljuk, hogy az érzelmi biztonságot adó, esztétikus, tevékenységre inspiráló környezetben, az óvodai nevelés minden területére és teljes időtartamára kiterjedő programunk, - mely fejlődéslélektani és neveléslélektani szempontból is maximálisan megalapozott - biztosítja a gyermekek sikeres eljutását az iskolába lépés küszöbéig. A program alappillére a játék, amely interaktív kapcsolatot teremt környezetével (élmény-játék-élmény-tevékenység). Kultúránk, vallásunk elemei, a gyermekek élményei, saját aktív tevékenységük által válnak személyiségük építőköveivé, segítve sokoldalú fejlődésüket.

Az óvodapedagógusok elkötelezettek a program lelkiismeretes végrehajtásában, s abban, hogy miközben a rábízott gyermeket nevelik, fejlesztik, tiszteletben tartják az őket megillető jogokat, gondoskodnak arról, hogy érzelmileg gazdagodjanak, s boldog éveket töltsenek óvodánkban.

A program tartalmában fő hangsúlyt kap:

- a hitre való nevelés,
- a szeretetközpontú érzelmi nevelés,
- a játékra épülő komplex személyiségfejlesztés,
- a környezet megismertetésére, megszerettetésére és védelmére való nevelés,
- a környezettudatos magatartás alapozása, fenntarthatóság
- erkölcsös magatartás és viselkedéskultúra alapozása,
- az önkifejező képességek fejlesztése,
- az egészséges életmódra nevelés.

Sajátos feladatunknak tekintjük:

- a hátrányos helyzetű gyermekek felkarolását,
- a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek egyéni fejlesztését, fejlődésének elősegítését,
- a gyermekvédelmet,
- a tehetséggondozást.

5.3. Hitre nevelés

„Menjetez tehát, tegyetez tanítványommá minden népet, ...

Íme, én veletez vagyok minden nap a világ végéig.”

(Mt 28, 19-20)

5.3.1. Óvodai nevelésünk alapelvei, értékei, célkitűzéseai:

A kisgyermek pszichoszomatikus fejlődését, személyiségének teljes kibontakoztatását nem csupán az adottságok és az érés sajátos törvényszerűségei, valamint a spontán vagy tervszerűen alkalmazott környezeti hatások, élmények határozzák meg, hanem az Úr Jézus Krisztus gondviselő kegyelme, szeretete és az általa vezetett, hitben élő felnőttek ráhatásai. Amikor a szülő rábízza gyermekét a pedagógusra, akkor erről a lépésről Istennek tudomása van. Nekünk pedig az Isten által kapott bölcsesség nélkül a tevékenységünk zsákutcába torkollhat.

Óvodaképünk nem viseli el a felnőtt egyeduralmát, a gyermek kiszolgáltatottságát. Hitbeli elkötelezettséggel járó küldetéstudatot, szeretetteljes légkört, okos szeretetet, együttérzést, segítőkészséget, toleráns és bátorító magatartást, a kreatív kezdeményezések támogatását

várja el az óvoda dolgozóitól. Mindez azonban nem zárja ki a pontos, egyértelmű követelményeket, az együttélés szükséges szabályainak betartását, a szabadság és a korlátok ésszerű rendszerének működését, a szülő-óvoda jó kapcsolatát az óvodai neveléssel kapcsolatban.

Nevelésünk értékei:

- Istentől kért bölcsesség, krisztusi szeretet és szolgálat
- a gyermek egyszeri, egyedi lényének felismerése és képességeinek felelősségteljes fejlesztése
- a gyermeki szabadság biztosítása életkornak megfelelő szabályrendszerrel, amely elősegíti a közös élmények és tevékenységek által a szocializációt, az erkölcsi tulajdonságok megalapozását
- a gyermek játékára épülő tanulás
- a családokkal való szoros együttműködés és szükség szerint segítség, gondozás.

5.3.1.1. Vallásos és erkölcsi nevelés, a gyermekek hit felé növekvő nevelése

Gyermekeinkben az óvodás korban kell elkezdni az evangéliumi nevelést, hogy minél hamarabb megismerjék Jézust, s az Ő követői legyenek. A gyermekek hitre jutása s keresztény emberré nevelése a szülők hűségén áll vagy bukik. Döntő fontosságú, hogyan tanítják meg gyermeküket Istennel beszélgetni, imádkozni. Egész életükkel hitük – szeretetük őszinte kimutatásával – vezethetik el őket Jézushoz.

Az óvodánkba járó gyermekek nagy része egyáltalán nem, vagy csak részben kapja meg a hitre nevelést a családban. A vallásos nevelés célja: gyermekeink eljussanak a Krisztus mértéke szerinti nagykorúságra. Ezt alapozzuk óvodánkban.

Az óvodai valláserkölcson alapuló nevelésen azt értjük, hogy beépül a nevelés egészébe, s ez a nevelési forma, nevelési mód erkölcsileg és érzelmileg kell, hogy többletet adjon. Az előrehaladást mindig a gyermekek „összetétele” határozza meg, vagyis a befogadó képesség.

Nem az erkölcsi tudás nyújtása a feladat, hanem az, hogy játékában legyenek megszemélyesítve: az igazság, szeretet, megértés, alkalmazkodás, rend, empátia,

segítőkészség, megbocsátás stb. Ha a gyermek társaival gyengéd, segít rajtuk, megosztja játékát, ezek mind – mind apró láncszemei lesznek a jelleme „alapkövének”.

Szociálisan kulturált személyiséget kell fejlesztenünk, vagyis: hogy a gyermek tanuljon meg szeretni, másokért tenni, tudjon és merjen csodálkozni, gondolkodni, nyitott legyen minden és mindenki iránt. Rakjuk le az alapköveit annak a tudásnak, melynek segítségével meg tudja különböztetni a lényegeset a lényegtelenről, az értékeset az értéktelenről.

A gyermek tőlünk, felnőttektől (szülők, pedagógusok) tanulja meg mi a jó, mi a rossz, mi a helyes, mi helytelen. Ha az óvodás szeretetet tapasztal és él át szűkebb és tágabb környezetében, megtanulja, hogyan kell azt elfogadni és átadni. Erre tudatosan kell nevelnünk őket.

Feladataink megvalósítása érdekében továbbra is vallanunk kell a Szentírásból vett tudásunkat, miszerint: **„a gyermek gyümölcs, jutalom, Isten ajándéka”**, e szerint kell bánnunk vele, mert bármilyen kicsi, emberi méltósága van és meg kell adnunk mindazt, amire szüksége van:

- melegséget, biztonságérzetet,
- szeretetet,
- példamutató magatartást,
- megfelelő válaszokat kérdéseire,
- tevékeny együtt töltött időt,
- elismerést.

A hit felé nőző nevelés formái:

Ünnepeink, melyeket csoport vagy óvoda szinten szervezünk, a legtöbbet a szülőkkel közösen:

- Termésáldás
- Mária-ünnep: virág elhelyezés a Szűzanya szobránál (római katolikus templom)
- Halottak napja: gyertyagyújtás a temetőben (orsolyita nővérek)
- Mikulás: Szent Miklós napja, története
- Advent: Készülődés Jézus születésnapjára
- Lelki készülődés a gyermekekkel
- Közös díszítés a szülőkkel (közös munka, advent üzenete)
- Karácsony: karácsonyi ünnepség egész óvodával, közös ünneplés a szülőkkel
- Vízkereszt

- Balázs áldás az óvoda minden gyermeke, dolgozója részvételével
- Édesapák köszöntése, Szent Józsefre emlékezünk
- Hamvazkodás (az óvoda minden gyermeke, dolgozója).
- Nagyböjt
- Húsvét
- Pünkösd
- Édesanyák köszöntése
- Családi nap (névadónkra és védőszentünkre, Szent Lászlóra emlékezünk)
- Betekintés a szentek életébe (Szent Imre, Szent Márton, Szent Erzsébet, Szent Angéla)

Hitpercek – beszélgetések:

Bibliai történetek feldolgozása. Hitünk tanításainak példáin keresztül való magyarázattal az életkori sajátosságokat figyelembe véve, a csoportban adódó konfliktusok megbeszélése. Ünnepekre való felkészülés. Imák, énekek elsajátíttatása.

Napi imák:

- Reggeli ima
- Étkezés előtti, utáni, pihenés előtti imák
- Betegekért mondott ima
- Fohász
- Hálaadás gyakorlása

Léleknitogató:

A foglalkozásokon a középső és nagycsoportosok vesznek részt, a kiscsoportosok óvodai szocializálódásuktól függően, a nevelési év bármely időszakában bekapcsolódhatnak.

A foglalkozások hetente kerülnek szervezésre az orsolyita nővérek vagy az iskolalelkész vezetésével, óvodapedagógusok segítségével.

- vallásos tartalmú énekek tanulása
- történetek illusztrálva – Biblia és hétköznapi élet.

A hittan foglalkozás:

A középső és nagycsoportosok részvételével szervezzük, felekezet szerint heti egy alkalommal 30 percben. A hitfoglalkozások anyagát, a módszereket az egyházak igénye szerint, az óvodás korosztály sajátosságait figyelembe véve a hitoktatók állítják össze. A külső

hitoktatók által tartott foglalkozásokon az intézmény főigazgatója, az óvodai intézményegység vezetője részt vehet.

A fejlődés várható jellemzői:

Értelmi:

- Igényévé, szokásává válik az imádkozás, és az ehhez kapcsolódó magatartási forma: elcsendesedés, lehajtott fej, kézösszetétel.
- Ismeri a tanult imákat, önállóan tud imádkozni.
- Képes gyakorolni a hálaadást.
- Tisztelettel viselkedik a felnőttekkel, társaival.
- Jártas az óvodában feldolgozott bibliai történetek ismeretében.
- Ismeri az ünnepeket, azok tartalmát, részt vállal az előkészületekben is.

Érzelmi:

- Érzékeny, fogékony az istenkép befogadására.
- Tetteiben, érzelmi megnyilvánulásaiban a szeretet vezet.
- Képes a megbánásra, jóvátételre, törekszik az engesztelésre.

Nyelvi:

- Képes a szeretetre, mert őt is szeretik, ezt szóban is kifejezi.
- Gazdagodik hitbeli és bibliai kifejezések szókincsével.
- Szokásává válik az igazságosság és az igazmondás.
- Érkezéskor, távozáskor tiszteletteljesen köszön a felnőtteknek és társainak.

5.4. Gyermekkép, óvodakép

A kisgyermek a felnőttektől függő, érzékeny, fejlődő személyiség, egyénenként változó test-lelki szükségletekkel. Gyermek- és személyközpontú óvodai nevelésünk felkutatja a benne lévő értékeket (testi, lelki, szellemi), nevelésünk ezek teljes kibontakoztatására törekszik, biztosítva minden gyermek számára az egyenlő hozzáférést és személyiségének legteljesebb kibontakoztatását. Ehhez a megfelelő személyi és tárgyi feltételek adottak. Így a minden gyermek számára egyformán magas színvonalú és szeretetteljes nevelést biztosítani

tudjuk. Testben és lélekben egészséges, boldog, kiegyensúlyozott gyermek az, aki harmóniában él környezetével és önmagával.

Egészséges testileg, ha:

- életmódja egészséges, mert az őt nevelő felnőttek erre különös gondot fordítanak, példát mutatnak,
- sokat mozoghat, mert a mozgás lételeme, s ez segíti értelmi fejlődését is,
- edzett, motorikusan fejlett, mert kipróbálhatja magát, mire képes.

Érzelmileg, lelkiileg kiegyensúlyozott, ha:

- bízik önmagában, mert mi is bízunk benne,
- elfogad másokat, mert őt is elfogadják, befogadják,
- képes szeretetre, mert őt is szeretik,
- tudja, hogy segíteni jó, mert őt is segítik, segítették,
- vállalja cselekedeteit, mert igazságérzete úgy kívánja,
- érzelmileg kötődik szülőföldjéhez, nemzetéhez, családjához, intézményéhez, óvodájához, mert jó összetartozni.

Egészséges szellemileg, ha:

- kezdeményező, tevékeny, mert módja van próbálkozni,
- óvja, védi környezetét, mert tudja, hogy a teremtett világ, az élet minden formája érték,
- könnyen kommunikál, gondolatait mások számára érthetően fogalmazza meg, mert anyanyelvén színesen, gazdag, szókinccsel beszél,
- önálló véleménye van, mert mindig meghallgatják, eligazodik a világ dolgaiban, mert értelmes szabályok között él.

Óvodánk 1992. július 1. óta társintézményeinkkel együtt újra az egyház tulajdonába került, s a Szent László nevet kapta. Nagy királyunk városunk közelében aratott hadi sikert, majd ennek tiszteletére emelt temploma máig erős kötődés, kapocs a város lakóinak. Névadónk és védőszentünk példakép, nemcsak a korabeli magyarság előtt, hanem évszázadokon átívelve a ma emberének, gyermekeinknek is utat mutat az Isten szeretetével, a kereszténység és a haza védelmével.

Benne megvolt Isten kegyelméből mindaz, akire elmondhatjuk: keresztény ember; eszmény, erős hitű, istenszerető, bátor, okos, erős, edzett. Testileg, lelkileg, értelmileg kiemelkedő egyéniség. A gyermekek személyiségének teljes kibontakoztatása közben útjelző számunkra is.

A családi nevelés elsőbbségét elismerve, azzal karöltve, a gyermekek érdekét mindenekelőtt szem előtt tartva, szeretetteljes, nyugodt, kiegyensúlyozott légkörben neveljük a hozzánk járó gyermekeket, biztosítva a megbecsülést, bizalmat, valamint mindegyikük és minden csoport számára az egyenlő hozzáférést és a gyermeki jogokat.

Otthonos környezetben gondoskodunk a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatásáról, melynek alapja a játék, különös hangsúllyal a szabad játék. A játékon, játékos tevékenységen keresztül az életkorhoz és a gyermek egyéni képességeihez igazodva közvetítjük a különböző műveltség tartalmakat, emberi értékeket. Biztosítjuk a különböző nemzetiségekhez tartozó gyermekek számára kultúrájuk megtartása mellett a megfelelő integrációt.

Külön gondot fordítunk az érzelmi nevelésre és a környezet megismertetésére, megszerettetésére, védelmére, a környezettudatos magatartás alapozására.

A gyermekek és szülők igényeit, elégedettségét megismerve, azt alaposan mérlegelve, alapvetően a vallási és pedagógiai meggyőződésünket figyelembe véve alakítjuk ki a csoportok életét, amelyhez minden fél (gyermek, szülő, óvodai dolgozó) együttműködése, tisztelete, segítése is párosul.

5.5. A NEVELÉSI PROGRAM CÉLJA ÉS FELADATAI

Nevelési célok:	Feladatok:
Az istenkép kibontakoztatása a gyermek lelkében, a keresztény pedagógus példája nyomán	A keresztény értékek erősítése
Isten szeretetére nevelés	Ismerkedés a teremtő, gondviselő, szerető Istennel, és Jézussal, az Isten fiával. A gyermekeknek bizalmat adunk, hogy tapasztalja meg, Isten ismer és szeret.
A keresztény hitélet gyakorlásának megalapozása	Az alapvető tevékenységek közben gyakorolják a valláserkölc normáihoz igazodó magatartást: az emberi kapcsolatokban a szeretet, bizalom, türelem, igazságosság, szelídség, szolgálat megismerését, befogadását.
Hazaszeretetre nevelés	Kötődés kialakítása a hazához, gazdag és sokszínű, értékmegetartó, hagyományörző népi kultúránk megismertetése.
Környezeti nevelés: A gyermek és környezete kapcsolatában érzelmi kötődésen alapuló, öntevékenyen együttműködésre képes sokoldalú személyiség fejlődésének elősegítése.	Teljes elfogadáson alapuló, érzelmi biztonságot nyújtó óvodai légkör megteremtése, az egyén tiszteletben tartásával. A gyermek kíváncsiságára, megismerési vágyára épülő, tevékenységre motiváló egészséges élettér biztosítása, környezettudatos magatartás megalapozása. Olyan személyiség vonások kialakítása, melynek birtokában a gyermek érzékeny, fogékony, nyitottá válik a környezeti hatások befogadására, feldolgozására.
Az óvoda és a család együttműködő, nevelőtársi viszonyának kialakítása	A szülők ismereteinek gyarapítása összhangban az óvoda keresztény nevelésével (evangelizáció). A felnőttek tetteikkel sugározzák a feltétel nélküli szeretetet. Minden gyermek ismerje és tudja értékeit, de kezelje hiányosságait is.

*„Tisztellek Téged, fontos vagy nekem,
csakis Rád figyelek,
és segítek Neked,
ha szükséged van a segítségemre!”*

5.6. SZOKÁSOK, HAGYOMÁNYOK, ÉRTÉKREND, A MAGATARTÁS- ÉS VISELKEDÉSKULTÚRA MEGALAPOZÁSA

Az érzelmi, az erkölcsi és értékorientált közösségi nevelés

A pozitív irányú szokások alakítása, formálása, gyakorlása az óvodás korú gyermek életében meghatározó további magatartásmódjának alakulásában. Elengedhetetlen, hogy a gyermekeket az óvodában érzelmi biztonság, állandó értékrend, derűs, kiegyensúlyozott, szeretetteljes légkör vegye körül.

Fontosnak tartjuk az egyházi és egyetemes kultúra értékeinek, a helyi környezet hagyományainak, valódi viszonyoknak, az én-élményeknek a megélését helyzetek közben, cselekvés központúan, komplex módon.

E komplex tevékenység pozitívan befolyásolja az óvodás gyermek Istenhez való viszonyát, társas fejlődését, kreativitását, kommunikációs és metakommunikációs készségét, iskolaérettségét.

Cél:

- Kerüljék a csúfolódást, irigységet, verekedést. Társas kapcsolataikban a szeretet, a bizalom, a türelem, az igazságosság domináljon.
- Szeressék, tiszteljék egymást, szüleiket, a felnőtteket.
- Helyesen értékeljék egymás jól végzett munkáját, elismerhető és elítélendő magatartását.
- Magatartásukban domináns szerepet játsszon az egyeneslelkűség, őszinteség, szolgálatkészség, Krisztusi alázatosság, segítőkészség, béketűrés, megbocsátó készség elfogadás, tapintatosság, önzetlenség.
- Vigyázzanak maguk és társaik testi épségére, környezetükben lévő berendezési, használati és játéktárgyaira.
- Becsüljék a felnőttek fáradságos munkáját.

- Segítségadás az öregek és betegek, elesettek felé.

Feladat:

- A később kialakuló erkölcsi fogalmak megalapozása érdekében személyes példaadással, az erkölcsi érzelmek alakításával párhuzamosan törekedni kell a tudatosításra, az erkölcsi képzetek, ítéletek tartalmi fejlesztésére.
- A tudatosság megkönnyíti a szokások kialakulását, kialakítását, a szabályokhoz való alkalmazkodást, a magatartásmódok azonosságát, szükségességét és maga is mozgósítja a megvalósításra akarat erejét, a szokások kialakulásának ideje megrövidül és mélyebben, tartósabban rögződik be. Csak érzelmek alapján nem lehet elérni az erkölcsi cselekvés tartósságát, biztonságát. Szokásaink értelmével is tisztában kell lenni! Ezért óvodás korban az erkölcsi érzelmek alakításával párhuzamosan történik a tudatosítás.

A nevelési folyamat jellemzői:

Barátságos, nyugodt óvodai légkör megteremtésével, biztosításával, a gyermekek nemcsak jól, de védettnek is érezhetik magukat. A nap minden percében tapasztalhatják, hogy nem maradnak magukra, hogy van mellettük valaki, akitől szükség esetén támogatást, segítséget kapnak.

Ez a valaki nemcsak a szülő vagy óvodapedagógus, hanem Isten is, aki mindig mindenütt jelen van és végtelen szeretetével, gondoskodásával átölel minket.

A védettség és biztonságérzet vágya mellett a kisgyermeknek hihetetlen szeretetigényük van, szükségük van arra, hogy folyamatosan érezzék: elfogadják, szeretik olyannak, amilyen.

Az egocentrizmus, énközpontúság háttérbe szorításához sok tapasztalatra van szüksége, hisz a gyermek csak apránként, fokozatosan tanulja meg, hogyan kell önmagát megértetnie.

Eközben fejlődik az a képessége, hogy másokat is megértsen és így jut el az emberi érintkezés mindenkit kielégítő és tartalmas formáihoz.

Ha mi, felnőttek minden esetben igyekszünk szeretetünkről, gondoskodásunkról, védelmünkről, türelmünkről, segítőkészségünkről meggyőzni a gyermeket, megfelelő módszerekkel és eszközökkel gyakoroljuk is a pozitív magatartási formákat, akkor a gyermekek óvodáskor végére gazdagabbak lesznek érzelmileg és tudásbélien is, kedvesebbek, előzékenyebbek, udvariasabbak, figyelmesebbek, tisztelettudóbbak, illemtudóbbak lesznek a játék- és munkatevékenységek során, valamint a különböző élethelyzetekben is.

Az egyházak – család – óvoda folyamatos együtt nevelő tevékenysége

Az egyházi felekezet lelkipásztorai a család és óvoda együttműködve, egymás munkáját segítve képes a ma óvodásait úgy nevelni, hogy testben, lélekben egészséges, kiegyensúlyozott, edzett, iskolások válhassanak belőlük.

Feladatunk:

- A család, a szülők szemléletének formálása, pedagógiai kultúrájának fejlesztése, a helyes, okos szülői magatartásra nevelés, a vallásos szellemű nevelés fontosságának megláttatása.
- Kapcsolattartás a családdal. Jellemezze a családdal való kapcsolattartást: rendszeresség, az önkéntesség, a kölcsönös tájékoztatás, a kölcsönös bizalom és a családhoz igazított segítségnyújtás, támogatás.
- A szülőkkel való együttműködési formák fokozatos erősítése, mélyítése.
A közös programok, események szervezésének hatására minden szülő eljuthat arra a felismerésre, hogy gyermeke a kívánt magatartás- és viselkedéskultúra milyen szintjén áll (nyílt napok, szülői értekezlet, közös vetélkedő, kirándulások).
- A gyermekek nevelésével kapcsolatos pedagógiai cikkek, újságok, könyvek terjesztésével és kölcsönzésével segítjük a szülők nevelőmunkáját.
- Megfelelő pedagógiai módszerek és eszközök alkalmazása
- A pozitív emberi tulajdonságokat, magatartási formák rögződését imádságokkal, énekekkel, bibliai történetekkel, dramatikus játékokkal, bábozással gyakorolhatjuk.
- Imáink, egyházi énekeink, bibliai történetek rávezetik a gyermekeket a jóságra, szeretetre, a helyes viselkedésre, a hitük megalapozására. Megismerik Isten hatalmát és Jézus jóságát.

Várható eredmények az egyház – család – óvoda együttnevelő tevékenysége hatására:

- Dramatikus játékok során megtanulnak a csoporthoz, társaikhoz is jobban alkalmazkodni.
- Könnyebben tudnak kontaktust, kapcsolatot teremteni. Rájönnek a szabályok betartásának fontosságára.
- Fokozatosan felismerik a külső jellemvonások után a belső értékeket.

Minden esetben szem előtt kell tartanunk a pozitív elfogadás szükségletét. Mindenkire jellemző, de leginkább a gyermek szeretne megfelelni a felnőtt elvárásainak. Meg akar felelni a környezet elvárásainak és ez olyan erős, hogy elhiszi, amit róla mondanak. Ezzel fog azonosulni.

A gyermek csak azt tudja, amit hall magáról. Nem tudatosulnak benne, mégis hatással vannak rá azok az ingerek, amelyek megváltoztatják az én-képet. Ha nem kap elég sok megerősítést, nem lesz elég önbizalma sem.

A pozitív példák kiemelésével, gyakorlásával érhetjük el azt a viselkedési formát, amelyben a gyermek megéri, hogy mikor árasztott szeretetet vagy sértést.

Tevékenységekhez kapcsolódó szokásrendszer kialakítása

A jellemformálás az egész nap folyamán, a gyermekek minden tevékenységének szem előtt tartásával, az erkölcsi értékek ismeretével, tudatosításával, gyakorlásával valósul meg. A szép, a jó az igaz felé vonzódás a mindennapi tevékenységek során fokozatosan válik a gyermekek belső igényévé, melyeket a későbbiek folyamán bármilyen helyzetben megtartanak.

Óvodában az életkori sajátosságok, ezen belül az egyéni fejlettségi szint figyelembevételével indirekt irányítású komplex tevékenységek szervezésével számtalan közvetlen tapasztalat forrását idézhetjük elő, biztosíthatjuk a gyermekek számára.

A felnőttek példamutatása nyomán az imádkozások (napi imák, templomi imák) alatt az elcsendesedés, fejlehajtás, a kéz összetétel gyakorlása a felekezet szerinti köszönési formulák helyes használata szokássá válik. A tisztelet- és illemtudó magatartás kialakul a hitgyakorlás során.

A csoportban lévő felnőttek és gyermekek tiszteletére nevelünk egymás köszöntésével, megismerésével, bemutatkozással.

A gyermekek belső igényévé válik a saját maguk és ruhadarabjaik rendben tartása, ennek köszönhetően megjelenésük esztétikus lesz.

Igénylik az esztétikus terítéket, kulturáltan étkeznek.

A séták, kirándulások, sportprogramok szervezésének célja és feladata az, hogy olyan szokásokat, szokásrendszereket, viselkedési formákat alakítsunk ki, amelyek meghatározóak a teremtett és ember által létrehozott környezettel való harmonikus kapcsolat kialakításában.

Sétákon ismerkednek a gyermekek a közvetlen környezetükkel. Olyan tapasztalatokat szereznek, amelyek életkoruknak megfelelő, a biztonságos eligazodáshoz, tájékozódáshoz nélkülözhetetlenek. Megfigyelik és gyakorolják a közlekedés helyes szabályait, melyeket nemcsak illik, hanem kötelező betartani.

Kirándulásokon tágabb környezetükkel ismerkednek, gyakran szülői kísérettel, így nemcsak a gyermekek, hanem a szülők szemléletmódját is alakíthatjuk.

A sport hatására a gyermekekben olyan fontos személyiségjegyek alakulnak ki és erősödnek meg, mint a bátorság, fegyelmezettség, kitartás.

A közösségi élet alakulásához is fontos tulajdonságokat erősít a szokásrend: például egymás segítségét, az együttműködést.

Az óvoda mindennapi életében kiemelkedő események az ünnepek és a hagyományok. Az óvodáskorú gyermek időérzéke fejletlen, így a felnőtteknek kell jelezni számára az ünnep közeledtét. Mindannyian tudjuk, hogy a gyermekek mennyire várják az ünnepeket (például: Mikulás, karácsony stb.), ilyenkor valami csodálatos fog történni, valami felemelő, valami magasztos, valami jó. Érzelmileg nagyon közel állnak az ünnepekhez, hiszen ilyenkor kapnak, ugyanakkor adnak is valamit. Gyakorolják az adás-kapás örömét. Az ünnepet a tevékeny várakozás előzi meg (teremdíszítés, ajándékkészítés).

Az ajándékozással annak kapcsolaterősítő hatásával, az egymás iránti figyelmességgel a szeretetünket fejezhetjük ki.

Az ünnepség napján mindannyian az alkalomhoz illő ruhába öltözünk, ezzel is kifejezve egymás iránti tiszteletünket. A várakozás csúcspontja maga az ünnepi együttlét.

A fejlődés várható jellemzői óvodáskor végére

- Az eddig kialakult szokások a gyermekek igényévé válnak, közös tevékenységekben aktívan részt vesznek.
- Elfogadják az adott tevékenység által megkívánt magatartási formákat.
- Gazdagodnak érzelmileg és tudásban is, kedvesebbek, előzőkenyebbek, udvariasabbak. Figyelmesebbek, tisztelettudóbbak, illemtudóbbak, játék, munka, tevékenységek során valamint a különböző élethelyzetekben is.
- Tisztelettel viselkednek a felnőttekkel, szüleikkel, az óvoda dolgozóival, egymással, vigyáznak munkájuk eredményeire.

- Felismerik a nevelést segítő külsős személyeket és illemtudóan viselkednek velük szemben (atyák, hitoktatók, pedagógusok).
- Ébrednek bennük a közösségi öntudat, örülnek a közösen elért sikereknek.
- Kötelességtudó, saját és mások magatartását értékelni tudó viselkedés jellemzi őket.
- Szokásukká válik az igazmondás és az igazságosság.
- Vigyáznak az óvoda külső és belső berendezési tárgyaira és használati eszközeire.
- Vigyáznak maguk és társaik testi épségére.
- Az óvoda hagyományainak kialakításában, ápolásában aktívan részt vesznek.
- Ismerik és várják az ünnepeket. Azok megszervezésében és előkészítésében aktívan részt vesznek.
- Igyekeznek társaiknak, a felnőtteknek, szüleiknek örömet szerezni figyelmességgel, szeretetük kifejezésével.
- Belső igényükké válik a napi imádkozás és az ehhez kapcsolódó magatartási formák: kézösszetétel, lehajtott fej, elcsendesedés.
- Tudnak saját felekezetük szabályai szerint köszönni. Ismerik a többi felekezet szerinti köszönési formákat.
- Jártasak az óvodában feldolgozott bibliai történetek ismeretében.

5.7. AZ EGÉSZSÉGES ÉLETMÓD ALAKÍTÁSA

Az egészséges életmódra nevelés, az egészséges életvitel igényének alakítása, a gyermek testi fejlődésének elősegítése az óvodás korban kiemelt jelentőségű.

Cél:

a gyermekek testi, lelki, szociális harmóniájának kialakítása, megtartása.

Feladat:

A gondozás az óvodai nevelés egyik alapvető tevékenysége, amely hozzájárul a gyermekek testi szükségleteinek, egészségének megőrzéséhez, a jó közérzet megteremtéséhez, egészséges életmódjának, mozgásigényének kialakításához, kielégítéséhez.

A nevelési folyamat jellemzői:

Az egészséges életmód igényének megalapozása és megőrzése, az optimális szokásrendszer, igény szint kialakítása több síkon történik.

Alapja az életkori sajátosságokból fakadó fejlődési ütem, egyéni differenciált érés figyelembe vétele és a családdal való folyamatos együttműködés, ami segít az egészségmegőrző szokások átadásában, értelmezésében egy hullámhosszon történő megvalósításában.

Az óvodában a gyermeki személyiség megismerése együtt jár az egyén tiszteletben tartásával, mely által megvalósítható a fokozatos, az egyéni teherbíráshoz igazodó szabályok elsajátítása.

Az egészséges személyiség fejlődése egyik legfontosabb feltétele az óvodapedagógus és a gyermek közötti jó, szeretetteljes kapcsolat, ezt segíti a keresztény személet, a mindennapokra jellemző pedagógiai tapintat, az empátia, a testközelség, az érzelmi biztonságot nyújtó bensőséges vidám légkör.

Az egészséges életmódra nevelés folyamán egészséges, edzett, a betegségnek ellenálló, testileg-szellemileg fejlett, önmagával, gyermekekkel, felnőtt emberekkel harmóniában élő gyermek nevelése a cél, együttműködve a családdal, ahol a gyermeket az első szocializációs hatások érik.

Az egészséges életvidám gyermek neveléséhez elengedhetetlen az őket körülvevő keresztény beállítottságú környezet, a pozitív atmoszféra, a gyermekekbe vetett bizalom. A felnőttől közvetített képből ismerik meg önmagukat, cselekvéseiknek helyes, vagy helytelen voltát.

A gyermek gondozása, testi szükségleteinek kielégítése

A testi, lelki, szellemi egészség feltétele a gyermek komfortérzetének kielégítése, ehhez szükséges kimunkálni a személyes kötődést, ami az intellektuális fejlődés alapja is. Az óvodapedagógusok ennek érdekében már a gyermek óvodába lépése előtt megismerkednek a családdal-családi délután szervezése, lebonyolítása (közös barkácsolás, játéktevékenység) során.

Az óvodapedagógus a gyermek óvodai közösségbe való beilleszkedését akadályozó betegségeket az anamnézis felvételekor megbeszéli a családdal.

A helyes életritmus a gondozás központi kérdése. A napi életritmus, a rendszeresség minden tevékenység végzésében jelen van – ez visszahat az életfolyamatokra.

A gyermekek az oldott légkörben szívesen végzik a ritmikusan visszatérő változatos tevékenységeket, ami a gyermekek élettani és egyéni szükségleteinek figyelembevételével történik. A test gondozása, az önkiszolgáló munkák végzése, étkezés, pihenés, mozgás rendszeresen visszatérő tevékenység, melynek gyakorlása során egyre önállóbbá válnak a gyermekek.

Fontos feladat, hogy minden tevékenységet a felnőttekkel oldott légkörben, közvetlen beszélgetéssel végezzenek. Ezek a meghitt beszélgetések teszik lehetővé a gyermek igényeinek, fejlettségi fokának megismerését.

A gyermekeket a fokozatosság elvének betartásával kell ösztönözni az önálló feladatvégzésre.

A beszoktatás ideje alatt ismertesse meg az óvodapedagógus a gyermekeket az őket körülvevő helyiségekkel, az étkezés, tisztálkodás, öltözködés helyével, a cselekvés során az eszközök funkciójával. Az önálló étkezés, öltözködés, testápolás szervezettségét az óvodába lépés pillanatától biztosítsa az óvodapedagógus.

A szokások pontos menetében az egy csoportban dolgozó óvodapedagógus, pedagógiai asszisztens és dajkák állapodjanak meg az egységes gyakoroltatás érdekében. A gondozási feladatok végzése során vegyék figyelembe a feladatok ritmusát, a gyermek fejlettségi szintjét, ismereteinek mélységét.

A fejlődés várható jellemzői óvodáskor végére:

- A helyes táplálkozási szokások megalapozásódnak, különösen a magas cukortartalmú ételek és italok, a magas só- és telítettszír-tartalmú ételek fogyasztása csökken, a zöldségek és gyümölcsök illetve tejtermékek fogyasztását ösztönzzük.
- Az ébrenlét és az alvás, a kötött és a szabad tevékenységek, játék, munka, tanulás szabályozott ritmusa (helyes életritmus - napirend) kialakul.
- A harmonikus, összerendezett mozgás fejlődik.

5.8. AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSÉNEK ELVEI

5.8.1. Tárgyi feltételek:

A programunk megvalósításához szükséges felszerelések, eszközök rendelkezésünkre állnak, s ez egyben megfelel a kötelező minimális eszköz- és felszerelés jegyzékben foglalt követelményeknek. Ezek folyamatos pótlása (elhasználódás miatt is) és korszerűsítése azonban elengedhetetlen.

Az egészséges fejlődést segítő, s ennek megőrzését is biztosító, biztonságos, többfunkciós berendezés és eszközrendszer folyamatos biztosítása szükséges az udvaron és az épületen belül. Mindezek kiegészülve az óvodapedagógusok szakmaiságával, kreativitásával biztosítják a gyermekek testi képességeinek, egész személyiségének fejlődését, s motiválják alkotó tevékenységét.

5.8.2. Személyi feltételek:

Az óvodában a nevelőmunka középpontjában a gyermek áll.

Az óvodai csoportokban a köznevelési törvényben meghatározott követelmény szerint felsőfokú szakirányú végzettségű óvodapedagógusok dolgoznak. (Számuk csoportonként: 2 fő).

A munkatársak egyenlő partnernek tekintik egymást, elfogadják egymás szakmaiságát, összehangolt munkájuk hozzájárul az óvodai nevelés eredményességéhez. A katolikus óvodában dolgozók munkájukat hivatásnak, szolgálatnak tekintik, meghatározó a viszonyuk a nemzethez, hazához, óvodához. A pedagógus és a pedagógiai munkát közvetlenül segítő alkalmazottak egész személyiségükkel nevelnek, keresztény értékeket képviselnek.

A program bevezetése óta eltelt időszakban a pedagógus továbbképzés keretében a szakvizsgás képesítések megszerzésére fektettünk hangsúlyt, illetve a személyi változások során is választási szempont a sokoldalú képzettség és fejlődési hajlandóság. Pedagógusainkra jellemző az önképzés, a továbbképzés. Az óvodapedagógus ismeri a pedagógiai dokumentumokat, a különbözőséget, a másságot elfogadja, az egyéni értékek pozitív irányú megközelítését erősíti.

A kötelező és szerzett képesítések mellett elengedhetetlen a biztos szakismeret (pedagógia, pszichológia), a korosztály alapos ismerete, biztos ismeretanyag, alkotóképesség, igényesség a tudatos, tervszerű munkavégzésre, a szorgalmasság.

A képesítéseknek, az új kutatási eredményeknek, elméleti és gyakorlati ismeretek megszerzésének szükségességét a programunk sokszínűsége elengedhetetlenné teszi.

Az óvoda nem rendelkezik logopédussal, pszichológussal, fejlesztő pedagógusunk óvodapedagógusként dolgozik, kötelező óraszám felül végzi feladatát.

Gyógytestnevelőnk óvodapedagógusként végzi feladatát, kötelező órán felül tart prevenció, korrekciós tornát.

Elvárásaink magunkkal és egymással szemben:

- vallási elkötelezettség, küldetés tudat,
- nyugodt, kiegyensúlyozott légkör megteremtésének képessége,
- segítő, bátorító, elfogadó attitűd,
- modell, minta a gyermek számára,
- elkötelezettség a partnerség kialakításában a családokkal a nevelésben,
- közösségépítés.

A nevelő munkánkat szükség szerint segítik a városi szakszolgálatok:

- Pedagógiai Szakszolgálatok szakemberei
- Szakértői Bizottság szakemberei

Óvodánk gazdasági ügyeit a Szent László Katolikus Gimnázium, Technikum, Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola, Kollégium, Óvoda és Bölcsőde hivatalai végzik.

Nevelő munkánkat szakképzett dajkák és a törvény szerinti szakemberek segítik. Udvarunk esztétikájáról, biztonságáról az intézmény technikai dolgozói gondoskodnak.

Az óvodai étkeztetést az intézmény saját főzőkonyhája biztosítja. Amennyiben szükséges, külső beszállítótól rendeljük meg a speciális étkeztést igénylő gyermek számára az ebédet. Erről a szülő megfelelő orvosi igazolást csatol. Ebben az esetben tízóráiról és uzsonnáról a szülő gondoskodik. Óvodánkban csak melegítő konyha van.

5.9. Az óvodai élet megszervezése

5.9.1. Csoportszervezés

Óvodánkban a nevelés csak a fenntartó által jóváhagyott helyi-óvodai pedagógiai program alapján történhet, és a gyermekek neveléséhez szükséges, a teljes óvodai életet magába foglaló tevékenységek keretében szervezhető meg. Az óvoda teljes nyitvatartási idejében óvodapedagógus vagy óvodapedagógus végzettséggel is rendelkező, illetve óvodapedagógus mellett szakmai tanácsadóként működő pedagógus foglalkozik a gyermekekkel.

Az óvodába felvett gyermekek csoportba való beosztásáról az óvoda intézményegység-vezetője dönt az óvodapedagógusok véleményének figyelembevételével és lehetőség szerint a szülő igényének meghallgatásával.

A csoportlétszám kialakításáról a hatályos törvényben meghatározott létszámhatárokat, beleértve a számított létszámra vonatkozó előírást is betartjuk.

Előnyösnek tartjuk az azonos életkorú gyermekekből álló csoportok alakítását, amennyiben arra módunk van.

Az életkor az adott csoportba sorolási szempont.

A gyermekek fejlettségét figyelembe véve kell döntenie az egyes gyermek tovább haladásáról, vagy korcsoport ismétléséről, szakmai mérlegelés elsődlegessége mellett.

Fontosnak tartjuk, hogy a gyermekcsoportokat – lehetőség szerint – ugyanaz az óvodapedagógus páros és dajka nevelje az óvodakezdéstől az iskolába lépésig.

5.9.2. Napirend, heti rend

A gyermek egészséges, a tevékenységekben megnyilvánuló fejlődéséhez, fejlesztéséhez a napirend és a hetirend biztosítja a feltételeket, melyek a megfelelő időtartamú, párhuzamosan is végezhető, differenciált tevékenységek, valamint a gyermek együttműködő képességét, feladattudatát fejlesztő, növekvő időtartamú (5–35 perces) csoportos foglalkozások tervezésével, szervezésével valósulnak meg. A napi- és hetirendet a gyermekcsoport óvodapedagógusai alakítják ki. Az óvoda napirendjében a teljes nyitvatartási időben segítjük a játék folyamatosságát.

Fontosnak tartjuk, hogy a mindennapok folyamán megjelenjenek a hitélet során tanult imádságok (reggeli ima, étkezés előtti-utáni imák, pihenés előtti ima/ elcsendesülés, az áhítat percei.

A mindennapok során legyen jelen a mesélés, mozgás, éneklés, ábrázoló tevékenységek.

Az óvodai tevékenységek megszervezésével biztosítjuk a gyermeki jogokat – vallási, nemzetiségi –, figyelembe vesszük a gyermekek aktuális állapotát, szükségleteit, érdeklődését, teherbíró képességét.

A jól átgondolt napirend a helyes életritmus kialakulását segíti, biztosítja továbbá a rugalmasságot is, ami lehetővé teszi, hogy a gyermekek elmélyülten, érdeklődéssel, motiváltan, tevékenységüket sürgetés nélkül pontosan végezzék.

Szükséges a kiegyensúlyozott nyugodt légkör megteremtése, értelmes szokás, szabályrendszer és fegyelem.

Az óvodai tevékenységek szervezését úgy végezzük, hogy eleget tegyünk a gyermekek napközbeni ellátásával összefüggő feladatoknak.

A heti rend az egyes tanulási tevékenységek naponkénti váltakozását foglalja magába.

Az óvodapedagógusok környezeti témákhoz (aktuális ünnepek, jeles napok) igazodva, tapasztalatok, ismeretek, élmények feldolgozását célzó tevékenységeket, azok egymást segítő „rendszerét” építik fel.

A napirendéhez hasonlóan a heti rendben is figyelembe vesszük a helyi adottságokat, hagyományokat, lehetőségeket, az életkort, életkori sajátosságokat.

Mindkettőt befolyásolja a tornaterem beosztás, egyéb programok szervezése.

A gondozás kiemelt szerepet élvez a benne rejlő nevelési lehetőségek, a gyermek-óvodapedagógus, gyermek-dajka kapcsolat építése okán is, így megfelelő időt kell biztosítani az életkor figyelembevételével.

A szabadban tartózkodás kezdetén és végén, az étkezésnél, a pihenés kezdetén és végén a fokozatosságot biztosítani kell az életkor figyelembevételével.

5.9.3. A tevékenységi formák megszervezése

A tevékenységek megszervezésénél figyelembe vesszük a játék elsődlegességét, betartjuk a fokozatosság, folyamatosság, rendszeresség alapelvét, szem előtt tartjuk az életkori sajátosságokat és az egyéni fejlettséget. Az óvodás korosztály számára a kötetlenség a legmegfelelőbb foglalkoztatási forma, ami biztosítja a szabad játékot, és a tevékenység szabad megválasztását.

A kötetlenség azonban csak a gyermekekre vonatkozik, az óvodapedagógusnak tudatosan kell tervezni, szervezni, a feltételrendszert alakítani, indirekt módszerekkel dolgozni, hogy biztosítsa a gyermekek folyamatos fejlődését. Ezért törekednie kell a rábízott gyermekek megismerésére, amely kiterjed aktuális állapotukra, fejlettségi szintjükre, szükségleteikre, s ehhez mérten tervezzen kellő körültekintéssel, kreativitással kell eljárni.

A tevékenységek közül a mozgás, az étkezések, a munka jellegű feladatok kötöttek (minden gyermek résztvevő, önkiszolgálás, naposi munka, játékrakás), illetve, ha a csoportnak olyan tudásra, információra stb. van szüksége, ami a tovább haladáshoz elengedhetetlenül szükséges, alkalomszerűen.

A hitfoglalkozásokat (római, görögkatolikus, református) az egyházak aktuális döntésének megfelelően külső és belső /óvodapedagógus/ hitoktatók végzik, délelőtti időpontban, heti 30 percben, felekezetenként, a középső és a nagycsoportos gyermekek részére.

Az óvodai csoportok napirendje

Időtartam	Tevékenységek
7.00-7.30	Gyermekek fogadása / a gyülekező teremben/
7.30-12.00	<ul style="list-style-type: none"> • Gondozási feladatok (tisztálkodás, étkezés, öltözködés) • Játék, párhuzamosan is végezhető, tervezett, szervezett, differenciált tevékenységek a csoportszobában vagy a szabadban • Hitre nevelés, az elcsendesedés feltételeinek megteremtése • Mindennapos frissítő mozgás vagy tervszerűen szervezett mozgás (teremben, tornateremben vagy a szabadban) • Ismerkedés a teremtett világgal, megfigyelések végzése spontán és szervezett formában • Az egészséges életmódot erősítő egyéb tevékenység a szabad levegőn • Tevékenységbe ágyazott, a gyermekek egyéni képességeihez igazodó műveltségtartalmak közvetítése, tevékenységekben megvalósuló tanulás <p>Verselés, mesélés Ének, zene, énekes játék, gyermektánc Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka Mozgás A külső világ tevékeny megismerése Matematikai tartalmú tapasztalatok szerzése Valamennyi olyan tevékenység, melyet igényel a gyermek</p>
12.00-15.30	Gondozási feladatok (tisztálkodás, étkezés, öltözködés) Pihenés
15.30-17.00	Játék, párhuzamosan is végezhető tevékenység a szülők érkezéséig.

* Az Alapító Okiratban meghatározott óvodai nyitva tartás figyelembevételével!

Ezen tevékenységek időtartama a gyermekek életkorától, érdeklődésétől, figyelmük tartósságától függően változó:

3-4 éves korban 5-10 perc

4-5 éves korban 10-15, 15-20 perc

5-7 éves korban 25-20, 30-35 perc.

Hetirend

Párhuzamosan is végezhető tevékenységek tervezése és szervezése	Tervezetten szervezett tevékenység	Tevékenységek formái
Játék Verselés, mesélés Ének, zene, énekes játék, gyermektánc Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka Mozgás A külső világ tevékeny megismerése Matematikai tartalmú tapasztalatok Munka jellegű tevékenységek	<ul style="list-style-type: none"> • Hitre nevelés • Mozgás • Mozgásos játék (mindennapos mozgás) 	<i>egyéni, mikro csoportos, frontális (a témakörnek és a gyermekek fejlesztésének megfelelően)</i>

Minden korcsoportban, csoportban, az óvodapedagógusok döntése alapján alakul a hetirend, melyet a csoportnaplóban rögzítenek. Óvodaszinten csak a mozgás tevékenységek vannak időponthoz kötve, a szervezést, zavartalan lebonyolítást elősegítve.

*Ez a táblázat a minimum tevékenység szervezését tartalmazza!

Hetirend

Június 1-től – augusztus 31-ig				
Tervezetten szervezett tevékenység			Szabadon választható tevékenység	
Tevékenység megnevezése	Tevékenység gyakorisága, helye	Tevékenység megnevezése	Tevékenység ideje	
Hitre nevelés				
Mozgás, mozgásos játék	Naponta	Szabadban, tornateremben	játék verselés, mesélés ének, zene, énekes játék, gyermektánc rajzolás, festés, mintázás, kézimunka	a gyermekek spontán érdeklődése alapján, gyermek vagy az egy csoportban dolgozó óvodapedagógusok megbeszélése szerint esetleg naponta
Munka jellegű tevékenység	Naponta	szabadban és épületben	Külső világ tevékeny megismerése A külső világ mennyiségi és formai megismerése	Nincs meghatározott napja gyermekek spontán érdeklődése alapján, gyermek vagy az egy csoportban dolgozó óvodapedagógusok megbeszélése szerint

5.10. Munkarend

Az óvodapedagógusok heti váltásban mindig hétfői kezdéssel látják el feladatukat, napi 2 óra átfedési idővel, heti 32 óra kötelező óraszámmal.

A dajkák heti váltással végzik munkájukat, mindig hétfői kezdéssel, napi 8 órában. A pedagógiai asszisztens munkaideje napi **8 óra, melyből csoportban 7 órát tölt, a fennmaradó egy órában a munkaköri leírásban megfogalmazott feladatokat látja el.**

5.10.1. Dokumentáció

Dokumentumaink:

- Házi rend
- Felvételi előjegyzési napló
- Felvételi mulasztási napló
- Óvodai törzskönyv
- Étkezés nyilvántartás
- HACCP
- Iktatókönyv
- Ovi Kréta rendszer használata
- Egyéni fejlődés nyomon követése (gyermekek mérési-értékelési rendszere)

A pedagógiai munka tervezése, értékelése, a gyermekek személyiségfejlesztésére vonatkozó eljárások az Ovi Kréta rendszerben kerülnek rögzítésre.

Az óvodapedagógusok dokumentációval kapcsolatos feladatai:

- az évszakok és a helyi aktualitások köré „eseménynaptárt” terveznek.
- félévente tervezik és értékelik az:
 - egészséges életmód alakítását,
 - játéktevékenységet,
 - keresztény hitélet gyakorlásának megalapozását,
 - érzelmi, erkölcsi, közösségi nevelést,
 - anyanyelvi nevelést,

- értelmi fejlesztést és nevelést.
- hetente tematikus tervet készítenek,
- témakörönként reflexiót írnak.
- Folyamatosan figyelemmel kísérik a gyermekek egyéni fejlődésének alakulását, a gyermekek hitben való növekedését, érzelmi, értelmi, testi, szociális fejlettségének mutatóit,
- Az óvoda mérési-értékelési rendszere alapján megfigyelik, illetve regisztrálják a gyermekek egyéni fejlődésének alakulását, illetve a csoport aktuális fejlettségi szintjét.

Ezt ismertetik a szülőkkel a kidolgozott eljárásrend alapján.

Dolgozóink betartják:

Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye Püspöki Hivatala által kiadott Etikai kódexben foglaltakat, mely a dolgozók munkaerkölcsére és lelkiességére vonatkozó irányelveket tartalmazza.

5.11. A SZÜLŐ, A GYERMEK, A PEDAGÓGUS EGYÜTTMŰKÖDÉSÉNEK FORMÁI, AZ ÓVODA KAPCSOLATAI

5.11.1. A család és óvoda

Az óvoda és a család egymásra utaltsága, egymás kölcsönös segítése a gyermekek nevelésében egyre inkább igényli az összefogást, összedolgozást, hiszen tudjuk, a Szentírásból

„A gyermek Isten ajándéka.”

Az óvodai nevelés a családi neveléssel együtt, azt kiegészítve szolgálja a gyermek fejlődését.

Ezért fontos alapelvünk, hogy elismerjük a család elsődlegességét, tiszteljük a szülőt, intervenciós gyakorlatot alkalmazunk, a családok segítségét szükségleteikhez igazítsuk. Nem vállalhatjuk át a családi nevelés feladatainak megoldását, de szaktudásunkkal és tapasztalatainkkal segítséget nyújthatunk.

A kapcsolatépítésben az óvoda kezdeményező szerepet tölt be. Az óvodapedagógus a kapcsolattartás során a családok sajátosságait figyelembe veszi. A napi kapcsolattartás elengedhetetlen, fontos, hogy a szülő tájékozott legyen a gyermekkel történt napi eseményekről. A gyermek személyiségének alakulásában meghatározó, milyen nevelési hatások érik a családban. A megfelelően kialakított szokásrendszer, a viselkedési formák a gyermek számára a közösségbe való minél könnyebb beilleszkedést segíti elő. A katolikus óvodában az óvoda- óvodapedagógus-szülő-gyermek együttműködésének formái, a szoros kapcsolattartás, evangelizáció, annak továbbfejlesztése kiemelt fontosságú.

Formái:

- igény szerinti családlátogatás,
- fogadóóra, a megbeszélések a gyermek fejlődésének a szülővel való közös nyomon követést szolgálja,
- internetes kapcsolattartás,
- szülői értekezletek, megbeszélések szervezése,
- szülői közösség működésének segítése,
- közös kulturális programok szervezése,
- közös szentmisén való részvétel,
- közös kirándulások szervezése csoport szinten,
- óvodát népszerűsítő programok megvalósítása.

5.11.2. Az óvodapedagógus és a gyermek kapcsolata:

A keresztény óvodapedagógus, mint egy gyermekközösség vezetője a belőle áradó szeretet által vonzza magához a gyermekeket.

A gyermeket érzelmi kapcsolat fűzi az óvodapedagógushoz, aki sok mindenre képes azért, hogy neki örömet szerezzen, tetszését megnyerje. Ez azt igazolja, hogy az óvodapedagógus hitét és tudását elsősorban a gyermek érzelmein keresztül közvetítheti.

Az óvodapedagógusnak tiszteletben kell tartania a gyermek személyiségét, hiszen Isten mindnyájunkat különbözőnek teremtett. A pedagógus és a gyermek közötti kapcsolat kiindulópontja a feltétel nélküli elfogadás.

Probléma helyzetekben a gyermekek közötti konfliktusok megoldásában értően segítsen. Arra törekedjen, hogy a gyermekek képesek legyenek konfliktusaikat felnőtt beavatkozása nélkül megfelelően megoldani. Szükség esetén azonban adjon ehhez segítséget. Éreztesse, hogy nem a gyermeket ítéli el, hanem adott cselekedetét.

A megbocsátani tudás keresztény erény, amit az óvodapedagógusnak sokszor kell gyakorolnia, s erre kell nevelnie a rá bízott gyermekeket.

5.11.3. Óvodánk kapcsolatai az óvodai élet során:

- az intézmény fenntartójával,
- plébánia,
- az intézmény intézményegységei (bölcsőde, általános iskola)
- szülői munkaközösség
- társintézmények,
- Katolikus Pedagógiai Intézet
- Gyermekjóléti Szolgálat,
- Pedagógiai Szakszolgálat intézményei
- egészségügyi szervezetek,
- közművelődési intézmények,
- külföldi magyar óvodákkal való kapcsolatépítés.

5.11.4. Kapcsolatunk intézményegységeinkkel: bölcsőde, általános iskola

A zavartalan bölcsődéből óvodába, óvodából iskolába való átmenet megkívánja az intézményegységek nevelőmunkájának összehangolását, az együttműködést. A folyamatosság érdekében a kölcsönös nyitottságra, érdeklődésre, egymás munkájának megbecsülésére törekszünk.

Formái:

- szakmai kapcsolatok fenntartása,
- leendő kiscsoportos óvodapedagógusok látogatása a bölcsődében,

- leendő elsős tanítók rendszeres látogatása a nagycsoportban,
- tanítónők részvétele az óvodai ünnepeken,
- **bölcsődések látogatása az óvodai csoportokban,**
- leendő elsősök látogatása az iskolában,
- közös ünnepi műsorok.

5.12. A PEDAGÓGIAI PROGRAM TEVÉKENYSÉGFORMÁI, AZ ÓVODAPEDAGÓGUS FELADATAI

5.12.1. JÁTÉK

A játék az óvodás korú gyermek alapvető, mindennapjait átszövő tevékenysége. A játék nem csak azért kitűnő talaja a fejlesztésnek, mert általa szinte észrevétlenül tanul a gyermek, hanem azért is, mert a játékban kiélheti, kipróbálhatja, feldolgozhatja, és gyakorolhatja az életben előforduló szituációkat, az őt érő élményeket. Ugyanakkor megoldási módokat kaphat bizonyos élethelyzetekben való viselkedésre, megnyugodhat, kiélheti szorongásait, problémáit és újra élheti élményeit.

A környező világról, sőt a világegyetem egészéről is a játékon keresztül közvetíthetjük a legtöbb ismeretet a kisgyermek felé. A játék az életnek olyan lehetősége, amely a gyermeknek az öröm, az ismeretszerzés, a gondolkodás, az alkotás, a fantázia, az átélés, a bizonytalan lehetősége, a mozgás és nyugalom, a munka, a tervezés, a valóság és képzelet szárnyaló öröme, és gyönyörűsége.

A játékon keresztül ismerkednek a világgal, a valóság tárgyaival, azok tulajdonságaival, az emberi kapcsolatokkal és magatartásokkal, a valóság jelenségeivel, eseményeivel.

E közben tapasztalatot szerezhetnek – érzékeléssel, mozgással, cselekvéssel – a közösséghez fűződő kapcsolatában érzelmileg és értelmileg.

A játék fejlődése során a gyermek kilép saját fizikai határaiból, valós élményeiből és fantáziavilágából, olyan élményt ajándékoz önmagának, később a játékban részt vállalónak, mely újabb és újabb játékokra készíteti.

A játék az a terület, amelyben az ÉN, és a MÁSIK egymástól való elhatárolása segíti a gyermeket abban, hogy a másikról és önmagáról is kép alakuljon ki benne.

A másik gyermek reagálása, – ahogy rámosolyog, ahogy szól hozzá, mozdulatával, arckifejezésével, tekintetével válaszol – jelenti számára a másik és önmaga egységét és egyben az egymástól való elhatárolódást is.

A gyermek a játék során tárgyakkal és az őt körülvevő környezettel ismerkedik, kíváncsian lesi mozgása eredményeit. Szenvédélyes manipuláló, fáradhatatlanul gyakorolja az átélt siker élményét.

A játék egy hatalmas varázslat a gyermekben feszülő agresszív indulatok, félelmek, sérelmek megszelídítésére és feloldására. A fantázia segítségével átalakítja a megélt valóságot, és a környezetét, s ez szinte egyik pillanatról a másikra történik.

Testének ügyesedésével lesz egyre önállóbb, szellemi fejlődése pedig gondolkodásra készíteti. Élményei alapján játéka egyre jobban közelít a valóság tükröztetésére, az egyéni vagy már kiscsoportban történő tervezésre.

Az első játszótársnak, a szülőnek, óvodapedagógusnak, mintaadó szerepe van. A felnőtt tevékenysége az első élmény a gyermek számára, melyet hosszan, elmélyülten és sokféle szituációban újra és újra „lefényképez”. Alkalmanként ezt a fényképanyagot előveszi, s emlékképe segítségével újraéli a történések örömét, vagy éppen feszítő voltát. A játék folyamatába a gyermek bevonja a szülőt, óvodapedagógust, akitől segítséget, megértést és újabb motivációt kaphat játékának továbbviteléhez.

A gyermek gondolkodását, értelmi fejlődését játék közben is befolyásolja az óvodapedagógussal való beszédkapcsolat, ennek mennyisége és minősége.

Játékára, s annak tartalmára hatással vannak a keresztény közösségben átélt élmények (keresztelő, esküvő, körmenet, torokáldás – Balázs áldás, barkaszentelés, egyházi közösség kirándulása és annak átélt élményei stb.) a környezet és annak személyi és tárgyi világa.

Az élményekhez biztosított eszközök motiválóan hatnak. A gyermekeknek biztosítják az élmény sokszori átélését. Az eszközök egyszerűek, átalakíthatóak, a gyermeki fantázia kibontakozását elősegítik. Ez természetesen szókincsük és értelmük gyarapodását is szolgálja, miközben a társas kapcsolatokat is erősíti.

A játék a gyermek életeleme. Egész napi tevékenységei között a legjelentősebb, személyiségének alakulásában mással nem helyettesíthető helyet foglal el.

Cél:

- a játék legyen a gyermekek számára örömforrás (pozitív, negatív élmények kiélése, tapasztalják meg az érzelem széles skáláját),
- játékra épülő komplex személyiségfejlesztés, pozitív „énkép” kialakítása,
- játékkal, játék által játékban rejlő tanulási lehetőségek kibontakozása: életkor, egyéni adottságok, fejlettség figyelembevételével (a gyermek spontán játéka, tevékenységek, játékos cselekvések),
- a játék folyamatában a gyermek társakkal, felnőttel együtt játszva fejlődjön,
- legyen harmóniában a nevelés minden területével, maradandó értékek teremtése,
- a gyermek tiszteletben tartása, pozíciójának megerősítése.

Feladat:

- Olyan feltétel – eszközrendszer biztosítása, ahol a gyermek testi, érzelmi, értelmi képességei fejlődhetnek.
- A hely, környezet adta lehetőségek szolgáljanak arra, hogy a játék a gyermek fő tevékenysége legyen.
- A személyiségfejlesztés építsen a gyermekek egyéni érési ütemére, az egészséges testi, lelki fejlődés egységére. Ennek érdekében legyen jelen a játék folyamatában: a játék összes lehetséges fajtája, ezen belül tevékenységek, játékos cselekvések, egyéni – mikrocsoportos szervezett tevékenységek járuljanak hozzá a gyermekek életkori sajátosságainak megfelelő képességfejlesztéséhez.
- A játékban fejlődjön a gyermek gondolkodása, gazdagodjon, színesedjen anyanyelve. A benne rejlő adottságok tudjanak kibontakozni, formálódjon magatartása – viselkedése, teremtdjenek maradandó értékek. Legyen a játék tevékenységre ösztönző.

A nevelési folyamat jellemzői:

A játék feltételei:

- Olyan optimális feltétel teremtése a körülmények figyelembevételével, ahol a légkör a bizalomra épül, van idő élmények, tapasztalatok gyűjtésére, átélésre, együttes tevékenységre, játszhat a gyermek a saját örömére.

- Legyen a környezet: sikergazdag, motiváló, tevékenységre készítető, megnyugtató.
- Kulcsszerepe van a „felnőttnek”, aki a gyermeket neveli. Legyen egységben a szellem a felnőtt személyiségében. Pozitív személyiséget csak az tud nevelni, aki tisztelettel fordul a gyermek felé, nyitott, épít a meglévő értékekre és tovább fejleszti azt, van értékrendje, erkölcsi normarendszere, következetes, céltudatos, problémaérzékeny.

A játék helye:

Fontos a megfelelő hely biztosítása a különböző játékokhoz, tevékenységekhez.

A játék színterei:

- a csoportszoba,
- az udvar,
- az óvodán kívüli környezet.

Csoportszoba:

Csoportszobáink tágasak, világosak, derűs, vidám légkört árasztanak. A berendezési tárgyak, a bútorok esztétikusak, könnyen átrendezhetőek a gyermekek igényei, illetve a játék menete szerint. Minden tevékenységnek kijelölt helye van, kuckók, játéksarkok kialakításával segítjük az elmélyült, zavartalan játékot.

Udvar:

Óvodánk udvara tágas. A gyermekek életkori sajátosságainak megfelelő mozgásfejlesztő eszközökkel van felszerelve, így a különböző életkorú és mozgásigénnyel rendelkező gyermekek nem zavarják egymást. A mászókáák, csúszdák, hinták elsősorban a nagymozgások fejlesztésére készültek, a házikókban, kuckókban van lehetőség az elvonulásra is. Árnyékos, napos, füves, homokos területek váltakoznak, mindenki megtalálja a játékához szükséges helyszínt.

Az óvodán kívüli környezet:

Városunkban jól felszerelt, modern játszóterek vannak, egy-egy alkalommal, séták során ezeket is útba ejtjük, és a gyermekek itt is próbára tehetik képességeiket. Szükség szerint használhatjuk az intézmény parkját és a sportpályát is.

Játékidő:

Az óvodapedagógus feladata, hogy biztosítsa a folyamatos, elmélyült szabad játékhoz szükséges időt.

Annyi időt kell biztosítanunk mindenkor a játékra, amennyi szükséges a gyermekeknek, hogy újra átélhessék az élményeiket, esetleges kudarcukat, érezhessék a játék felszabadító örömét.

A játékfolyamat kialakulásának első lépcsője: a gyermekek alapos ismerete.

Tájékozódás a szülőtől, a gyermek érdeklődési köréről, szokásairól, tárgyhoz való kötődéséről.

Figyelni kell sajátos szociális helyzetére, a szülők nevelési elveire, a gyermek adottságaira.

A pedagógus legyen: kíváncsi, bizalmat ébresztő, gyermek közeli, vigasztaló, szeretve védelmező.

A játék kialakulásának második lépcsője: a gyermek elfogadása olyan, amilyen, érzelmi biztonságot nyújtó környezetben.

A gyermek adottságainak, érdeklődésének folyamatos megfigyelése a fejlődés folyamatában.

Fontos az egyéni érési ütemet figyelemmel kísérni.

A szabad játékhoz biztonságot árasztó **légkör** szükséges.

- ahol az esélyegyenlőség és az egyenlő hozzáférés dominál,
- lehetőség van különböző tevékenységekre, játékokra,
- élmény újraélésére,
- játszhat a saját örömeire:
 - egyedül,
 - társakkal,
 - felnőttel együtt.
- érvényesül a gyermek kíváncsisága, érdeklődése,
- az alapjátékot tovább bővítheti fantáziája, ötlete, meglévő ismeretei szerint.

Ezek együttese eredményezi a különböző képességek kialakulását, fejlődését cselekvésben és gondolati síkon.

A tudatosan előkészített, szervezett játékon keresztül a gyermekek megtapasztalják a környezetükben lévő összefüggéseket, ezáltal új ismeretek birtokába jutnak:

- fejlődik élménygazdagságuk, melynek használata megfelelő problémamegoldásra teszi képessé őket.

- Kényszerhelyzet nélkül megvalósíthat olyan dolgokat, amihez kedves indíttatása van, sőt egyazon téma újra és újra játszásával újabb elemekkel képes gazdagítani azt. Ez a fejlődés lehetőségét is magába foglalja.

- A gyermek fejlettségének megfelelően próbálja kihozni magából azt, ami benne rejlik.

A legtöbb tevékenységet, így a játékot is beszélgetés kíséri. Igen nagy jelentősége van a jó beszélgetéseknek, ahogy Hermann Alice találóan fogalmazza meg: „A beszélgetésekben találkozik a lélek a lélekkel, itt rezonál az érzés az érzéssel, itt bontakoznak ki mintegy közös teremtő munkában a gondolatok.” Ez hatással van a zárkózottabb, gátlásosabb gyermekekre is. A játékban olyan kommunikációs helyzeteket teremthetünk a különböző tevékenységekkel, (báb, dramatizálás, színházasdi, szabályjátékok, szerepjátékok, barkácsolás, építő játék), amelyben a cselekvés, gondolkodás és a beszéd fejlődése különböző irányú és tartalmú megerősítést kap.

A fejlődés várható jellemzői óvodáskor végére:

- A gyermek a játékban megvalósítja önmagát:
 - érzelmileg,
 - értelmileg,
 - szociálisan.
- Értelmileg gazdagodik, képességei kibontakoznak.

Fejlődjön:

- aktivitása a mindennapi tevékenységben,
- önállósága,
- alkotó képessége,
- szervező képessége,
- kezdeményező képessége,
- figyelve,
- akarata,
- szabálytudata
- problémaérzékenysége,
- kudarcűrő képessége
- találja fel magát különböző helyzetekben.

5.13. Munka

*„És fogta az Úristen az embert,
és elhelyezte az éden kertjében, hogy azt művelje és őrizze”
(1. MÓZ. 2,15)*

A tevékeny élet egyik alkotóeleme a munka. A munkának sokféle lehetősége és árnyalata van az óvodában, melynek örömét az óvodapedagógus tudatos, tervszerű egészen személyre szabott gyermekismerete teszi lehetővé. A munka ebben az életkorban szervesen összefonódik a játékkal, annak indítékai is megegyeznek: ilyen az érdeklődés, a kíváncsiság, a tevékenység lehetősége, az eszköz, a műveletek vonzereje motiválja a gyermeket. Törekedjünk arra, hogy a gyermekeknek ne kényszer legyen a munka, de értse meg, lássa be, hogy a munka elvégzésére szükség van, s az felelősséggel jár. Pozitív élményeken keresztül értse meg, hogy Istentől, mint szeretett lénytől kaptuk feladatainkat.

A tevékenység célja:

A gyermeki munka megszerettetése a kötelességtudat és kitartás fejlesztését szolgálja, valamint fontos az olyan pozitív tulajdonságok kialakítása, melyek a gyermek közösségi kapcsolatát és kötelességtudatát befolyásolják.

Nevelési gyakorlatunk:

Elismerve a munkával kapcsolatban a társadalomban jelentkező kedvezőtlen tendenciákat óvodánkban tudatosan törekszünk a gyermekek körében a munka megszerettetésére, a kötelességtudat és kitartás fejlesztésére. A kisgyermek fő tevékenységformája a játék, ezért a munka jellegű tevékenységek is a játékból bontakoznak ki. Kezdetben a gyermek figyelemmel kíséri az óvodapedagógus, pedagógiai munkát segítők vagy a nagyobb gyermekek tevékenységét, majd kedvet kap az utánzásra. A dicséret, amely fokozza a tevékenység utáni vágyat, egyre több feladat megoldására buzdítja a gyermeket. A munkafolyamat türelmes megmutatása, megtanítása, a szükséges eszközök és azok célszerű használata, az alkalmazható fogásmódok, a sorrendiség megismertetése, az eredményesség értékelése növeli a gyermek kitartását, önállóság felé törekvését, miközben hozzá szokik, hogy az apró munkákat, feladatokat, szépen, pontosan, felelősségteljesen végezze.

A gyermek sokszor magától is rájön arra, hogy a többiekkel végzett tevékenységeknek, munkának hamarabb mutatkoznak az eredményei, örömei, ezért képes másokkal együtt dolgozni egy feladaton vagy éppen az örömszerzésért elvállalni egy feladatot.

A gyermekekre figyelő óvodapedagógus biztosítja a munkafajták fokozatos bevezetését, a munka állandóságát és folyamatosságát, lehetőséget ad az önálló munkavégzésre, figyelembe veszi az egyéni sajátosságokat. Tudja, hogy csak annak a tevékenységnek van nevelő hatása, amely iránt a gyermek érdeklődik, amelyhez köze van, és amelyet épp ezért odaadással, elmélyülten végez. Az a gyermek, amelyik a felnőtt segítségével látja, megtapasztalja munkája értelmét, és eredményét, tudatos emberré válik.

Munka jellegű tevékenységek

Önkiszolgálás:

Az önkiszolgáló tevékenység megismerése, gyakorlása, elsajátítása az egészséges életvitel kialakulásának alapozását szolgálja.

A beszoktatási időszaktól arra törekszünk, hogy a gyermekek aktívan vegyenek részt a saját magukkal kapcsolatos alapvető munkavégzési folyamatokban. Természetesen játékos formába öntve. Mindhárom korcsoportnál nagy jelentőségű az önkiszolgálás, a testápolás, öltözködés, étkezés, környezetgondozás, rendezés. A beszokott, érzelmileg viszonylag stabilizálódott gyermeknél már jelentkezik az igény önmaga kiszolgálására: maga választ játékot, maga terít stb. Az óvodapedagógus adjon személyes mintát az eszközök használatához és a munkafázisok sorrendiségének megismeréséhez. A részfeladatokban elért eredmény olyan örömforrássá válik a kisgyermekben, ami újabb próbálkozásra inspirálja. Természetesen a gondozási teendők a felnőtt segítségével zajlanak, állandó kontroll, értékelés és buzdítás kíséretében. Az egyes gyermekek példája pedig vonzóvá válik a többiek számára is, vagyis beindul az önkiszolgálás mechanizmusa. Az önkiszolgáló tevékenységre fordított idő a fejlettségük növekedésével arányosan csökken.

A közösség érdekében végzett munka:

Az egyik legismertebb munkaforma az óvodában a naposi munka. Alkalmazására csak a középső csoporttól kezdve kerül sor, minden középső és nagycsoportos gyermeket be kell vonni. A naposok számának, feladatainak meghatározása a szervezés része. Tekintetbe kell

venni a gyermekek életkorát, egyéni sajátosságait, terhelhetőségét. A naposi munka feladatait, a szabályokat, szokásokat a csoportokban kialakított szokások alapján az óvodapedagógusok határozzák meg.

Alkalmoszerű munkák, és egyéni megbízatások:

A csoportszobát időszakonként át kell rendezni, egyes ünnepélyes alkalomra fel kell díszíteni.

A feladat megoldásában az óvodai dolgozók segítségére lehetnek a gyermekek: a munka akkor lesz nevelő hatású, ha a munkafolyamatot megbeszélik a gyermekekkel. Néhány részfeladatot önállóan is megoldhatnak: virágot hoznak, rajzokat készítenek, anyagot gyűjtenek az élősarok számára stb. Hamar megszokják a gyermekek, hogy az általuk használt játékeszközöket tartsák tisztán, becsülik meg azokat. Ha valamilyen kisebb játékeszközön kisebb hiba keletkezik, azt önállóan is képesek megjavítani. A nagycsoportosok már szívesen vállalkoznak a játékszerek lemosására, új játékeszközök készítésére.

Megkérhetjük a gyermekeket arra is, hogy nekünk segítsenek. Ennek több formája lehet: apróbb tárgyakat adnak át, helyettünk segítenek az óvodásoknak, minden olyan területen, ahol erre szükség van, megoldanak számukra nehezebben, de általuk könnyen teljesíthető feladatot, pl.: kisépregetnek olyan helyen, ahová csak ők férnek be. A nagyobbakat már komolyabb feladatokkal is megbízhatjuk, pl.: rájuk bízhatjuk a hó elseprését, ha nem sok havat kell eltakarítani, tavasszal a homok összeseprését, a játékszerek ki és beszállítását. Ide sorolhatjuk az élősarok gondozását.

Az élősarok rendeltetése: a növények fejlődésének megfigyelgetése, a növénygondozással kapcsolatos, legelemibb ismeretek nyújtása, és készségek kialakítása a növénygondozási igény felébresztése.

A munka jellegű tevékenységekbe bevonjuk a családokat. Bemutatjuk munkahelyüket: környezet, üzlet megismertetésével. A családok hobbijának bemutatásán túl bevonjuk a barkácsoló szülőket az eszközök javításába, felújításába.

A kert ápolása, sok-sok élménnyel gazdagítja gyermekeink életét, éppen úgy, mint a családok kertjében végzett munkálatok megszervezése. Mindez segít feladattudatuk felébresztésében, kitartásuk megalapozásában, mivel a teremtett dolgoknak rendszeres gondoskodásra van szükségük a fennmaradáshoz.

A fejlődés várható jellemzői:

Önkiszolgáló tevékenységek:

- Öltözködésnél önállóak, tudnak gombolni, próbálkoznak a megkötéssel.
- A testápolással kapcsolatos munkafolyamatokat önállóan elvégzik.
- Étkezésnél a megfelelő evőeszközöket, szalvétát rendeltetésszerűen használják.
- Alkalmoszerű munkák vállalása, teljesítése.
- Pontosan megértik, mit várunk el tőlük, azt önállóan teljesítik.
- Bonyolultabb feladatot is örömmel végeznek el.
- Részt vesznek szervezési feladatokban.
- Olyan megbízatásoknak is eleget tesznek, melyek otthoni előkészületet igényelnek.

Közösségi munka:

- A közösségi munkák vállalásánál megjelenik a helyes önértékelésük, önbizalmuk.
- Naposi feladataikat önállóan, pontosan végzik.
- Felelősi munkát szívesen vállalnak, és önállóan végeznek.
- A környezet rendjére, annak megőrzésére ügyelnek.
- Munka jellegű tevékenységeiket a felelősségérzet, a feladattudat és kitartás jellemzi.

Környezettudatos viselkedés megalapozását segítő munkák:

- Szívesen ápolják a növényeket a csoportszobában, az udvaron egyaránt.
- Télen gondoskodnak a madarak táplálékáról.
- Gondoskodnak az akváriumban lévő élőlényekről.
- Nem szemetelnek.
- Takarékosan bánnak a vízzel.
- Évszaknak megfelelően részt vesznek az óvoda környezetében adódó feladatokban (sepregetés, szemétyűjtés).

5.14. A KÜLSŐ VILÁG TEVÉKENY MEGISMERÉSE, KÖRNYEZETI NEVELÉSI ELVEK, PROGRAMOK, TEVÉKENYSÉGEK

*„Én alkottam a földet és én teremtettem rá embert.
Az én kezem feszítette ki az eget, minden serege
az én parancsomra állt elő.”
(Ézs. 45,12)*

A gyermek életében az ismerkedés a teremtett világgal, benne az emberekkel, mint pozitív érzélemmel átszőtt tevékenység jelenik meg.

Környezetük megismerése a gyermekek érzelmi életére is nagy hatással van.

A környezet iránti szeretet úgy tudjuk megalapozni, ha együtt fedezzük fel annak szépségeit, értékeit.

Törekszünk annak a bibliai szemléletnek az átadására, mely szerint:

Isten szeretete hozta létre ezt a világot és benne az embert!

A csupán anyagi világot nem lehet szeretni. A szeretet mindig személyes kapcsolatot jelent.

Alapvetően más a viszonyunk a természethez, ha tudjuk, hogy a Teremtő Isten műve. Ebből a szemléletből fakad egy olyan viszonyulás az élővilághoz, amelyben a gyermek érzelmi alapokon állva szereti, védi, barátságosnak tartja környezetét.

Cél:

- A gyermeki személyiség teljes kibontakoztatása, (érzelmi, testi, értelmi) harmonikus fejlesztése.
- A valóság felfedezése (vagy a teremtett világ felfedezése) során pozitív érzelmi viszony, a természet értékei, szépségei és problémái iránt fogékony, nyitott személyiség kialakítása.
- A gyermek életkorának megfelelő eligazodás az őt körülvevő világban.
- Tanulják meg, hogyan élhetünk Földünk értékeit védve, hogyan becsülhetjük meg az Istentől kapott életet, a sajátunkét, másokét, az állatokét és a növényekét is.
- A gyermekek környezettudatos viselkedésének megalapozása, alakítása.

Feladat:

- A közvetlen érzelmi kapcsolat megteremtése a gyermek és szűkebb-tágabb környezete között.
- A környezet megismerése során a teremtett világ, benne a növény és állatvilág szeretetére és védelmére nevelés.
- Életkori sajátosságoknak megfelelően a természet megtapasztalt védelmén keresztül ismerje meg a gyermek az őt segítő szülők, óvodapedagógusok, egyházi emberek, szülőföld, haza, hazaszeretetét, a népi, helyi, családi hagyományokat, melyben szent a föld, kincs a természet és állatvilág, a nép szívéből fakadó szokásrend, a kezéből kikerült tárgyi érték, s szent az a szellemi, lelki ajándék, amelyekért naponként hálát ad.
- A napi életet átható tudatos megmutatás, rácsodálkozás, megalapozza a gyermek természet iránti szeretetét, tisztaságának, szépségeinek védelmét, a Teremtő munkájába való bekapcsolódását, az őt körülvevő világ védelmét és fenntarthatóságát.
- A környezet formai mennyiségi, nagysági, térbeli és számossági volta a gyermeket gondolkodás felé hajtja. Megfigyelésekkel és tapasztalatok egész láncolatával ítélőképesség, tér-, sík és mennyiségismeret alakítása.
- Megtanítjuk őket a helyes, tudatos energiafelhasználásra, a szelektív hulladékgyűjtésre, környezet és madárvédelemre.
- Segítse elő az óvodapedagógus a gyermekek önálló véleményalkotását, döntési képességeinek fejlődését a kortárs kapcsolatokban és a környezet alakításában.

Feltételrendszer

Hely:

- A megismerési vágy, a kíváncsiság életkori sajátosság. Az óvodapedagógus feladata a különböző típusú helyzetteremtés és fejlesztő környezet biztosítása.
- Egy-egy családnál tett csoportos látogatás során lehetőség nyílik a kerti növények fejlődésének megfigyelésére, kerti munkák figyelemmel kísérésére. A ház körül élő állatok ellátásához, gondozásához szükséges munkálatok megfigyelésére, esetleg segítségnyújtásra.

- Lakóhelyünk sajátossága, hogy a természeti környezetünkben többféle élőhely (rét, nádas, tó, vár és azt körülvevő mocsárvilág, nevezetes épületei, templomok, múzeum, könyvtár) megtalálható, ezek látogatására az aktualitásoknak megfelelően kerül sor.
- Távolabbra szervezett kirándulások során megismerkedhetnek más földrajzi adottságú területekkel (pl. hegyvidék, folyó, erdő), azok élővilágával, jellegzetességeivel. Ezekre évente egy-két alkalommal kerül sor tanulmányi jelleggel.
- Az egész évben bővülő, változó élősarok lehetőséget biztosít a csoportszobában is a folyamatos megfigyeléshez és kísérletekhez.
- Az év folyamán megemlékezünk az ünnepekről, jeles napokról, melyek Isten teremtett világára emlékeztetnek, melyért hálával tartozunk.
- Egyházi ünnepeink alkalmából a gyermekek templomlátogatás során megismerik a templom berendezéseit (jelképeit) és gyakorolják a helyes és kulturált viselkedést a szertartások alatt.

Tárgyi feltételek:

- Gyalogtúrákhoz szükséges felszerelés (megfelelő öltözet, hátizsák, kulacs, amiről a szülők gondoskodnak), megfigyelést, vizsgálódást segítő eszközök, (távcső, nagyító).
- Megfigyelések, kísérletek, élmények megörökítéséhez fényképezőgép.
- Természetismereti könyvek az ismeretek sokoldalú megközelítéséhez, rögzítéséhez.
- Csoportszobai élősarok (csíráztató üvegtálak, öntözőkanna, gyűjtőedények, cserepek, kosarak).
- Szelektív hulladékgyűjtő.

Személyi feltételek:

- A témával kiemelten foglalkozók szemléletmódja, természeti és társadalmi környezethez való viszonyulása pozitív példaként áll az általuk nevelt gyermekközösség, szülők, kollégák előtt.
- Az óvodapedagógus feladata, hogy tegye lehetővé a gyermek számára a környezet tevékeny megismerését. Biztosítson elegendő alkalmat, időt, helyet, eszközöket a spontán és szervezett tapasztalat- és ismeretszerzésre, a környezetkultúra és a biztonságos életvitel szokásainak alakítására. Segítse elő a gyermek önálló

véleményalkotását, döntési képességeinek fejlődését, a kortárs kapcsolatokban és a környezet alakításában, továbbá a fenntartható fejlődés érdekében helyezzen hangsúlyt a környezettudatos magatartásformálás alapozására, alakítására.

- A katolikus óvodapedagógus különös gonddal tervezi és szervezi a gyermek és szülő természet felé irányítását. Tudja, hogy egy természeti jelenség közös megtekintése vonz a még ismeretlen, a titok keresésének, és felfedezésének irányába. Felfedeztetni az ember iránti összetartozási vágyat, melyet Teremtője ajándékozott neki.
- Az óvodapedagógus felelősséget vállal Isten nekünk ajándékozott világáért, melybe beleszülettünk, ez által részei lettünk. Ezért nem mindegy, hogy milyennek látjuk és milyenné formáljuk.

Családi háttér:

- A természetvédelmi neveléshez kapcsolódó programok megvalósításához szükséges egy olyan családi háttér, amely fel tudja mérni milyen nagy szükség van a gyermekek ezirányú nevelésére is, amely helyet biztosít egy-egy kerti, vagy udvari megfigyeléshez, szívesen veszi a gyermek segítségét, lehetőséget ad a tapasztalásra.
- Példát nyújt az energia hasznos felhasználására, a hulladékgyűjtésben és a környezetvédelemben.
- Támogatja, és részt is vesz egy-egy kiránduláson.

A nevelési folyamat jellemzői:

A gyermek miután felfedezi saját testét, felismeri az Énje lehetőségeit és korlátait, érdeklődése átterjed a külvilágra is. Egyre bátrabban és magabiztosabban távolodik el a szeretett személytől, kíváncsiságának hajtóerejével fordul a környezet felé, amely ontja számára a felfedezés és megismerés mélyebb tapasztalatainak lehetőségét.

Témaválasztásnál figyelembe vesszük a lakóhely és a környezet sajátosságait.

Az óvoda által szervezett környezet felfedezésére irányuló séták, természetjárások mind-mind lehetőségek a gyermek értelmi, erkölcsi, esztétikai fejlesztésére. A tervezett ismeretanyag megtapasztalása mellett számos olyan jelenségre figyel fel a gyermek, amely őt belülről motiválja a megismerési vágy felé. Ezek fontos mozzanatok az óvodapedagógus számára, mert mélyebb gyermekismeretre tesz szert további óvó-nevelő munkájához.

A természeti világban mindig jelen van az ember, az emberi munka, az ember óvó-védő lelkesége, mely pozitív érzelmeket támaszt, s benne ott vannak az emberi alkotások: az útjelzők, a korlátok, a kilátók, a pihenést és védelmet biztosító házikók, melyek növelik a gyermek biztonságérzetét. Ezek mind szimbólumai is egyben a keresztény embernek, így rajta keresztül a gyermeknek is.

Nevelőmunkánk során az elsődlegesen alkalmazott pedagógiai módszer a megfigyelés. A növényeket, állatokat, amelyeket lehet, eredeti élőhelyükön vizsgáljuk, felfedeztetjük környezetével való kapcsolatát (táplálékforrás, szaporodás feltételei). Fontos, hogy a pedagógusok előzetesen tájékozódjanak egy-egy területről, így tudatosan irányíthatjuk rá a gyermekek figyelmét az élőlényekre, környezeti jellemzőkre.

A megfigyelés soha nem lehet öncélú. A gyermek minél több érzékszervével vegyen részt a cselekvésben, az így szerzett ismeretei alaposak, sokrétűek.

A megfigyelések sokaságát természetesen minden esetben magyarázat, beszélgetés kíséri. Az élőlények viselkedését, szokásait meghatározó természeti jelenségek, ok-okozati összefüggések megértését egyszerű kísérletek elvégzésével segíthetjük. A megfigyelések terét fokozatosan tágítjuk, de természetesen vizsgálódásainkat a folyamatosság is jellemzi.

Az első élmények, tapasztalatok megszerzésére alkalmas az intézmény udvara és közvetlen környezete, majd a közeli családi házak udvara, kertje.

Rendszeres városkörnyéki túráinkon az erdő, a rét, a nádas, a tópart életközösségeit ismerhetik meg a gyermekek. Megtanulják, gyakorolják a természetben való magatartás, viselkedés helyes formáit, a természetjárás alapvető szokásait és megtapasztalhatják Isten nagyságát a Teremtett világ szépségein, csodálatán keresztül.

Más földrajzi adottságú területeken a mi lakóhelyünk környékére nem jellemző állat- és növényfajokat, kőzeteket stb. fedezhetnek fel. Ezek a kirándulások szülőkkel együtt történnek, így az ismeretek a gyermekhez nem csak az óvodapedagógus, hanem Isten után legfontosabb személy, a szülő által megerősítve jutnak el.

Megfigyeléseink, ismeretszerzésünk nem korlátozódnak kizárólag a természet élőlényeire, jelenségeire. Megismerkedésünk a helyi hagyományokkal is.

Játékos tevékenységek közben megismerik a gyermekek társadalmi környezetüket is. Alkalom nyílik az óvoda épületének, udvarának, dolgozóinak megismerésére, különböző funkciójú épületek, a közlekedés, a lakóhely nevezetességeinek megfigyelésére.

Társaival és a felnőttekkel való együttműködés során kialakulnak kapcsolataik, elsajátítják a közösségi élet erkölcsi-magatartási szokásait. A derűs légkör, az együtt játszás pozitív töltést ad a közösségnek.

A fejlődés várható jellemzői az óvodáskor végére

Érzelmileg

- Egy-egy új felfedezés eltölti örömmel a gyermekeket, tevékenység közben fejlődik akaratuk, kitartásuk, feladattudatuk.
- Társaival, felnőttekkel való együttműködése fejleszti az érzelmeket: odafigyel a másokra, segítséget nyújt, felelősséget vállal egymásért. Gyakorolják és tapasztalják a krisztusi szeretetet.
- Tudják, hogy Istennek köszönhetjük embertársainkat és a minket körülvevő természeti és tárgyi környezetet. Neki tartozunk felelősséggel mindazért, amit a világban teszünk.

Értelmileg

- Érzékelése, észlelése differenciálódik - megfigyelések közben látás, hallás, tapintás útján tapasztalatot szerez.
- Észreveszi az azonosságokat, különbözőségeket - analizál, szintetizál, ok-okozati összefüggésekre jön rá - fejlődik gondolkodása, emlékezete, képzelete.
- Szókincse bővül, kifejezése színessé válik.
- Tudja saját személyes adatait (név, születési idő, lakcím, szülők neve).
- Tud különbséget tenni az évszakok között.
- Ismeri a közvetlen környezetében található növényeket, állatokat.
- A gyermek elsajátítja azokat a készségeket, jártasságokat, melyek környezettudatos szemléletmód kialakításához vezetnek.

Testileg

- Erősödik, nő a teherbíró képessége.
- A túrák fejlesztik a gyermek izomzatát, mozgása összerendezettebbé válik.

- A természetben végzett mozgásos játékokban fejlődnek a gyermek testi képességei: erő, ügyesség, állóképesség.
- A manipuláció fejleszti a finommozgást.
- Az egészséges öltözködés, táplálkozás hozzájárul az egészséges életmód kialakításához.

5.15. A külső világ mennyiségi és formai megismerése, matematikai fejlesztés

A környezetünk mennyiségi és formai megismerése a tanulási folyamat szerves része, emellett azonban hangsúlyozzuk a matematikai nevelés önállóságát. Fontosnak tartjuk, hogy a gyermekek spontán szerzett tapasztalatait, ismereteit időben kövesse a tervszerű és tudatos óvodai nevelés, a gyermekek egyéni fejlődését biztosító módszerekkel. Az óvodapedagógus feladata az, hogy ismerje a gyermekeket, érdeklődésüket, képességeiket, előkészítse és megtervezze a következő időszak egyéni és csoportra szabott tevékenységét.

Cél:

- A gyermekeket körülvevő teremtett világ mennyiségi, alak, nagyságbeli és téri viszonyainak, összefüggéseinek megtapasztalása, felfedezése, mely során alakul ítélőképessége, fejlődik tér-, sík- és mennyiség szemlélete olyan módszerek segítségével, amelyek igazodnak a gyermekek életkori sajátosságaihoz: mozgásra, játékokra, cselekvésre, érzékszervi megtapasztalásra épülnek.

Feladat:

- A gyermekek matematikai érdeklődésének felkeltése.
- Az elemi ok-okozati összefüggések felismertetése.
- Pozitív viszony kialakítása a problémahelyzetek megoldásakor.
- A logikus gondolkodás megalapozása.

Feltételrendszer:

Személyi feltételek:

- Az óvodapedagógusok szaktudásának színvonala, matematika szeretete és értése, szerkesztő és szervezőképessége, mely a matematikai nevelés alapja.
- A csoportot alkotó gyermekek tudásának, tanulási képességeinek, valamint az egyéni fejlődésüket segítő és gátló tények, körülmények ismerete.
- Óvodapedagógusi empátia, türelem, játékoság, amely biztosítja a gyermekek önkibontakozását, cselekvési lehetőségét, aktív, érdeklődő motivált állapotát.
- Nyugodt légkör, amelynek alapja a csoport élő szokásrendszere, melyben lehetséges egymás türelmes segítése gyermek – felnőtt és gyermek – gyermek kapcsolatában.

Tárgyi feltételek:

- Megfelelő hely, idő, eszköz, cselekvési lehetőség, belső készítettségű tevékenység és tapasztalás.
- Megfelelő hely: csoportszoba, udvar, séták – gyűjtőmunkák helyszínei egyaránt alkalmasak tapasztalatszerzés, megfigyelés, és egyéb megismerő funkciók gyakorlására.
- A spontán szerzhető ismeretek, tapasztalatok nem köthetők pontosan megjelölt időhöz, ám a tervszerűen szervezett ismeretszerzés jelölt, időtartama életkoronként változó (középső és nagycsoport).
- Eszközként használható a matematikai segédeszközök mellett az óvodapedagógusok által készített vagy egyéb játékeszközök, gyűjtött tárgyak, termékek stb.

A matematikai nevelés tartalma:

- Tárgyak, személyek összehasonlítása, válogatások, rendezések. Halmazképzések.
- A számfogalom előkészítése, alapozása.
- Tapasztalatok a geometria köréből.
- Térirajzok készítése.

A nevelési folyamat jellemzői:

A matematikai fogalmakkal és összefüggésekkel a mindennapi életben találkoznak a gyermekek. Az őket körülvevő, környező valóság mennyiségi és térbeli viszonyai, formái természetes napi szituációkban megfigyelhetők. A tevékenységek végzése a folyamatos cselekedtetés rengeteg olyan szituációt hoz felszínre, ahol a természetes környezetben folyhat a matematikai tapasztalatok szerzése, matematikai ismeretek nyújtása és összefüggések megláttatása.

Tevékenykedés közben a megismerő képességek (érezékelés, észlelés, megfigyelés, emlékezés – tapasztalás, megértés, problémalátás, megoldás) fejlesztése szinte észrevétlenül megvalósítható. Játékban és szabadidőben folyamatosan létrejöhetnek olyan helyzetek, melyek alkalmasak matematikai ismeretek közlésére, ha az óvodapedagógus képes az adódó lehetőségek felismerésére és felhasználására. A spontán adódó helyzetek kihasználása mellett az óvodapedagógus feladata olyan szituációk, problémahelyzetek teremtése, amely felkelti a gyermekek érdeklődését, matematikai tapasztalatok és ismeretek szerzésére.

Problémahelyzetet kell teremteni, mert ez aktivizálja a gyermeket leginkább a logikus gondolkodásra. Hagyni kell saját logikája szerint gondolkodni, ha a kínáló lehetőségek közül nem fedezi fel mindegyiket, több oldalról kell megközelíteni, „rávezetni”, de a gyermeknek maradjon meg a felfedezés öröme.

A fejlődés várható jellemzői az óvodáskor végére

Értelmileg

- Matematikai helyzetekről, problémákról megfogalmazzák gondolataikat, megítélik a tapasztalatok alapján állítások igazságát, hamisságát.
- Jól ismert tulajdonságok szerint (szín, alak, helyzet, számosság) válogatnak, sorba rendeznek, kiegészítenek. Saját válogatást végeznek, összehasonlításokat tesznek. Értik és helyesen használják a mennyiségekkel, halmazokkal kapcsolatos összehasonlítást kifejező szavakat. (több, hosszabb).
- Részt tudnak venni mérésekben, összemérésekben, alkalmi egységekkel, illetve halmazok esetén is párosítással.

- Képesek tárgyakat számlálni, különböző elemekből bontással többet, kevesebbet, ugyanannyit előállítani.
- Geometriai tulajdonságok szerint térbeli és síkbeli alakzatokat szét tudnak válogatni, egyszerű tulajdonságaikat megnevezni.
- Tájékozódnak a térben: jobbra – balra, értik és követni tudják az irányokat, illetve a helyeket jelölő névutókat.
- Logikus gondolkodásuk, logikai következtetések életkoruknak megfelelő.
- Van tapasztalatuk a tükörképről, szimmetriáról.

Érzelmileg

- A gyermekek természetes megnyilvánulásaira, teljesítményére adott konkrét és pozitív megerősítések fejlesztik önismeretét.
- Ennek eredményeként vállalkozik újabb helyzet – problémamegoldásokra (autonómia törekvések).
- Hatékonyak, kompetensnek érzik magukat, így önértékelésük és önérvényesítésük szociálisan elfogadható módon, pozitív teljesítményekben és viselkedésben nyilvánul meg, fejlődik ki.

5.16. Ének- zene, énekes játékok, gyermektánc

„Ha nem ültetjük el a zene szép magvát a legzsengőbb korban, később hiába próbálkozunk vele: ellepte a lelkeket a gyom. Van-e szebb hivatás, mint új kertbe az első jó magot vetni?”

(Kodály)

A zenei nevelés a művészeti nevelés része, amely a gyermek szép iránti fogékonyságát, zenei képességnek fejlesztését elsősorban érzelmi alapon kívánja kibontakoztatni.

Az ének azáltal kap különleges jelentőséget, hogy jelen van a keresztény ember egész életében. Az ének a hívő ember számára lelki igény. Az énektanítás ennek a lelki igénynek az élesztése is. Az igazi ének egyúttal imádság is. Istent magasztalja az ének szövege, a zene, a dallam is. A jól válogatott forrásanyag kincs, önmagában is hitvallás. A kedves ének napközben is visszatérő imádság lesz, felnőtt korban pedig lelki erőt adó forrás.

Az ének-zenei tevékenységben a játék, a játékoság, az öröm hangsúlyozása nagyon fontos. A zene sajátos, átéléses módon hat: a hangsúly, hangmagasság, hangszín, tempó és a ritmus együttesével. Ezek fizikai ingerek, amelyekre az ember belső lelki viszonyulásával, érzelemmel reagál. A gyermek számára a dal előadásmódja sokszor nagyobb művészi élményt jelent, mint a szöveg, amit nem is ért mindig pontosan.

A „kiénekel” gondolatok sokszor adnak információt a belső érzelmekről, amelyeket szavakban nehéz megosztani, ugyanakkor segítik újra átélni a pozitív vagy negatív élményeket.

Cél:

- Az énekes tevékenységgel a lelki igénynek az élesztése, mely lelki erőt adó forrássá váljon felnőttkorban.
- A gyermekeket énekes játékokkal, dalokkal, mondókákkal tegyük zeneileg fogékonyá, és zenei intelligenciájuk alakításával továbbfejlődésüket alapozzuk meg.
- Kodály Zoltán az óvodáskorú gyermekek iránt érzett tisztelete és megbecsülése, hite a zenei fogékonyságukban és abban, hogy ez a kor meghatározó és lehetőséget adó a további zenei fejlődésre, zenei nyitottságra arra kötelez, hogy a mindennapi munkánkban nyugodt, ösztönző, vidám énekes légkört teremtsünk.
- A gyermeki alkotókedv, fantázia, önkifejezés fejlesztése. A komplex művészeti nevelés szemléletébe a gyermeki alkotás éppúgy beletartozik, mint az érdeklődő befogadás.
- A gyermekek ismerjék meg a magyar népi játékkincs hagyományait, alkotásait és szeressék meg a népzene és néptáncot.
- Közös játszások, éneklések és zenehallgatások alkalmával kerüljenek jobban előtérbe a magyar népköltészetünk dalai, melyek tükrözik nemzeti identitásunkat, keresztény kulturális értékeinket, hazaszeretetünket és a szülőföldhöz, családhoz való kötődést.
- Szívesen, érdeklődve, aktívan vegyenek részt a „zeneovis” tevékenységben. Fejlődjön zenei alkotóképességük, mozgásuk, hallásuk. Az idősebb korosztálynál a zeneileg tehetséges gyermekek heti egy alkalommal fejlesztésben vesznek részt.

Feladat:

- az éneklés örömét megismertetni velük, megajándékozni őket a lelki énekek embert formáló szépségével,

- ezeknek az énekeknek szövege művészi szinten „anyanyelven” szólaljon meg, úgy a dallam is „zenei anyanyelvükön”,
- a zene megszerettetése, a közös éneklés iránti igény felébresztése, örömeinek átélése,
- a gyermek zenei alkotókedvének tudatos formálása, életkorának megfelelő mozgáskultúra kialakítása, egyszerű mozgáselemek - táncmozdulatok – elsajátítása,
- zenei képességek fejlesztése során a zene technikai és formai elemeinek elsajátítása a játék számtalan formájával,
- lehetőség biztosítása a spontán énekes megnyilvánulásokra, a környezetből leszűrt élmények kivetítésére,
- az együttes játék örömeivel az érzelmi beállítódás fokának – szorongás, visszahúzódás – irányítása, rosszkezd feloldása vagy a kellemes érzelmek fokozása,
- a jó példa erejével a megszerzett ismeretek átalakítása, és újszerű alkalmazása a szövegben, dallamban, új játékban.

A nevelési folyamat jellemzői

A gyermekjátékok világában az ismeretközlés formája a közös játék. A kívülről szemlélés és bekapcsolódás után a teljes elsajátítás az együtt játszás alatt megy végbe. A játékban való személyes részvétel folytán sajátítja el a gyermek a dalt, a szöveget, a mozgást és a játék szabályait, a részleteket egybefoglalva.

Katolikus óvodánk a haza ősi kultúrájából ajándékozza meg a gyermekeket és a bőség kosarából merít, amikor a zenei anyanyelv kincseit mutatja fel, hogy megszólítson, vonzzon, és egészen hatalmába kerítsen. **„Az éneklés a hit után az Isten legcsodálatosabb ajándéka.”** (Luther M.)

Az anya szívverésén növekvő magzat, majd az anya-apa ringató, ölbeli játékok, csucsujgató mozdulatai belenőnek a gyermek érzelmvilágába. Már az egészen csöpp gyermek is ráérez a dal ritmusára, hangmozgásának változására, annak érzelmi tónusára. Tudatosan használjuk a népeink, és más népek (multikulturális), valamint a korabeli és kortárművészek által hagyományozott kincseket, a gyermeki lélekhez közel álló cselekményes, természetéről, állatokról, virágokról, emberekről stb. szóló énekeket, melyek szabadon engedik a gyermeki fantáziát és érzelmi szárnyalást.

Gyermekeinknek szükségesek olyan lelki énekek, melyek könnyen érthetőek, vonzóak, s mintegy "előszobái" a hagyományos énekeinknek. Különösen jól használjuk azokat, amelyek egy-egy bibliai történetet mondanak el, s amelyek egyúttal a történetből levonják a gyermekekre vonatkoztatott hitbeli tanulságot is. A szöveg is „anyanyelvükön” szólaljon meg, ugyanúgy a dallam is „zenei anyanyelvükön”.

A népzenei alapmotívumokon felépülő dallam tetszetős, könnyen elsajátítható. Ezeket 2-3 hallás után már éneklük is a gyermekek.

Szempontra az is e téren, hogy szükséges az ökumenikus kitekintés a gyermek összetétel miatt. A gyermekénekek általában kapcsolatba hozhatók valamilyen szimbolikus formával, így könnyen emlékeztetessé tehetjük a szöveget.

Az ének a szív külső hangja, amelyben ott van a bánat, az öröm, az alkotó vagy éppen játékos kedv, amely a közösség szeretetén gyógyulhat, vagy serkenti a társas együttlét öröme felé.

A felnőtt-gyermek vagy gyermekek jókedvű közös éneklése az érzelmek stabilitását eredményezi.

A gyermek érzi, hogy gondolatait tiszteletben tartjuk, bátran kezdeményez, játékot szervez, önállóan vállal szerepet, új játékformát talál ki, a közösen alkotott szabályokat tiszteletben tartja.

Megtanulja feloldani a véletlen okozta feszültséget (szerepek elosztása kiszámolókkal). A játék, a mozgás sokszori ismétlése lehetőséget ad, hogy mindenki vállalhasson szerepet. Énekekben, mozgásokban egymáshoz alkalmazkodnak, egymás érzelmeire odafigyelnek.

Óvodánkban az énekek mindenütt helye van, egyrészt a gyermek spontán kezdeményezésére épül, másrészt az óvodapedagógus által szervezett tevékenységként. Ebből adódóan sok-sok lehetőség van a próbálkozásra, ismétlésre, utánzásra, önállóságra, szárnyalhat a képzelet s valósulhat az egyéni fejlődés is.

Az éneklés hatására - a belső tudatalatti vagy feletti mozgások - a szívben és lélekben munkálkodni kezdenek.

Énekes játékban, táncban a gyermekeknek lehetőségük van arra is, hogy érzelmeiket a metakommunikáció eszközeivel fejezzék ki.

Az óvodapedagógus szép, tiszta, hangulatos előadása során (gyermekdalok bemutatása, zenehallgatás) a gyermekek láthatják az óvodapedagógus, a felnőtt érzelmeit is.

A különböző hangulatú – elsősorban magyar – dalok különböző érzelmeiket alakíthatnak ki, hozhatnak felszínre felnőttben és gyermekben egyaránt.

Valljuk, hogy a mozgással való ismerkedést óvodás korban kell elkezdni, amikor az élmények hosszantartó emlékké vésődnek a gyermekek érzelmi emlékezetébe. Különösen fontosnak tartjuk a zenei anyanyelv megalapozását a népi gyermekdalokon, mondókákon, játékokon és táncokon keresztül.

A népi gyermekjátékok egyszerű, természetes, játékos mozdulatai, táncolt formái felelnek meg alkatuknak, értelmi képességeiknek. A táncos mozgásba a gyermekek a játékon keresztül nőnek bele, sokszor utánozva a felnőttek táncát. Legyen a táncban is a beszédhez hasonló alapszókinccsük, tudjanak néhány figurát és azokból tetszésük, pillanatnyi alkotókedvük szerint építkezzenek.

A tánchoz szorosan kapcsolódnak a népszokások és hagyományok. Ezekről a gyermekek az ének-zene kötetlen tevékenységek alatt, az ünnepélyek előkészületeiben megalapozott érzéseket, gazdag ismereteket kapnak. Lehetőség nyílik arra, hogy megismerkedjenek egyszerűbb népszokások dallamvilágával, cselekményeivel, eljátsszák, táncolják azokat.

A népszokásokból csak annyit válasszunk, amennyi a gyermeki világba belefér és nem kelt zavart bennük.

Figyelembe vesszük a gyermekek kicsiny, de egyre táguló világát, a közvetlen környezetükből szerzett legfontosabb élményeket, tapasztalataikat, melyek érzéseiket felszínre hozzák és alakítják.

Egy-egy katolikus ünnephez kapcsolva a gyermekek megismernek olyan énekeket, melyek a mennyei Atya jóságát, szeretetét közvetítik.

Mint sok minden, ez is hozzásegíti őket ahhoz, hogy fejlődésük során elkülönüljön bennük a mese és a mai napra is hatással lévő valóság.

Az énekek gyógyító hatásúak, mert a gyermek magára vonatkoztatja s így megtalálja később problémáinak saját megoldását.

A zene eszközei, a hangszerek állandó, a gyermekek számára bármikor elérhető helye lehetőséget ad a spontán zenélésre, együttes tevékenységre, önálló zenei alkotás létrehozására. Lehetőség nyílik arra is, hogy a hangszerek segítségével fejezzék ki érzelmi reakciójukat.

Katolikus óvodánk a gépi zene választásánál figyelembe veszi, hogy igényes, óvodás korú gyermekek számára tisztán éneklő, hallásfejlődést elősegítő műveket hallgassunk. Így tiszteletben tartja a gyermek hangjának, hallásának fejlődését. Ezért az ötfokú, pentaton

dallamokat szólaltatja meg a gyermekek ajkán. Fejlődésük bizonyos fokon bemutat olyan éneket, mely más népek ajkán csendül fel, de nem szorgalmazzuk azok idő előtti elsajátítását. Bőséggel akadnak a magyar nép ajkán megszólaló dalok között olyan hitbéli gondolatokat közlő énekek, amelyekben felismerhető a lélek Istenhez emelkedettsége vagy az Istennel való párbeszéde. Ezek bőséggel adják az énekhallgatás anyagát. Gyakorlati munkánk segítői az egyházi kiadású énekes könyvek gyermekek részére.

Bár a zenei nevelés szerves részét képezik a hangszerek, de valljuk, hogy az óvodában a zenei élménynyújtásnak legszebb eszköze az emberi hang.

Az iskolára előkészítést akkor értelmezzük helyesen, ha a nevelés egész folyamatában érvényesítjük, ha megoldjuk a gyermekek valóban sokoldalú testi, értelmi, szociális és érzelmi nevelésének komplex feladatait.

A zenei nevelés jellegéből adódóan rendkívül alkalmas a gyermekek hatékony formálására, hogy érdeklődve, örömmel és sikeresen vállalják az iskolai élettel járó feladatokat.

A zene emocionális hatása: az óvodás gyermek elsősorban érzelmi lény, ezért hathatunk rá az érzelmein keresztül, tehát az emocionális kapcsolat a gyermek nevelhetőségének alapfeltétele.

Az ének játékos jellege sok spontán lehetőséget rejt magában, amivel észrevétlenül kialakíthatjuk azokat a képességeket, amelyekkel az új körülményekhez sikeresebben tudnak alkalmazkodni. A szeretetteljes, gyengéd viselkedésünk kifelé sugárzóan is meghatározója a vidám hangulatnak, a szívből fakadó örömeinknek.

A haladást minden esetben a gyermek egyéni fejlődéséhez saját fejlődéséhez viszonyítjuk, és a legnagyobb tapintattal, pedagógiai optimizmussal segítjük elő. Az igazán tisztán éneklő csoport dalolása esztétikai élmény, és ez lehet az alapja az egyéni, bátor éneklésnek is.

Zenehallgatás

Az óvodai zenehallgatás célja, hogy a gyermek életkorához válogatott remekműveket, a nemes zene iránti érdeklődését felkeltve, bontakozó zenei ízlését formálja, s e döntő életszakaszban megalapozza.

Bármely dallam óvodai zenehallgatásra való alkalmasságát meghatározó legfőbb tényezők:

- műremek legyen,

- a zene és a szöveg szempontjából legyen a gyermek életkorához szabott,
- hangszeres daraboknál szigorúan vizsgálandó még az óvodai hangszeren való előadhatóság.

Az óvodás korú gyermek érzelmi nevelésében a zene döntő szerepet játszik. Az óvodapedagógusoknak gondosan ügyelni kell arra, hogy ez a zenével való befolyásolás sokrétű legyen: bejárja az érzelmi életük minden olyan tartományát, melyet a gyermeki ösztön érinteni képes. A zenehallgatásban nem engedjük a tréfás, frappáns dalok egyeduralmát, a belőlük szerkesztett előadások túlburjánzását. A lírai, de még a drámai töltésű dalok is számot tarthatnak a gyermekeink érdeklődésére. Az óvodában oly szükséges vidámság mellett érintse meg őket olykor-olykor pl.: a szomorúság érzése is.

A dal tartalma és hangulata mélyen megragadja őket, miközben a más bajára, bánatára felfigyelve a részvét érzése támad fel bennük. Az emberi érzelmeknek minél több szférájába látogatunk el velük, annál gazdagabbá válik saját érzelmi életük. A részvétérzés foglyaként az önmagáról megfélelmező gyermek a közösségi (szociális) érzelmek számára nyitja ki lelke kapuit. Az ilyen énekes-zenés együttlétek „közösségi hullámhosszán” érkező emóciók, az együvé tartozás nagy emberi élményén át, a majdani közösségi tudat kialakulását készítik elő. Az óvodai zenei nevelés középpontjában a gyermekjáték dal, a népi dallamok és más népek dalai állnak. Néphagyományunk e kincsesháza a gyermeki örömök legfőbb forrása, kedélyviláguk gazdag táptalaja. Az óvodai zenei tevékenység alapelveinek megfelelően a zenehallgatás anyagát a magyar és rokon népdalok képezik, továbbá más népek dalai, kortárs művészeti alkotások, magyar és külföldi énekes, hangszeres műzenei szemelvények, kánonok, és az óvodás gyermek befogadó képességének megfelelő kétszólamú énekes és hangszeres darabok.

Az óvodai zenei élmény nyújtásának legmélyebben megragadó eszköze az emberi hang. Amikor a gyermekek már ráéreztek a zene ízére, meg lehet kezdeni a rendszeres zenehallgatást is, de teljesen kötetlenül. A gyermekeket az óvodapedagógus ízlése, értékelő szavai és véleménye, – mint mindenben – a zene területén is befolyásolják. Igazán csak a művészi értékű anyag fejleszt, „mert fogékony korban terjesztett zenei gyomot később nehéz kiirtani” (Kodály Zoltán).

Ünnepek közeledtével gondosan válogatjuk az oda tartozó egyházi műveket, a válogatásnál figyelembe vesszük a középkori, reneszánsz, barokk, és klasszikus zenét.

Válogatunk korunk jeles gyermekverseinek megzenésített változatai közül, valamint a kortárs művészeti alkotásokból.

A fejlődés várható jellemzői óvodáskor végére

Érzelmi:

- képesek szeretni, tudnak harmóniában élni önmagukkal, másokkal és Istennel,
- be tudnak illeszkedni a közösségbe,
- oldódnak gátlásaik, csillapodnak túlzott érzelmi reakcióik,
- képesek érzelmeik egyedi, önálló kifejezésére a zene által
- képesek mások elfogadására, toleranciára.

Értelmi:

- kialakul a felidézés, felismerés képességéhez szükséges gondolkodási művelet, a nyelvi gondolkodás,
- tudnak megkülönböztetni, a hallott információkat befogadni, szelektálni,
- fejlődik beszédképességük, gondolkodásuk, szókincsük összerendezettsége,
- képesek figyelemkoncentrációra, tartós, megosztott figyelemre,
- tudnak alkalmazkodni a szabályokhoz, elfogadják az irányítást,
- kialakul tudásvágyuk, érdeklődő magatartásuk, kitartásuk.

Testi:

- mozgásuk rendezetté, harmonikussá válik
- fejlődik nagymozgásuk, fizikai állóképességük, egyensúlyérzékük,
- alakul finommotorikájuk, szem-, kéz-, lábkoordinációjuk,
- a térformákat esztétikusan, arányosan alakítják, a különböző mozgásokat és táncmozdulatokat egyöntetűen, esztétikusan végzik.

5.17. Verselés, mesélés

Irodalmi kultúránk legalapvetőbb eleme az élő beszéd, mely a maga természetes melegségével áthatja a mindennapokat. Az óvodás korosztály előtt – különböző művészeti területek mellett – a gyermekirodalmi alkotások, az irodalmi művekhez kapcsolódó egyéb irodalmi tevékenységek tárják fel az élet szépségét, derűjét, a holnap, a jövő elé tekintő optimista szemléletet, biztosítja számukra a vidámságot, a tréfát, a humort, az örömteli játékot és egyben mindenki által átélhető esztétikai élményt. Az irodalmat a szó, a nyelv művészetét – éppen ezért illeti meg kiváltságos hely az óvodai nevelésben.

Az igényes gyermekirodalmi alkotások, a magyar ember szívéből fakadó, a többnyire játékos mozgásokkal is összekapcsolt mondókák, dúdolók, versek, a mindennapokat még változatosabbá, színesebbé, érzelmileg gazdagabbá, meghittebbé teszik. A gyermek táguló világához igazodva nyújtanak okos és szeretetteljes szórakoztatást.

Nevelésünk alapvető célja az óvodás korú gyermek műveltségének megalapozása, a művészetek esztétikájának a felismertetése, esztétikai fogékonyságának fejlesztése, esztétikai érzelmeinek bővítése. Pedagógiai programunk és az arra épülő gyakorlati tervek biztosítják, hogy a gyermekek minden művészi ág esztétikájával megismerkedjenek befogadóként és alkotóként egyaránt.

A katolikus óvodánkban a népi és az irodalmi művek mellett bibliai történetekkel is ismerkednek a gyermekek.

Cél:

- anyanyelvünk és irodalmunk megszerettetése,
- nyelvi és irodalmi kultúra alapozása,
- intellektuális, esztétikai, erkölcsi, érzelmi fejlesztés,
- multikulturális nevelés, interkulturális nevelés,
- képességek fejlesztése: értelmi képességek, emlékezet, képzelet, figyelem-összpontosítás, figyelemmegosztás, belső aktivitás, reprodukáló képesség, kifejezőkészség fejlesztése,
- nyelvtanilag helyes beszéd elsajátítása.

Feladat:

- élménynyújtás,
- anyanyelvi értékek, népi kultúra átadása,
- az irodalmi érdeklődés és fogékonyság fejlesztése,
- mese és valóságtudat kialakítása,
- irodalmi ízlés formálása,
- érzelmvilág, szókincs gazdagítása,
- élmények, érzelmek, indulatok kifejezése (szavakkal, testmozgással, arcjátékkal...)
- a gyermek fantáziájának megmozgatása.
- a gondolkodás fejlesztése.

A nevelési folyamat jellemzői:

Az óvodában elengedhetetlen a mindennapos mesélés, mondókázás, verselés, bábjáték és dramatizálás hiszen ez a gyermek mentális higiéniájának elmaradhatatlan eleme.

Nyugodt, derűs szeretetteljes légkörben biztosítunk elegendő időt és megfelelő helyet ezekre a tevékenységekre.

Kedves, mesére hívó szokásokat vezethetünk be (furulyaszó, csengőszó, mesepárna, mesetarisznya). A bábjáték, a dramatizálás, a bibliai történetek feldolgozása, szabad légkörben túlzott kötöttségtől mentesen, jó hangulatban zajlik. A napi tevékenységek során az óvodapedagógusok többször is mondhatnak – a helyzethez illő – mondókát, rövid verset, mesét, kitalált történetet.

A különféle eszközöket, kellékeket, könyveket, a Képes Bibliát mindig gyermekek által elérhető magasságban tartjuk, hogy bármikor használhassák.

Az óvodapedagógus a mindennapos meséléskor aktív „előadó”. Bábozáskor, dramatizáláskor eleinte aktív, cselekvő részese a tevékenységeknek, később már csak szemlélője (együtt játszik, együtt örül). A csoportban dolgozó két óvodapedagógus elvi egyetértéssel, magas fokú irodalmi, pedagógiai felkészültséggel, irodalmi ízléssel, komplex esztétikai fogékonysággal rendelkezzen. Szükséges a jó előadókészség, érzelmi gazdagság, beleérző képesség, érzékenység, lelkesedni tudás, a gyermeklélektan alapos ismerete.

A **mese** a gyermek szemével nézett világ. A mese életkorilag megfelel az óvodás gyermek szemléletmódjának és világképének, a gyermek érzelmi, értelmi, erkölcsi fejlődésének, fejlesztésének egyik legfőbb segítője.

A gyermekirodalmi alkotások legfontosabb eszközei a gyermekek számára értelmi síkon nehezen megközelíthető erkölcsi ítéletek, fogalmak kialakulásának és erkölcsi magatartásuk formálásának. Visszaigazolja a kisgyermek szorongásait s egyben feloldást és megoldást kínál.

A gyermekek érzélemvilágában az esztétikai és erkölcsi érzelmek általában összefonódnak.

A népmesék mondanivalójából, a szereplők viselkedéséből, jellemvonásaiból tanulja meg a gyermek a becsületesség, igazság, őszinteség, bőkezűség stb. erkölcsi fogalmainak lényegét, ezekből ismeri meg a kapzsiság, a hazudozás, a butaság stb. negatív töltésű erkölcsi kategóriákat. A gyermekirodalomnak az érzelmi nevelés mellett fontos szerepe van a gyermekek értelmi képességeinek fejlesztésében is; szándékos a figyelem, alapvető gondolkodási műveletek kialakulása, ismeret bővülése, tapasztalatszerzés, idő – térvizonyok érzékelése, relációs szókincs fejlődése, emlékezet tartóssága, felidézés képességének fejlődése, produktív képzelet fejlesztése, beszédfejlődése terén.

Ha a gyermeknek szellemi táplálékot akar nyújtani az óvoda, akkor a mese napi "lelki táplálék" kell, hogy legyen. A mese olyat mond el a gyermeknek, amit elfogad, mert látásmódja abból a belső mélységből indul, melynek titka önmaga számára is csak lassan bontakozik ki és mutatja meg magát. A mesék kiválasztásánál előtérbe helyezzük azokat, amelyek élményt jelentenek a gyermekeknek és erkölcsi tartalmuk is van.

A népköltészet gyöngyszemei, a **népmesék**, katartikus érzelmeket kiváltó műfajok, a népköltészeti alkotások művészi értékei alapvetőek a gyermekek esztétikai érzelmeinek formálásában.

Az óvodapedagógus naprakész, eseményhez kapcsolható, játékos helyzeteket segítő **mondóka** tudásával sokszor teremthet olyan pillanatokot, amelyben a gyermek számára lehetővé teszi például a táj elbűvölő szépségének népi nyelven történő kifejezését vagy éppen örömet sugárzó táncoltatók mozgásra hívogató kedvét. A gyermekre különös hatással van a mozdulatok ritmikus lágysága vagy játékosága, a szavak és a mozdulat egysége, harmóniája. Olyan esztétikai élmény ez, mely segíti a gyermek érzésvilágának magasabb szintre való emelését.

A **gyermekversek** elsősorban érzelmeltő erejükkel fejtik ki erkölcsnevelő hatásukat. A népi mondókák, versek nemes érzelmeket keltenek a ritmikus sorokat örömmel „szavaló” óvodában, gyengédségre, lelki finomságokra, kulturált beszédre és magatartásra ösztönöznek.

A környezet, a szűkebb haza, a szülőföld szeretete is mélyül a versek segítségével.

A családi, társadalmi ünnepek, a társadalmi események, a néphagyományok etikai vonatkozásai nyomot hagynak a gyermekben, az irodalmi alkotások – főként a történetek, elbeszélések, versek segítségével.

Az irodalmi mű, az irodalomhallgatás a gyermeki összetartozás, a közösségi érzelmek alakítója is.

Segítségükkel az óvodai művészeti – irodalmi nevelés során a szépséget felismerő, kereső, értékelő embert, a jövő olvasóját, színház- és múzeumlátogatóját indítjuk útjára. A gyermekkorban átélt művészi élmény együttesek teszik majd képessé arra, hogy nyitottá váljon saját és mások érzései, gondolatai iránt, ugyanakkor ezek alapozzák meg hazaszeretetét és fogékonyságát az emberiséget felemelő, humanisztikus eszmékre.

Kodály Zoltán vallja, hogy a tudat alatti magyarság első talpköve a nyelv, második a zene. Megállapítja, hogy mindezek megalapozója a néphagyomány, elsősorban a játékaival és gyermekdalaival, a népköltészet tartalmi és formai eszközeivel.

Az óvodás korúaknak bemutatott irodalmi anyagot a magyar és külföldi népköltészeti alkotásokból, a magyarság történelmét feldolgozó mondavilág elemei, meséi, a klasszikus és a mai magyar kortárs irodalom köréből merítjük:

3-4 évesek: mondókák, rigmusok, mondókamesék, formulamesék (lánc- és halmozó mesék), állatmesék, történetek, rövidke versek, melyek játékos ritmikus zenei hatásúak, ismerkedés a képes-mesés könyvekkel.

4-5 évesek: mondóka, hangutánzó mese, párbeszédese mese, láncmese, többfázisú szerkezetű állatmesék, egyszerűbb szerkezetű tündérmese, klasszikus és kortárs művek, novellisztikus-realisztikus mesék, reális történetek, elbeszélések, versek tartalmasabbak és fonetikailag nehezebbek, mint az előző életkorú gyermekek esetében.

5-6-7 évesek: kiszámoló, felelgetők, versek, állatmesék, csali-tréfás mesék, tündérmesék, terjedelmesebb novellisztikus-realisztikus mesék, klasszikus és kortárs művek, a magyarság

történelmét feldolgozó mondavilág meséi, meseregény, ritmikus és zenei hatású műköltészeti alkotások.

Figyelembe kell vennünk az irodalmi nevelés metodikai kérdéseit, nevezetesen, hogy egységes, értékes műveltségi anyagot kell közvetítenünk a gyermekek életkori sajátosságaira alapozva, kielégítve eltérő szociális és felfogásbeli szükségleteiket, érvényesítve a helyi adottságokat. Arra kell törekednünk, hogy az általunk átadott műveltségi tartalom legyen mindenekelőtt nemzeti és nemzetközi. Az irodalmi nevelésben így kerül első helyre a magyar és más népek népköltészete, majd a mai kortárs irodalmi művek. Sohasem téveszthetjük szem elől, hogy a gyermekeknek bemutatott irodalmi alkotás humanista értékeken alapuló, toleráns, az európai kultúrkörhöz kapcsolódó etikai felfogást tükrözzön.

A katolikus óvodában az irodalmi anyag közvetítése mellett bibliai történeteket is feldolgozunk a gyermekek életkori sajátosságait figyelembe véve.

A Biblia az emberiség művelődéstörténetének mindmáig ható dokumentumtára lett.

A gyermekek érdeklődésétől, élményüktől, a közeledő ünnepektől függően választunk történeteket.

A gyermekek a nap során bármikor kézbe vehetik, nézegethetik igény szerint a bibliai történeteket tartalmazó könyveket. A történetek elmondása után a gyermekek el is játszhatnak egy-egy jelenetet, ha szívesen vállalkoznak rá. A játék élményén keresztül jobban elmélyül a történet lényege is.

Alkalmanként videofilmről is nézhetnek történeteket, és ismerkedhetnek Jézus életével.

A bibliai történetek kiválasztásánál nagyon rugalmasnak kell lenni, igazodni a gyermekcsoport hangulatához, tapasztalataihoz, egyes gyermekekhez is időnként. A gyermekek a mindennapokban Istennel és Jézussal találkoznak a történet által.

Az óvónő felkészülése a bibliai történet tolmácsolásához:

A történet elolvasása után a következő kérdésekre kell válaszolni?

- Mit mond nekem ez a történet, mit jelenthet ez a történet a gyermekek számára? Milyen kérdések, nehézségek merülhetnek fel, ezekre meg kell keresni a választ. Át kell gondolni, milyen új szavakkal bővíthetjük szókincsüket. A történethez megfelelő énekválasztás kívánatos.

A gyermekek érdeklődését hangszerrel, problémafelvetéssel, szituációteremtéssel, szerepjáttékkal, drámajáttékkal kelthetjük fel. A történet mondanivalóját így szinte beépítik a gyakorlati életükbe, kellemes élményt jelent számukra, áhítattal hallgatják végig a történetet. Ha a bibliai történetekhez pozitív élmények fognak fűződni, akkor könnyebben juthatnak el a keresztény hithez.

Az élmények motiválják őket további tevékenységekre, mint például ábrázolás, éneklés, a történet újbóli hallgatása, eljátszása, bábozása stb.

Ezen kívül olyan közvetlen tapasztalatokat szereznek, amelyeket a mindennapok során hasznosíthatnak a közösségbe való beilleszkedés, helytállás, követelmények teljesítése alkalmával.

A mese-versmondás, bibliai történetek mellett rövid kis imákat is tanítunk a gyermekekkel.

Irodalmi nevelésünk folyamán gyakran és hasznosan alkalmazhatjuk a bábozást is, akár bibliai történetek, akár más jellegű történetek vagy mesék megjelenítéséhez, ha komplex esztétikai, érzelmi hatást szeretnénk elérni.

A bábjáték nem ugyanaz, mint csupán a báb alkalmazása. Sajátos kifejezési eszköz, magába olvasztja az irodalmat, zenét, színjátszást és képzőművészetet. Nyelvünk és irodalmunk megszerettetésének hathatós eszköze. Látványa esztétikai élményt nyújt, segít felfedezni a mondókák, nyelvtörők, versek lüktető ritmusának örömét. A vers és a báb összekapcsolásának egyetlen feladata a vers minél szebb és érzékletesebb bemutatása.

Napjaink rohanó világa technikai eszközök tömegével áraszt el bennünket. Ez meghatározó tényező az óvodáskorú gyermek hétköznapijában is. Az óvodán kívüli élmények, tapasztalatok, ismeretek nagy részét a gyermek a tévéből, videóból kapja. Ezért nagyon nagy szükségét érezzük az emberi közelséget, közvetlenséget, melegséget, szeretetet árasztó bábjátéknak.

Ezért az óvodában helye van és ajánlatos egy-egy mesét bábjátéokra átdolgozni. Erre a magyar népmesék igen alkalmasak.

A gyermek saját vers és mese alkotása, annak mozgással és/vagy ábrázolással történő kombinálása az önkifejezés egyik módja.

Az „alkotó” munkába való belefeledkezés boldog érzését, az érdekes játékot fokozza még az is, hogy a mamával, papával, az óvodapedagógussal és gyermektársakkal a „művészeti” alkotásról még beszélgetni is lehet. El lehet mondani mindazt, amit lerajzoltam,

megmintáztam és azt, hogy még mi mindent szerettem volna kifejezni a színekkel és formákkal.

A gyermek egész lényé kiteljesedik a vizuális tevékenységben, ezért minél több alkalmat kell teremtenünk számára ezen a területen is.

A zenehallgatás, az egyéni vagy közös mondókázás, éneklés a zenére végzett táncos mozdulatok elmélyítik, komplexebbé teszik a művészi élményeket.

Az óvodás korú gyermekek zenei, képzőművészeti élményei kiteljesítik személyiség jegyeit, alakuló, formálódó érzelmi, akarati, gondolkodásbeli és kommunikatív tulajdonságait. Mindezeket leghatásosabban talán az irodalom szolgálja, az irodalmi alkotások tartalmi-formai elemei és az irodalmi élményekből táplálkozó önkifejező tevékenységek, a bábjáték és a dramatizálás.

A fejlődés várható jellemzői óvodáskor végére

Érzelmi:

- szorongásaik feloldódnak,
- eligazodnak az érzelmi ráhatások sokaságában,
- képesek a pozitív és negatív érzelmek pontos elhatárolására,
- érzelmi ráhatásoktól függően azonosulnak, vagy elutasítanak,
- érzelmeiket őszintén sugározzák társaik és környezetük felé,
- tudnak igazodni vágyaik és elképzeléseik megvalósításában másokhoz.
- szóbeli megnyilvánulásaik gátlástól mentesek.

Értelmi:

- képesek az irodalmi élmény teljes befogadására, feldolgozására, visszaadására,
- tudnak rácsodálkozni egyes jelenségekre,
- észreveszik az összefüggéseket, ok-okozati viszonyokat,
- meglátják, olykor előrevetítik a problémákat.
- aktivizálódott fantáziájukkal ők maguk keresik a lehetséges megoldásokat.
- megnyilvánul irodalmi alkotókedvük: játékos, rímes szövegek, mondókák szerkesztésében.

- szívesen vállalkoznak dramatizálásra.
- beszédük, kifejezőkészségük, és arcjátékuk árnyalt,
- kialakult beszéd és viselkedéskultúrájuk.

Testi fejlődés:

- megtanulják a gyermekek a nyelvi kifejezésekkel (hang és arcjáték) harmonikusan alkalmazni az egyes testmozdulatokat,
- előadásmódjuk még kifejezőbbé, érzékletesebbé válik.

Az artikulációs mozgásügyesítő játékok beiktatásával és alkalmazásával a megkésett beszédfejlődésű, illetve beszédhibás gyermekek számára anyanyelvi-kommunikációs fejlesztést végezhetünk.

5.18. ANYANYELVI NEVELÉS

Anyanyelvünk sokrétű, árnyalt nyelvrendszer, amelyet a gyermek sokféle tevékenység közben, a felnőttekhez és társaikhoz való viszonyának fejlődése során sajátít el.

Az anyanyelv használata szerves része az óvodai élet minden mozzanatának, a nevelés egész folyamatának. Az anyanyelv fejlesztése és a kommunikáció különböző formáinak alakítása – beszélő környezettel, helyes mintaadással és szabálykövetéssel – átöleli az óvodai életet. Az anyanyelv ismeretére, megbecsülésére, szeretetére nevelés közben a gyermek természetes beszéd- és kommunikációs kedvének fenntartására, ösztönzésére, a gyermek meghallgatására, a gyermeki kérdések támogatására és a válaszok igénylésére szükséges figyelmet fordítani. A beszéd és a gondolkodás egymással szoros kapcsolatban áll. A beszéd segíti a gyermek önbizalmának kifejlődését, szociális kapcsolatainak kialakítását és hozzásegíti a gyermeket az iskolai tanulás megkezdéséhez. A helyes és szép beszéd mélyíti érzelmeit, fejleszti esztétikai érzékét, előkészíti őt irodalmi élmények befogadására. Az óvodai beszédfejlesztés feladatainak a környezet megismeréséből kell kiindulnia, és a gyermek egyéni képességeinek megismerésén keresztül kell hatást kifejtenie. A fejlesztésnek a gyermek élményeihez kapcsolódva és tapasztalatszerzéssel egybekötve kell megvalósulnia. Az anyanyelv ismeretére, megbecsülésére, szeretetére nevelés közben a gyermek természetes

beszéd- és kommunikációs kedvének fenntartására, ösztönzésére, a gyermek meghallgatására, a gyermeki kérdések támogatására és a válaszok igénylésére is figyelmet fordítunk.

Az óvodás korú gyermek beszédének fejlődése didaktikus összefüggésben van gondolkodásának fejlődésével. A gyermekirodalomnak ebből következően kiemelkedő szerepe van a gyermekek anyanyelvi nevelésében.

Az irodalmi alkotások leghatásosabb eszközei a beszédkésztség kibontakoztatásának, a kifejezőképesség fejlesztésének, a szókincs gyarapításának.

A mesék, népi mondókák, versek mondogatása biztosítja a tiszta hangképzést, a helyes artikulációt, a magyar nyelv hangsúlyviszonyai és a különböző beszéd- és előadás technikai eszközök gyakorlását.

A gyermekirodalom a magyar szókincs és állandósult szókapcsolatok, a nyelvi szerkezetek, valamint a nyelv hangsúlyának utánzása, a mesei világkép, a magyar észjárás, humor széles ívű bemutatásával, a periodikus és a szocializációs minták közvetítésével és az elemi műbefogadói magatartás életre hívásával nemcsak az irodalmi érdeklődés, hanem a gondolkodás és a nyelvi kompetencia fejlődésének is fontos célállomása.

A beszédfejlesztés feladatai:

- a beszédöröm biztosítása:
 - bátran beszéljenek,
 - élményeiket képesek legyenek kifejezni,
 - tudjanak másokat meghallgatni,
 - képesek legyenek a nyelvi kifejezés eszközeit variálni.
- beszédszínvonal emelése:
 - szókincsbővítés,
 - nyelvtanilag helyes beszéd gyakorlása,
 - fogalmak jelentésének megerősítése.
- A gyermekek kiegyensúlyozott fejlődése érdekében fontos, hogy az óvodapedagógus ismerje fel a beszédhibákat, ha szükséges irányítsa a gyermeket logopédushoz.

A nevelési folyamat:

Valamennyi értelmi képesség, különösen a képzelet és kreativitás fejlődését elősegítő ösztönző környezetet biztosítjuk minden gyermek számára.

Az óvodai anyanyelvi nevelés leghatásosabb eszköze a gyermekirodalom, a gyermekirodalmi alkotásokból táplálkozó módszerek: a gyermekek önálló vers- és mesemondása, a bábjáték, a dramatizálás.

A gyermekek a népi mondókák, gyermekversek mondogatásakor sajátítják el a helyes ejtést, a beszéd automatizmusait, a beszédhangokat és a tiszta beszédhallást. A versmondás olyan reprodukív tevékenység, amelyben a szünettartás helyeit, a fő- és mellékhangsúlyokat, a hanglejtést, a gyorsasági, hangerő és hangmagassági változásokat a versszöveg határozza meg.

Az utánzásra késztető, példa értékű, beszéd- és előadástechnikai eszközökkel megformált óvodapedagógusi bemutatás biztosíthatja a gyermekek szókincsbővítését, kifejezőkészségük fejlesztését, nyelvtanilag helyes beszédének kialakulását.

Az óvodapedagógus által mintaszerűen közvetített népi mondókák, versek mondogatása, ismételtetése alkalmat teremt a gyermek számára a helyes légzés, a helyes artikuláció, a tempó, a ritmus, az időtartam, a hangsúly, a hanglejtés, a hangkapcsolatok kiejtésének gyakorlására.

A fejlődés várható jellemzői óvodáskor végére

Érzelmi:

- A kezdeti szorongások feloldódnak.
- A gyermek felszabadulttá válik.
- Eligazodik az érzelmi ráhatások sokaságában (esztétikai, erkölcsi, morális érzelmek).
- Képesé válik a pozitív és a negatív érzelmek pontos elhatárolására.
- Érzelmi ráhatástól függően azonosul vagy elutasít.
- Saját érzelmeit őszintén kisugározza társai és a környezet felé.
- Vágyai és elképzelései megvalósításában igazodik másokhoz.
- Szóbeli megnyilvánulásai gátlásoktól mentesek.

Értelmi:

- Az emlékezet képzelet, figyelem, gondolkodás olyan fokú fejlettsége érhető el, mely képessé teszi a gyermeket az irodalmi élmény teljes befogadására, feldolgozására, visszaadására.
- Rácsodálkozik egyes jelenségekre.
- Észreveszi az összefüggéseket. Meglátja, de olykor még előre is vetíti a problémákat. Aktivizálódott fantáziájával ő maga is keresi a lehetséges megoldásokat.
- Egyre többször nyilvánul meg irodalmi alkotókedve játékos, rímes szövegek, mondókák szerkesztésében.
- Szívesen vállalkozik dramatizálásra.
- Kialakul az árnyalt, értelmes hangsúlyozású beszéde, kifejező hang- és arcjátéka.
- Alapfokú viselkedéskultúrára, beszédkultúrára tesz szert.

Testi fejlődés:

- Megtanulják a gyermekek a nyelvi kifejezésekkel (hang- és arcjáték) harmonikusan alkalmazni az egyes testmozdulatokat.

5.19. RAJZOLÁS, FESTÉS, MINTÁZÁS, KÉZIMUNKA

A művészet a valóság megismerésének, megértésének és kifejezésének sajátos eszköze. Kezdetől fogva arra szolgál, hogy általa az ember a világot érzelmi úton ismerje és értse meg. Pontos érzékeny kifejezője az ember vágyainak, a világról való nézeteinek, örömeinek és szenvedéseinek.

Cél:

- igény kialakítása az alkotásra, az önkifejezésre, a környezet esztétikai alakítására és az esztétikai élmények befogadására,
- a rajzolás, festés, mintázás, kézimunka széleskörű alapozása komplex pedagógiai módszerekkel,
- értékelő képesség alakítása,
- esztétikai érzékenység alakítása.

Feladat:

- A gyermekek megismertetése a rajzolás, festés, mintázás és kézimunka különböző technikai alapelemeivel és eljárásaival, az anyagok megismerésével, és az eszközök használatával.
- Biztosítsunk lehetőséget a mindennapos tevékenységek folyamán rajzolásra, festésre, ragasztásra, nyírásra, tépésre, hajtogatásra, kötésre, fűzésre, plasztikai munkákra, építésre, műalkotásokkal és népi kismesterségekkel való megismertetésre, környezetalakítására.
- Ismerkedés a népművészeti elemekkel, tárgyi környezettel, képzőművészeti alkotásokkal, azok elemzésével.
- A fenntartható fejlődés érdekében az anyagok újrahasznosítása, kreatív felhasználása.
- Az alkotó tevékenységekhez kapcsolódó verbális és nem verbális megnyilatkozások fejlesztése.
- A gyermeket a családban, óvodában érő vallásos élmények megjelenítése.

A nevelési folyamat jellemzői:

A gyermeki alkotás a belső képek gazdagítására épül, melyet a mese, vers, ének, énekes játék eszközeivel, a gyermeki élmények feldolgozásával – a komplexitás érvényesítésével nagymértékben segíthetünk.

Életkori sajátosságaikat, egyéni képességeiket figyelembe véve folyamatosan és fokozatosan ismertetjük meg az eszközök biztonságos, takarékos és kreatív használatát. A gyermek ábrázolásában sohasem „hibázik”, hanem próbálgatva alakítgatja saját formanyelvét. Ezeket az elemeket gyakran ismételteti és kombinálja, tükrözi eredetiségét, kreativitását.

Az óvodapedagógusnak meg kell látnia a gyermekmunkában kifejeződő szubjektív esztétikai értéket. A rajzolás, festés, mintázás, kézimunka szervezése, lebonyolítása tudatos, tervszerű következetes munkát igényel. Meghatározó a gyermekekkel foglalkozó pedagógus példamutató szemléletmódja, a nevelési folyamatban fontos szerepe van a személyének és anyagismeretének. Állandó önképzéssel újabb és újabb technikák alapos ismeretére, készség szinten való tartásra van szükség, hogy ezeket az adott nevelési helyzetekben alkalmazni tudjuk.

Segíteni kell felidézni a közös megfigyeléseket, egyéni élményeket, ösztönözni a képzelet működését. Az irányító felnőtt magatartása legyen magával ragadó, lelkesítő, élményt adó.

Folyamatosan biztosítani kell a feltételeket, melyek a nyugodt, alkotó légkörhöz szükségesek, ehhez változatos eszközöket is szükséges biztosítani. A rajzolás, festés, mintázás, kézimunka tevékenységhez célszerű külön sarkot kialakítani a csoportszobában és az udvaron. Ez szükséges a nyugodt, elmélyült, veszélytelen szabadidős ábrázoláshoz.

Tároló eszközként használhatunk különböző méretű, formájú dobozokat, kosarakat, polcokat. Szükségünk van megfelelő méretű munkaasztalokra, eszközökre. Eszközként használhatjuk fel a környezetünkből összegyűjtött anyagokat, például, levelek, termések, ágak, kavicsok, tollak, fonalak stb. Udvari tevékenységnél előtérbe kerülnek a térbeli alakzatok létrehozása, makettek építése, berendezése. Állandó helyet biztosítunk az elkészült munkáknak, aktuális, alkalmasszerű és időszakos kiállításoknak, albumoknak.

A **rajzolás** egyfajta képesség, s ha ennek a képességnek az alakításával, továbbfejlesztésével foglalkozunk, ismernünk kell a képesség fejlődésének lépcsőit, szintjeit. A gyermekrajz fejlődése és az általa használt grafikai formák és azok megértése hozzásegíti az óvodapedagógust, hogy megfelelő módon tudja értelmezni és segíteni a gyermeket ebben a tevékenységben.

A tevékenységben részt vevő gyermekeket kísérjük figyelemmel, mutassuk be az eszközök helyes használatát, biztonságos kezelését.

Fontosnak tartjuk az egyes népi mesterségekkel és műalkotásokkal való ismerkedést, múzeum, könyvtár, művelődési ház, kiállítások keretében, a népi játékok készítése, agyagművesség, kézi szövés, szabás-varrás, festészet, szobrászat, virág-rendezés, virágkötészet, díszcsomagolás alkotó munkáját.

Pedagógiai, módszertani, pszichológiai ismereteinkkel, gyakorlati tapasztalatainkkal keltsük fel a rajzolás, mintázás, kézimunka tevékenységi vágyát, juttassuk el a gyermekeket az alkotás öröméhez.

A fejlődés várható jellemzői óvodáskor végére:

Érzelmileg:

- Megjeleníti élményeit, elképzeléseit a rajzolás, festés, mintázás, kézimunka tevékenység során egyéni képességei szerint.

- Örül az alkotásnak és a közösen elkészített kompozíciónak, és eltölti örömmel egy - egy művészeti alkotás.
- Képes rácsodálkozni a körülötte lévő új formákra, színekre, hatásokra.
- Belső késztetése és tehetsége van arra, hogy érzéseit, gondolatait ki tudja fejezni a művészet valamelyik eszközével.
- Nyitott a művészet által közvetített hatásokra.

Értelmileg:

- Kialakul az egyszerűbb formákba való beelátás képessége, a reprodukáló képesség, a kép- és a kompozícióalakítás képesség.
- Gondolati és képi képzelete van a természeti valóságról, önálló és kísérletező személyiség.
- Életkorának, egyéni képességének megfelelően ismeri a rajzolás, festés, mintázás, kézimunka során alkalmazott eszközöket, azok biztonságos, takarékos használatát.
- Ismeri a különböző anyagokat, jellemző tulajdonságukat, felhasználhatóságukat.
- Ismeri az alapszíneket és az azokból létrehozható kevertszíneket, azokat használja bátran.
- Életkorának megfelelően ismeri a formákat, alakzatokat. Tud tájékozódni térben és síkban egyaránt.
- Az alkotótevékenységekhez kapcsolódó verbális és nem verbális megnyilatkozásokban felszabadult.
- Kialakul a hagyományok ápolására és saját környezetének esztétikus alakítására való igénye.
- Alkotására jellemző a részletező formagazdagság, a színek egyéni alkalmazása.
- Megfogalmazza értékítéletét, tud beszélgetni az elkészített alkotásokról.
- Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka során kitartó, akár több napon keresztül is képes munkálkodni.

Testileg:

- szívesen vesz részt a finommozgást igénylő tevékenységekben,
- képes a helyes eszközfogásra, testtartásra az alkotómunka során,

- a szem és a kéz összerendezettsége megfelel az iskolába lépés követelményeinek,
- biztonsággal használja a ceruzát, ecsetet, ollót, egyéb eszközöket.

5.20. Mozgás

A mozgás „lételem” különösen gyermekkorban. A gyermek személyiségének, egészséges fejlődésének alakulásában nagy szerepe van. A komplex testmozgások beépülnek az óvodai élet egyéb tevékenységeibe is, miközben együtt hatnak a gyermek személyiségének a pozitív énkép, önkontroll, érzelemszabályozás, szabálykövető társas viselkedés, együttműködés kommunikáció, problémamegoldó gondolkodás fejlődésére.

Cél:

- Családias, otthonos, biztonságot adó esztétikus, egészséges környezet megteremtése.
- Testileg - lelkiileg egészséges óvodások nevelése.
- Az egészséges életvitel igényének kialakítása a gondozás és a rendszeres mozgás eszközeivel.
- A gyermek egészségének védelme, edzése, óvása, megőrzése.
- A gyermeket a legjobban fejlesztő, prevenciós, kooperatív mozgásos játékok széleskörű alkalmazása.
- A mozgásigény kielégítése a harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének elősegítése.

Feladat:

- A gyermekek testi fejlődésének elősegítése, az egészségmegőrzés, az egészséges életmód szokásainak kialakítása, az egészséges életvitel igényének alakítása.
- A gyermekek természetes mozgásigényének kielégítése, megfelelő mennyiségű és minőségű mozgásinger biztosításával optimális terhelésük játékos formában, de célirányosan, egészséges testi-szellemi és emocionális fejlődésük érdekében.
- Testi képességük sokoldalú és arányos fejlesztése. Mozgások (természetes támaszgyakorlatok, atlétikai gyakorlatok) mozgásos és sport jellegű játékokkal a gyermekek anatómiai és élettani fejlesztése, erejüknek, ellenálló-, teherbíró-,

alkalmazkodó-, állóképességüknek erősítése, kitartásuk, ügyességük, bátorságuk, gyorsaságuk fokozása.

- A prevenció és korrekció a szükséges esetekben a mozgás eszközeivel. Tartásjavítás lábtorna beépítése a mindennapos mozgásba.
- Szeretetteljes, derűs légkör kialakítása közben tájékozódás a gyermek lelki- testi-szellemi állapotáról.
- A test ápolásának, gondozásának, az alapvető higiéniai szabályoknak a megismerttetése.

A fejlődési folyamat jellemzői

A mozgás a fejlődés egyik fontos feltétele. A mozgásfejlesztés az óvodai élet szerves része, a gyermek egész napi tevékenységét átszövi. A mozgástanulás alapja a gyermek utánzási hajlama, önállóságra és teljesítményre törekvése.

A rendszeres egészségfejlesztő testmozgás, a gyermekek egyéni fejlettségi szintjéhez igazodó mozgásos játékok és feladatok pszichomotoros készségek és képességek kialakításának, formálásának és fejlesztésének eszközei. Az óvodáskor a természetes hely-, helyzetváltoztató és finommotoros mozgáskészségek tanulásának, valamint a mozgáskoordináció intenzív fejlődésének szakasza, amelyeket sokszínű, változatos és örömteli, érzelmi biztonságban zajló gyakorlati formákkal, játékokkal szükséges elősegíteni. Ezzel biztosítható a mozgás és az értelmi fejlődés kedvező egymásra hatása. A mozgásos játékok, tevékenységek, feladatok rendszeres alkalmazása kedvezően hatnak a kondicionális képességek közül különösen az erő és az állóképesség fejlődésére, amelyek befolyásolják a gyermeki szervezet teherbíró képességét, egészséges fejlődését. Fontos szerepük van a helyes testtartáshoz szükséges izomegyensúly kialakulásában, felerősítik, kiegészítik a gondozás és egészséges életmódra nevelés hatásait. A spontán, a szabad játék kereteiben végzett mozgásos tevékenységeket kiegészítik az irányított mozgásos tevékenységek. A komplex testmozgások beépülnek az óvodai élet egyéb tevékenységeibe is, miközben együtt hatnak a gyermek személyiségének – a pozitív énkép, önkontroll, érzelemszabályozás, szabálykövető társas viselkedés, együttműködés, kommunikáció, problémamegoldó gondolkodás – fejlődésére. A spontán – a játékban, azon belül a szabad játékban – megjelenő mozgásos tevékenységeknek, az egészségfejlesztő testmozgásnak az óvodai nevelés minden napján, az egyéni szükségleteket és képességeket figyelembe véve, minden gyermek számára lehetőséget kell biztosítani.

Törekedni kell a gyermekeket legjobban fejlesztő, kooperatív mozgásos játékok széleskörű alkalmazására, a szabad levegő kihasználására. Ehhez mérten kapják a megfelelő terhelést, a mozgást a fokozatosság, rendszeresség, folyamatosság jellemzi.

Az óvodapedagógus munkáját a tudatos, egymásra épülő tervszerű előkészítés, szervezés, megvalósítás jellemzi.

A mozgásfejlesztés két fő területen valósul meg, a szabad játékban és a szervezett és tervezett egészségfejlesztő testmozgásban.

A mozgás gyakorlásához, a mozgás örömeinek átéléséhez egészséges, biztonságos környezetet biztosítunk, mely ösztönöz és lehetőséget kínál sokféle mozgásra, mozgásos játékokra.

A testnevelési foglalkozások, a mindennapos mozgások helyszínei: tornaterem, csoportszoba, az óvoda udvara, az intézmény pályái a futópálya.

A szervezett tevékenységek kis és középső csoportban heti egy, nagycsoportban 2, időtartama életkortól függően 15-30 perc, ami a gyermek érdeklődésétől és mozgásaktivitásától függően nőhet.

A szervezett tevékenységeket tervszerűen szervezzük, irányítjuk.

A mindennapos testnevelés minden csoportban napi két alkalommal szervezhető, változó helyszínnel (udvar, tornaszoba, csoportszoba) tartalma főként mozgásos játékból áll. A kézi szerek használata, változatos alkalmazása fokozza a mozgáskedvet, hasznosan fejleszti a gyermekek érzelmi, akarati, értelmi erőit. Az ösztönös mozgásigény maximális kielégítése és a tudatos mozgásigénnyé alakítása fontos feladat.

A mozgásfejlesztés tartalma:

- nagymozgás fejlesztése: járás, futás, ugrás, csúszás-kúszás, mászás, gurulás, dobás-elkapás, egyensúlyozás,
- egyensúlyérzék fejlesztése,
- szem-kéz, szem-láb koordináció fejlesztése,
- testséma fejlesztése: saját test tudata, oldaliság,
- téri észlelés: téri tájékozódás, haladási irányok,
- vizuomotoros koordináció,
- finommozgások fejlesztése: kéz izomzatának erősítése, lazítása, ügyesítése.

Mozgásos játékok

Az óvodai testnevelés keretében az ismeretszerzés tartalmasabbá tételét a testnevelési játékok helyesen megválasztott anyaga és a nevelés-oktatás éves folyamatába történő megfelelő időbeli beállítása döntően határozza meg.

Mivel a testnevelési játékok anyagát a főgyakorlatoknak, illetve meghatározó elemeiknek a játékok során alkalmazható anyagrészei szolgáltatják, a testnevelési játékokat az ütemtervben, az éves elosztásban a főgyakorlatokhoz kapcsolódóan, azok anyagát alapul véve állítjuk be vagy a főgyakorlatot megelőzően, vagy azt azonnal, illetve később követően.

A testnevelési játékok azért tudják az ismeretszerzés elsajátítását szolgálni, illetve az ismeretszerzést tartalmasabbá tenni, ezzel párhuzamosan nevelési hatásokat is biztosítani, mert a főgyakorlatok anyagának a játékok keretében alkalmazható gyakorlása változatosabb végrehajtásban és a kialakuló játékhangulatnak, továbbá a versengéseknek az ismeretszerzést és a gyermekek személyiségjegyeinek alakulását pozitívan befolyásoló hatása alatt történik. Játék anyagát, időponti beállítását úgy választjuk meg, hogy az a jelzett főgyakorlattal kapcsolatos kívánatos tudásszint kialakulását segítse.

A szenzomotoros folyamatok, a mozgásérzékelés teljesebbé, sokrétűbbé, tartalmasabbá tételét is az óvodai testnevelés főgyakorlat anyagából építkező változatos játéktanyag gyakorlásának keretében szereshető sokféle mozgástapasztalat valósíthatja meg. Ez teszi lehetővé azt is, hogy a gyermekek ugyanannak a mozgásnak a végrehajtását az óvodán kívüli életben, más viszonyok között, a változott körülmény kívánta más kivitelezésben is meg tudják valósítani.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére

Érzelmi:

- A nevelési feladatok megoldásában fokozatos és folyamatos haladás a személyiség kimunkálása terén.
- A mozgásigény egyéni képességek szerinti kielégítése, mely lelkiileg egészséges, testileg dinamikusan fejlődő gyermekeket eredményez, hozzájárul olyan pozitív jellemvonások kialakulásához, mint az önfegyelem, feladattudat, figyelem, rendszeresség, pontosság.

Értelmi:

- A mozgások megfigyelésével, végrehajtásával, gyakorlásával az értelmi funkciók erőteljes tökéletesítése.
- Erkölcsi tulajdonságok alakítása: akarat, bátorság, önuralom, fegyelmezett magatartás, közösségi szellem, egészséges verseny-szellem, segítőkészség, egymásra figyelés.

Testi:

- Igényli a mindennapos mozgást.
- Mozgása harmonikus, összerendezett.
- Téri tájékozódása kialakult,
- Kialakult a szem-kéz, szem-láb, szem- kéz-láb koordinációja.
- Ismeri saját testét, ismeri és megnevezi testrészeit.
- Fizikai állóképessége, gyorsasága, erőnléte életkorának megfelelő.

5.21. A tevékenységben megvalósuló tanulás

A tanulás az egyén viselkedésében és személyiségében bekövetkezett tartós változás, ami magában foglalja az új ismeretek és készségek elsajátítását, valamint a meglévő képességek továbbfejlődését.

Óvodáskorban, a tanulás minden mozzanatában játékos jellegű, részben utánpótláson alapul, egyenlő a tapasztalatszerzéssel, mely a pszichikus képességstruktúrákon keresztül, sok-sok mozgással és játékkal alakítható.

Fontosnak tartjuk az ismeretek átadását, bővítését úgy, hogy a szükséges alapkészségek, képességek fejlődjenek.

Cél:

- Az ismeretszerzés önkéntes, örömteli, vonzó tevékenységgé váljon.
- Az ismeretlen iránti érdeklődési kedv fenntartása, a tanulni vágyás megalapozása.

Az óvodás gyermek képességeinek fejlesztése, tapasztalatainak bővítése, rendezése.

A játékos, felfedező tanulás az a tevékenységi forma: amely pszichikai értelemben is hozzájárul a gyermekek egészséges, harmonikus, sokszínű személyiségének kialakulásához.

- A játékos tanulásnál a játék és tanulás szinkronban van, egységet alkot.
- A gyermek játékigényét veszi a fejlesztés alapjául.
- A gyermekeket úgy kapcsolja be a tevékenységbe, hogy a személyes cselekedtetés során részese lesz a fejlesztésnek, fejlődésnek.
- Tág teret nyit az ismeretszerzéshez, optimális feltételt biztosít ezek kialakulásához.
- Az óvodapedagógus személye – legyen partner, segítő és játszótárs.
- Komplexen ölelje át a játék a nevelés minden területét, erősítse, segítse az élmények, tapasztalatok változatos begyűjtésében, feldolgozásában.
- Segítsen az értékek megteremtésében, a szokásrendszer kialakításában és megszilárdításában.

A nevelési folyamat jellemzői:

Az értelmi tevékenység, érdeklődés egyéni ütemben, spontán ébred fel a gyermekben. Fontos, hogy ez a mindennapi élet természetes folyamataiba ágyazódva érzelmi biztonságban, pozitív lelki töltéssel, örömteli folyamatban történjen. Óvodánkban a tanulás folyamatos, minden tevékenységi formában, szervezeti és időkeretben megvalósítható: természetes és szimulált környezetben, kirándulásokon, az óvodapedagógus által kezdeményezett tevékenységi formákban. A tanulás lehetséges formái az óvodában: az utánczásos minta- és modellkövetéses magatartás- és viselkedéstanulás, szokások alakítása, a spontán játékos tapasztalatszerzés, a játékos, cselekvéses tanulás, a gyermeki kérdésekre, válaszokra épülő ismeretszerzés, az óvodapedagógus által irányított megfigyelés, tapasztalatszerzés, felfedezés, a gyakorlati problémamegoldás.

Fontosnak tartjuk a cselekvéses tanulást úgy, hogy az egyéni adottságokat figyelembe vesszük. Óvodapedagógusaink elkötelezettek a tanulást támogató környezet megteremtésére, melyen keresztül a gyermekek vizuális, akusztikus, kinezetikus észlelés és érzékelés képessége, a verbális emlékezet fejlesztése játékos formában valósulhat meg. A felfedezés lehetőségeinek biztosítását, alkotóképesség erősítését, a spontán szerzett játékos tapasztalatok, ismeretek rendszerezését, egymásra épülését folyamatosan szem előtt tartjuk. Személyre szabottan, pozitív értékeléssel segítjük a gyermek személyiségének kibontakoztatását.

A tanulás akadályba ütközésekor, részképesség-lemaradáskor a gyermek fejlődési üteméhez igazodóan hátránycsökkentésre van szükség, a megfelelő szakember bevonásával. Tehetségre utaló tevékenysége, gondolkodása esetén a gyermekre nagyobb figyelmet kell fordítanunk, „hátránycsökkentésre” van szükség, hogy segítsük a továbbfejlődésben. Ezeknek a gyermekeknek a speciális szükségleteit igyekszünk kielégíteni, ösztönözzük intellektusuk, alkotóképességük fejlődését, amennyiben szükséges, megfelelő szakemberhez irányítjuk.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére

- A gyermek érdeklődő, bátran kérdez.
- Szívesen részt vesz különböző tevékenységekben.
- Rendelkezik probléma felismerő képességgel, örömet leli a megoldás keresésében.
- Ismeri saját értékeit, van önbizalma.
- A tehetséges gyermekek megtalálják a kiemelkedő képességüknek megfelelő tevékenységet.
- A részképesség- és tanulási zavaros gyermekek a megfelelő segítséggel leküzdik az akadályokat.

5.22. Sajátos feladatok, a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek fejlesztése

"Minden nevelő munkája olyan kertészhez hasonlatos, aki különféle növényeket ápol. Az egyik növény a tűző napsugarat kedveli, a másik a hűvös árnyékot, az egyik a patakpartot, a másik a kopár hegycsúcsot. Ez homokos talajon nő a legjobban, az kővér agyagban. Valamennyit a neki megfelelő módon kell ápolni, különben sohasem fejlődik ki teljesen."
(Abdu - Blahá)

Óvodánk a törvényi előírásoknak megfelelően ellátja egyes speciális szükségletű gyermekek integrált óvodai nevelését.

A fészek meleg, biztonságérzés töltete tulajdonképpen mindig a szeretet, elsősorban a családi, szülői szeretet. Ez sohasem éghetne takaréklángon! Mi az olyan szeretetet hangsúlyozzuk, amely minden körülmények között szerető-szeretet= jézusi szeretet. A keresztény nevelés és tanítás ebben a szeretetben kell, hogy történjék. Ha a gyermekek között végzett szolgálatunk a jézusi szeretetet sugárzó életformánk egyik természetes része, akkor ezt még azok is megértik, akiket a szó és az evangéliumi tanítás eddig nem érintett meg.

Aligha van nagyobb hatása a gyermekekre valaminek, mint az, ahogyan érzünk, viselkedünk, beszélünk, gondolkodunk, mert kisugárzó belső mivoltunk is légkörteremtő. Ha a gyermek jézusi erőterében nő fel és ott azt figyeli meg, hogy mennyire szereti édesapja az édesanyját, miként ünneplik az ünnepeket, hogyan imádkoznak Istenhez, ez követendő példa lesz a számukra. Egy-egy szülő, vagy pedagógus talán nem is tudja, hogy magatartása, élete jobban hat a gyermekekre, mint a tananyag, amit tanítanak.

A gyermek a felnőttől tanulja meg mi a jó és rossz, a helyes és helytelen. Egészen kicsiny gyermekkorban szavainkkal és magatartásunkkal, később pedig magyarázatainkkal kell világossá tenni, hogy mit, miért kívánunk, kérünk és várunk el tőle. Amíg így növelve neveljük emberségében, hogy bizonyos normákat, erkölcsi szabályokat átvegyen és ahhoz tartsa magát, mindezt szeretetteljes tekintéllyel és következetességgel kell tennünk. Világos, egyértelmű és megbízható tekintély nélkül nem lehet egészséges lelkiületű emberré nevelni a gyermeket.

Cél:

- érzelmi kötődésen alapuló személyiségközpontú nevelés,
- tevékenységre ösztönző egészséges élettér biztosítása,
- olyan személyiségvonások alakítása, amelyek birtokában a gyermek motiválttá válik,
- a speciális szükségletű gyermekek léte, nevelése és fejlesztése illeszkedjen az óvodai nevelésünk egészébe.

Feladat:

- a gyermek minél sokoldalúbb megismerése a különbözőség okainak feltárása, lehetőség szerinti kompenzálása,

- minden gyermeknek esélyt adni az önmagához viszonyított fejlődésre, hiányainak pótlására, hátrányainak kompenzálására saját tempója szerint,
- minden fejlesztés eszköze a játék, észrevétlenül váljék szándékos problémamegoldássá, tanulássá. Ehhez olyan tevékenységek biztosítása, amelyek elősegítik a magasabb szintre jutást,
- az eredményes hátránycsökkentés érdekében aktív együttműködés megszervezése szakemberekkel (gyógypedagógus, pszichológus, orvos, gyermekvédelmi felelős),
- prevenció, korrekció; testi, lelki, értelmi, szociális nevelési tevékenységek ellátása.

Különös bánásmód, kiemelt figyelmet igénylő gyermek:

A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek esetében különösen jelentős az óvoda együttműködő szerepe az ágazati jogszabályokban meghatározott speciális felkészültséggel rendelkező szakemberekkel.

Az óvodapedagógusok tudatos munkája kiegészülhet pszichológus, diagnosztizáló munkájával, logopédus beszédhiba szűrésével, gyógypedagógus részképesség szintmérő tevékenységével.

A kompenzálás és fejlesztés mindig a gyermek érdekét szolgálja. Ennek érdekében az óvodapedagógusnak speciális ismeretekre, módszerekre, eszközökre van szüksége.

A megismerés és fejlesztés folyamatában fontos:

- A gyermek családi hátterének ismerete.
- A gyermek aktuális képességszintjének ismerete, hiányok, zavarok felismerése.
- Tevékenységet segítő nevelői módszerek, eszközök, munkaformák kiválasztása, tervezése.
- Meg kell találni az egyéni fejlődés és a közösségi élethez alkalmazkodás egyensúlyát, érzelmi biztonság megteremtésével, szokásrendszer és a bensőséges kapcsolat kialakításával.
- Halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek kiemelt szociális fejlesztése.

A fejlesztő munka akkor lesz hatékonyabb, ha feltárul előttünk az érzelmi - szociális-motivációs - intellektuális összetevők szerepe, egymásra hatása.

Ha a gyermekkel szembeni elvárás a fejlettségi szint alatt van, a gyermek érdektelenné válik.

Ha az elvárási szint a gyermek fejlettségi szintjét meghaladja, fáradt, zaklatott lesz, vagy a kudarctól való félelem távol tartja a feladattól, s meg sem próbálja.

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek:

Az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorhoz viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, beilleszkedése közösségbe nehezített.

Ellátása:

- integrált nevelés
- fejlesztő foglalkozás, melyet a szakértői véleményben megfogalmazottak alapján kell megszervezni.

A fejlődés várható jellemzői óvodáskor végére:

Érzelmi:

- A szorongó, gátlásos gyermekek lassan feloldódnak, egyre több kapcsolatot létesítenek.
- Beszédkedvük fokozódik, aktívabbak, a játékban szerepet vállalnak.

Értelmi:

- A gyermekek kiindulási szintjéhez képest fejlődik érzékelésük, észlelésük, gondolkodásuk, megfigyelésük, tapasztalásuk, figyelmük, emlékezetük.
- Pszichikus funkciók fejlődése következtében megismerési folyamataik lehetővé teszik a tárgyi és természeti környezetbe való beilleszkedést. Kialakul az adott életkorra jellemző szókincsük, nyelvi fejlettségük.
- A megszerzett tapasztalatok, élmények, ismeretek egységbe rendeződnek, ezek segíthetik a környezetükben való jobb tájékozódást.

Testi:

- A gyermekek egyéni fejlesztésével olyan adottságok és testi képességek fejlődnek ki, amelyek elősegítik a pozitív én-kép kialakulását és a szociális környezetbe való fokozatos beilleszkedést.

Tehetséggondozás az óvodában

A tehetség az a veleszületett adottságokra épülő, sok gyakorlással, céltudatos fejlesztés segítségével kibontakoztatott képesség, mely közben a gyermek egy vagy több területen az átlagost messze túlhaladó teljesítményeket tud létrehozni. (Harsányi 1988)

Megnyilvánul:

- a gyermek kreativitásában,
- átlagon felüli kognitív képességeiben,
- átlagot meghaladó speciális képességeiben,
- feladat iránti elkötelezettségében.

Cél:

- a kiemelkedő képességű gyermek felfedezése, személyisége gyenge oldalának fejlesztése,
- tehetség ígéreték gondozása, szakszerű támogatása a játék elsődlegességének hangsúlyozásával,
- alulteljesítő gyermek lappangó, kiemelkedő képességeinek felfedezése,
- a tehetség különleges személyiségjegyei megnyilvánulásának támogatása

Feladat:

- elfogadó, biztonságos légkör megteremtése,
- szabadjáték lehetőségének biztosítása,
- tanulós, cselekvéses helyzetekbe épített kreativitásfejlesztés,
- kiemelkedő képességű gyermekek megismerési, alkotási és speciális szükségleteinek kielégítése.

5.23. Gyermekvédelem, a szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység

Társadalmunkban a családok komoly nehézségekkel küszködnek és ezt a gyermekek is megérik. A szülők idejük nagy részét házon kívül töltik, nem fordítanak elegendő időt a nevelésre. A gyermekek kevesebb gyengédséget, szeretetet kapnak, mint amennyit igényelnek.

Az anyagiak felértékelődésével az érzelmek elszegényedése, vagy a lelkiismeret-furdalás a túlféltés, engedékenység, a nevelés hiánya párosul a családok életében. Nagyon sok családban sajnos az agresszív viselkedés, feszült hangulat dominál. Egyre több családban az egyik szülő külföldön dolgozik, a család szétdarabolódik.

A feszült légkör, az ideges, nyugtalan otthonban élő család előbb – utóbb felbomlik, széthullik. A legnagyobb veszteség ilyenkor a család legvédtelenebb tagját, a gyermeket sújtja. (Óvodai közösségünkbe járó gyermekek közül nagyon sokan átérték, vagy átéltek ezeket az élethelyzeteket.)

A nevelési folyamat:

Keresztényi kötelességünk a segítségnyújtás. Óvodánkban a gyermekvédelmi munka így hangsúlyos szerepet kap. Gyermekvédelmi felelős látja el ezt a feladatot.

A gyermekvédelmi munka összefogása óvodánkban a gyermekvédelmi felelős hatáskörébe tartozik, de ellátása az egész nevelőtestület aktív közreműködését feltételezi, hiszen a gyermekvédelem is szerves része nevelői tevékenységünknek.

Időben fel kell figyelni a gyermekek magatartásában, fejlődésében jelentkező rendellenességekre, és a szülőkkel együttműködve keresni kell a lehetőségeket a kiváltó okok megszüntetésére, ellensúlyozására. Olyan légkör megteremtésére törekszünk a csoportokban, ahol biztosított a gyermekek kiegyensúlyozott érzelmi fejlődése.

(Hátrányos helyzetű gyermekek azok, akik a Gyermekvédelmi Törvény értelmében, gyermekvédelmi kedvezményben részesülnek.)

Ugyanezen törvény határozza meg a halmozottan hátrányos helyzet kritériumát, amely szerint: ebbe a csoportba tartoznak a gyermekvédelmi kedvezményben részesülők közül azok a gyermekek, akik szüleinek iskolai végzettsége 8 általános iskolánál nem magasabb. Az óvoda gyermekvédelmi felelőse, nevelői mindent elkövetnek a halmozottan hátrányos gyermekek

helyzetének javítása érdekében (külső segítség – Szociális Szolgálat, Gyermek és Ifjúságvédő Intézet közreműködésével)

Óvodánk a felelősökön keresztül együttműködik a Gyermekjóléti Szolgálattal, illetve a gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatot ellátó más személyekkel, intézményekkel, és hatóságokkal.

Az óvodavezető gondoskodik a gyermek és ifjúságvédelmi felelős munkájához szükséges feltételekről.

A szülőket a tanév kezdetekor tájékoztatjuk a gyermek és ifjúságvédelmi felelős személyéről, valamint arról, hogy milyen időpontban és hol kereshető fel.

A gyermek és ifjúságvédelmi felelős segíti az óvoda pedagógusainak gyermek- és ifjúságvédelmi munkáját.

Az óvodapedagógusok alapvető gyermekvédelmi feladatai: az óvodáskorú gyermek testi és lelki szükségleteinek kielégítése.

Maximálisan biztosítsa a gyermekek alapvető szükségletét, az érzelmi biztonságot. Úgy szervezi az óvodai környezetet – személyi és tárgyi feltételrendszert –, hogy az hatásrendszerével elősegítse minden gyermek számára az optimális fejlődési folyamatot. Az általános elvárások közül – tolerancia, nyitottság, elfogadó, segítő, támogató attitűd, szeretetteljesség, következetesség – kiemelten fontos, hogy az óvodapedagógus nevelő-fejlesztő munkája során mindig vegye figyelembe a gyermekek egyéni képességét, fejlődési ütemét, szociokulturális háttérét, segítse tehetsége kibontakoztatásában, valamint hátrányos helyzetéből való felzárkóztatásában.

Fontos feladatunk a nemzeti értékek felismertetése, a kötődés erősítése közvetlen környezetük és hazájuk iránt. Bevándorló szülők gyermekeinek nevelése során biztosítjuk az önazonosság megőrzését, ápolását, erősítését, az interkulturális nevelésen alapuló integráció lehetőségét, az emberi jogok és alapvető szabadságjogok védelmét.

Hangsúlyozzuk és szorgalmazzuk a keresztény értékek fontosságát, megélését a családban és a közösségben egyaránt.

A gyermek és ifjúságvédelem feladata különösen:

A gyermek- és ifjúságvédelmi felelős a pedagógusok, szülők jelzése alapján, vagy szülővel, gyermekekkel folytatott beszélgetés alapján megismert halmozottan hátrányos

gyermeknél – a veszélyeztető okok feltárása érdekében – családlátogatáson megismeri a gyermek családi környezetét.

Gyermekbántalmazás vélelme vagy egyéb pedagógiai eszközökkel meg nem szüntethető veszélyeztető tényező megléte esetén kezdeményezi, hogy a vezető értesítse a Gyermekjóléti Szolgálatot.

A Gyermekjóléti Szolgálat kérésére részt vesz az esetmegbeszéléseken.

A gyermek anyagi veszélyeztetettsége esetén kezdeményezi, hogy az intézmény vezetője indítson eljárást a gyermek lakó-, illetve ennek hiányában tartózkodási helye szerint illetékes települési Önkormányzat Polgármesteri Hivatalánál rendszeres, vagy rendkívüli gyermekvédelmi támogatás megállapítása, szükség esetén támogatás természetbeni ellátás formájában történő nyújtása érdekében.

A szülők által jól látható helyen közzéteszi a gyermekvédelmi feladatot ellátó fontosabb intézmények címét, illetve telefonszámát.

A gyermekekkel az egészségükre és testi épségükre vonatkozó előírásokat, a foglalkozásokkal együtt járó veszélyforrásokat, a tilos és az elvárható magatartásformákat, az óvodai nevelési év, illetőleg a szorgalmi idő megkezdésekor, valamint szükség szerint (foglalkozás, kirándulás stb. során) életkoruknak és fejlettségi szintjüknek megfelelően ismertetni kell. Az ismertetés tényét és tartalmát dokumentálni kell.

Az óvoda szabályzataiban kell meghatározni azokat a védő-óvó előírásokat, amelyeket a gyermekeknek az óvodában való tartózkodás során meg kell tartaniuk.

Az óvoda Szervezeti és Működési Szabályzatában kell meghatározni a nevelési- oktatási intézmény vezetőjének, pedagógusainak, valamint más alkalmazottainak feladatait, a gyermekbalesetek megelőzésében és a baleset esetén (intézményi védő-óvó előírások).

Az óvodás gyermekek, családok helyzetének felméréséhez ajánlott szempontok:

- Az óvodások száma összesen
- veszélyeztetettek száma
- hátrányos helyzetűek száma
- halmozottan hátrányos helyzetűek száma
- három, vagy többgyermekes családban élők száma
- csonka családban nevelkedők száma (elvált vagy egyedülálló)

- milyen arányú a munkanélküliség

A gyermekek veszélyeztetettségének okait vizsgáló szempontok:

- nevelési hiányosságok
- erkölcstelen családi környezet
- italozó család
- bűnöző családi helyzet
- rossz lakásviszonyok
- egészségügyi okok
- anyagi okok
- megromlott családi kapcsolat.

Célunk:

- minél korábbi szocializáció megkezdése,
- a gyermekek alapvető szükségleteinek kielégítése, gyermeki és emberi jogainak érvényesítése,
- a hátránykompenzációval az iskolaérettség kellő időben való elérése,
- prevenció során feltárni a tényeket, okokat, amelyek a gyermekek fejlődését akadályozhatják, veszélyeztethetik,
- hátránykompenzációval az esélyegyenlőség biztosítása az eltérő szociális és kulturális környezetből érkező gyermekek számára.

Sikerkritérium:

- Csökken a veszélyeztetett és hátrányos helyzetű gyermekek száma.
- Minden rászoruló időben megkapja a segítséget.
- A szülők bátran fordulnak az óvodapedagógusokhoz és a vezetéshez gondjaikkal.
- Anyagi okok miatt egyetlen gyermek sem marad ki az óvodából.
- A segítő szervezetekkel hatékony együttműködés alakul ki.

E sajátos feladatok ellátása érdekében a gyermekvédelmi felelős az alábbi szervezetekkel, szervezetekkel folytat együttműködést:

- Egészségügy – gyermekorvos, védőnők

- Szociális Szolgáltató Központ – Családsegítő
- Városi Önkormányzat Polgármesteri Hivatal, Gyámügyi Osztály, jegyző
- Pedagógiai Szakszolgálatok
- Tanulmányi Képességeket Vizsgáló Szakértői Bizottság
- GYIVI
- Helyi KARITASZ.

5.24. AZ ÓVODA ESÉLYNÖVELŐ SZEREPE, A GYERMEKEK ESÉLYEGYENLŐSÉGÉT SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK

A gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége, s ebben az óvodák kiegészítő, esetenként hátránycsökkentő szerepet töltenek be.

Az óvodai nevelésnek a gyermeki személyiség teljes kibontakozásának elősegítésére kell irányulnia, az emberi jogok és a gyermeket megillető jogok tiszteletben tartásával; oly módon, hogy minden gyermek egyenlő eséllyel részesülhessen színvonalas nevelésben.

Cél:

- minőségi nevelés;
- szegregációmentesség;
- egyenlő bánásmód elvének teljes körű érvényesülése;
- hátrányok kompenzálása;
- esélyteremtő támogató lépések megteremtése;
- óvodai és más segítő szervezetek segítő (szociális, mentális, pedagógiai) szolgáltatások hozzáféréseinek biztosítása.

Esélyek növelésének kulcsszereplői:

Óvoda vezetői feladatok:

- Jelentkezések, csoportba sorolás.
- Humánforrás fejlesztése (külső és belső képzések).
- Partnerség építése, kapcsolattartás szülőkkel, segítőkkel, a szakmai és társadalmi környezettel.
- -Széleskörű tájékoztatás nyújtása (fogadó óra, szülői értekezlet).

- Minőségi óvodai nevelés.
- Szegregációmentesség fenntartása.

Óvodán belül:

- Óvodapedagógus
- Fejlesztő óvodapedagógus
- Pedagógiai asszisztensek
- Gyermekvédelmi felelős
- Alkalmazotti közösség
- Óvodavezető
- Szülői közösség

Óvodán kívül:

- Szakemberek (pszichológus, gyógypedagógus stb.)
- Védőnői hálózat
- Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat
- Fenntartó önkormányzat

Az óvodapedagógus feladatai:

- bizalomépítés (verbális és nonverbális kommunikáció, hitelesség, teljes odafigyelés),
- a család, a gyermek minél mélyebb megismerése.

Lehetőségek a nevelésben:

- egyéni bánásmód az óvodai nevelés mindennapjaiban (önbizalom, társas kapcsolatok, konfliktuskezelés, sikerélmény, kudarc feldolgozó képesség stb.),
- egyéni képességfejlesztés (motiváció, tapasztalatgyűjtés, ismeretátadás gyakorlata),
- a gyermek teljes személyiségének fejlesztése (testi – lelki – szellemi).

A kapcsolatmélyítés lehetőségei:

- A családok bevonását segítő rendezvények, programok
 - Játszóház
 - Kirándulás
 - Farsang
 - Munkadélután
 - Mesedélután (stb.)
- Szülői értekezletek
- Fogadó órák (csoport és vezetői)

- Családlátogatások.

A gyermeknek joga van ahhoz, hogy segítséget kapjon a saját családjában történő nevelkedéséhez, személyiségének kibontakoztatásához, a fejlődését veszélyeztető helyzet elhárításához, a társadalomba való beilleszkedéséhez, valamint önálló életvitelének megteremtéséhez.

5.25. A FEJLŐDÉS JELLEMZŐI AZ ÓVODÁSKOR VÉGÉRE

A gyermek belső érése, valamint a családi nevelési folyamat eredményeként a gyermekek többsége az óvodáskor végére eléri az iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettséget. A gyermek az óvodáskor végén belép a lassú átmenetnek abba az állapotába, amelyben majd az iskolában az óvodásból iskolássá szocializálódik. A rugalmas beiskolázás az életkor figyelembevételével mellett lehetőséget ad a fejlettség szerinti iskolakezdésre.

Testileg:

Iskolakezdésre eljut az első alakváltozáshoz. Megváltoznak testarányai, megkezdődik a fogváltás. Teste arányosan fejlett lesz. Mozgása összerendezettebb, már harmonikus finommozgásra is képes. Mozgását, viselkedését, testi szükségletei kielégítését szándékosan képes irányítani.

Lelkileg:

Nyitott, érdeklődő az iskolába lépésre.

Tanulási képességei alkalmassá teszik az iskolai tanulás megkezdéséhez. Értelmi képességek terén korosztálynak megfelelő kondíciókkal rendelkeznek. Érzékelése, észlelése differenciálódik, az utóbbi terén különösen, jelentős a téri, vizuális, és az akusztikus percepció fejlődése. Ezzel egyidejűleg kialakul, fejlődik, téri tájékozódása, térbeli mozgásfejlettsége, testsémája.

Megjelenik a tanulás alapját képező szándékos figyelem, ezzel együtt növekszik a figyelem ideje, tartalma, terjedelme, könnyebbé válik a megosztás, átvitel. Az önkéntelen emlékezeti emlékezet és bevésés mellett megjelenik a szándékos bevésés és felidézés, megnő a megőrzés időtartama, a felismerés mellett egyre nagyobb szerepet kap a felidézés.

A gondolkodás terén a cselekvő-szemléletes és képi gondolkodás mellett megjelenik az elemi, fogalmi gondolkodás is. Elemi mennyiségi ismeretekkel rendelkezik. Gondolatait, érzelmeit érthető formában életkorának megfelelő tempóban és hangsúlyban fejezi ki, beszéde folyamatos. Minden szófajt használ, különböző mondatszerkezeteket, mondatfajtákat alkot. Alakilag tisztán ejti a hangzókat. Mások beszédét megérti és végighallgatja.

Önmagáról és szűkebb-tágabb környezetéről biztos ismeretekkel rendelkezik (család, város, közvetlenebb természeti-társadalmi környezeti).

Ismeri az alapvető viselkedési szabályokat, magatartási normákat és szabályokat, így pozitív viszonya alakulóban van a természeti- és társadalmi környezet megbecsüléséhez, megóvásához.

Szociálisan:

Óvodáskor végére a gyermek szociálisan éretté válik az iskolára: az iskolai élet és a tanító elfogadására, képes fokozatosan kialakuló együttműködésre, kapcsolatteremtésre felnőttel és gyermektársaival.

Késleltetni tudja szükségleteinek kielégítését. Egyre több szabályhoz tud alkalmazkodni. Feladattudata kialakulóban van, ez a feladat megértésében, feladattartásban a feladatok egyre eredményesebb elvégzésében nyilvánul meg. Ezt a tevékenységet biztosítja kitartása, megfelelő munkatempója, önállósága, önfegyelme.

6. A PEDAGÓGIAI PROGRAM MELLÉKLETEI (CD ADATHORDOZÓN)

- 6.1. A sajátos nevelési igényű gyermekek fejlesztő programja**
- 6.2. Az egész napos iskola (1-2. évfolyam) nevelési-oktatási programja**
- 6.3. A 2020-as NAT-ra épülő helyi tanterv a tantárgyakhoz kapcsolódó tartalommal**
- 6.4. A szakképzés technikumi képzéseinek szakmai programja és helyi tantervei**
- 6.5. Fejlesztési feladatok és követelmények az emelt szintű érettségire történő felkészítéshez**

7. ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

7.1. A pedagógiai program érvényességi ideje

Iskolánk oktató-nevelő munkáját – a jelen pedagógiai program alapján 2024. szeptember 1-jétől szervezi, az érvényessége a felülvizsgálati igény megjelenéséig tart.

Tervezett felülvizsgálata: A dokumentum felülvizsgálatának határideje, ha jogszabály másképp nem rendeli el: 2027.

7.2. A pedagógiai program értékelése, felülvizsgálata

A pedagógiai programban megfogalmazott célok és feladatok megvalósulását a nevelőtestület folyamatosan vizsgálja az alábbiak szerint:

- A nevelők szakmai munkaközösségei minden tanév végén értékelik a pedagógiai programban megfogalmazott általános célok és követelmények megvalósulását.
- A tanévzáró nevelési értekezlet keretén belül a nevelőtestület évente felülvizsgálja a pedagógiai programot a szakmai munkaközösségek elemzése alapján, dönt a szükséges változtatásokról, kezdeményezi a fenntartó egyetértését.
- A pedagógiai program felülvizsgálatára, illetve módosítására sor kerülhet jogszabályi előírás alapján vagy jogszabályváltozás esetén, vagy ha módosítását kezdeményezte a nevelőtestület vagy a fenntartó. A pedagógiai program módosítási eljárása megegyezik megalkotásának szabályaival.

7.3. A pedagógiai program módosítása

A pedagógiai program módosítására javaslatot tehetnek:

- az intézmény főigazgatója,
- a nevelőtestület bármely tagja,
- a nevelők szakmai munkaközösségei
- az intézmény fenntartója.

A pedagógiai program módosítására, kiegészítésére sor kerülhet törvényi előírásra is.

A pedagógiai program módosítását a nevelőtestület elfogadja, a szakmai munkaközösségek véleményezik, az intézmény vezetője jóváhagyja, a fenntartó hagyja jóvá.

A módosított pedagógiai programot a jóváhagyást követő tanév első tanítási napjától kell bevezetni.

7.4. A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala

Az iskola pedagógiai programja nyilvános, minden érdeklődő számára megtekinthető.

A pedagógiai program egy-egy példánya a következő személyeknél, illetve intézményeknél tekinthető meg:

- az iskola fenntartójánál,
- az iskola irattárában,
- az intézmény vezetőjénél,
- az intézmény honlapján

A pedagógiai programmal kapcsolatosan felvilágosítást kaphatnak az intézmény főigazgatójától és az intézmény főigazgató-helyetteseitől.

8. LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK

8.1. A szakmai munkaközösségek véleménye

A Szent László Katolikus Gimnázium, Technikum, Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola, Kollégium, Óvoda és Bölcsőde pedagógiai programját a szakmai munkaközösségek megismerték, véleményezték és az abban foglalt tartalmakkal egyetértenek.

Kisvárdra, 2024. augusztus 29.

[Handwritten signature]
a szakmai munkaközösségek képviselője

8.2. A nevelőtestület elfogadó nyilatkozata

A Szent László Katolikus Gimnázium, Technikum, Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola, Kollégium, Óvoda és Bölcsőde pedagógiai programját és annak részét képező szakmai programot 2024. augusztus 29-i ülésén a nevelőtestület elfogadta.

Kisvárdra, 2024. augusztus 29.

[Handwritten signature]
a nevelőtestület képviselője

A Szent László Katolikus Gimnázium, Technikum, Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola, Kollégium, Óvoda és Bölcsőde pedagógiai programját az intézmény főigazgatója jóváhagyja.

Kisvárdra, 2024. augusztus 29.

[Handwritten signature]
Kaszásné Tóth Judit

főigazgató

8.3. A fenntartó jóváhagyó nyilatkozata

A jelen pedagógiai programot a Nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 26. § (1) bekezdése értelmében a Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye, mint a Szent László Katolikus Gimnázium, Technikum, Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola, Kollégium, Óvoda és Bölcsőde fenntartója megismerte, a Pedagógiai program megvalósítása során a fenntartóra háruló többletkötelezettséget vállalja, ezek vonatkozásában egyetértési jogkört gyakorolt.

Aláírással tanúsítom, hogy a fenntartó döntésre jogosult vezetőjeként a pedagógiai program fenti rendelkezéseivel egyetértek, azokat jóváhagyom.

Debrecen, 2024. augusztus 30.

Palánki Ferenc

a Debrecen – Nyíregyházi Egyházmegye megyéspüspöke